

MANUALE SACERDOTUM.

DUAS PARTES COMPLECTENS.

PARS I.

ASCETICA.

PARS II.

LITURGICA ET PASTORALIS.

MANUALE SACERDOTUM

IN QUO II

QUIBUS CURA ANIMARUM COMMISSA EST

AD MANUM HABENT
TUM QUAE IN PRIVATA DEVOTIONE,
TUM QUAE IN MISSAE CELEBRATIONE,
SACRAMENTORUM ADMINISTRATIONE
ET
QUORUNDAM ALIORUM SUI MUNERIS OFFICIORUM
EXSECUTIONE USUI ESSE POSSUNT.

COLLEGIT, DISPOSUIT ET EDIDIT

P. JOSEPHUS SCHNEIDER, S. J.

SUPERIORIBUS APPROBANTIBUS.

EDITIO TERTIA, EMENDATA ET AUCTA.

PARS I. ASCETICA.

COLONIAE 1865.
SUMPTIBUS ET TYPIS JOANNIS PETRI BACHEMII.

Prostat

ROMAE apud J. Spithoever.
LONDINI apud Burns, Lambert & Oates.
PARISIIS apud P. Lethielleux.

Imprimatur.

Coloniae, 15. Febr. 1862.

Vic. Arch. in Spir. Gen.
Dr. Baudri,
Episc. Arethus. i. p.
Dec. Eccl. Metrop.
Prael. Dom. Pont. Sol. Assist.

Reimprimatur.

Coloniae, 26. Octobr. 1863.

Vic. Arch. in Spir. Gen.
Dr. Baudri,
Episc. Arethus. i. p.
Dec. Eccl. Metrop.
Prael. Dom. Pont. Sol Assist.

Reimprimatur.

Coloniae, 4. Decembr. 1865.

Vic. Cap. sede vacante
Dr. Baudri,
Episc. Arethus. i. p.
Dec. Eccl. Metrop.
Prael. Dom. Pont. Sol. Assist.

L. B. S.

Cum tanta sit munerum sacerdotalium praestantia atque sanctitas, ut nihil augustius, nihil sanctius ac divinius sub sole inveniatur, illud imprimis nobis curandum est, ut spiritu divino animati, tanta illa ministeria ea, qua par est, animi pietate ac reverentia, nec minore gravitate atque decentia externa tractemus. Quodsi desit vel ille pietatis sensus, vel exterior haec decentia actionisque gravitas, nec Deo debitus honor praestatur, nec fidelium aedificationi consulitur. Spiritum autem illum devotionis, quo ad sancta sancte religioseque tractanda animamur, continuo foveri et augeri necesse est, ne paulatim ac fere sensim sine sensu intepescat, vel omnino intereat, neve nos, omnino circumdati infirmitate, ab excelsis cogitationibus sacerdotum Altissimi prorsus degeneremus laboresque nostri in Ipsius vinea collocati benedictione coelesti destituantur.

Qua in re ut externis etiam subsidiis nos adiuvaret ecclesia, Spiritu sancto in omnibus ducta, minima maxima ad regulam exaequavit iis conditis legibus, quas negligere non minus coelesti ipsius sapientiae, quam maternae auctoritati iniuriosum foret. Ministri enim ab ecclesia constituti sumus; ideoque muneris nostri officia non ad arbitrium nostrum, verum ad normam legum ab ipsa conditarum pera-

gere debemus; praesertim quum actionum nostrarum valor saepe ab illarum observantia dependeat.

Librorum, unde sacerdotes quae tum ad pietatem spiritumque orationis fovendum et augendum conferant, tum in plerisque officii muneribus obeundis adiumento et directioni sint, abunde haurire possunt, infinitus quidem fere est numerus; sed alii multis constant voluminibus, quae non facile ubique, nec ab omnibus comparari possunt, alii vero, qui vulgo Manualia dicuntur, quamvis praeclara multa contineant, tamen non omni ex parte R.R. confratrum optatis respondent. Aut enim ea tantum continent, quae ad devotionem spectant privatam, nihilque, aut paene nihil ex iis, quae fere quotidie in praxi occurrunt, aut contra ea solummodo, quae ipsum rerum usum spectant, omissis iis, quae devotioni domesticae sunt propria. Plures etiam pios novi sacerdotes diversarum dioecesium, qui librum desiderant, in quo omnia ad manus habeant, quae tum in privatis pietatis exercitiis, tum in Missae celebratione, SS. Sacramentorum administratione et ceterorum muneris officiorum exsecutione usu venire solent.

Quare hunc in finem ex optimis scriptoribus ecclesiaticis optima quaeque colligere et in commodum usum digerere conatus sum.

Quo vero maior libello fides tribuatur, nonnullorum operum, quorum potissimum usus sum verbis et sententiis, in sequentibus paginis adiiciendum duxi catalogum. RR. DD. sacerdotibus demum omni, qua par est, reverentia ac veneratione opusculum

meum offerens, per B. M. V., piissimam matrem ac peculiarem sacerdotum patronam hanc spero gratiam, ut conatus meus cedat

Ad maiorem Dei gloriam.

Coloniae Cal. Aug. MDCCCLXI.

P. Jos. Schneider, S. J.

Praefatio ad alteram editionem.

Prima huius libelli editio omni expectatione benignius accepta celeriusque divendita est; unde coniiciendum mihi videbatur, a reverendis sacerdotibus tale opusculum, quum adhuc defuisset, gratis animis acceptum esse. Animum igitur induxi novae editioni ex divitiis rei sacrae, quae in usum quotidianum descendit, quamquam non omnia, quae aliqui petierant, tamen quaedam adiicere, quae utilia, imo necessaria videbantur.

Adiecta itaque sunt plura S. R. C. decreta, et multi canones Conciliorum provincialium Viennensis et Coloniensis, „Monita pro confessariis," „Modus practice disponendi poenitentes," „Modus agendi cum iis, qui restituere debent," „Collecta pro frugibus terrae," „Ordo recipiendi processionaliter Legatum, vel Episcopum," „De S. Sacramento Confirmationis conferendo," „Indulgentiae, quas S. D. N. Pius Papa IX. benedicendo coronas, rosaria, cruces, etc. impertitur," „De exsecratione et nova consecratione altarium," et demum nonnullae formulae petendi varias facultates. Quae ut adiicerem, nec vero pretium augerem, forma fuit augenda.

Mutati et *aucti sunt* tractatus „De conformitate Missae cum officio ecclesiae, in qua celebratur," „De casibus reservatis" et „De Matrimonio". Quod aliae partes contra atque quidam rogaverant, immutatae remanserunt, inde factum est, quod auctorum pondus obstabat.

Si cui „Praeparationes ad Missam" et „Gratiarum actiones" videntur longiores, is sciat mentem meam non fuisse, ut quotidie integrum quisque exercitium sumeret, sed posuisse me in uno eodemque exercitio multos variosque actus, ut pro sua quisque devotione animique dispositione modo hos, modo illos eligeret.

Indicem auctorum non iterum adieci, tum quia in difficilioribus locis ipsos dixi, tum praesertim, quia spatium in indiculo rerum magis memorabilium, quem permulti expetierant, melius gratiusque adhibitum esse censebam.

Nonnulla menda typographica in emendando libro omissa, quae pagina XXII indicabit, benevolus lector ante usum libri, quaeso, emendet; praesertim vero in linea 13 paginae 352, ubi verbum maxime necessarium *nisi* typographo ex forma excidit.

Divinae gratiae et B. M. V. patrocinio confisus spero, hanc quoque recentem libelli editionem paululum collaturam esse

Ad maiorem Dei gloriam.

Moguntiae Cal. Septemb. MDCCCLXIII.

P. Jos. Schneider, S. J.

Praefatio ad tertiam editionem.

Votis nonnullorum ut satisfacerem, huic tertiae editioni ea adieci, quae scire iuvat, quando Episcopus occasione visitationis parochiarum Missam solemnem privatamve vel ipse celebrat, vel ad eandem assistit.

Pro ecclesiarum rectoribus, qui ob defectum plurium sacerdotum festo Purificationis B. M. V., feria IV. Cinerum, Dominica Palmarum et ultimo triduo maioris hebdomadae functiones praescriptas peragere non possunt ad amussim Missalis Romani, accessit *Memoriale Rituum* Benedicti XIII. novissimis S. R. C. decretis illustratum.

Ut Manuale etiam in exercitiis spiritualibus R. R. D. D. sacerdotibus possit inservire, ordinem diurnum, qui fere ubique in sacro secessu adhibetur, cum necessariis monitis, precibusque communiter recitandis et materias examinis particularis addere decrevi.

Moguntiae, Idib. Dec. MDCCCLXIV.

P. Jos. Schneider, S. J.

Corrigenda.

Pag. 1	linea	8 loco	*henedicat*	lege	*benedicat.*	
„ 4	„	penultima loco	*nostra estatu*	lege	*nostrae statu.*	
„ 32	„	7 loco	*universum*	lege	*in universum.*	
„ 70	„	13 „	*commedistis*	„	*comedistis.*	
„ 114	„	14 „	*deprecare*	„	*deprecari.*	
„ 128	„	30 „	*es? ad*	„	*es ad.*	
„ 139	„	12 „	*gratia*	„	*gratiae*	
„ 154	„	9 „	*dovoveo*	„	*devoveo.*	
„ 242	„	14 „	*Sept.*	„	*Nov.*	
„ 261	„	1 (notae) loco	*Pius*	lege	*Pio.*	
„ 263	„	15 „	*adhebitur*	„	*adhibetur.*	
„ 277	„	7 (notae) „	*abusus*	„	*abusum.*	
„ 324	„	26 „	*Domine*	„	*Domne.*	
„ 402	„	14 loco	*materia communis*	lege	*materia, communis.*	
„ 454	„	2 (notae) loco	*propr.*	lege	*propos.*	
„ 681	„	1 (notae) „	*Functionis*	„	*Functiones.*	
„ 701	„	1 (notae) „	*Sacerdotes*	„	*Sacerdos.*	

PRECES MATUTINAE.

Dum evigilas vel excitaris: *Deus, Deus meus ad te de luce vigilo.* Benedicta sit sancta et individua Trinitas, nunc et semper et per infinita saecula saeculorum. Amen. Gloria Patri, qui creavit me; gloria Filio, qui redemit me; gloria Spiritui sancto, qui sanctificavit me.

Dum surgis forma signum crucis, et dic: In nomine Domini nostri Jesu Christi surgo; ipse mihi benedicat, regat et custodiat me, et ad vitam perducat aeternam. Amen.

Dum vestes induis: Redde mihi, Pater aeterne, et conserva in me vestem innocentiae, quam in Baptismate recepi, ne paradiso coelesti excludar. Amen.

Indue me, Jesu Christe, rex gloriae, fragrantibus virtutum tuarum vestimentis, humilitatis scilicet, patientiae, caritatis et castitatis, ut Patris coelestis obtineam benedictionem. Amen.

Orna me, Spiritus sancte, toga polymita donorum tuorum, ut in oculis tuis gratiam inveniam. Amen.

Actus fidei. Firmiter credo et profiteor quidquid Christus docuit, Apostoli praedicarunt, et sancta romana ecclesia credendum proponit; quia tu, Domine, revelasti, veritas aeterna et infallibilis, atque in hac fide et pro hac fide vivere et mori volo et statuo.

Actus spei. Spero in te et a te, mi Deus, gratiam, gloriam et omnia salutis media; potes enim dare, quia omnipotens es; vis etiam, quia infinite misericors es; dabis autem, quia sicut de promissis

tuis, ita etiam de fidelitate tua aeterna persuasum mihi est.

Actus caritatis. O mi Deus! amo te, quia amasti me; sed vel ideo potissimum super omnia amo te, et proximum quemvis propter te, quia tu, summum, unicum et infinitum bonum, omni amore es dignissimus.

Actus contritionis. Amantissime Pater! de omnibus peccatis meis doleo ex toto corde meo, quia te, Deum meum, infinitum bonum meum iis tam turpiter offendi. *Ingemisco tanquam reus, culpa rubet vultus meus, supplicanti parce Deus.*

Indutus aspergas te aqua lustrali, et omni, qua potes, devotione, genuflexus has recites preces:

1. O mi Deus! spes, desiderium, amor! ameris, glorificeris ab omnibus in omnibus super omnia in aeternum. Adoro et veneror te, o sanctissima Trinitas! te glorifico, laudo, benedico, ac me ante thronum maiestatis tuae humillime prosterno. Quam bonus hucusque erga me fuisti! Tibi gratias ago pro universis beneficiis tuis ac praesertim quod me hac nocte custodieris et conservaveris. Quot eheu! hac nocte e cubili suo ad tuum tribunal indeque ad inferos rapti sunt!

2. O Pater aeterne! Tibi me totum, et animae vires et corporis sensus, et omnia, quae sum et quae habeo, offero. Suscipe, mi Pater, hos novae diei primos amores eosque incendio amoris Filii tui meritisque conjunge. *Quid enim mihi est in coelo, et a te quid volui super terram, Deus cordis mei, et pars mea Deus in aeternum.* Ps. 72.

3. Ecce mi amantissime Jesu! te aspirante firmiter statuo, ardenti corde viam mandatorum tuorum currere, probi sacerdotis partes explere, consueta pietatis officia devote obire, virtutem et praesertim puritatem sectari, universa denique et singula in

nomine tuo facere et pati. *Utinam dirigantur viae meae ad custodiendas iustificationes tuas!* Ps. 115.

4. O mi Deus, quem amo super omnia! da mihi, servo tuo, cor docile, ut tuam voluntatem hodie in omnibus fideliter impleam; protege me, amantissime Pater, et custodi me ab omni peccato. Malo mori, quam illud peccatum .... iterum committere. Tu, precor, in tot periculis vacillantem praesens robora, qui spopondisti: *Super aspidem et basiliscum ambulabis, et conculcabis leonem et draconem.* Ps. 90.

5. Actiones nostras, quaesumus Domine, aspirando praeveni et adiuvando prosequere, ut cuncta nostra oratio et operatio a te semper incipiat, et per te coepta finiatur.

O Domina mea, sancta Maria, Mater Dei ac mea, me in tuam benedictam fidem ac singularem custodiam et in sinum misericordiae tuae, hodie et quotidie, et in hora exitus mei, animam meam et corpus meum commendo. Omnem spem et consolationem meam, omnes angustias et miserias meas, vitam et finem vitae meae tibi committo, ut per tuam sanctissimam intercessionem, et per merita tua omnia mea dirigantur et disponantur opera secundum tuam tuique filii voluntatem. Amen.

Angele Dei, qui custos es mei, me tibi commissum pietate superna, hodie illumina, custodi, rege et guberna.

Adeste mihi, o beatorum spirituum agmina; praesertim vos, patroni mei N. N., piis precibus vestris ac meritis servate me a malis et adiuvate in omnibus bonis. Amen.

In nomine Patris † et Filii et Spiritus sancti. Amen.

His precibus absolutis, antequam animus in alia negotia distrahatur, sacerdos virtutis et perfectionis studiosus, continuo ad meditationem se accingit. „Teste enim Climaco meditatio mater est et regina, cibus et fons virtutis, ministra gratiae et

profectus omnis auctrix. Si video, inquit S. Chrysostomus, hominem in meditando remissum, nec id quidquam pensi habere, de eius anima sic coniicio: pertenuis esse virtutis, perpaucisque Dei donis ornatam. Illius rationem subiicit S. Augustinus, dicens: „recte novit vivere, qui recte novit orare.“ Nec adeo mirum, esse tantum in meditatione momentum; hac enim destitutus religiosus (*idem dicendum de sacerdote*), teste S. Thoma, est veluti miles sine armis, cum et lumina ei desint et pii motus ad conservandum spiritum maxime necessarii. Quare, ut meditationem uberrimo cum fructu instituat, et facilis meditandi methodus, et nonnullae meditationum materiae subiiciendae visae sunt.

Meditandi methodus.

Quum ars meditandi pertineat ad scientiam sanctorum, quae non tam praeceptis ac doctrinis hominum, quam unctione Spiritus sancti ac bonae voluntatis desiderio constat, quicunque vere cupit magno cum fructu meditari, hanc gratiam ardenter et assidue petat dicendo: „Domine, doce me orare, doce meditari.“ Ex nostra parte ad hanc gratiam accedat oportet conatus serius, quo ea omnia praestamus et observamus, quae ante meditationem, in ipsa meditatione et post ipsam sunt praestanda. Quae ante meditationem servanda sunt, continentur sub nomine **praeparationis.** Praeparatio duplex est, remota et proxima.

Remota praeparatio consistit in vero et sincero desiderio proficiendi in vita spirituali; nihilque aliud est, quam animi talis comparatio, quae ad recte meditandum disponit, removendo scilicet obstacula et adhibendo adiumenta.

Proxima praeparatio ex doctrina S. Ignatii haec fere complectitur: 1° ut pridie materiam meditationis matutinae attente legamus vel audiamus, observando, quinam fructus pro praesenti animae nostra statu ex ista meditatione sit decerpendus; 2° ut iam in lecto decumbentes ante somnum breviter

eamdem materiam recolamus; 3° ut mane expergefacti statim exclusis omnibus aliis cogitationibus [1]) primam cogitationem de futura meditatione suscipiamus; [2]) 4° ut inter induendum, lavandum et eundum ad locum meditationis de eadem cogitemus et sensa futurae meditationi conformia foveamus; 5° ut in visitatione SS. Sacramenti, si haec commode potest institui, ipsam meditationem Domino praesenti commendemus et B. M. Virginis aliorumque sanctorum opem imploremus; 6° ut ad ipsam meditationem quieto ac sedato animo accedamus, et immediate antequam eandem incipiamus, per tantillum tempus, quo percurri Oratio Dominica posset, animo sursum elevato, consideremus Deum et Dominum nostrum ut praesentem et quidnam acturi simus intime perspicientem, eique humili cum gestu reverentiam exhibeamus.

Ingressus. Deinde viva fide, ac si apertum supra nos videremus coelum, in eoque Deum, qui oculos in nos habeat defixos, ut videat quomodo simus oraturi, intimo cordis affectu, provoluti in genua, nisi aliqua corporis infirmitas impediat, quanta possumus maxima devotione, recitamus consuetam Orationem

---

[1]) Quidquid ante orationis horam anima nostra conceperit, necesse est, ut orantibus nobis per ingestionem recordationis occurrat; quamobrem quales orantes volumus inveniri, tales nos ante orationis tempus praeparare debemus.
Cassianus collat. 9. 3.

[2]) Qui meditationem non summo mane, sed alio diei tempore instituit, observet hoc S. Ignatii monitum: „Statim ut recordabor adesse horam exercitii (meditationis) antequam vadam, ob oculos mihi ponam, quo vadam et coram quo, et resumens paululum exercitium, quod facturus sum, illud auspicabor;“ et illud Directorii III. 6: „Semper aliquanto ante meditationem debet omnia relinquere, et omnino suam cogitationem convertere ad puncta illius exercitii, quod iam instat.“

praeparatoriam, quae praeter actum adorationis etiam dolorem ac deprecationem de peccatis, oblationem nostri nostraeque actionis et petitionem divini auxilii ad bene meditandum continet.

Oratio praeparatoria: Immensa maiestas, mi Deus et Domine! ecce ante oculos tuos me indignum peccatorem constituo, teque hic praesentem omni, qua possum reverentia adoro et supplex oro, ne me despicias ob multitudinem iniquitatum mearum, sed ut inveniam gratiam ac misericordiam in oculis tuis, ut veritates divinas et leges ac virtutes tuas digne meditari valeam, et audiam, quid loquaris in me, Deus, affectuque ardentissimo omnia, quae voluntatis ac beneplaciti tui sunt, cognoscam atque complectar, deinceps vero opere ipso compleam, quaecunque ad meam salutem et perfectionem et nominis tui honorem et gloriam spectare cognovero. Deus, in adiutorium meum intende, ut per totum huius meditationis tempus omnes vires et operationes meae sincere ad tuam gloriam tuumque cultum tendant. Amen.

Porro ad imaginationem aliquantulum iuvandam et ad distractiones facilius amovendas fit praeludium primum, i. e. aliqua compositio loci, quae consistit in eo, ut nobis rem ipsam, de qua meditaturi sumus, quasi ob oculos ponamus, non quidem ut depictam in tabula, neque etiam ut iam ante saecula gestam, sed ita, ac si ipsi rem coram nobis agi videremus in praesenti.[1]) Si nihil facile occurrit,

[1]) „Tu, si fructum ex his sumere cupis, ita te praesentem exhibeas his, quae per Dominum Jesum Christum dicta et facta narrantur, ac si tuis auribus audires et oculis ea videres, toto mentis affectu diligenter, delectabiliter et morose, omnibus aliis curis et sollicitudinibus tunc omissis (*S. Bonaventura in prooemio de Vita Christi*); et quidem ac si gererentur propter te solum. (*Directorium ad libr. Exerc.*)

non est nimis immorandum, neque ita laborandum, ut caput obtundamus, ideoque ipsam meditationem impediamus, sed tunc hoc primum praeludium consistet in sola recordatione materiae, de qua meditandum est. (Ceterum iam in praeparatione punctorum pro hoc primo praeludio imago est quaerenda.) Sequitur praeludium secundum, i. e. postulamus gratiam non iam ad bene faciendam meditationem, quia hoc iam factum est in Oratione praeparatoria, sed ad obtinendum illum fructum, quem iam in praeparatione punctorum ex illa meditatione decerpendum nobis proposuimus. Totus hic ingressus non plus temporis occupare debet, quam quatuor, aut ad summum quinque minuta.

Medium seu progressus complectitur ipsum veluti corpus meditationis, nempe ipsa puncta (quorum communiter bina vel terna, aut etiam plura parata habere oportet), in quibus perpendendis et ruminandis, et in quaerendo ex illis dictum fructum spiritualem, proprie consistit ipsa meditatio. In singulis punctis, modo provoluti in genua, modo sedentes, aut stantes, aut eo nos componentes situ, quo speramus, fore, ut facilius id consequamur, quod optamus, oculis vel clausis, vel in imaginem crucifixi, B. M. V. aut alicuius Sancti defixis, neque huc et illuc motis, tres animae facultates, videlicet memoriam, intellectum et voluntatem applicamus; qua in re bene advertendum est 1º quod si flexis genibus, vel alio quovis situ voti compotes fiamus, alium situm non debeamus tentare; 2º quod in puncto, in quo assecuti fuerimus quaesitam devotionem, conquiescere debeamus, sine transcurrendi anxietate, donec nobis satisfecerimus.

Dictae autem potentiae animae ita exercentur, ut memoria recolatur, quidquid in uno puncto (aliis omnibus sepositis) continetur, phantasia eidem subveniente, quo facilius intellectus ad discurrendum sive ratiocinandum hisque proin discursibus sive

ratiocinationibus *voluntas* ad varios affectus excitari possit. Ita autem *memoria* applicanda est, ut, si meditationi proposita est sententia, et audiamus eandem nobis dici, et attente nobis proponamus, quisnam ille sit, qui hoc dicat, attenta bene cuiuslibet vocis significatione; si vero materia meditationis sit res gesta, partem eiusdem in uno puncto contentam cum omnibus circumstantiis, quae illi insunt, attente debemus considerare, nobisque proponere, quaestiones faciendo: quis hoc fecit? quid? quibus auxiliis? cur? quomodo? quando? Ubi fieri commode potest, in hac memoriae applicatione eliciatur actus fidei circa veritatem vel historiam propositam. — Postquam res meditanda dicto modo menti proposita est, sequentur actus *intellectus*, cuius partes sunt, varias reflexiones super veritate vel re gesta, quas memoria proposuit, facere, illas ad nos ipsos, nostrasque necessitates applicare, conclusiones practicas inde deducere, earum motiva ponderare et considerare, quomodo secundum istas veritates hactenus nos gesserimus, et in posterum nos gerere debeamus. Commodissimum est, sibi ipsi has vel similes proponere quaestiones: 1º quid de hoc, (quod meditandum proponitur, vel quod modo memoria pertractavi) est considerandum? 2º quae conclusio practica inde est deducenda? 3º quae motiva inducunt ad hanc conclusionem practicam servandam? (quam decens? utile? iucundum? necessarium?) 4º quomodo id hactenus observavi? 5º quid in posterum mihi faciendum? 6º quale impedimentum debeo removere? 7º quale medium debeo adhibere? Ad excitandum in frigidiori discursu animum faciet, si expendamus 1º quid aliis in malo pertinacibus, aut etiam amico hac in re nos consulenti suasuri, quibusque rationibus ad virtutis studium eum inducturi essemus; 2º quid in morte atque ipso aeternitatis aditu velimus fecisse; 3º quam beati nunc

viri sancti sint et in aeternum futuri sint, qui exiguo tempore difficultatibus strenue superatis Deo servierunt, quam vero infelices illi, qui voluptatibus brevibus momentaneis posthabuerunt coelestem, aeternam; 4º quid Christus Dominus, huius vitae calamitatibus et miseriis nostri causa ultro subiectus, fecerit ac perpessus sit; 5º quot et qualia beneficia a Deo in nos collata saltem gratitudinis nomine a nobis fidele servitium exigant; 6º quam gloriosum sit, Deo amicum esse, eaque facere, quae ipsi placent.

Ubi de una veritate ex materia meditationis deducta sic ratiocinati sumus, ad alteram transimus, et hac similiter absoluta ad tertiam, et sic deinceps, ubique illas quaestiones vel omnes, vel certe aliquas earum agitando. — Voluntatis in meditatione duplex est officium, affectus scilicet pios excitare et proposita formare, quae duo adeo sunt essentialia, ut sine ipsis meditatio non oratio mentalis, sed merum studium, vel speculatio foret dicenda. Ignis gratiae et amoris divini, qui ardere in cordibus nostris, vel certe adesse necessario debet, in decursu meditationis per varias considerationes variam veluti materiam nactus, in flammas prorumpere pro ratione oblatae materiae solet; unde affectus admirationis, laudis, amoris, gratiarum actionis, timoris, doloris, humiliationis etc. Non est, cur solliciti simus, quibus verbis hos affectus nostros exprimamus, cum etiam solo corde, nullis verbis adhibitis, optime exprimi possint. — Cum finis meditationis sit, non tantum tempus aliquod impendere Deo per orationem, sed meditando et considerando animam purgare a vitiis, exornare virtutibus, vitam omnem emendare et perficere, confirmare se in servitio divino, munire se contra difficultates ac tentationes, actiones suas rite disponere, quo perfectius obeantur, quae omnia nonnisi per proposita rite in meditatione concepta fiunt, maximi momenti est, aliqua hac super re accu-

rate tradere documenta. Proposita debent esse 1º practica, i. e. talia, quae vere ad perfectionem sint efficacia, 2º particularia et praesenti statui accommodata; statuatur quotidie aliquid eo ipso die exsequendum; 3º bene fundata i. e. motivis solidis firmata; 4º humillima i. e. plena diffidentia de nobismetipsis.

Finis sive egressus. Meditationem solent concludere colloquia[1]) quolibet modo et quibuslibet[2]) verbis instituta cum Deo, cum Christo Domino, cum B. M. Virgine aut aliis sanctis prout fert meditationis materia; tum ut gratias agamus pro beneficiis nobis in meditatione collatis; tum ut gratiam impetremus implendi et exsequendi proposita in meditatione concepta; tum ut nos ipsos accusemus de culpa aliqua admissa; tum ut res nostras et circumstantias ipsis proponamus et consilium sive auxilium in iisdem petamus. Ubi bene notandum est monitum, quod S. Ignatius in 3. annotatione ex 20 et Direct. cap. XV. n. 6 et 7, tradit, quod, quando voce aut mente cum Deo Domino nostro, vel cum Sanctis eius loquimur, ex parte nostra maior reverentia requiratur, quam dum utimur intellectu; nam in operationibus intellectus, dum ratiocinamur, nobiscum ipsis, cum nostro, ut ita dicam, spiritu colloquimur; in actibus vero voluntatis Deum vel Sanctos veluti praesentes,

---

[1]) Colloquia haec non sunt omittenda ob desolationem; facienda sunt semper, sive motus spiritualis occurrat, sive non occurrat; imo in ariditate magis illis insistendum est. Possunt etiam in decursu meditationis institui.

[2]) Verba illa, „*colloquium postremo subiiciam disquisitis studiose verbis*," quae habentur in versione vulgata libelli Exercitiorum S. Ignatii in fine contemplationis, „*de incarnatione Domini*," prout Adm. R. P. Roothaan observavit, non inveniuntur in autographo Hispano. S. Ignatius ibi agit *de sensu et affectu*, non de verbis, vultque, ut cogitemus, *quid* loqui debeamus, non *quomodo*, seu *quibus verbis*.

nobisque proxime adstantes, vel certe intentis oculis nos de coelo spectantes nobis proponimus. Porro haec colloquia, si ad Deum Patrem diriguntur, per Pater noster; si ad Christum Dominum diriguntur (non ut est Deus, sed quatenus est homo mediator et advocatus noster, ut interpellet pro nobis), per Anima Christi, si ad Deiparam, per Ave Maria concluduntur; quo vero maiori cum devotione haec colloquia instituantur, conveniet, pro ratione materiae meditationis nunc personam rei induere, iudicem suum deprecantis, nunc servi dominum exorantis, nunc filii cum patre, sponsae cum sponso, amici cum amico loquentis. *(Lib. Exerc. exercitium I. hebd. I. in fine* et *Direct. cap. 15.)*

Finita meditatione per quartam circiter horae partem sedendo vel deambulando fit reflexio vel examen, tum ad videndum, quonam modo meditatio successerit, tum ad recapitulandum, ut ita dicam, totam meditationis materiam. Utrumque has fere complectitur quaestiones: 1º an attente legi vel audivi puncta? 2º an deinde servavi animi collectionem? 3º an materiam meditationis revocavi in memoriam post cubitum ante somnum? 4º an evigilans de nocte et mane expergefactus materiam meditationis revocavi in memoriam, exclusis aliis cogitationibus? 5º an affectus meditationi conformes excitavi sub lavando, induendo et eundo ad locum meditationis? 6º an animi quietem praesertim immediate ante meditationem servavi? 7º an puncta sin minus relegi, saltem revocavi in memoriam? 8º an stando paulisper ante ipsum meditationis ingressum cogitavi quid sim facturus, cum memoria praesentiae divinae? 9º an et qua reverentia, attentione et devotione recitavi Orationem praeparatoriam? 10º an praeludia, praesertim secundum bene feci? 11º an facultates animae bene applicavi? memoriam? intellectum? voluntatem? 12º an et quaenam proposita feci? 13º an distra-

ctiones invadentes strenue superavi, vel certe non admisi? 14⁰ an taedium, quod fors insurgebat, devici, vel saltem contempsi, nec propterea cessavi ab applicando animo; 15⁰ an recurri ad primum praeludium, quo facilius vagam imaginationem figerem? 16⁰ an colloquium feci? 17⁰ an torporem quandoque in fine maxime invadentem excussi? 18⁰ an reverenter meditationem finivi? 19⁰ an ab initio ad finem usque pro viribus curavi, ut responderem gratiae divinae? 20⁰ an animum serio applicavi? 21⁰ an debitum situm corporis servavi? 22⁰ an internam et externam reverentiam praesertim in actibus voluntatis adhibui? 23⁰ annon interrupi vel abrupi meditationem sine necessitate?

Si male successerit meditatio, inquirendae sunt causae cum poenitudine et emendationis proposito; si bene successerit, gratiae agendae sunt Deo, idemque modus postea observandus.

MATERIAE
NONNULLARUM MEDITATIONUM.

I. De fine vocationis ad statum sacerdotalem.

Ego elegi vos, ut eatis et fructum afferatis, et fructus vester maneat. Joan. 15.

1. Meditatio: *Ego elegi vos.*

I. Elegit te, sacerdos! elegit te Deus, nullis tuis praevisis meritis; elegit te, forsan et tuis demeritis sine numero ab aeterno praevisis; elegit te ex amore gratuito; elegit te ex tot millibus, in infinitum, si dici potest, te melioribus; elegit te futurum Saulem, rebellem, inobedientem, alio relicto Davide meliori te. 1. Reg. 15. *Quid retribues?*

II. Elegit te Deus, a te non rogatus, tum, cum rogare non posses; imo, si potuisses, forte prae

malitia noluisses, aut prae ignavia rogare te taeduisset! *Quid retribues?* quid pro illa misericordia, qua te indignum sic respexit? non quia tu dignus, sed quia ipse mitis erat.

III. Elegit te Deus de mille periculis mundi huius, ut esses unus de electis eius. O amorem! et tu illum non eligis? o ingratitudinem! o caecitatem! Non illum eligis ut unicum, summum, infinitum bonum tuum? non eligis, non amplecteris ut ultimum finem tuum? non eligis, non diligis sic te diligentem Deum tuum?

Sincerum fac propositum Deo in omnibus et per omnia serviendi ex puro amore.

2. Meditatio: *Ut eatis.*

I. Ut eatis de virtute in virtutem, quia peregrini sumus; peregrinus si stet, nec progrediatur, regreditur, teste S. Bernardo.

II. Ut eatis, memores in quibus periculis, quae nos undique circumdant, memores coram quo? coram iudice, coram Deo, qui videt omnia, qui detonabit in reprobos horrisonum illud *discedite maledicti in ignem aeternum.* Matth. 25.

III. Ut eatis de hora in horam, de die in diem, de anno in annum, de tempore brevi in longam aeternitatem, de vita ad mortem, vel potius de morte ad vitam sempiternam.

In posterum utere memoria praesentis Dei, mortis, aeternitatis ut stimulo ad ambulandum caute et ad progrediendum in virtute.

3. Meditatio: *Et fructum afferatis.*

I. Nemo non quaerit fructum laboris et sudoris sui. Quaerit illum miles, quaerit mercator, quaerit advocatus, et quis non quaerat? quaerunt omnes quid vero tu sacerdos, tu miles Christi, mercator coeli, advocatus animarum?

II. Fructum alii faciunt trigesimum, alii sexagesimum. Matth. 13. Manent aliqui milites gregarii, alii mercatores tenues, alii advocati sine re, nomen solum habentes; quid tu sacerdos in advocatura animae; in mercatura coeli; in militia Christi? *Aemulare charismata meliora.* 1. Corinth. 12.

III. Fructum afferunt in patientia. Luc. 8. Miles in proelio, mercator in officina, nauta in pelago, venator in nemore, piscator in flumine. Quid tu sacerdos, an fructum quaeris in patientia? an semper ut piscator hamum, ut venator retia tendis? an vigiles flectis oculos in omnem plagam tibi subiectam, sicubi deprehendas animam pauperem, sed in conspectu Dei pretiosam, Christi Sanguine redemptam, ad gratiam et gloriam destinatam? „Rapere animas mundo, dare Deo, proprium est sacerdotis.“ *S. Anselm.* Munus Spiritus sancti sacerdotis officium. *S. Ambros.* Mundi salvatores. *S. Hieron.* O magna et inclyta Dei instrumenta, sacerdotes, a quibus omnium populorum pendet beatitudo. *Conc. Mediol.*

Labora strenue, licet fructus labori non respondeat.

4. Meditatio: *Et fructus vester maneat.*

I. Non manet voluptas, temporalis est et momentanea, in ictu oculi dissipatur; non manet hominum existimatio, fumus est, uno spiritu difflatur; non manent divitiae, sunt terrae pugillus, qui, quam difficile paritur, tam facile perditur; ergo terra caduca vale.

II. *Quid vero mihi est in coelo?* Ps. 72. quam stabilis, certus, perpetuus ille fructus, qui te diligentes manet, et manebit aeternum, Deus cordis mei? *et a te, quid volui,* aut velle potui *super terram?* quid, nisi fumum? nisi bullam? nisi terrae pugillum?

III. Non aliam ergo mercedem laboris, non alium

industriae fructum quaere, sacerdos, nisi Dominum, *qui est pars haereditatis tuae, et calicis tui.* Ps. 15.

Fuge vanam gloriam, solam quaere divinam, cuius gratia creatus es.

II. De beneficio vocationis ad statum sacerdotalem.

Conserva me Domine, quoniam speravi in te; dixi Domino: Deus meus es tu, quoniam bonorum meorum non eges.
Psalm. 15.

5. Meditatio: *De dignitate vocantis.*

I. Deus est, o sacerdos; vide, quem Dominum nactus, cui Domino servias? Deus est, non est homo, non Angelus, non ulla creatura. Deus est, cui homo, cui Angelus, cui omnis servit creatura; Deus est, *dives in omnes;* quanta fas est alacritate, huic Domino servias.

II. Nec bonorum nec laborum meorum eges, quia tu solus Deus, solus unicum et omne bonum, solus et unicus, causa, radix, origo omnis boni; solus, extra quem nullum bonum, in quo omne bonum, honestum, utile, delectabile; solus aeternum, immensum, infinitum bonum; solus tibi ab aeterno sufficientissimus, nullius indigus, etc.

III. Non eges ministerio meo, *quia omnia serviunt tibi*; non eges ministerio ullius hominis, quia *Angeli serviunt tibi;* non eges ministerio ullius creaturae, quia *Creator omnium. Quid ergo respicis ad me,* dicat humilis sacerdos, *ad me, pauperculum et trementem sermones tuos?* Isa. 6.

Immola quotidie Deo sacrificium laudis pro beneficio vocationis.

6. Meditatio: *De indignitate vocati.*

I. Ille Deus, dominus, creator, nullius egens: tu servus et quidem servus inutilis, mendicus, pauper, pulvis, cinis, purum nihil; — et ad te respicit magnus ille Deus!

II. Ad te! qui omnibus indiges, et cui omne non sufficit, nisi Deus; ad te, qui terra indiges, in qua ambules; aëre, per quem respires; igne, qui te foveat; sole, qui te illuminet; cibo, qui te reficiat; veste, quae te tegat; Deo, qui te satiet. Et tamen....!

III. Te respicit ille, cui serviunt Angeli, et cum Angelis omnia. Et tu, quid cum his omnibus, pugillus terrae, vermiculus? Tu, quid cum Angelis, purissimis illis spiritibus, qui terrenae nil faecis habent, qui nutum Dei accipiunt pro imperio? ah! non es Angelus, mi sacerdos, saepe nec homo es, *ut jumentum factus insipiens.* Et tamen ad te respicit Deus, ut vocet ministrum suum; o dignationem! — Quid est dignitas in indigno, nisi ornamentum in luto? *Salvian.*

Ad Deum suspira cum Davide: conserva me Domine, et cum Thoma Kempensi: adiuva me, Domine, in sancto proposito meo, et divino servitio tuo!

7. Meditatio: *De altitudine ministerii.*

I. Haec colligitur ex potestate ordinis; dicitur enim sacerdoti ordinando: *accipe potestatem conficiendi* non coelum, non terram, non quidquid pretiosum et artificiosum est, sed *Corpus et Sanguinem D. N. J. Ch.* — amplius dici non potest. Potestas haec regiam et angelicam longe superat; ad maternam Beatissimae Virginis quam proxime accedit; sicut enim illa *lumen aeternum mundo effudit, Jesum Christum, Dominum nostrum*, ita sacerdos eundem in altari denuo quodammodo gignit, ut fidelium cordibus inserat; quid sublimius? O praeclara, o reverenda potestas! *S. Bonav.* — Quantam dignitatem contulit vobis Deus! Quanta est praerogativa ordinis vestri! Praetulit vos Deus regibus et imperatoribus; praetulit vestrum ordinem ordinibus omnibus; imo, ut altius loquar, praetulit

vos Angelis et Archangelis, Thronis et Dominationibus; sicut enim non Angelos, sed semen Abrahae apprehendit ad faciendam redemptionem, sic non Angelis, sed hominibus solisque sacerdotibus Corporis et Sanguinis sui commisit consecrationem. *S. Bernardus.* O veneranda sacerdotum dignitas, in quorum manibus Dei Filius velut in utero Virginis incarnatur. *S. Augustinus.* Magna et multa, immensa et infinita ipsius sacerdotis dignitas, miraculum stupendum. O quam magnam in se continet dignitatem formidabile et admirabile sacerdotium! *S. Ephraem.*

II. Colligitur eadem sublimitas ex potestate iurisdictionis, per quam sacerdos coeli claviger est, et mundi totius iudex, solvens et ligans super terram, quod solvendum aut ligandum iudicaverit. Joan. 20.

III. Adde, quod sacerdos vocetur Angelus, sal terrae, lux mundi, lucerna supra candelabrum (Matth. 5.), pastor, doctor, dispensator mysteriorum Dei (Joan. 10. et 21. Eph. 4. 1. Cor. 4.), episcopus, pontifex, praepositus (1. Tim. 3. Tit. 1. Hebr. 5.), vicarius ipsius Christi. Magna dignitas, mira potestas, excelsum et expavendum officium. *Hugo de St. Vict.* Presbyteros ad custodiam sponsae suae tanquam vicarios suos reliquit. *Pet. Bless.* Sponsae custodes, amici, necessarii, domestici. *S. Bernardus.* O mi Deus, *quid est homo, quia sic magnificas eum! Nimis honorificati sunt amici tui Deus!* Ps. 138. — „Medius stat sacerdos inter Deum et naturam humanam, illinc venientia beneficia ad nos deferens, et nostras petitiones illuc referens.“ *S. Chrysost.*

Utraque hac potestate utere, non perfunctorie, sed cum omni sollicitudine, humilitate, modestia corporis et animi.

8. Meditatio: *De ingratitudine sacerdotis.*

I. Non intellexit *altitudinem status* sui; hinc ad sordes, ad volutabra, ad vomitum cum quibusdam

animalibus, hoc est impuris hominibus se abiicit. *Cum in honore esset, non intellexit.* Ps. 48.

II. Non intellexit *pretium potestatis* sibi creditae, pretium Corporis et Sanguinis Jesu Christi; et hinc vel administrare negligit, aut nonnisi lucri temporalis gratia, aut ex acediosa consuetudine, aut cum taedio administrat.

III. Non intellexit *pretium iurisdictionis,* qua peccatoribus coelum reserare potest, vel claudere; et inde tepor et torpor in excipiendis poenitentium confessionibus; o mi sacerdos, *si cognovisses et tu!*

Noli negligere gratiam, quae in te est; quae data est tibi per impositionem manuum. 1. Tim. 4.

III. De gravitate peccati sacerdotis, de morte, de iudicio, de inferno.

Si inimicus meus maledixisset mihi, sustinuissem utique. Ps. 54.

9. Meditatio: *De peccato.*

I. *Tu vero homo unanimis,* id est, amice, dilecte mi, mi commensalis, *qui mecum dulces capiebas cibos* Ps. 54; tu velut alter Judas, post buccellam pretiosi Corporis, intinctam in immaculato Sanguine meo, tu reserasti cor tuum satanae, clausisti Deo! o perfidiam!

II. An non merito queritur per Jeremiam Dominus? *quid est, quod dilectus meus in domo mea fecit scelera?* (Jerem. 11.) in domo mea, in ecclesia, in altari, in loco sancto, in loco virtutum, in gymnasio amoris etc.....

III. Fecit scelera multa. Tu nosti, quae et quanta ad altare, ad tribunal poenitentium, ad horas canonicas afferas, imo etiam inde referas. Tu nosti, et necdum erubescis? Jubetur Moyses, Propheta sane-

tus, exuere calceamenta de pedibus, priusquam montem ascendat, visurus, vel auditurus Dominum; tu ascensurus montem, ut tangas Dominum, non exues prius peccata per doloriferam, si potes, confessionem? — Honor sublimis, vita deformis; deifica professio, et illicita actio! *S. Ambros.*

Puram conscientiam affer ad administrationem Sacramentorum.

10. Meditatio: *De morte.*

I. In hoc tributo naturae debito erit sicut populus, sic et sacerdos. Isa. 24. ***Statutum est.*** Hebr. 9. ***statutum omnibus*** excepto nemine; sicut populus, sic et rex et pontifex et sacerdos; imo et haec munera omnia mortem aggravant. Time!

II. ***Statutum est, semel mori;*** ah! semel tantum; ergo si semel misere, semper misere. Sic semper vive, ut semel moriaris bene!

III. ***Bene*** moritur pius, sanctus, zelosus sacerdos, memor praestiti Christo a se obsequii, qui dicere possit cum Jobo: ***credo, quod Redemptor meus vivit,*** quem toties fide viva, mente pura, corde perfecto contrectavi. ***Male*** moritur sacerdos malus, memor impuris manibus, impudica lingua, impio corde eum se suscepisse pastorem suum, quem paulo post visurus est iudicem, et quo vultu? ***o mors! quam amara*** talibus est ***memoria tua!*** Eccli. 41.

Sicut optabis mori, sic nunc vivere statue.

11. Meditatio: *De iudicio.*

I. Exiguo facile conceditur misericordia; ***durissimum vero iudicium his, qui praesunt,*** fiet. Sap. 6. Audi hoc, sacerdos, qui constitutus es a Christo iudex. Audisne? timesne?

II. Ibi iudicabuntur omnes iustitiae tuae, id est, orationes, sacrificia, Sacramentorum administratio, aegrorum cura et visitatio, exhortatio etc. quo zelo,

qua sollicitudine, qua opportunitate sint exercitae, an culpa tua intermissae? — „Venient, venient sacerdotes mali ad tribunal Christi; audietur querela gravis, accusatio dura populorum, quibus facti sunt fraudulenti mediatores.“ *S. Bern.*

III. Et scito, quod pro omnibus his *adducet te Deus in iudicium.* Eccle. 11. Pro omnibus, quae accepisti, talentis: quae possedisti, bonis: quibus fruitus es, privilegiis; *cui enim multum datum est, multum quaeretur ab eo.* Luc. 12. Noverat id Joannes Avila, optimus magister morum, qui de iuvene sacerdote mortuo post primitias, *sat habet* inquit, *in quo iudicetur;* sat ille, mi sacerdos! quantum ergo tu, qui toties sacrificas? utinam sancte, religiose, et modeste! etc.

Iudica te ipsum, et discerne causam tuam per examen conscientiae, antequam divina obeas ministeria.

12. Meditatio: *De luctuosissimo statu sacerdotum damnatorum.*

I. *Cecidit corona capitis nostri*; *vae nobis, quia peccavimus.* Thren. 5. Sic eiulabunt, sed sero, miseri apud inferos sacerdotes; quia *cum in honore essent, non intellexerunt.* Exaggerari hoc potest consideratione sacerdotis degradati, et execrati, quod omnino tragicum est, sed umbratile ad sacerdotem damnatum.

II. *Potentes potenter tormenta patientur.* Sap. 9. Applica hoc sacerdoti, potestate sua, quam habet, maxima abutenti, et time.

III. *Quantum.... in deliciis fuit, tantum date illi tormentorum:* Apoc. 18. Delicias regum habent quotidie sacerdotes in mensa Domini; vae! si prae his siliquas porcorum, id est, carnis voluptates ament, et quaerant! vae! si nauseet eorum anima sicut olim Israelitarum, *super cibo isto*, ut ipsi iudicabant, *levissimo!* Num. 21. Erunt enim tunc hae deliciae,

a sacerdotibus spretae, instrumenta tormentorum in omnem aeternitatem.

Timidae, cautae, circumspectae conversationi stude pro viribus.

IV. De fervore et zelo sacerdotali.

Qui facis Angelos tuos spiritus, et ministros tuos ignem urentem. Ps. 103.

13. Meditatio: *De praemio ferventibus proposito.*

I. *Ubi ego sum, illic et minister meus erit:* Joan. 12. At ubi est sacerdos ille magnus, ille fervens animarum pastor, ille indefessus venator? ubi est? non iam amplius in cruce, non sub cruce, non in horto, non in itineribus, montibus, vallibus, fatigatus, sitiens, famelicus, sed in gloria Patris; ibi, ubi omnia haec mala exulant, omnia affluunt bona.

II. Ibi, ubi iucundissima, pacifica, fraterna societas sine invidia, sine rixa, sine taedio.

III. Ibi, ubi *videbitur Deus deorum in Sion.* Ps. 83. *Tunc videbis,* o pie sacerdos, *et afflues, et mirabitur, et dilatabitur cor tuum.* Isa. 60. *Qui ad iustitiam erudiunt multos, quasi stellae in perpetuas aeternitates fulgebunt.* Dan. 12. 3.

Cooperare aliis sine invidia, cum fervore in exercitiis sacerdoti propriis.

14. Meditatio: *De labore, cui respondet praemium.*

Tu vero vigila, in omnibus labora ... ministerium imple. 2. Tim. 4.

I. *Vigila,* id est, in omnibus exercitiis vigil, alacer, excitatus esto. Vigila, quia advigilat et observat Deus remunerator tuus, Christus, summus sacerdos tuus. Vigila in omnibus viis tuis, quia advigilat et circuit diabolus ut leo, quaerens, quem devoret. 1. Pet. 5.

II. *Labora*, nunquam otiari debet sacerdos, nisi eligat labi. Labora, id est, in omnibus conatum adhibe, nihil age remisse, memor, cui labores. Labora, quomodo laborabat extensis brachiis Moyses, quomodo luctans cum Angelo Jacob, quomodo sudans in horto Christus, quomodo sacrificans S. Ignatius Loyola, totus igneus.

III. *Ministerium imple,* id est, fac perfecte cum omnibus circumstantiis, et conditionibus; nihil minue, nihil detrahe. *Dei enim perfecta sunt opera.* Deut. 32.

Omnis labor *mihi*, omnis utilitas *proximo*, omnis gloria *Deo*. ...

15. Meditatio: *De fervore in orando.*

Orationi instate vigilantes. Coloss. 4.

I. Spectat haec cohortatio praecipue sacerdotem, quia legatus est, advocatus, orator, syndicus totius generís humani; et quod Christus est pro hominibus in coelo apud Patrem, hoc est sacerdos apud Christum pro iisdem in terris. *Ex hominibus enim assumptus, pro hominibus constituitur in iis, quae sunt ad Deum.* Hebr. 5. Sicut ergo Christus gemitibus inenarrabilibus pro nobis interpellat, sic debet et sacerdos.

II. Sacerdos Angelorum officium gerit in terris. *Angelus Domini exercituum est.* Malach. 2. Nemo autem nescit, quid faciant in coelis Angeli; assidue circa Deum intelligendum, amandum et laudandum occupantur. Faciat hoc idem, quantum potest, sacerdos in terris.

III. Est enim oratio fervens indicium bonae vitae, quod monet S. August. (Hom. 4. ex 50.): *ille novit recte vivere, qui novit recte orare.*

Horas canonicas, ut iubet Concil. Lateran. sub Innoc. III. recita studiose quoad officium oris, et devote quoad officium cordis.

16. Meditatio: *De fervore in sacrificio Missae.*

Benedicite sacerdotes Domini Domino. Dan. 3.

I. Summus sacerdos veteris legis semel quovis anno ingrediebatur in sancta sanctorum, et quanto cum apparatu? Figura fuit ille; quid facit veritas? ille semel, sacerdos novae legis, si vult, quotidie.

II. Semel filius Dei factus est homo, et quanta praeparatio ab aeterno? *in capite libri scriptum est de me, ut facerem Deus, voluntatem tuam.* Ps. 39. Quot praevia Prophetarum oracula, Angelorum vota, Patriarcharum desideria, quae praecesserunt praeludia? mittitur Angelus, obumbrat Spiritus sanctus Virginem, quae eundem novem mensibus gestat in utero, — et tu, quid facis sacerdos?

III. S. Chrysost. vult omnes universim Christianos a sacra synaxi reverti, quasi leones ignem spirantes; vult interesse Missae sicut in medio Angelorum choro; quid non exigit a sacerdote?

Orationes ecclesiae praeparatorias ad Missam, et post eam gratiarum actionis omni devotione recita.

V. De perfectione sacerdoti propria.

Sacerdotes tui induantur iustitiam. Ps. 131.

17. Meditatio: *De motivis perfectionis.*

I. Debet sacerdos tendere ad perfectionem vitae, quia vult Deus; si enim de omnibus christianis verum est illud S. Pauli I. Thess. 4.: *Haec est enim voluntas Dei, sanctificatio vestra;* et illud Christi, Matth. 5.: *Estote perfecti, sicut pater vester*, et si iterum Apostolus omnes christianos vocat sanctos, 2. Cor. I. Eph. et Phil. 4., quanto magis hoc competit sacerdoti, e reliquis selecto, et in sortem Domini vocato?

II. Sacerdos tendere debet ad perfectionem vitae,

quia vult ecclesia, „Ministros ecclesiae fide et opere debere esse perfectos, — eluceat in eis totius forma iustitiae.“ *Pontif. Rom.* Multum datum est sacerdoti; multum ergo quaeretur ab eo Luc. 12. *Cum enim augentur dona,* inquit S. Greg. (Hom. 19. in Evang.) *rationes etiam crescunt donorum.*

III. Exigit plus a sacerdote, tum illius status, ad alios sanctificandos destinatus, tum officium, quod gerit, *angelicis humeris,* ut aiunt sancti Patres, *formidandum.* — „Tales esse convenit, graves, prudentes, pios, irreprehensibiles, immaculatos, ut quisquis viderit eos, stupeat et admiretur et dicat: hi homines sunt Dei, quorum talis est conversatio.“ *S. Aug.* „Perfectus esse debet sacerdos, ut cui creditum est supplicandi munus pro populo.“ *Theodoret.* „Si non places, non placas; si non placas, cur sacerdos?“ *S. Bern.*

Sic vivere stude inter homines, ut exemplo non destruas, quod aedificas verbo.

18. Meditatio: *De idea perfectionis.*

Qui mihi ministrat, me sequatur. Joan. 12.

I. Imaginem Dei per peccatum turpiter foedatam, et quasi erasam, ut Dei Filius ablueret, factus est homo; abluit suo Sanguine, instauravit exemplo, et doctrina. Hoc ille, — quid tu sacerdos?

II. Primus discendi ardor, nobilitas est magistri, inquit S. Ambr. (Lib. 2. de Virg.) Hinc tyrones optimum in qualibet arte magistrum quaerunt, quem imitentur, ut imitando proficiant et perficiantur. Non est nobilior magister Christo *dilecto Filio, in quo bene complacuit aeterno Patri.* Matth. 16. Ipse ergo audiendus et imitandus est, imprimis a sacerdote.

III. Si enim omnis christianus cum S. Gregorio dicat: *omnis Christi actio nostra est instructio,* quanto magis sacerdos, cui in Apostolis, eius prae-

decessoribus, ipse Christus dicit (Matth. 13.) *magister vester unus est, Christus.*

Summo studio, (quod monet Thomas a Kempis L. I. de imit. c. 1.) in vita Jesu Christi meditare.

19. Meditatio: *Vita Christi est regula sacerdotis.*

Induimini Dominum nostrum Jesum Christum. Rom. 13.

I. Sicut sacerdos induit vestes Christi in sacrificio, ita decet eum in hoc et extra illud induere vitam, id est, mores et virtutes Jesu Christi, ut iuxta Apostolum 2. Cor. 4. in eius carne mortali vita Christi manifestetur, vereque dicere possit: *Vivo autem iam non ego, vivit vero in me Christus.* Gal. 2.

II. Causa vero, cur sacerdotes passim non exprimant vitam Christi, haec est, quod secuti regulam alienam, carnis, mundi, peccati, sensus, sermones et actus non dirigant secundum mensuram illius regulae, qua mensus est illis Deus (2. Cor. 10.) deflectentes, ut mali tyrones, a proposito sibi prototypo.

III. Regula Christi, prima fronte amara, usu dulcescit; est enim iugum suave et onus leve. *Et quicunque hanc regulam secuti fuerint, pax super illos, et misericordia.* Gal. 6.

Exemplo S. Caroli Borromaei, quotidie lege caput S. Evangelii, quod ille faciebat flexo genu et detecto capite.

20. Meditatio: *De perfecta administratione Sacramentorum.*

Sic nos existimet homo ut ministros Christi, et dispensatores mysteriorum Dei. Hic iam quaeritur inter dispensatores, ut fidelis quis inveniatur. 1. Cor. 4.

I. Dispensator fidelis in genere est, qui non mittit *margaritas ante porcos*, nec dat *sanctum canibus* Matth. 7.; qui videt ministerium, quod accepit a Domino, ut illud impleat, Coloss. 4.; qui non est similis aquae baptismali, peccata baptizatorum di-

luenti, eosque mittenti ad coelum, cum ipsa post in cloacam descendat. *S. Greg. Magn.*

II. Dispensator fidelis Eucharistiae is est, qui lintea, vasa, tabernacula, Dominici Corporis receptacula religiose custodit; qui ad sumptionem Eucharistiae parvulos capaces erudit, et praeparat; adultos rudes instruit, obliviosos commonefacit, tardos compellit, indignos repellit, neminem negligit.

III. Dispensator fidelis Poenitentiae est is, qui prompte sedet pro tribunali, dum reus adest; qui examinat, ponderat, iudicat ex aequo; qui non absolvit, nisi dispositum; qui non dimittit, nisi consilio et cohortatione sua meliorem.

Reflecte practice ad haec tria.

VI. De virtutibus internis sacerdotis.

Decet nos (Sacerdotes) *implere omnem iustitiam.* Matth. 3.

21. Meditatio: *De humilitate.*

Discite a me, quia mitis sum, et humilis corde. Matth. 11.

I. Disce sacerdos, disce a Christo sacerdote magno, imo maximo, sed in Eucharistia minimo, quam te docet, non tam verbo quam opere, ex cathedra vilium specierum, virtutem profundissimae humilitatis, et erubesce ad tuam intolerabilem arrogantiam.

II. Vilis hic illi, cui coelum sedes, habitatio est in sordidis saepe tabernaculis, inter digitos impuri sacerdotis, in corde subdito peccatis.

III. Pauper illi amictus, nullus comitatus; et hinc sannis et probris haereticorum exponitur. O Jesu, quis sensus debet esse mihi haec cogitanti, et inter pollutos digitos meos, in otiosa, detractoria, maledica lingua, in impuro corde, in cloaca sordium, in sentina scelerum te contemplanti? — O! mi magne Deus! da sensum aliquem similis humilitatis; da, ut cuius

maiestatem non possum assequi, saltem imitari studeam humilitatem! Da mihi teneros huius virtutis affectus, quoties dico celebraturus: *confiteor Deo … mea culpa!* — quoties ingemino: *nobis quoque peccatoribus; Domine non sum dignus …* Da, ut non minus corde, quam corpore me profunde abiiciam coram te, sicut magna, sed humilis mater tua, sicut magnus, sed in oculis suis parvus Joannes, praecursor tuus.

Fiat! fiat! o Jesu, fiat! Amen.

22. Meditatio: *De mansuetudine.*

Fratres, et si praeoccupatus fuerit homo in aliquo delicto, vos, qui spirituales estis, huiusmodi instruite in spiritu lenitatis, considerans te ipsum, etc. Galat. 6.

I. Christus totus mitis in vultu, verbo, opere; ex oculis elucent suaves benignitatis radii; ex ore dulcis spirat lenitas: in toto corpore agnus est, praesertim in Eucharistia; quid tu sacerdos?

II. Et tamen hunc agnum toties attrectas, toties illo vesceris, cum hoc agno habitas, prandes, coenas, ambulas, dormis; quidni agnum tandem induis? manes usque modo, *sicut leo in domo tua?* Eccli. 4.

III. Pretiosior debet haec virtus esse sacerdoti, quam ut verbo vel signo venalem habeat, nil lucraturus, postquam eam perdiderit, nisi animi inquietudinem et Dei vindictam.

Pete a Christo augmentum huius virtutis, dum dicis: ecce agnus Dei.

23. Meditatio: *De obedientia.*

Ministri eius, qui facitis voluntatem eius. Ps. 102.

I. Deus singulariter amat obedientiam, quam coronavit in Abrahamo, punivit vero tot iam saeculis in Adamo et posteris eius, unius hominis inobedientiam; placere vis Deo? *Melior est obedientia, quam victimae.* 1. Reg. 15.

II. Volens placere Deo Dei Filius ab aeterno voluit in tempore obedire, *in capite libri scriptum est de me, ut facerem voluntatem tuam, Deus meus, volui.* Ps. 39. *Ita Pater* Matth. 2., *meus cibus est, ut faciam voluntatem* tuam. Joan. 4. *Erat subditus illis* Luc. 2., Deus, Dominus, Creator — hominibus, servis, creaturis. Admirare, imitare.

III. Obedientiam hanc maxime patefacit in SS. Eucharistia, quando vocatus a sacerdote adest toties, *obediente Deo voci hominis.* Jos. 10. O prodigium! Deus obedit homini, et tu, homo, non obedis Deo? Deo, cuius minister es?

Obedire stude simpliciter, sine contradictione; prompte, sine dilatione; alacriter, sine querela; perseveranter, sine taedio.

24. Meditatio: *De castitate.*

Lavamini, mundi estote, Is. 1. *Mundamini qui fertis vasa Domini.* Isa. 52.

I. Exigit hanc munditiem cordis et corporis a sacerdote Christus, quia ipse virgo, natus de Virgine, inter lilia, id est, virgineas mentes pascitur, et in niveo specierum Eucharisticarum throno requiescit; quantus amator puritatis, tantus osor omnis immunditiei, praesertim in ministris suis.

II. Hi enim officio Angeli sunt, et Angelorum Dominum manibus suis contrectant; o quam purae sint oportet, hae manus, haec lingua, hoc cor etc! Continebant se olim sacerdotes legis antiquae tempore vicis; quid non te deceat, sacerdos, dum Deo tuo non solum assistis, sed fers ipsum manibus?

III. Munditiem clamant plerique ritus, quos adhibes in sacrificio. 1. Lotio manuum. 2. Alba, qua indueris eaque ex lino, non lana, cuius radix caro est animalium. 3. Cingulum, quo cingeris cum apta oratione. 4. Priusquam legas Evangelium, oratio: *Munda cor meum* etc.; si hoc requiritur ad dignam

Evangelii lectionem, quid non ad Dominici Corporis consecrationem et contrectationem?

Cohibe sensus externos, ut in animo sis continens.

VII. De virtutibus externis sacerdotis.

Luceat lux vestra coram hominibus. Matth. 5.

25. Meditatio: *De prudentia sacerdotis in exterioribus.*

Estote prudentes sicut serpentes. Matth. 10.

I. Mittitur in medio luporum sacerdos, quem innocentia vitae oportet esse oviculam; sed quomodo evadet? prudentia opus est, non huius mundi, haec enim stultitia est coram Deo, quia finem non respicit; adeoque, qui hanc sequuntur, turpiter cadunt.

II. Prudentia Christi eadem est cum providentia; oportet ergo sacerdotem esse providum, cautum, circumspectum et, ut inquit Michaeas Propheta, sollicitum ambulare cum Deo suo; vadit enim in medio luporum et latronum, thesaurum portans in vase fictili. 2. Cor. 4.

III. Serpentes caput custodiunt, aures sepiunt, supra petram repunt; ita sacerdos caput, hoc est, principium agendorum custodiat, et ad Deum referat; sit surdus, dum blanditur caro; petrae, hoc est, Christo innitatur, ne vacillet in proposito.

Quidquid agis, prudenter agas et respice finem.

26. Meditatio: *De modestia sacerdotis.*

Modestia vestra nota sit omnibus hominibus. Phil. 4.

I. Christus modestissimus Virginis filius, nihil egit tumultuose, praepropere, perturbate, clamose; sed omnia ad leges modestiae, etiam in conviviis, in iniuriis, etc.; sed ante omnia in convivio amoris, in ultima coena, quando accepit panem in sanctas ac

venerabiles manus suas, et elevatis oculis in coelum, gratias agens benedixit. Vide hic modestissime composita omnia, manus, linguam, oculos, totum corpus! vide, vide vivum exemplar modestiae sacerdotalis.

II. Oportet, ut hanc sacerdos in se ad vivum exprimat, quia Angelus est, quia spectaculum est Angelis, quia lux est mundi, et lucerna supra candelabrum posita Matth. 5., et praesertim in illo plus quam angelico ministerio, quo et ipse panem accipit, et gratias agens benedicit. — „Potius angelicam quam humanam debet (sacerdos) conversationem habere.“ *S. Laur. Justiniani.*

III. Nugae, inquit S. Bern. L. 2. de cons. 15. inter saeculares nugae sunt; in ore autem sacerdotis blasphemiae.

Vita cachinnos, rixas, clamores etc. quae non decent sanctos.

27. Meditato: *De caritate proximi activa.*

Hoc est praeceptum meum, ut diligatis invicem. Joan. 15.

I. En hic notam characteristicam, qua te ipse discernas, sacerdos, utrum discipulus Christi sis, an non? si enim diligis, eris; secus, si non diligis; veritas dicit, aliter esse non potest: at quomodo tu diligis, quem non fers, quem aegre aspicis, cui vis et dicis male? — non ita Christus.

II. *Probatio dilectionis,* inquit S. Gregorius M. *exhibitio est operis;* caritas oportet, ut sit activa, non otiosa: vivit in opere, non pascitur verbis. Ais diligo; credo, si quod dicis, facis; si non facis, mendax es; diligis, si adiuvas indigentem, si errantem dirigis, si peccantem corrigis, sed spiritu lenitatis; ita Christus.

III. Proximus tuus vel est sacerdos, ut tu — et est frater, et condiscipulus tuus: vel laicus est — et est filius spiritualis 1. Cor. 4., *in Christo ego*

vos genui; sed et fratrem et filium lex naturae dictat diligendum. — Fac ergo.

Dilige proximum sicut te ipsum efficaciter, suaviter, fortiter, promiscue bonos, malos, amicos, gratos, ingratos etc.

28. Meditatio: *De zelo animarum.*

Ecce ego mittam multos venatores et venabuntur eos, et piscatores multos, et piscabuntur eos. Jerem. 16.

I. Incredibilis Christi zelus patet in Evangelio, maxime in convertendo Juda, si voluisset; ad quem imitandum obligatur sacerdos curatus, quia piscator, quia venator. — Ergo piscator es? semper tibi pendeat hamus; — venator es? semper tua retia pande, ut feram aliquam, id est efferatam animam capias ad poenitentiam; pastor es? pasce commissum tibi gregem, pasce verbo, exemplo, oratione, ut Christus.

II. Occasio: errat una ex tuis oviculis, et haeret in bivio; — a te vult erigi; caligat, — a te lucem petit; peccat, — a te vult corrigi; haesitat, — a te vult instrui; si negligis hoc, pastor non es, sed idolum; venator non es, sed persecutor animarum; vigilas, sed in lucrum tuum, non in illarum salutem: aliter Christus; hunc imitare. — „Qui non ardet, non incendit.“ *S. Greg. M.*

III. Motivum: „Curam fratrum nostrorum gerere summa vitae nostrae.“ *S. Chrysost.* „Si officium vis exercere presbyteri, aliorum salutem fac lucrum animae.“ *S. Hieronymus.* „Tot occidimus, quòt ad mortem ire quotidie tepidi et tacentes videmus.“ *S. Greg. M. Qui converti fecerit peccatorem ab errore viae suae, salvabit animam eius a morte, et operiet multitudinem peccatorum.* Jac. 5. „Nihil tam Deo gratum acceptumque est, quam pro viribus operam dare, ut homines reddantur meliores.“ *S. Laur. Justiniani.* „Ille apud Deum in amore maior, qui ad eius amorem plurimos trahit.“ *S. Greg. M.*

Insta opportune, importune; argue, obsecra, increpa, in omni datientia et doctrina. 2. Tim. 4. 2.

VIII. De virtutibus sacerdotis unitivis.

Ego dilecto meo, et ad me conversio eius. Cant. 7.

29. Meditatio: *De amore Dei.*

Simon, diligis me plus his? Joan. 21.

I. Christus incredibiliter et ineffabiliter amavit et amat in aeternum Patrem, plus his, id est, plus omnibus universum sanctis. Scintillam immensi huius amoris prodidit in ultima coena, quando elevatis oculis, o quanto affectu! ad Deum Patrem suum, gratias agens, etc. Imitare sacerdos, quod admiraris.

II. Quilibet sacerdos obligatur ad Deum super omnia et prae omnibus diligendum, tum quia prior et prae omnibus ab illo dilectus est; tum quia quotidie versatur in ista ardentissima fornace amoris, ad ignem Eucharisticum, quo si non incalescat, glacies sit oportet et saxum.

III. Vox amoris est, quam usurpabat S. Franc. Salesius: *Omnia licent, dummodo non offendatur Deus.*

Haec erit deinceps agendi et vivendi regula: Licent omnia; sed cave, ne offendas Deum super omnia dilectum.

30. Meditatio: *De zelo divinae gloriae.*

Glorificate et portate Deum in corpore vestro. 1. Cor. 6.

I. Hoc admirabili zelo Christus incensus ubique Patris gloriam propagabat; modo enim ostendit illius magnificentiam: *simile est regnum coelorum regi;* modo amorem: *homo quidam fecit coenam magnam;* modo iustitiam: *redde rationem;* modo misericordiam: *homo quidam descendit;* modo excellentiam: *Pater maior me est;* modo subiectionem suam: *ita Pater!* sed hoc maxime in ultima coena, in horto, in cruce, in tota passione, cuius memoriale est sacrificium Missae.

II. Tu vero, o homo Dei, sic te compellat Apostolus 1. Tim. 2., quisquis sacerdos es, quomodo insistis vestigiis sacerdotis magni? quomodo zelas pro gloria eius? tu, qui deputatus es gloriae illius propagandae, qui toties ingeminas: *Gloria in excelsis!* etc. *omnis honor et gloria!* — „Nolite ad reliquorum mortalium humilia vota descendere.“ *S. Ambr.*

III. Elias fugam, persecutionem, exilium, famem, sitim sustinuit, *zelo zelatus pro Domino*, *Deo.* 3. Reg. 19. — Quid tu?

Imitare hunc zelum, etiam cum damno propriae commoditatis.

31. Meditatio: *De actibus religionis.*

. *Adorate eum omnes Angeli eius.* Ps. 96.

I. Religiosissimo cultu Christus iam conceptus, velut sacrificium matutinum in utero matris; iam natus et adultus in stabulo, in templo, in montibus, in desertis tanquam diurnum; moriens in cruce, ceu vespertinum sacrificium seipsum obtulit aeterno Patri; qua reverentia, nemo novit, nisi qui noverat, quo cultu dignus esset supremus omnium Conditor.

II. Confundamur oportet, proposito nobis cultu, quem exhibebant sacerdotes antiquae legis arcae et sanctuario propter asservatas in eis tabulas Moysis, virgam Aaronis, panes propositionis etc.; et haec quidem umbrae erant et figurae; quid nos damus luci et veritati? quid venerabili Eucharistiae? quid templis? quid aris? quid tabernaculis?

III. Post virtutes tres theologicas, palmam fert religio, qua solvimus Deo debitum cultum propter illius infinitam excellentiam. Sic ergo ...

Itera actus religionis, quoties in sacrificio genuflectis, oscularis altare, caput inflectis, et cum his externis ritibus iunge actus internos.

32. Meditatio: *De unione sacerdotis cum Deo, per conformitatem voluntatis.*

Ut omnes unum sint, sicut tu, Pater in me, et ego in te, ut et ipsi in nobis unum sint. Joan. 17.

I. Haec est affectuosissima piissimi Jesu ad Patrem oratio, ut omnes discipuli et inter se, et cum Patre concordes sint et unanimes; haec est ultima Christi morituri, et testantis voluntas, ut secum, cum Patre, et inter nos unum simus, quicunque sacerdotes sumus.

II. Et est haec quidem illius aequissima voluntas, et petitio; quod enim petit, hoc suum est, et Patris — nostra scilicet voluntas et cor nostrum. Ergo iniustus es, si neges; dat tibi cor suum, et quidquid habet, et toties; ergo ingratus es, si te neges; ideo dat se tibi, ut tu des te illi; ergo stultus es, si neges; cui enim reservas te? — tibi? sed iam perdes; mundo? sed quo pretio? inani, vano, ludicro, momentaneo. Ergo da te Jesu tuo; ipse petit; immitis es, si roganti neges id, quod imperio extorquere potest.

III. Si *credentium erat inter se cor unum et anima una*, Act. 4., quomodo potest non esse unum cor tuum cum corde Jesu; una voluntas tua cum voluntate illius, qui toties tibi per S. Communionem unitur? sed exspectat a te liberum consensum; hunc quomodo negabis? sponsus est et tu sponsa, indigna hoc nomine, si neges; non est communio, si non est unio voluntatum reciproca. Fac ergo et dic:

O bone Jesu! per tuam gratiam dico medullitus ad Patrem tuum, ad te, ad Spiritum sanctum: '*Deus meus et omnia! dilectus meus mihi, et ego illi; ego dilecto meo, et ad me conversio eius.* Ex nunc averto voluntatem meam a me, et ad te unum converto per plenam ad omnia resignationem: Fiat! o fiat voluntas tua!

IX. De SS. Eucharistiae Sacramento.

33. Meditatio: *De institutione SS. Sacramenti Eucharistiae.*

Coenantibus autem eis, accepit Jesus panem etc. Matth. 26.

I. *Accipite et comedite, hoc est Corpus meum,* Matth. 26. Crede primum viva fide Christi Carnem, Sanguinem, Animam, Deitatem, et quidquid est Deus, esse in SS. Eucharistia, sive vi verborum, sive per concomitantiam. Admirare Dei sapientiam, quae invenit novum modum se nobis communicandi. Obstupesce et lauda omnipotentiam, quae uno momento, paucis verbis, illa omnia sub speciebus panis et vini ponit. Agnosce infinitum amorem, quo hoc facit. Sicut Pater *sic dilexit mundum, ut Filium suum unigenitum daret;* ita et Filius, ut se ipsum daret, ut sit nobiscum *usque ad consummationem saeculi.* O admirabilem et amabilem Deum! Quod de te cogitaverit, ut incarnaretur, quantum est? sed quanto maius, quod modo in te velut denuo nascatur, et eadem omnia secum afferat, quae tunc attulit? *Quid retribues Domino?*

II. *Dominus Jesus, in qua nocte tradebatur, accipiens panem,* etc. Considera tempus huius institutionis. Erat illud ipsum, quo eius vitae struebantur insidiae, quo fervebant odia Judaeorum in illum; sed *aquae* persecutionum *non potuerunt extinguere caritatem* eius. Adeo amat nos etiam, cum inimici sumus. Tormenta igitur vicina, crux, infamia, non provocarunt separationem Christi a te, sed maiorem coniunctionem per hoc amoris et unionis Sacramentum. *Quis ergo te separabit a caritate Christi? Tribulatio? an angustia? an fames? an nuditas? an periculum?* Rom. 8. Conclude magno ardentique amore: *In his omnibus superabo propter eum, qui dilexit me.*

III. *Et manducantibus illis, accepit Jesus panem.* Marc. 14. Considera, quos Christus adhibuerit convivas; Apostolos nempe, et inter eos, etiam Judam. Sed quanta sumentium diversitas! illi corpore simul et spiritu ardentissimae devotionis; iste solum corpore, spiritu autem in proditionem Christi intento. Vide belluam illam hoc amoris cibo non mitigatam, et adverte quomodo scelera in catenam eant, cum passio, ex qua ortum trahunt, non tempestive opprimitur.

Tantae caritatis opus grata mente semper recolam atque in hoc sacro mysterio commemorabo.

34. Meditatio: *SS. Eucharistia est memoriale passionis Christi.*

Quotiescunque enim .... mortem Domini annuntiabitis donec veniat. 1. Cor. 11.

I. *Hoc Sacramentum instituit tanquam passionis suae memoriale perenne.* S. Thom. Aqu. Cruenti sacrificii ut perennis extaret memoria, incruentum instituit, quotidie peragendum. Semel pro nobis immolatus, invenit modum, quo saepius immolaretur. Ergone putandum est Christum toties pro me mori? Agnosce amorem. Sed nihil reddis, nisi tu quoque quotidie immoleris. *Qui enim sunt Christi, carnem suam crucifixerunt cum vitiis et concupiscentiis suis.* Gal. 4.

II. *Hoc facite in meam commemorationem.* Luc. 22. Quanti ipse suam passionem fecerit, inde aestima, quod voluit ipse eius esse memoriale. Obligat hoc te ad continuam tanti beneficii memoriam, non quae in sola cogitatione sistat, sed quae in affectum et opus transeat. *Qui enim passionis Dominicae mysteria celebramus, debemus imitari quod agimus.* S. Greg. Dial. L. 4. C. 59

III. *Quotiescumque manducabitis panem hunc, et calicem bibetis, mortem Domini annuntiabitis.*

1. Cor. 11. Quoties Eucharistiam sumis, cogita te mortui Christi sepulchrum esse. Non erit dignum, nisi sit novum; voluit enim poni in monumento novo. Non eris novus, nisi veterem hominem occidas. *Necesse est, ut, dum haec agimus, nosmetipsos Deo in cordis contritione mactemus.* S. Greg. Quid ad hoc ais? expedi arma, et te hostiam ei exhibe, qui se dedit hostiam pro te.

Quotiescunque sumo haec divina mysteria, redemptionis nostrae opus grata mente recogitabo.

35. Meditatio: *De dignitate sumentis SS. Eucharistiam.*

Qui manducat me, et ipse vivet propter me. Joan. 6.

I. *Ad eum veniemus, et mansionem apud eum faciemus.* Joan. 14. Qui sumit Eucharistiam, fit Dei habitaculum. Ut intelligas, quanta sit haec dignitas, cogita viscera beatissimae Virginis, in quibus primum homo factus habitavit. Quantis illam gratiis cumulavit! At is ipse est, qui in Eucharistia ad te divertit. Quanta ergo est haec dignatio? At noli permittere, ut in te divertant foeda animalia infraenium passionum.

II. *Qui manducat meam Carnem, et bibit meum Sanguinem, in me manet et ego in eo.* Joan. 6. Non solum fit habitaculum Dei, qui Eucharistiam sumit, sed admirabili quadam unione fit unum cum eo. Assequere, si potes, quanta sit haec dignitas, uniri humanitati Christi, et idcirco, ea mediante, ipsi personae Verbi, et toti Trinitati, quae concomitanter in Eucharistia sumitur. Considera, ad quid te impellat tanta gloria; ut, qui uniris Deo, avellaris a luto creatarum rerum, ut dicta, facta, cogitata tua sint talia, quae non dedeceant membrum Christi.

III. *Ego vivo propter Patrem, et qui manducat me, et ipse vivet propter me.* Joan. ibid. Excellentiam unionis cum Christo adverte; sicut Filius acci-

pit a Patre essentiam, vitam, et omnes perfectiones, ita, ut sit unus Deus cum Deo Patre, et in eo vivat, easdemque cum illo perfectiones habeat, idem intelligere, idem velle, et operari; ita per Eucharistiae sumptionem fis particeps vitae et perfectionum Christi.

Debes ergo idem cum illo sentire, velle, agere, pati. Efficiet id unitus tibi Christus, nisi tu obsistas.

36. Meditatio: *De dispositione ad SS. Eucharistiam sumendam.* (I.)

Probet autem seipsum homo ... 1. Cor. 11.

I. *In sole posuit tabernaculum suum*, Ps. 18. Curanda summa puritas animae, in quam venturus est Christus. Exigit hoc summa sanctitas et maiestas hospitis. Expende enim, quis, et ad quem ingrediatur? Si matrem, quae conceptura erat Filium Dei, decebat tanta puritate nitere, qua maior infra Deum excogitari non potest; te idem decet, qui eundem excipis. At puritas non est sola ab omni peccato immunitas, sed etiam affectuum purgatio et virtutum ornatus. Potesne sic te mundum dicere? Quanto labore opus est, ut huc pervenias? Pervenies, si serio voles. Dic cum leproso, Matth. 8: *Domine, si vis, potes me mundare.* Confide; extendet manum suam, et dicet: *volo, mundare.*

II. *Vincenti dabo edere de ligno vitae, quod est in paradiso,* Apoc. 2., id est, ut ait scriptor quidam, de ligno, quod etiam est in ecclesia militante per praesentiam Christi corporalem in Sacramento altaris. Ut hoc fruaris mysterio, necesse est, ut te vincas, et appetitum rationi, rationem Deo subiicias. Non satis ergo digne accedis, si te non vincis. Quantus tibi in te ipso victoriarum campus? superbia, ambitio, tui aestimatio, vanae gloriae cupiditas, ira, impatientia, languor in spiritu, tepiditas et alia, quae tu

nosti; haec devince, et dabitur tibi de ligno vitae. Quam alius esses, si, quoties ad hanc escam accessisti, vel unum ex his hostibus subiugasses!

III. *Ecce ego pluam vobis panem de coelo; egrediatur populus, et colligat.* Exod. 16. Promittitur hic manna, figura Eucharistiae, illudque ad instar pluviae super iustos et iniustos cadentis. Quae bonitas Dei se tam prodige largientis! sed, ut eo potiaris, necesse est, te egredi. Unde? aut quo? Respondet Rupertus, (L. 3. C. 11. in Exod.) de pristina conversatione, de vetustate vitae; nondum enim deposito vetere homine, non licet nobis hoc manna colligere.

Expende, quam vivat in te vetus homo; quanta in eo occidere debeas, ut induas novitatem vitae.

37. Meditatio: *De dispositione ad SS. Eucharistiam sumendam.* (II.)

Probet autem seipsum homo ... 1. Cor. 11.

I. *Pauperes eius saturabo panibus.* Ps. 131. Felix paupertas, quae sola, ut ait Rupertus (in C. 6. Joan.) *edit magnam eleemosynam Regis regum, quam dat ipse, non alium, quam seipsum.* Datur ergo ille panis ut eleemosyna magni Dei. Exinanire, exinanire, ut pauper fias illa dignus. Eiice amorem saeculi et vanitatum eius. Indigne eleemosynam accipit, qui dives est; indigne Eucharistiam, qui saeculo affectus est. Scito, qui *esurientes* seu pauperes *implevit bonis,* ille *divites dimisit inanes.* Et haec est forte causa tam parvi fructus a te relati ex tam frequenti huius mysterii sumptione.

II. *Si quis sitit, veniat ad me, et bibat.* Joan. 7. Sitis quaedam et fames ac vehemens desiderium afferendum est ad hunc cibum. Fons ille Sacramentalium gratiarum non patet, nisi sitienti; *sitienti dabo de fonte vitae.* Apoc. 6. *Oportet namque,* ait

S. Bern. Serm. 31. in Cant. *ut sancti desiderii ardor praecedat faciem eius ad omnem animam, ad quam est ipse venturus.* O tepidam animam! Nonne sacrilegium crederes nauseare cibum istum pretiosissimum? Certe proxima nauseae es, si non desideras. Excita ergo, quoties accessura es, fervens desiderium; quod nascitur ex actuali fide dignitatis huius cibi, amoris Dei erga te, fructuum ex Eucharistia dimanantium, etc.

III. *Cum invitatus fueris ad nuptias, recumbe in novissimo loco.* Luc. 14. Ad nuptiale convivium Dei se tibi desponsantis accessurus es? quis tu? quis ille? Agnoscisne in eius maiestate tuam indignitatem? Sed dignus fieri potes, si corde sincero sis humilis. *Respexit humilitatem ancillae suae,* Luc. 2. ut eius sacratissimum uterum subiret; neque despiciet tuam humilitatem. Et quanta te deprimendi materia, si bene expendas, quis tu? quis ille? Exclamare magno iure debes: *quis ego sum servus tuus, quoniam respexisti super canem mortuum similem mei?* 2. Reg. 9.

Sedulo curabo, ut purgato cordis palato gustem et videam, quam suavis sit Dominus, nec unquam nauseet anima mea super cibo isto tanquam levissimo.

38. Meditatio: *De effectibus SS. Eucharistiae.*

Qui manducat hunc panem, vivet in aeternum. Joan. 6.

I. *Accedite ad eum, et illuminamini.* Ps. 33. Accedentium ad Christum fructus est, ut intellectu illuminentur ad cognoscenda altissima mysteria. Ipse lux est, *quae illuminat omnem hominem.* Joan. 1. Expende tenebras tuas. Heu quantum ad divina caecutis? Scisne, quod in *fractione panis aperti sunt oculi discipulorum?* Luc. 24. Ecce idem caecitatis tuae medicus est; idem qui, quod ex caeco olim Jerichuntino, ex te quaerit: *Quid tibi vis, faciam?* Luc. 18. O benignitatem praevenientis? Dic fidenter

cum illo eodem caeco: *Domine, ut videam* te, videam me!

II. *Qui replet in bonis desiderium tuum, renovabitur ut aquilae iuventus tua.* Ps. 102. Senescit anima, cum ad virtutem languet; iuvenescit, cum viget. Senio hoc frequenter et tu occuparis; sed in novitate vitae ambulandum est. Ut renovetur autem iuventus tua, aptissimum remedium est sancta Eucharistia, ut Deus repleat in bonis desiderium tuum. Si ergo hoc solum habemus in praesenti saeculo bonum, si vescamur carne Domini, ex hoc digne sumpto iuvenesces. Aestima, lauda, ama, anhela; et quoties accedis, aliquid veteris hominis depone.

III. *Exurgens Maria abiit in montana cum festinatione.* Luc. 1. Effectus hic fuit concepti Dei. Quo enim iam Deo plena, ait S. Ambr., nisi ad superiora cum festinatione contenderet? Eumdem accipis in Eucharistia, quem Virgo concepit. Idem in te, nisi tu obsistas, operabitur, ut ardente voluntate ad ardua virtutum contendas, atque adeo magna festinatione ad apicem perfectionis pervenias.

Cooperare id desideranti Deo, ne te semper per tuum languorem in imo reperiat. Elevabit te Deus, sed non sine te.

39. Meditatio: *De aliis effectibus SS. Eucharistiae.*

Qui manducat hunc panem, vivet in aeternum. Joan. 6.

I. *Panem Angelorum manducavit homo.* Ps. 77. Dicitur SS. Eucharistia *panis Angelorum,* non, quod Angeli eodem Christo beati fruantur, quodque adeo ea (Eucharistia) vescantur, sed quod homines sumentes velut Angelos efficiat. Ita Hugo Card. in Cap. 31. Prov. *Datus est hominibus, ut fiant Angeli.* Quae tua est felicitas, si fias velut corporis expers, totus spiritualis, tentationum immunis, a passionibus liber? Certe si nondum factus es talis, tu impedivisti. Et

quae haec tua insania, cum possis, nolle ad angelicam perfectionem pervenire?

II. *Quotquot autem receperunt eum, dedit eis potestatem, filios Dei fieri.* Joan. 1. Effectus SS. Eucharistiae est, ut te faciat filium Dei, non utique naturalem, sed adoptivum. Per quod simul intras in ius haereditatis: *si enim filii Dei sumus, et haeredes.* Rom. 8. O miram dignationem! Expende, quem patrem habeas! quem fratrem! quo affectu, qua reverentia et fiducia in eum ferri debeas! sed quam degener tu fueris hactenus filius et frater! Nonne te pudet? Sed quid eris in posterum, ut digne patrem voces Deum, fratrem Jesum? *Agnosce dignitatem tuam, et divinae consors factus naturae, noli ad pristinam vetustatem degeneri conversatione redire.* S. Leo.

III. *Qui manducat meam Carnem, et bibit meum Sanguinem, in me manet, et ego in eo.* Joan. 6. Altius adhuc ascendit dignitas, quam per sanctam Eucharistiam obtines; non tantum fis filius Dei, sed velut unum cum Deo, ut is in te maneat, et tu in illo. Sed necesse est ad hoc, ut moriatur in te, quidquid tu es; vivat solum, quod Deus est.

O quando erit illud tempus, quo cum veritate dicere possim: vivo autem iam non ego, vivit vero in me Christus! Gal. 2.

40. Meditatio: *Jesus Deus noster.*

I. *Quis venit?* Christus Jesus, *in quo inhabitat omnis plenitudo divinitatis corporaliter,* Col. 2. *et quem adorat multitudo Angelorum* (Eccl. in off.) O miram dignationem! *Ergone credibile est, ut habitet Deus cum hominibus super terram?* 2. Par. 6. Ama, lauda, benedic, gratias age, et cum B. Thoma exclama: *Dominus meus, et Deus meus.*

II. *Ad quem venit?* Ad te, pauperculam et vilissimam creaturam, quae Deum et Creatorem *contemnens, mutavit gloriam suam in idolum.* Jerem. 3.

Dereliquisti enim Dominum Deum tuum, et ad deos alienos, mundum, carnem, satanam declinasti. Erubesce miser, et corde contrito ac humiliato, dic cum publicano: *Deus propitius esto mihi peccatori;* vel cum Davide: *Miserere mei Deus etc.*

III. *Ad quid venit?* Ut se tibi totum communicet, *ut anima tua de Deo saginetur,* (Tert.) *ut divinae efficiaris consors naturae,* 2. Pet. 1. *ut vivas in aeternum,* Joan. 6. Ad tantam Dei erga te munificentiam stupefactus, totus in laudibus effundaris, usurpando aliquem e Psal. qui incipiunt, *Laudate,* aut *Benedic, Benedicite,* et statue iam non tibi vivere, sed illi.

41. Meditatio: *Jesus rex noster.*

I. Quis *venit?* Jesus Christus, *rex gloriae, rex coeli et terrae, rex regum, et Dominus dominantium, rex tuus, rex bonus et clemens, rex, cuius est consilium,* aequitas, prudentia, fortitudo, et cui omnia serviunt. Pensa, quanta sit ista dignitas, habere in cordis hospitio adventum tanti regis? Optimum et pulcherrimum ei praepara locum; et ad illum suspira, dicens: O rex et legifer noster; veni ad salvandum nos.

II. *Ad quem venit?* Ad servum infidelem, ingratum, rebellem et centies relapsum. Confitere adversum te iniustitiam tuam; amaro eam luge animo; et summum Christi in te professus dominium, dicito ei ex corde: tu es ipse rex meus; tibi, non alii, *subiecta erit anima mea.*

III. *Ad quid venit?* Non ut secundum peccata tua faciat tibi, tradendo te tortoribus; sed ut misericordiam, qua te in suam recepit gratiam, novis cumulet muneribus, assumendo te in convivam ac familiarem suum, et pane suavissimo de coelo praestito, replendo bonis animam tuam. O inenarrabilem

bonitatem! Laudationem tam benigni regis indesinenter loquatur os tuum, et dica ei omnia opera tua.

42. Meditatio: *Jesus magister noster.*

I. *Quis venit?* Christus Jesus, datus nobis dux et praeceptor, in quo sunt omnes thesauri sapientiae et scientiae absconditi, qui verba vitae aeternae habet, qui est via, veritas et vita. Gratulare tibi de tanto magistro; nam multi Prophetae et reges voluerunt illum audire, et non potuerunt. Regina austri venit a finibus terrae, ut audiret sapientiam Salomonis, et ecce plus quam Salomon hic. Vide ergo ne recuses loquentem; sed attentissimam ei praebe aurem, et cor docile.

II. *Ad quem venit?* Ad te rudem et indocilem discipulum, qui parum sapis ea, quae Dei sunt, et qui toties proiecisti sermones eius retrorsum. Tantae offensae poeniteat te; et ne in huius vindictam sileat a te magister iustus aeque ac bonus, cum leprosis (Luc. 17.) eum humiliter ac desideranter obsecra dicens: Jesu praeceptor, miserere mei; vel cum Davide: Domine, nequando taceas a me, ne assimiler descendentibus in lacum.

III. *Ad quid venit?* Ut bonitatem et disciplinam et scientiam doceat te (Ps. 118.) et implearis agnitione voluntatis eius, in omni sapientia et intellectu spirituali, ut ambules digne Deo, per omnia placens et in omni opere bono fructificans. Col. 1. O quam gratus tibi debet esse eius adventus? Exi obviam ei, exclamans cum turbis in Evangelio: *benedictus, qui venit,* etc. *hosanna filio David;* et sedens secus pedes eius, audi verbum illius, quod deinde exemplo beatissimae matris eius conserves et conferas in corde tuo.

43. Meditatio: *Jesus medicus noster.*

I. *Quis venit?* Christus Jesus, magnus animarum et corporum medicus, tam bonus, quam potens, *dans*

sanitatem et vitam; ad quem in diebus carnis suae *afferebantur omnes male habentes, et curabat eos.* (Marc. 6.) Quantam tibi debet hoc verbum inferre laetitiam, afferre devotionem, conferre fiduciam? Collige et adhortare omnes animae tuae facultates, ut superexaltent nomen sanctum eius, istud Psalmistae iterando: *Benedic, anima mea, Domino, qui sanat omnes infirmitates tuas,* etc.

II. *Ad quem venit?* Ad aegrotum gravem et molestum, *innumeris circumdatum malis,* medico suo non multum propensum, *quin multis curationibus eius ingratum;* et quod peius est, qui *tanquam multa febre phreneticus, insaniens in medicum, qui venerat curare eum, saepius excogitavit consilium perdendi illum.* (S. Aug. in Ps. 73.) O medicum vere pium, vere misericordem! Dulcissime Jesu, confiteor me omnino indignum, *ut intres sub tectum meum,* et visites servum tuum, *sed secundum misericordiam tuam, memento mei, tu; propter bonitatem tuam,* Domine, *sana animam meam,* etc.

III. *Ad quid venit?* Ut ipse curet te, et integram tibi det sanitatem. *Ego veniam,* inquit, Matth. 8. *et curabo eum.* Agendum in verbo hoc: Da locum coelesti medico, et non discedat a te, quia opera eius sunt necessaria. Expone illi confidenter omnes animae tuae morbos, omnia vulnera, dicens: *Domine, ecce quem amas, infirmatur. Miserere mei, quoniam in te confidit anima mea.* Veruntamen vide, ut facias, quae mandaverit, *nam ipse se interimit, qui praecepta medici observare non vult.* (S. Aug.)

44. Meditatio: *Jesus pastor noster.*

I. *Quis venit?* Christus Jesus, *Pastor et Episcopus animarum nostrarum,* 1. Pet. 2. qui in tantum *dilexit gregem suum, ut pro illo mori non dubitaverit, atque* (inquit S. Greg. hom. 14 in Evang.) *ut in Sacramento nostro Corpus suum et Sangui-*

nem verteret, et oves, quas redemerat, Carnis suae alimento satiaret. O pastorum optimum et principem! *Quis enim pastor oves proprio pascit cruore? Et quid dico* pastor? *Matres multae sunt, quae post partus dolores filios tradunt aliis nutricibus. Hoc vero tu non es passus, piissime Jesu, sed ipse nos proprio Sanguine pascis et per omnia tibi coagmentas. Laudamus ergo te, benedicimus te, adoramus te, gratias agimus tibi propter magnam gloriam tuam.* S. Chrysost. hom. 60 ad pop. Antioch.

II. *Ad quem venit?* Ad ovem morbidam, fugitivam, errabundam. Mirare tam boni pastoris benignitatem. *Exulta et laetare in misericordia eius.* Ps. 30. Dole plurimum de tuis nimium frequentibus aberrationibus. Amabile illius ovile in futurum ne deseras, neque, quae praecipit, ultra oblisvicaris, ut possis cum Propheta dicere: *Erravi sicut ovis, quae periit; quaere servum tuum, quia mandata tua non sum oblitus;* vel, *Et misericordia tua subsequetur me omnibus diebus vitae meae, ut inhabitem in domo Domini in longitudinem dierum.*

III. *Ad quid venit?* Ipse declarat dicens: Luc. 19. *venit Filius hominis quaerere et salvum facere, quod perierat,* et Joan. 10. *Ego veni, ut vitam habeant oves, et abundantius habeant.* O dulce et amicabile verbum in aure peccatoris! Obtestare coelestem illum pastorem, ut id impleat et exequatur, ad quod venit, faciatque, ut, sicut ipse vivit propter Patrem, ita, manducando eius Carnem, et tu vivas propter eum. In Evangelio autem testantur eius oves fideles vocem eius audire et illum sequi; fac et tu similiter, ut sis aliquando ex illorum numero, de quibus dicit: *Et vitam aeternam do eis.* Joan. 10

45. Meditatio: *Jesus redemptor noster.*

I. *Quis venit?* Christus Jesus, agnus Dei, agnus

immaculatus, cuius pretioso Sanguine redempti sumus; qui est vere Salvator mundi: Joan. 4. qui dilexit nos, et tradidit semetipsum pro nobis, iustus pro iniustis, ut nos offerret Deo. Mirabilis misericordia! Dicant nunc, qui redempti sunt a Domino, quoniam bonus. Collaudabo te Deum Salvatorem meum. Et placebo tibi in regione vivorum, quia eripuisti animam meam de morte, oculos meos a lacrymis, pedes meos a lapsu.

II. *Ad quem venit?* Ad miserum quondam peccati servum, qui saepe saepius pretium in redemptionem suam impensum dissipavit; *Filium Dei conculcavit, et Sanguinem testamenti, in quo sanctificatus est, pollutum duxit.* Hebr. 10. Vere apud te, Domine Jesu, misericordia, qui non secundum iniquitates nostras retribuis nobis! Doleo et dolebo, quamdiu fuero, quod per gratiam tuam a peccato liberatus, non steterim in ea libertate, qua me misericorditer donaveras, sed me iterum iugo servitutis contineri multoties passus sim. Parce mihi, bone Jesu, et Redemptoris mei partes non desinas sustinere. Ecce in manibus tuis descripsisti me; lege scripturam, et salva me. S. Aug.

III. *Ad quid venit? Ut de manu inimicorum tuorum liberatus, servias illi in sanctitate et iustitia omnibus diebus tuis.* Luc. 1. Aestima te beatum, quod dignus habitus sis, qui tanto et tam bono servires Domino; servire enim illi regnare est. Sacrifica ei hostiam laudis ob tuorum diruptionem vinculorum, Ps. 115. et cave, ne aliquando peccato consentias, Tob. 4. quia omnis, qui facit peccatum, servus est peccati; servus autem non manet in domo in aeternum. Joan. 8. In corde et in ore istud semper habe: Malo mori, quam foedari. Quod ut nunquam tibi contingat, dic frequenter Redemptori: *Tuus sum ego, salvum me fac,* Ps. 118. vel cum S. Anselmo. O Jesu, esto mihi Jesus, et salva me.

48. Meditatio: *Jesus sacerdos et victima.*

I. *Quis venit?* Christus Jesus, idem simul et sacerdos et hostia, *sacerdos autem magnus, aeternus, perfectus, et excelsior coelis factus*, hostia vero sancta, vivens, impolluta, et Deo maximopere placens. Honora et dilige tantum illum sacerdotem in tota virtute et anima tua; Eccl. 7. et divini eius sacerdotii factus particeps, obsecra, ut fiat in te duplex spiritus illius. 4. Reg. 2. Quod ut consequaris, interpone meritum sacrosanctae victimae per te in altari immolandae, dicens: protector noster, aspice, Deus, et respice in faciem Christi tui. Ps. 83.

II. *Ad quem venit?* Forsitan ad servum nequam, aut inutilem, ministrum infidelem, nescientem Dominum, neque officium sacerdotum, 1. Reg. 2. et nihil habentem sacerdotio dignum. 2. Mach. 4. Ad te ergo pertinet illa Evangelii sententia: veniet Dominus servi illius die, qua non sperat, et hora, qua ignorat, partemque eius ponet cum hypocritis. Matth. 24. Sed impendens malum amoliri satage, mutans mores in melius, et fiducialiter confugiens ad Apostolum et Pontificem confessionis nostrae Jesum; qui salvare in perpetuum potest accedentes per semetipsum ad Deum, semper vivens ad interpellandum pro nobis. Hebr. 7.

III. *Ad quid venit?* Ut fiat omnibus obtemperantibus sibi causa salutis aeternae. Si enim, in diebus carnis suae, preces supplicationesque Deo Patri offerens, exauditus est pro sua reverentia; quanto magis nunc consummatus in gloria, et in sempiternum sedens in dextera Dei? Ut autem tantum consequaris bonum, necesse est, ut, sicut Christus didicit *ex iis, quae passus est, obedientiam,* discas pariter et tu ipse Deo obtemperare. Dic ergo cum dilecto illo magistro, perfecto utique corde atque verissimo: *Ecce venio, ut faciam, Deus, vo-*

luntatem tuam; Deus meus, volui et legem tuam in medio cordis mei. Ps. 39. Heb. 10.

X. De solemnioribus festis.

47. Meditatio: *De immaculata Conceptione B. M. V.*

I. *Nondum erant abyssi, et ego iam concepta eram.* Prov. 8. Peccatum originale abyssus est, qua omnes sordebamus. Maria feliciter eximitur, quia, ut ait S. Anselmus, decens erat, ut ea puritate, qua maior sub Deo nequit intelligi, Virgo illa niteret. Adverte, quantum Deus ad id attendat, quod se decet. O si et tu attenderes, quid te, quid statum et vocationem tuam deceat!

II. *Tota pulchra es, amica mea, et macula non est in te.* Cant. 4. Non tantum peccatum non fuit in B. Virgine, sed neque fomes, neque concupiscentia, neque prava inclinatio; sed cum summa tranquillitate caro et sensus suberant rationi et spiritui. Sed sentis aliam legem in membris tuis! Pacem habebis, si concupiscentias et inclinationes mortifices, si ratio et spiritus regnent, non caro et sensus. *Si secundum carnem vixeritis, etc.*

III. *In me gratia omnis viae et veritatis.* Eccl. 44. In primo instanti contulit Deus B. Virgini gratiam habitualem supra omnes homines et Angelos, intellectus plenum usum, et cognitionem Dei, voluntatem ipsum amantem supra omnes Seraphim; gratias efficaces, cum quibus statim secundum omnem intensionem operata est. Hinc vides, quantas congregare debuerit spirituales divitias! Sed quando tu intellectum atque voluntatem Deo applicuisti et quomodo? An cooperatus es gratiis? An cooperaberis? ita, ut dicere possis cum Apostolo: *Gratia eius in me vacua non fuit.* 1. Cor. 15.

46. Meditatio: *Jesus sacerdos et victima.*

I. *Quis venit?* Christus Jesus, idem simul et sacerdos et hostia, *sacerdos autem magnus, aeternus, perfectus, et excelsior coelis factus*, hostia vero sancta, vivens, impolluta, et Deo maximopere placens. Honora et dilige tantum illum sacerdotem in tota virtute et anima tua; Eccl. 7. et divini eius sacerdotii factus particeps, obsecra, ut fiat in te duplex spiritus illius. 4. Reg. 2. Quod ut consequaris, interpone meritum sacrosanctae victimae per te in altari immolandae, dicens: protector noster, aspice, Deus, et respice in faciem Christi tui. Ps. 83.

II. *Ad quem venit?* Forsitan ad servum nequam, aut inutilem, ministrum infidelem, nescientem Dominum, neque officium sacerdotum, 1. Reg. 2. et nihil habentem sacerdotio dignum. 2. Mach. 4. Ad te ergo pertinet illa Evangelii sententia: veniet Dominus servi illius die, qua non sperat, et hora, qua ignorat, partemque eius ponet cum hypocritis. Matth. 24. Sed impendens malum amoliri satage, mutans mores in melius, et fiducialiter confugiens ad Apostolum et Pontificem confessionis nostrae Jesum; qui salvare in perpetuum potest accedentes per semetipsum ad Deum, semper vivens ad interpellandum pro nobis. Hebr. 7.

III. *Ad quid venit?* Ut fiat omnibus obtemperantibus sibi causa salutis aeternae. Si enim, in diebus carnis suae, preces supplicationesque Deo Patri offerens, exauditus est pro sua reverentia; quanto magis nunc consummatus in gloria, et in sempiternum sedens in dextera Dei? Ut autem tantum consequaris bonum, necesse est, ut, sicut Christus didicit *ex iis, quae passus est, obedientiam,* discas pariter et tu ipse Deo obtemperare. Dic ergo cum dilecto illo magistro, perfecto utique corde atque verissimo: *Ecce venio, ut faciam, Deus, vo-*

luntatem tuam; Deus meus, volui et legem tuam in medio cordis mei. Ps. 39. Heb. 10.

X. De solemnioribus festis.

47. Meditatio: *De immaculata Conceptione B. M. V.*

I. *Nondum erant abyssi, et ego iam concepta eram.* Prov. 8. Peccatum originale abyssus est, qua omnes sordebamus. Maria feliciter eximitur, quia, ut ait S. Anselmus, decens erat, ut ea puritate, qua maior sub Deo nequit intelligi, Virgo illa niteret. Adverte, quantum Deus ad id attendat, quod se decet. O si et tu attenderes, quid te, quid statum et vocationem tuam deceat!

II. *Tota pulchra es, amica mea, et macula non est in te.* Cant. 4. Non tantum peccatum non fuit in B. Virgine, sed neque fomes, neque concupiscentia, neque prava inclinatio; sed cum summa tranquillitate caro et sensus suberant rationi et spiritui. Sed sentis aliam legem in membris tuis! Pacem habebis, si concupiscentias et inclinationes mortifices, si ratio et spiritus regnent, non caro et sensus. *Si secundum carnem vixeritis, etc.*

III. *In me gratia omnis viae et veritatis.* Eccl. 44. In primo instanti contulit Deus B. Virgini gratiam habitualem supra omnes homines et Angelos, intellectus plenum usum, et cognitionem Dei, voluntatem ipsum amantem supra omnes Seraphim; gratias efficaces, cum quibus statim secundum omnem intensionem operata est. Hinc vides, quantas congregare debuerit spirituales divitias! Sed quando tu intellectum atque voluntatem Deo applicuisti et quomodo? An cooperatus es gratiis? An cooperaberis? ita, ut dicere possis cum Apostolo: *Gratia eius in me vacua non fuit.* 1. Cor. 15.

48. Meditatio: *De Nativitate D. N. J. Ch.*

I. *Factum est autem, cum essent ibi, impletum est tempus, ut pareret.* Luc. 2. Ubi? Considera vilitatem loci, tempestatem perfrigidam, tempus noctis, circum undique miseriam et paupertatem. Vis, ut in te nascatur Christus? esto tibi vilis; frigescant tuae passiones, ama latere, esto pauper et humilis. Amat et in te Filius Dei ea, quae pro se elegit.

II. *Et peperit Filium suum primogenitum.* Ibid. Considera, quibus actibus reverentiae, humilitatis, adorationis, amoris, B. Virgo Filium suum exceperit, et statim pro mundi salute Deo Patri obtulerit? Audi vagitum, vide lacrymas, quaere cur fleat; audi respondentem, quod non habeat imitatorem; et statue eum sequi, ac plures inducere ad eum imitandum.

III. *Et pannis cum involvit;* ecce paupertatem matris et filii. Et reclinavit eum in praesepio; ecce quomodo a teneris Dei Filius amet quaeque duriora! Et cur tu fugis? *Quia non erat eis locus in diversorio.* Qui creavit te in habitaculum sibi, non invenit locum apud te; et invenit forte, qui te it perditum!

49. Meditatio: *De Circumcisione Domini.*

I. Hodie facit Jesus, quod ad mortem usque facturus est; obedit Patri, Mariae, Josepho. Deus obtemperat hominibus; et homines eo usque vani erunt, ut Deo, praepositorum ore praecipienti, repugnent! Vel Deo parere debes, vel cupiditatibus, vel daemoni; elige. Ah cum Deus obediat legi, *disce, homo, obedire; disce, terra, subdi; disce, pulvis, obtemperare.* S. Bern.

II. Elucet vel maxime humilitas obedientis Jesu. In praesepi pauper, in circumcisione habetur peccator. Deus, qui alienissimus est a peccato, exi-

nanivit semetipsum, ut formam acceperit peccatoris; et ego, qui in peccatis conceptus, iisque enutritus sum, nolo peccator vocari, nolo minoris aestimari!

III. Amor Jesu patet in hoc mysterio, quod tam cito velit Salvator appellari, et suum largiri Sanguinem in amoris pignus. Hic Sanguis, hae lacrymulae sunt verba cordis eius, quibus promittit se passurum et moriturum esse omnium hominum causa. Hunc annum inchoa ab imitatione obedientiae et humilitatis Jesu. Tuus sum, mi Salvator, in hunc annum, et in omnem vitam.

50. Meditatio: *De Epiphania Domini.*

I. *Invenerunt magi puerum cum Maria matre eius, et procidentes adoraverunt eum; et apertis thesauris suis, obtulerunt ei munera, aurum, thus et myrrham.* Matth. 2. Obtulerunt Jesu myrrham, in honorem sacrae eius humanitatis. Jesus propter suum in nos amorem, corpus nostro simillimum assumpsit. Ut quid non redamamus Dominum, ipsique corpora nostra non consecramus? Tuum est, amantissime Jesu, corpus meum; ex te pendet eius sanitas et morbus, ex te vita et mors. Me felicem, si possem tecum pati; tecum quippe regnarem. *Totum me liberasti, ut totum me possideres.* S. Aug.

II. Humanitati Jesu accedit regalis dignitas; ideoque aurum illi offertur. Quae habemus bona, ea nobis a Deo dedita; iis itaque utamur ad eius gloriam, ad altarium ornatum et pauperum solatium. In pauperibus Deum videamus. Magi vident in praesepio infantem, pauperem illum quidem, et ab omnibus derelictum, eum tamen ut Regem et Deum venerantur. Si pauper es, offer Jesu tuam paupertatem. Donum hoc praestabit omnibus mundi thesauris.

III. Oblato demum thure, clarius demonstrarunt agnoscere se divinitatem Jesu. Thus tuum sit oratio tua. Ad Jesu pedes provolutus, offer suavissimo illi

puero animae tuae facultates; adora, time. Sed hoc praesertim memineris, alia via reges rediisse. Pariter et tu aliam ineas vivendi rationem; et ubi viam Christi ingressus fueris, ab ea ne declines. *Viae enim immutatio vitae intelligitur mutatio.* Euseb. Emis. „Regio nostra paradisus est, ad quam, Jesu cognito, redire per viam, qua venimus, prohibemur. A regione etenim nostra superbiendo, inobediendo, visibilia sequendo, cibum vetitum gustando discessimus; sed ad eam necesse est, ut flendo, obediendo, visibilia contemnendo atque appetitum carnis refraenando redeamus.“ S. Greg. Magn.

51. Meditatio: *De Purificatione B. M. V.*

I. Ut divinae gloriae serviret Maria, et obediret legi, coram hominibus honoris sui ultro iacturam fecit. In hac purificatione non virgo, non deipara, sed una de immundis mulieribus existimatur. Hinc intellige, veram gloriam esse in divino obsequio positam. Tametsi pessimum omnium te haberi necesse foret, modo Deus laudetur, non est detrectandum. Jesus, qui in circumcisione formam peccatoris induit, itemque Maria in purificatione non obscura illius veritatis praebent argumenta. Vera gloria a iudicio divino plane pendet.

II. Maria devovet aeterno Patri suavissimum ac dilectissimum Filium; ipse quoque Christus se aeterno Patri obtulit, ad promovendam eius gloriam et generis humani salutem. Cogita, Christum tunc etiam ad te respexisse. Quid ei debes? Accende in te purum zelum gloriae Dei et salutis proximi. Offer te Deo ad quaevis ardua; detestare priorem teporem. — Hodie, piissime Jesu, offero tibi, quidquid mihi carissimum est, cor, voluntatem, affectus, omnia: *Ne proiicias me a facie tua.*

III. Maria suae in Patrem liberalitatis fructum refert amplissimum; iam enim recuperat Filium et

honorem suum. Nam Simeon eam colit ut Dei matrem, miratur ut virginem, et in porrectis eius brachiis Jesum reponit. Si honorem, si cor tuum Deo dederis, etiamnum in hac vita largiorem mercedem accipies. Quam suave est tam liberali Domino servire, qui danti terrena coelestia rependit! *Cur non coelo mutamus terram? Quare non caducis emimus aeterna? Quare non perituris manentia comparamus?* S. Chrysolog.

52. Meditatio: *De S. Josepho, B. V. sponso.*

I. Sanctus Joseph Mariae sponsus fuit haud dubie singularem propter puritatem. Quam gloriosum tibi, vir sanctissime, sponsam habere in coelis et in terris omnipotentem, ac tuae voluntati apprime consentientem! — Esto castus, humilis et modestus, ut S. Joseph, et adamabit te Maria. Ad sanctitatis apicem brevi perveniet, qui sanctum hunc imitatus, Deum praesentem ac singula videntem cogitaverit.

II. S. Joseph fuit Jesu nutritius parens; et ipse Jesus erat subditus illi. Vide humilitatem Salvatoris, qui, cum in Augusti, aut Herodis regia nasci potuisset, pauperem et incognitum sibi voluit patrem, qui quotidiano sudore victum et vestitum ipsi procuraret. Exemplo S. Joseph numquam separeris a Christo; eum testem habeas omnium actionum tuarum, et cum eo saepius colloquaris. Quo maxime potueris modo, esto misericors; quae enim feceris pauperi, Christo fecisti.

III. S. Joseph inter beatos Jesu et Mariae amplexus expiravit. Quam felix obitus! Piam ac sanctam mortem cupis? Huc cogitationes, huc actiones tuae referantur. Cole et invoca sanctum Joseph; affirmat quippe S. Theresia, se nihil non impetrasse illius meritis. Semper in ore habeas, sed praesertim instante morte, pulcherrima et suavissima nomina Jesu, Mariae, Joseph.

53. Meditatio: *De Annuntiatione B. M. V.*

I. Hodie Maria fit mater Dei. Humilitas et puritas eius tantum honorem ipsi pepererunt. Proh! quanto mihi gaudio est divina, Maria, et excelsissima haec dignitas tua! Verum si es Mater Christi, mater es utique Christianorum. O me felicem! ut Dei Genitrix omnia potes; ut mater mea omnia cupis mea causa! Possum etiam ipse, si volo, per fidem, gratiam, caritatem Christum in corde meo concipere. *Nam etsi secundum carnem, una mater est Christi; secundum fidem tamen omnium fructus est Christus.* S. Ambr.

II. Hodie Jesus fit frater noster. Eius in nos amor eum nobis similem reddit, ut ipsi nos similes efficiamur. In terras descendit, ut ad coelos ascendamus. Adoro te, Verbum caro factum, in castissimo Virginis utero. Utinam dono aliquo pretiosissimum donum tuum rependere possem! Tuum est, frater amantissime, quidquid sum et possum. *Fac me tuis semper inhaerere mandatis, et à te nunquam separari permittas.*

III. Maria est mater nostra, Jesus frater; an digni sumus filii Mariae? an digni fratres Jesu? Purissima, humillima et obedientissima fuit Maria; an iisdem virtutibus praediti sumus? Jesus studuit semper gloriae Patris sui et animarum saluti; an idem nobis est cum fratre nostro studium? Num potius Jesus ingemiscens iure diceret Mariae: *Filii matris meae pugnaverunt contra me?* Cant. 2.

54. Meditatio: *De Resurrectione D. N. J. C.*

I. *Resurrexit Christus tertia die secundum Scripturas.* 1. Cor. 15. Succedunt laeta tristibus. Deus ita constituisse videtur, ut per aspera eatur ad amoena. Christus gloriae resurrectionis praemisit 33 annos laboriosae vitae, et 20 circiter horas acerbissimae Passionis; sic ergo et tibi eundum est ad

gloriam: *quia servus non est maior Domino suo. Si commortuus fueris, et convives,* inquit s. Paulus.

II. *Ego dormivi et soporatus sum, et exsurrexi.* Ps. 3. Anima rursum unitur corpori, ut, quod socium fuit passionum, esset et gloriae. In momento recedunt livor et vulnera, accedunt decor et gratia; quo animae eius gaudio? quibus cum patrum e limbo eductorum affectibus gratulationis, caritatis, etc. Accede ad Christum pari modo; et, ut gaudium tuum sit plenum, ei constanter adhaere tanquam membrum capiti, et te eius spiritu duci semper sinas.

III. *Quomodo Christus surrexit a mortuis per gloriam Patris; ita et nos in novitate vitae ambulemus.* Rom. 6. Percipis fructum resurrectionis Christi, *si ambulas in novitate vitae.* Sed non ambulas in novitate vitae, *nisi veterem occidas hominem.* Sicut non est ingressus ad vitam aeternam, nisi per mortem naturalem; ita nec ad novam perfectamque vitam ingredieris, nisi spiritu facta carnis mortificaveris. *Fiat mihi, Domine, possibile per gratiam, quod mihi impossibile est per naturam.* Thom. a Kemp.

55. Meditatio: *De Ascensione D. N. J. Ch.*

I. Animo et cogitatione finge te videre Christum tollentem se a terra, animabus sanctis stipatum, quas e limbo eduxerat, procedentem *in maiestate sua, penetrantem coelos.* O novum et mirabile spectaculum! Corde et affectu comitare caput tuum. Eius plaude triumpho et cum Psalte exclama: *Attollite portas, principes, vestras, et introibit rex gloriae.* Aequum quippe est, *ut ascendat super omnes coelos, qui descendit in inferiores partes terrae,* et qui summe se humiliavit, summe exaltetur.

II. Contemplare, quomodo a Patre et ab Angelis exceptus sit Christus, una cum iustis, quos secum ducebat; quanto cum apparatu et gaudio! *Dixit*

Dominus Domino meo: sede a dextris meis. Ps. 109. *Et adorent eum omnes Angeli Dei.* Heb. 1. Et ad Sanctos quidem: *Venite, benedicti et fideles servi, accipite regnum decoris et diadema speciei de manu Domini* Dei vestri, *et intrate in gaudium eius, quod nemo tollet a vobis.* O invitationem super mel et favum dulciorem! Vis similem aliquando audire? *Serva semitas iustitiae, et vias Sanctorum custodi.* Prov. 2.

III. Considera, qualis sit coelestis habitatio? Expende magnitudinem gloriae, in quam introivit Christus, et cuius te vult aliquando fieri participem; respondet eius laboribus, passionibus et meritis, nec non divinae magnificentiae et liberalitati. Nihil *oculus vidit, nec auris audivit, aut in cor hominis ascendit,* quod aequipararari ei posset. Omnes huius temporis passiones, quae tot et tantae sunt, non sunt condignae ad illam; et cum apparuerit, perfecte satiabimur, et nihil nobis deerit. Utquid ergo ad eum iugiter non suspiras? Quare diligis vanitatem, et quaeris mendacium? Magnopere dole de tua caecitate; et quae sursum sunt, tandem sapias et quaeras, non quae super terram.

56. Meditatio: *Pro festo Pentecostes. De missione et adventu Spiritus sancti.*

I. Contemplare Christum in coelo, memorem nostri et factae promissionis de mittendo alio Paraclito; Spiritum sanctum descendentem super homines; illum, qui Patris et Filii aeternus est amor et omnium fons bonorum, donatum nobis miseris; et per illum factos nos filios adoptivos Dei. Excipe illum venientem, lauda summam eius caritatem, redama, adora et serva.

II. Considera, quomodo se praeparaverint B. V. et Apostoli ad Spiritum sanctum recipiendum. Ad hoc Christi mandatum: *Sedete in civitate donec induamini virtute ex alto,* secesserunt in coenaculum,

ubi a conversatione et forensi tumultu abstracti, *erant perseverantes unanimiter in oratione.* Haec tibi ad imitandum propone, ut idem possis bonum consequi, et de te dicatur, quod de illis dictum est: *et repleti sunt omnes Spiritu sancto.*

III. Expende quid operatus sit Spiritus sanctus in iis, ad quos descendit? Amorem, fervorem, sapientiam, fortitudinem, scientiam, pietatem, etc. Hinc videre potes, quis sit in te spiritus? An sanctus, an vero mundanus, aut diabolicus? A fructibus cognosces. Scriptura dicit: *non permanebit Spiritus meus in homine, quia caro est.* Et: *Spiritus sanctus disciplinae effugiet fictum.* Et iterum: *Spiritus veritatis; quem mundus non potest accipere.* Disce hinc, quae obstent, cur non detur tibi Spiritus Domini, et ne tardes removere.

57. Meditatio: *Pro festo SS. Trinitatis.*
De mysterio SS. Trinitatis.

I. *Dominus Deus noster, Dominus unus est.* Deus est una quaedam simplicissima entitas, in omni genere perfectionis infinita; primum rerum omnium principium, et finis ultimus; unicum summum bonum, ideo unicus Deus, extra quem non est alius. Non capio te, Domine Deus, sed credo te, adoro, laudo, glorifico, timeo, amo, et tibi soli servio; tu centrum omnium meorum affectuum. Ah! *Sero te cognovi, sero te amavi, pulchritudo aeterna,* qui multiplicavi mihi Deos, quoties me, vel creaturam aliquam, plus quam te, colui et amavi, aut impensius illi servivi! Ex hoc tu unus eris mihi Deus, *cui omnia ossa mea dicent* gloriam.

II. *In nomine Patris, et Filii, et Spiritus sancti.* Ita Deus est in essentia unus, ut tamen sit trinus in personis. Pater sui intellectione *generat* Verbum; Pater et Verbum mutua dilectione *spirant* Spiritum sanctum. Neque hic capio cum perfecta unitate

perfectissimam distinctionem; sed credo, adoro, laudo etc. Applicabo animum ad vivam Dei cognitionem, ut, quoad potest in hac umbra, aliqua eius imago in mente mea generetur, quam summe aestimem, ex aestimatione amem; ut ita etiam Spiritus sanctus aliqua ratione in me producatur.

III. *Sanctus, Sanctus, Sanctus, Dominus Deus.* In hac personarum Trinitate summa est perfectionum aequalitas, eadem bonitas, gloria, immensitas, aeternitas, omnipotentia, iustitia, etc. quas omnes perfectiones una sanctitas comprehendit, et ideo praecipue memoratur. Cum omnis creatura sit quaedam imitatio Dei, ut omnes Dei perfectiones nos imitemur, sanctitas sola imitanda proponitur: *sancti eritis, quia ego sanctus sum;* non potentia, altitudo, scientia, quam ambierunt Angeli et primus homo, et ideo male perierunt. Hoc ergo age, ut Dei sanctitatem imiteris. Sed quantum abes!

58. Meditatio: *Pro solemnitate Corporis Christi. De amore Christi erga nos in SS. Sacramento.*

I. *Hoc est Corpus meum; hic est Sanguis meus.* Matth. 26. Idem in Eucharistia est Corpus, quod in incarnatione assumptum est; idem Sanguis, qui in cruce effusus. Quanti amoris opus est incarnatio et mors Christi, tanti est sui ipsius exhibitio in Eucharistia. Tantum ergo debes Christo per hanc ad te venienti, quantum totus mundus incarnato et mortuo. O Domine, quis tu es, et quis sum ego? Et tamen, quam parum tibi obsequii reddo? Quam multum mihi ipsi, et vanitati!

II. *Qui manducat meam Carnem, et bibit meum Sanguinem, in me manet, et ego in eo.* Joan. 6. Sub speciebus panis et vini se abdidit Christus, ut nobis incorporaretur, et ut nostrum alimentum transiret in substantiam. Vides amorem erga te, quo Jesus vult tecum unum fieri? Quam ergo debet

purum esse et immaculatum cor tuum! Quam ab omni creata re avulsum, et uni Deo adhaerens! Qui enim amat alia praeter Deum, quae non amat propter Deum, non amat, ut debet, Deum.

III. *Caro mea vere est cibus, et Sanguis meus vere est potus.* Ibid. Ut vitam viveremus divinam, divinum exhibuit alimentum. Noluit in Sacramento hoc permanere aliam substantiam, ut ipse substantia sui Corporis et Sanguinis nos satiaret. Nonne est hoc amoris vere divini argumentum? Numquid non deberet hic cibus omnem meum appetitum explere? Toties hoc pascor, et tamen ad cepas Aegypti, ad oblectamenta sensuum, ad res creatas suspiro. O pudorem! *Anima Christi sanctifica me; Corpus Christi, salva me, etc.*

59. Meditatio: *De S. Joanne Baptista.*

I. Ecce poenitens nullius peccati conscius, cuius cum matrem Maria invisit, in ipso materno utero ab originali labe fuit liberatus. Quodnam admiserat crimen, cum paucos annos natus iam tum in deserto poenitentiam ageret? Exemplo docet, vel innocentissimis necessariam esse poenitentiam. Tu quid ita fugis poenitentiam, cum puerulus alacer eam amplectatur? Macte; brevi senties eum, qui Dei causa voluptates valere iusserit, deliciis inexplicabilibus redundare. *Quam suave subito factum est mihi carere suavitatibus nugarum; et quae dimittere metus erat, amisisse gaudium fuit.* S. Aug.

II. Hoc durius vivendi genus, mature susceptum, ad mortem usque tenuit. Unus debet esse poenitentiae et vitae terminus. Tecum semper corpus; contra te vero, et daemon, et mundus. Inducias si concesseris, periisti. Cogita infernum, unde recedis; paradisum, quo accedis; et nunquam taedebit te poenitentiae.

III. Vana est poenitentia sine humilitate. Joannes Prophetae ac Messiae nomen, aliosque honores reiecit; coram Christo sese abiecit. Deprimas te pariter coram Deo et coram hominibus. Quod facis, quod pateris, nihil est prae laboribus Sanctorum. *Quid prodest tenuari corpus abstinentia, si animus superbia intumescat?* S. Hier.

60. Meditatio: *De SS. Apostolis Petro et Paulo.*

I. Viderat Petrus pleraque Jesu Christi miracula, Jesum tamen ter negavit, ac ipso quidem Passionis tempore. Proh! quanta est humana fragilitas; Cum timore et tremore operemur salutem nostram; ne desperemus tamen; nos quippe si respexerit Jesus, salvi sumus. Peccata lugeamus, exemplo S. Petri, cuius ex oculis lacrymarum rivi iugiter erumpebant, cum recordaretur perfidiae suae. *Sacrifica lacrymas tanquam vulnerati sanguinem cordis.* S. Aug.

II. Saulus ex persecutore fit Paulus, Apostolus. Quid sumus? Quid fuimus? Ut vera sit conversio nostra, imitari debemus S. Pauli in via virtutis constantiam, adeo ut citius vita, quam gratia careamus. *Quis nos separabit a caritate Christi? Certus sum, quia neque mors, etc.* Studeamus pariter eius habere patientiam, animarum studium, humilitatem, et in Christum amorem. Audi, quid dicat S. Paulus: *imitatores mei estote, sicut et ego Christi.*

III. Vide, quibus honoribus hi Apostoli in terris nunc afficiantur? Reges, imperatores, summi Pontifices, supplices se abiiciunt ad cineres piscatoris et artificis! Norunt quippe maximam eorum in coelis potentiam et dignitatem. Honorum cupidi! quid prae his honoribus sunt honores saeculi? Si tantus honor sanctitati in terra adhibetur, quid in coelo? Sanctorum virtutes imitemur; et quam consecuti sunt gloriam, nos pariter consequemur.

61. Meditatio: *De Visitatione B. M. V.*

I. Considera Virginem, quietis et contemplationis amantissimam, nec aetatis teneritudine, nec itineris longitudine, nec asperitate montium, nec ulla re alia retardari, quominus ad caritatis et humilitatis officia Elisabeth praestanda domo sua abeat. Iam gratia plena erat; iam Dei mater effecta; iam super mulieres benedicta. Quo itaque se altiorem videt, eo se demittere magis ardet. Pudeat te, tam superbum esse, qui nunquam te demittas; tam frigidum in operibus misericordiae, et in proximo iuvando.

II. Cogita, quo caritatis affectu, postposito suo commodo et solatio, ad montes conscendat; qua festinatione properet, nusquam haerens, nusquam vagabunda. Ingreditur tandem domum Zachariae; prior salutat, obsequium defert, illi de Joanne in senectute et sterilitate concepto gratulatur. Sed et quam admirabilis et fructuosa ea et visitatio et salutatio fuerit, expende. Elisabeth repletur Spiritu sancto; exclamat prae admiratione; agnoscit in virgineo utero conceptum Deum, ipsamque virginem Dei matrem effectam. Joannes, accelerato in se divinitus rationis iudicio, in materno utero exilit, Christum matremque eius salutat, sanctificatur, Deo repletur. Varios hinc concipe affectus; et pete visitari a B. V. et eius visitationis fructibus gratiisque gaudere.

III. Considera Mariam, et tam admirandis rebus in sua praesentia effectis et tantis laudibus ac gratiis a sua cognata illi pronuntiatis, nihil insolescere, nihil sibi tribuere, se ipsam magis abiicere, in Deum referre omnia, apertoque coelesti cordis sui thesauro, ardentibus in pectore amoris flammis, sublatis oculis et manibus in coelum, profundissima humilitate et devotione ferventissima erumpere in gratiarum actionis voces, et admirabile illud Canticum depromere:

Magnificat, etc. Disce hinc, omnia in Deum bona, si qua in te agnoscis, referre. Pete a Deo per matris suae merita et suffragia profundam humilitatem, qua libenter aliis servias, fervidam caritatem, qua salutem aliorum promoveas, et exultationem spiritus tui, qua alacriter omnia officia tua obeas, Deumque rebus in omnibus magnifices et exaltes.

62. Meditatio: *De Assumptione B. M. V.*

I. Considera, quam *pretiosa* fuerit *in conspectu Domini* Mariae mors! Quoties illam ipsa exoptaverit, quasi ianuam ad sublimiorem vitam! Quomodo illi mors somnus fuerit iucundissimus! Quomodo non tam aegritudine vel ulla corporis, quam amoris sui vehementia, astantibus Apostolis, nec sine dilecti filii sui praesentia, anima sanctissima castissimo corpore soluta, in eiusdem filii manus prodierit! Expende, quam iucunda, quam optabilis sit mors eius, qui sancte vixit; contra vero quam dura eius, qui male. Vide qualis tua futura sit? et si optas similem Mariae, vitam eius imitare.

II. Considera, quanta Angelorum omnium exultatione, quanto plausu et iubilatione praestantissima Virginis anima in coelum, ad SS. Trinitatis thronum usque adierit! Quam certatim Sancti omnes gratulati illi sint, gratiasque egerint, quod, Filium Dei, Salvatorem suum in utero concepisset, mundo dedisset, omniaque ei obsequia detulisset! Eam et tu cum Angelis in coelum prosequere, et pares cum Sanctis omnibus ei gratias age.

III. Considera, purissimum Mariae corpus non vidisse corruptionem, nec in pulverem resolutum fuisse; sed paucis ab obitu diebus animam sanctissimam divino imperio ad illud rediisse, illi sese denuo coniunxisse, illudque in coelum secum transtulisse. Considera ergo, quo coelestis curiae triumpho, quibus canticis assumpta sit beatissima Virgo in

coelum, deducente filio, cui innixa erat, innumeris Angelorum agminibus Deo suo conclamantibus: *Surge, Domine, in requiem tuam, tu et arca sanctificationis tuae.* Aliis ascendentis triumphatricis pulchritudinem demirantibus: *quae est ista, quae ascendit de deserto, deliciis affluens?* Tandem excipitur a SS. Trinitate, affectu et gaudio incredibili; ab eadem coronatur totius coelestis curiae domina, reginaque declaratur et in altissimo sibi parato solio prope filium collocatur, coram ea Sanctis omnibus coronas suas deponentibus, et in principem ac dominatricem eam accipientibus. Vide, quod praemium virtuti reddatur! Ita vivas, ut eius particeps fias. Admirare Mariae excellentiam. Eam totis cole praecordiis, et in dominam ac singularem patronam tuam elige. *Dominare,* o Maria, *nostri, tu et filius tuus.* Judic. 8.

63. Meditatio: *De Nativitate B. M. V.*

I. Considera, nascentem Virginem habere progenitores reges, duces, principes, quibus tamen sanctitate morum, quae vera est nobilitas, magis eluxit. Unde quo nobilior secundum carnem, eo demissior fuit spiritu; quae vera altitudo est, quam altissimus Deus solam respexit et amavit in ea. Pudeat te tanti dignitatem sanguinis facere, parvi virtutem.

II. Considera, dulcissimum ipsius nomen stellam maris, dominam et illuminatricem significare. In tempestatibus stella; contra adversarias potestates domina; in divinis rebus magistra est. Ut stella viam coeli nobis aperit; ut domina nos regit ac defendit; ut illuminatrix, vel magistra nos docet et instruit. Hinc statuas diligere et colere illam; atque cavere ab omni peccato, ut illi placeas. Tum mysticum et saluberrimum nomen ama, et animo inscribe tuo. *Non recedat ab ore, non recedat a corde.* S. Bern.

III. Considera, quanta sit nascentis Virginis perfectio, quanta excellentia! Hanc cum filiabus Jeru-

salem admirare; clamant enim prae admiratione: *Quae est ista, quae progreditur quasi aurora consurgens, pulchra ut luna, electa ut sol, terribilis ut castrorum acies ordinata.* Cant. 4. Aurora est, quia inter noctem et diem media, hoc est, inter Deum et homines mediatrix. Candore suo, ut luna, et sui similitudine cum sole omnes antevertit. Inter omnes in solis iustitiae matrem electa. Daemonibus omnibus, quorum conterit capita, omnino est terribilis. Hinc statuas, quae in puncto praecedenti, et age SS. Trinitati gratias de hac Virginis Nativitate; utque nasci spiritualiter ac crescere quotidie in virtute valeas, per eiusdem patrocinium roga.

64. Meditatio: *In festo SS. Rosarii B. M. V.*

I. Maria, *mater Christianorum*, mater tua est. Idcirco plurimum ei confide. Pete ab ea omnia, tum corpori, tum animae tuae necessaria. Eos amat, qui cum ipsa familiariter de suis miseriis ac necessitatibus colloquuntur. Enimvero sicut pia mater libenter et cum gaudio accipit filium ad se confugientem, ita te accipiet Maria. Nam in amandis filiis suis nulli cedit matri. Ad haec potentior est, quam quaelibet alia mater. Et sane cognosceres, quantum amet et quantum possit, si quotidie diligentius expleres debita ipsi officia. Quaenam sunt preces tuae, quaenam facta, ex quibus argui potest tuus in Mariam amor?

II. In afflictionibus invoca Mariam; in dubiis consule Mariam; in moerore aperi Mariae causam tui moeroris; et cito citius evanescent afflictiones, dubia, etc. Nullos habes aut propinquos, aut amicos, qui te plus ament, quam Maria, quique consilium dare tibi velint, aut possint rebus tuis salutarius. O amantissima omnium Christianorum parens! Si tua in nos caritate uteremur, breviores essent afflictiones nostrae.

III. Dum adeo tentaris, ut adsit peccandi pericu-

lum, voca Mariam; cum peccaveris, obsecra Mariam, ut eius ope a peccato tuo emergere possis. *Maria est refugium peccatorum;* si eam invocaveris, nullam non vinces tentationem. *Per te, Maria Virgo, haereditamus misericordiam miseri, ingrati gratiam, veniam peccatores.* S. Aug.

65. Meditatio: *De SS. Angelis custodibus.*

I. Considera, qui et quales sint custodes Angeli. 1) Quoad naturam, sunt creaturae nobilissimae, spiritus ab omni materiae contagione separati, immortales, *pleni sapientia et decore, etc.* Congratulare illis de ipsorum dignitate et excellentia, et cum ipsis confitere Domino. 2) Quoad locum, ab ipso mundi exordio, *in deliciis paradisi stant ante thronum Dei,* testes mirabilium eius, quorum perpetua occupantur contemplatione ac laudatione, clamantes ad invicem: *Sanctus, Sanctus, Sanctus.* Haeccine occupatio tua in templo sancto? 3) Quoad munus, sunt *administratorii spiritus,* ut voluntatem Dei hominibus denuntient. Quam fideliter autem, quam celeriter! De iis loquitur Job, c. 95. *Mittet fulgura,* et ibunt, *et reverentia dicent: adsumus.* Haeccine celeritas tua ad obtemperandum Deo? Sed qualis fides? Attende, dole, et emenda. *Servus, qui cognovit voluntatem Domini sui, et non fecit, vapulabit multis.* Luc. 12.

II. Considera, quibus, et quam ob rem Deus Angelos custodes hominibus addixerit? 1) Suum unicuique loco assignavit: *Tu ergo ne audeas illo praesente, quod praesente me, non auderes. In quovis diversorio, in quovis angulo Angelo tuo reverentiam habe.* S. Bern. Assignavit omnibus et singulis hominibus; *vide ne vel unum ex pusillis contemnas.* Assignavit non iis solum, *qui haereditatem capient salutis,* sed ipsis etiam tartaro addicendis; *neminem enim vult perire, sed omnes sal-*

vos fieri. O amorem! O misericordiam! *Perditio igitur tua ex te, Israel.* 2) Causa assignandi prima, fuit imbecillitas humana; quae quanta sit, ex frequentibus tuis erroribus et casibus, agnosce. Gratias age Deo, *quoniam Angelis suis mandavit de te, ut custodiant te in omnibus viis tuis.* Altera causa, fuere instantia undique pericula; *adversarius enim vester diabolus tanquam leo rugiens circuit, quaerens, quem devoret.* Vis ut non accedat ad te malum? Angeli custodis opem invoca. Hoc duce eris securus; *Angele sancte Dei, sit tibi cura mei.*

III. Considera, quam libenter, prompte ac sedulo in hominis obsequium sese impendant Angeli! Exceptum ab utero matris statim in manibus portant, defendunt a periculis, curant *ne offendat ad lapidem pedem* suum, id est, ne in peccata impingat. Si impegerit, amice monent, *arguunt, increpant in omni patientia;* docent quae necessaria sunt ad salutem; praesto sunt morienti, etc. Ex tantis beneficiis, quam multa accepisti! Ubi grati animi recordatio? Nonne fecisti saepius rebelli mentis pervicacia, cordis duritie, erroribusque, *ut Angeli pacis amare fleverint?* Ingemisce, quia reus es. Observa deinceps custodem Angelum, audi vocem eius. Ora, ut calculo ignito tangat labia tua, maxime cum ad sacram synaxim accedes; *et auferetur iniquitas tua.* Sed age, *quid retribues pro omnibus, quae retribuit tibi?* Reverentiam, pro praesentia (inquit S. Bern.); devotionem, pro benevolentia; fiduciam, pro custodia. Angele sancte mi, si me ipsum tradam tibi in servum, nondum ero dignus providentia tua.

66. Meditatio: *Pro festo omnium Sanctorum, et pro singulis festis Sanctorum.*

I. Considera aeternam electionem, et illius exequendae rationem, de qua Apostolus (Rom. 8.) *Quos praedestinavit, hos et vocavit, et quos vocavit, hos*

et iustificavit; quos autem iustificavit, illos et glorificavit. Prima igitur est *electio* gratuita *ante mundi constitutionem*, ut essent *sancti et immaculati in conspectu Dei*, ut in eis ostenderet divitias gloriae suae. Nam cum id omnibus, qui salvantur, conveniat, praecipue illis, quos Deus mirificare voluit etiam in terris. Secunda est *vocatio*, quae varia extitit in diversis Sanctis, et habuit semper quidpiam singulare ac proprium; quod in unoquoque erit observandum. Tertia est *iustificatio*, ubi consideranda sunt specialia cuiusque dona et insignia sanctitatis. Agendae porro erunt Deo grates pro donis in eos collatis, gratulandumque ipsismet, nobis autem ex imitatione fructus colligendus. Quarta est *glorificatio*, ubi recoli poterit pretiosa eorum mors et transitus ad beatam aeternitatem: *Similem me fac, Domine, in gloria Sanctorum.*

II. Quomodo responderint gratiis sibi datis, exequentes illud: *Si quis vult venire post me, abneget semetipsum, tollat crucem suam, et sequatur me.* Ubi tria continentur, *abnegatio sui, gestatio crucis Dominicae, sequela Christi*, in quibus Sancti excelluerunt. *Abnegatio* est mortificatio carnis et concupiscentiarum; in hac mirus fuit fervor Sanctorum; nam si aliquando in peccato vixerunt, post conversionem acri poenitentia vindicarunt; et si ab initio se custodierunt, nihilominus carni non pepercerunt, sed eam continuo crucifixerunt, nec solum circa illicita fraenarunt, verum etiam circa concessa et licita, ut nempe coelum violenter raperent. *Baiulatio autem crucis*, in laboribus pro Dei gloria fortiter subeundis, difficultatibus superandis, atque adversis tolerandis praecipue spectatur. Denique *sequela Christi* in studio illum imitandi et voluntatem illius accurate implendi consistit. Ex quibus colliges confusionem tui ipsius et proficiendi desiderium.

III. Quibus favoribus Deus illos affecerit? Huc

pertinent *visiones, revelationes, gratiae sanitatum, operationes virtutum*, aliaque dona extra ordinem communem. Deinde in ipsa morte, peculiaris visitatio divina, aut Angelorum, et praegustatio coelestis suavitatis. Post mortem autem, honores publice decreti et veneratio eis exhibita a potentatibus, qui eos olim forte despexerunt. Praeterea in die iudicii honorifica sessio et exaltatio, praeter id, quod intrinsecus latet. Quae omnia non leviter ac strictim, sed serio et mature consideranda, ut debitus ex iis percipiatur fructus.

67. Meditatio: *De Praesentatione B. M. V.*

I. Considera, quanta sollicitudine Maria infans a parentibus Hierosolyma deducatur? Quanta promptitudine et pietate ipsa tenerrima Virgo sese Deo dedicet et offerat? Quanta voluptate sacerdotes Domini nobile istud monile in templum accipiant, et ad conclave illi praeparatum deducant! Ardent omnium animi, parentum, Mariae, sacerdotum. Disce hinc, serviendum Deo a prima aetate, et ne tardes unquam voluntatem eius exequi.

II. Considera SS. Trinitatis eximiam in tam illustris doni susceptione benignitatem. Pater recipit eam in filiam, Filius in sponsam, Spiritus sanctus in mysticam sedem suam. Angeli eam accipiunt in amicam singularem, quacum familiariter agant et colloquantur. Serva te in gratia Dei, ut similibus frui possis bonis.

III. Considera sanctissimam puellulam, parentes suos in teneriori aetate relinquentem, ad ignotos euntem; templum pro domo eligentem; primos aetatis flores Deo consecrantem; vitam angelicam degentem, partim lectione, partim oratione, partim externa actione dies sanctissime transigentem; praeclarae virtutis exempla omnibus praebentem, imprimis simplicitatis, humilitatis, obedientiae, temperantiae, ab-

stinentiae, silentii, modestiae, alacritatis ad omnia, etc. ita ut ceteris coaetaneis suis admirationi sit, grata omnibus, nulli gravis. Expende, quam longe absis ab his omnibus, et in provecta forsan aetate! Poeniteat te, et Mariam tibi imitandam continuo propone.

PRAEPARATIONES AD MISSAM.

De praeparatione debita.

Ante orationem praepara animam tuam, et noli esse quasi homo, qui tentat Deum. Quod si Deum tentare atque ad iracundiam provocare dicitur, qui ipsum audet in oratione interpellare, non praemissa diligenti et accurata praeparatione, quanto magis eundem sua temeritate et audacia irritabit, qui ipsi unigenitum Filium offerre, ipsumque Angelorum et hominum regem ac dominum suscipere absque praeparatione praesumit? *Praeparare igitur in occursum Dei tui.* Haec autem praeparatio in tribus potissimum consistit: in vitae puritate, in intentionis rectitudine, et in actuali devotione.

Christus Dominus, quamvis Apostolis, quos sacerdotes consecraturus, et sacra Eucharistia refecturus erat, dixisset, *Vos mundi estis,* illud tamen adiecit, *qui lotus est, non indiget nisi, ut pedes lavet*; his verbis indicans homini etiam a gravioribus peccatis libero, affectus inordinatos, qui sunt animae pedes, abluendos esse. Etenim si in veteri testamento, ubi huius divinissimi sacrificii umbra tantum erat, sub mortis comminatione sacerdotibus mandabatur, ut ab omni macula et immunditia essent expertes: *Omnis homo, qui accesserit de stirpe vestra ad ea, quae consecrata sunt, in quo est immunditia, peribit coram Domino,* quo non oportet, (verba sunt S. Chrysostomi), esse puriorem sacerdotem novae legis, tali fruentem sacrificio; quo solari radio non

splendidiorem manum, hanc *agni immaculati* carnem dividentem; os, quod igne spirituali repletur; linguam, quae tremendo nimis Sanguine rubescit! Cogita, quali sis insignitus honore, quali mensa fruaris! *Homil.* 60. *ad pop. Antioch.* O quam mundae debent esse manus, quam purum os, quam sanctum corpus, quam immaculatum cor erit sacerdotis, ad quem toties ingreditur auctor puritatis. *Imit. Christi.*

Atque huius puritatis defectus saepe causa est, cur sacerdotes non pauci tam parvum ex frequenti huius divini sacrificii participatione fructum reportent, adeo ut non immerito hanc Prophetae obiurgationem eis adaptaveris: *Commedistis, et non estis satiati; bibistis, et non estis inebriati; operuistis vos et non estis calefacti, et qui mercedes congregavit, misit eas in sacculum pertusum,* nempe in cor distractum et vanitatibus discissum. Ne tamen omnino diffidas, si perfectam istam munditiem tibi deesse deprehenderis; sed frequenti quotidianorum defectuum confessione et cordis contritione animae tuae labes resarcire satagas.

Puritatem internam mentis sequitur rectitudo intentionis, quae efficit, ut hoc sacrificium, ad Dei gloriam ordinatum, nonnisi ad eandem gloriam, vel quae ad illam spectant, referatur. Qui aliter celebrat, dignus est, qui ab omnibus deploretur, prout etiam S. Bonaventura deplorat his verbis: *Vae, vae, vae; Domine Deus, iis sacerdotibus, qui dum divina mysteria accipiunt, non coelestem panem, sed terrenum quaerunt; non Spiritum, sed lucrum; non Dei honorem, sed suam ambitionem; non salutem animarum, sed quaestum pecuniarum; et ita Corpus Domini non tam accipiunt, quam rapiunt, quia accedunt non vocati a Deo, sed impulsi a sua cupiditate et avaritia.*

Quin et illud peculiariter cavendum est, ne ex sola quadam arida et insipida consuetudine ad

sacrificium offerendum accedas, sed excelsum aliquem et coelestem finem tibi proponas, quales sunt, qui sequuntur: 1. Dei suprema laus et adoratio. 2. Sanctorum in coelis coronatorum religiosa memoria. 3. Peccatorum venia atque remissio. 4. Propriae infirmitatis subsidium. 5. Tentationis amotio. 6. Alicuius boni spiritalis impetratio. 7. Pro acceptis Dei donis gratiarum actio. 8. Auxilium vivorum atque mortuorum. 9. Gratiae interioris augmentum. 10. Perseverantiae in bene coeptis impetratio. 11. Sanctificatio ab omni inquinamento carnis et spiritus. 12. Continuus in virtute et mentis puritate profectus, ut Deo ardentissima caritate adhaereas. St. Bonaventura Tract. de praepar. ad Miss. 1. 5.

Alii ex septem Orationis Dominicae petitionibus, vel ex septem verbis a Christo in cruce prolatis, totidem fines eliciunt, quos in singulos hebdomadae dies distribuunt.

Quoniam vero personam Christi geris, qui seipsum in salutem totius generis humani Deo Patri obtulit; item et nomine ecclesiae agis, communis omnium fidelium matris, cui satisfactionum suarum dispensationem Salvator noster commisit, ideo in applicatione valoris sacrosancti sacrificii maxime largum et profusum te esse oportet; non est enim, quod repulsam aut audaciae sugillationem pertimescas, utpote cum offeras Deo Filium suum unigenitum illi summe dilectum, ac per omnia aequalem; quae quidem victima meriti est infiniti, cuius pretium nullis limitibus terminisve concluditur.

Tertium, quod ad rite celebrandum pertinet, est excitatio actualis devotionis. Haec excitatio in eo consistit, ut sacerdos sit flagrantissimus devotione, quia panem coelestem amore calidum et prunam igne coelesti accensam oblaturus est.

Ignem, inquit Christus Dominus, *veni mittere in*

terram, et quid volo, nisi ut accendatur. In hoc igitur sedulo tibi incumbendum est, ut ardentissimum Christi amorem, cuius *deliciae* sunt, *esse cum filiis hominum*, flagrantissima caritate et devotione compenses. Vix autem fieri poterit, ut fervida illa devotione non exardescas, si fide viva et intimo sensu sequentia capita mente conceperis.

Primum desumitur ex victima, quae offertur; ipsa est Christus Dominus, verus Deus et verus homo, Salvator et iudex omnium, non iam mortalis et passibilis, sed immortalis et impassibilis; unde ratione ipsius, actio ipsa sacrificandi omnes humanas actiones transcendit, etiam actus coelitum tanta caritate Deo adhaerentium. Cavendum ergo est, ne tua irreverentia tantae rei oblationem dehonestes.

Secundum desumitur ex persona, cui offertur, quae est solus Deus: nulli enim Sanctorum, nec ipsi Beatae Virgini offerri potest, sed ex ipsa intrinseca rei natura soli Deo debetur, quia per victimae illius mactationem incruentam agnoscimus Deum esse rerum omnium auctorem et dominum, profitemurque nos divinae maiestati totos devoveri cum victima, cuius Sanguinem in huiusce nostri affectus testimonium offerimus.

Tertium desumitur ex modo, quo offertur, nempe ex ipsa consecratione, qua panis et vinum in Corpus et Sanguinem Christi transsubstantiantur, manentibus accidentibus sine subiecto. Est autem illa actio omnino miraculosa, et excedit omnem creaturae virtutem et potentiam, nec a quoquam, nisi a solo Deo proficisci potest.

Quartum desumitur ex valore ipsius sacrificii, qui ratione victimae infinitus est, sicut merita et Passio Christi, ac proinde aeque placet Deo ac mors ipsius, licet actualem efficientiam, Deo ita volente, nonnisi finitam habeat.

Quintum desumitur ex fine, propter quem institu-

tum fuit; ut nimirum Deo Creatori nostro supremum latriae cultum exhiberemus, nostramque servitutem et subiectionem humillime testificaremur, ut dignas ei gratias pro universis beneficiis ab eo acceptis perpetuo persolveremus; ad auxilia divinae gratiae impetranda, et Dei protectionem in omnibus vitae huius angustiis comparandam; ad obtinendam peccatorum veniam, ad iram Dei placandam, et imminentia flagella avertenda, ad succurrendum omnium vivorum et defunctorum necessitatibus. Uno verbo *spectaculum factus es Deo et Angelis et hominibus;* cave ergo, ne quid indecens et ineptum in te appareat, quod Dei ac coelestium civium purissimos oculos offendat; item, ne quid agas, quo ecclesiae militantis in terra, et patientis in purgatorio expectatio defraudetur.

Sextum desumitur inde, quod in hoc incruento sacrificio cruentum illud, quod semel in cruce peractum est, ex quo omnia bona, omnesque thesauri divinae gratiae profluxerunt, non verbis tantum, sed reipsa repraesentatur et exprimitur; una siquidem et eadem est hostia, idem principalis offerens, idem Christus, qui immolatur; idcirco cum ad sacrum faciendum te praeparas, fasciculum tibi colligere debes ex omnibus anxietatibus et amaritudinibus Domini, cordisque medullis inserere, mente et affectu sedulo revolvendo omnia tormenta, quae pro salute nostra perpessus est; haec frequenter in ore, haec semper in corde habeas, et haec tibi sit sublimior philosophia, scire Jesum, et hunc crucifixum. (S. Bern. serm. 41 in Cantic.)

Denique ad excitandam devotionem necessaria est humilitas, quae prae ceteris virtutibus in institutione huius sacrificii maxime enituit; item et ingens fames, fervens desiderium atque ardentissimus amor huius angelici panis, ad quem sumendum nos amantissime

invitat Dominus dicens: *Venite ad me omnes ... et ego reficiam vos.*

Multum etiam iuvabunt celebraturum sequentes praeparationes. — Quoniam ex crebra unius eiusdemque exercitii repetitione non raro nascitur fastidium, nec possunt omnes habere unum exercitium, sed aliud isti, aliud illi magis placet et convenit, et etiam pro temporis diversitate, vel celebraturi statu diversa placent exercitia, varia adiicere visum est exercitia, ex quibus quisque illud seligat, quo se magis affici senserit.

Praeparationes variae.

Prima praeparatio (ex Missali Romano).

Antiphona. Ne reminiscaris Domine delicta nostra, vel parentum nostrorum, neque vindictam sumas de peccatis nostris. (Tempore paschali additur Alleluia.)

Quae Antiphona festis duplicibus tantum duplicatur; deinde dicuntur Psalmi sequentes:

Psalmus 83. Quam dilecta tabernacula tua, Domine virtutum: concupiscit et deficit anima mea in atria Domini.

Cor meum et caro mea: exultaverunt in Deum vivum.

Etenim passer invenit sibi domum: et turtur nidum sibi, ubi ponat pullos suos.

Altaria tua, Domine virtutum: rex meus et Deus meus!

Beati, qui habitant in domo tua, Domine: in saecula saeculorum laudabunt te.

Beatus vir, cuius est auxilium abs te: ascensiones in corde suo disposuit, in valle lacrymarum, in loco, quem posuit.

Etenim benedictionem dabit legislator, ibunt de virtute in virtutem: videbitur Deus deorum in Sion.

Domine, Deus virtutum, exaudi orationem meam: auribus percipe Deus Jacob.

Protector noster aspice Deus: et respice in faciem Christi tui.

Quia melior est dies una in atriis tuis: super millia.

Elegi abiectus esse in domo Dei mei: magis, quam habitare in tabernaculis peccatorum.

Quia misericordiam et veritatem diligit Deus: gratiam et gloriam dabit Dominus.

Non privabit bonis eos, qui ambulant in innocentia: Domine virtutum, beatus homo, qui sperat in te.

Gloria Patri etc. Sicut erat etc.

Psalmus 84. Benedixisti Domine terram tuam: avertisti captivitatem Jacob.

Remisisti iniquitatem plebis tuae: operuisti omnia peccata eorum.

Mitigasti omnem iram tuam: avertisti ab ira indignationis tuae.

Converte nos Deus salutaris noster: et averte iram tuam a nobis.

Numquid in aeternum irasceris nobis: aut extendes iram tuam a generatione in generationem?

Deus tu conversus vivificabis nos: et plebs tua laetabitur in te.

Ostende nobis Domine misericordiam tuam: et salutare tuum da nobis.

Audiam, quid loquatur in me Dominus Deus: quoniam loquetur pacem in plebem suam.

Et super sanctos suos: et in eos, qui convertuntur ad cor.

Verumtamen prope timentes eum salutare ipsius: ut inhabitet gloria in terra nostra.

Misericordia et veritas obviaverunt sibi: iustitia et pax osculatae sunt.

Veritas de terra orta est: et iustitia de coelo prospexit.

Etenim Dominus dabit benignitatem: et terra nostra dabit fructum suum.

Justitia ante eum ambulabit: et ponet in via gressus suos.

Gloria Patri etc. Sicut erat etc.

Psalmus 85. Inclina Domine aurem tuam, et exaudi me: quoniam inops et pauper sum ego.

Custodi animam meam quoniam sanctus sum: salvum fac servum tuum, Deus meus, sperantem in te.

Miserere mei Domine, quoniam ad te clamavi tota die: laetifica animam servi tui, quoniam ad te, Domine, animam meam levavi.

Quoniam tu, Domine, suavis et mitis: et multae misericordiae omnibus invocantibus te.

Auribus percipe Domine orationem meam: et intende voci deprecationis meae.

In die tribulationis meae clamavi ad te: quia exaudisti me.

Non est similis tui in diis, Domine: et non est secundum opera tua.

Omnes gentes, quascunque fecisti, venient et adorabunt coram te, Domine: et glorificabunt nomen tuum.

Quoniam magnus es tu, et faciens mirabilia: tu es Deus solus.

Deduc me Domine in via tua, et ingrediar in veritate tua: laetetur cor meum, ut timeat nomen tuum.

Confitebor tibi Domine Deus meus, in toto corde meo: et glorificabo nomen tuum in aeternum.

Quia misericordia tua magna est super me: et eruisti animam meam ex inferno inferiori.

Deus, iniqui insurrexerunt super me: et synagoga potentium quaesierunt animam meam et non proposuerunt te in conspectu tuo.

Et tu, Domine Deus, miserator et misericors: patiens et multae misericordiae et verax.

Respice in me, et miserere mei: da imperium tuum puero tuo, et salvum fac filium ancillae tuae.

Fac mecum signum in bonum, ut videant, qui

oderunt me, et confundantur: quoniam tu, Domine, adiuvisti me, et consolatus es me.

Gloria Patri etc. Sicut erat etc.

Psalmus 115. Credidi, propter quod locutus sum: ego autem humiliatus sum nimis.

Ego dixi in excessu meo: omnis homo mendax.

Quid retribuam Domino: pro omnibus, quae retribuit mihi?

Calicem salutaris accipiam: et nomen Domini invocabo.

Vota mea Domino reddam coram omni populo eius: pretiosa in conspectu Domini mors Sanctorum eius.

O Domine, quia ego servus tuus: ego servus tuus, et filius ancillae tuae.

Dirupisti vincula mea: tibi sacrificabo hostiam laudis, et nomen Domini invocabo.

Vota mea Domino reddam in conspectu omnis populi eius: in atriis domus Domini, in medio tui Jerusalem.

Gloria Patri etc. Sicut erat etc.

Psalmus 129. De profundis clamavi ad te, Domine: Domine exaudi vocem meam.

Fiant aures tuae intendentes: in vocem deprecationis meae.

Si iniquitates observaveris Domine: Domine, quis sustinebit?

Quia apud te propitiatio est: et propter legem tuam sustinui te, Domine.

Sustinuit anima mea in verbo eius: speravit anima mea in Domino.

A custodia matutina usque ad noctem: speret Israel in Domino.

Quia apud Dominum misericordia: et copiosa apud eum redemptio.

Et ipse redimet Israel: ex omnibus iniquitatibus eius.

Gloria Patri etc. Sicut erat etc.

Antiph. *repet.* Ne reminiscaris Domine delicta nostra, vel parentum nostrorum: neque vindictam sumas de peccatis nostris. (Alleluia.)

Kyrie eleison! Christe eleison! Kyrie eleison! Pater noster etc.

V. Et ne nos inducas in tentationem, etc.

V. Ego dixi: Domine miserere mei,

R. Sana animam meam, quia peccavi tibi.

V. Convertere, Domine, aliquantulum,

R. Et deprecare super servos tuos.

V. Fiat misericordia tua, Domine, super nos,

R. Quemadmodum speravimus in te.

V. Sacerdotes tui induantur iustitiam,

R. Et Sancti tui exultent.

V. Ab occultis meis munda me, Domine,

R. Et ab alienis parce servo tuo.

V. Domine exaudi etc.

V. Dominus vobiscum, etc.

Oremus. Aures tuae pietatis, mitissime Deus, inclina precibus nostris, et gratia sancti Spiritus illumina cor nostrum, ut tuis mysteriis digne ministrare, teque aeterna caritate diligere mereamur.

Deus, cui omne cor patet et omnis voluntas loquitur, et quem nullum latet secretum; purifica per infusionem sancti Spiritus cogitationes cordis nostri, ut te perfecte diligere, et digne laudare mereamur.

Ure igne sancti Spiritus renes nostros et cor nostrum, Domine, ut tibi casto corpore serviamus, et mundo corde placeamus.

Mentes nostras, quaesumus Domine, Paraclitus, qui a te procedit, illuminet, et inducat in omnem, sicut tuus promisit Filius, veritatem.

Adsit nobis, quaesumus Domine, virtus Spiritus sancti, quae et corda nostra clementer expurget, et ab omnibus tueatur adversis.

Deus, qui corda fidelium sancti Spiritus illustra-

tione docuisti; da nobis in eodem Spiritu recta sapere, et de eius semper consolatione gaudere.

Conscientias nostras, quaesumus Domine, visitando purifica, ut veniens Dominus noster Jesus Christus, Filius tuus, paratam sibi in nobis inveniat mansionem. Qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritus sancti Deus per omnia saecula saeculorum. Amen.

Ego volo [1]) celebrare Missam et conficere Corpus et Sanguinem Domini nostri Jesu Christi iuxta ritum sanctae romanae ecclesiae, ad laudem omnipotentis Dei totiusque curiae triumphantis, ad utilitatem meam totiusque curiae militantis, [2]) pro omnibus, qui se commendaverunt orationibus meis in genere et in specie, et pro felici statu sanctae romanae ecclesiae. Amen.

Gaudium cum pace, emendationem vitae, spatium verae poenitentiae, gratiam et consolationem sancti Spiritus, perseverantiam in bonis operibus +) tribuat nobis omnipotens et misericors Dominus. Amen.

+) cor contritum et humiliatum atque felicem vitae [illegible]

Praxes applicandi fructum Missae pro petentium diversitate.

Formatam intentionem offerendi sacrificium praeprimis qua latreuticum et eucharisticum sequitur intentio, ante Missam formanda, applicandi fructum eiusdem pro petentium diversitate.

1. *Si Missa petatur in colore alio quam nigro:* Fructum sacrificii, quod iam celebrare intendo, Corpus et Sanguinem D. N. J. Chr. consecrando, applico primario et principaliter ad intentionem dantis

[1]) Gregorius XIII. Pontifex maximus concessit cuilibet dicenti ante Missam hanc et sequentem Orationem, quinquaginta annorum indulgentiam.

[2]) In multis formulis huius Orationis hic inserta sunt verba *et patientis et*; P. Maurel in collectione Romana eadem non invenit.

eleemosynam, et illi vel illis, cui vel quibus, dans eleemosynam eundem fructum applicari voluerit.

2. *Si Missa petatur pro defuncto, vel pro defunctis:* Fructum sacrificii, quod iam celebrare intendo, primario et principaliter applico ad intentionem dantis eleemosynam, et illi (vel illis) defuncto (vel defunctis), cui (vel quibus) fructum huius sacrificii applicari voluit dans eleemosynam. Quod si ille defunctus non indigeat, (vel illi defuncti non indigeant) ad ulteriorem intentionem dantis eleemosynam applico; et tali ulteriore intentione non formata, vel illa locum non habente, conformiter praesumptae intentioni applico illi vel illis), cui (vel quibus) dans eleemosynam specialiter et quocunque modo obligatus est. His non existentibus eiusdem proximioribus consanguineis indigentibus; si nec tales existant, ipsimet danti applico.

3. *Si Missa fundata sit:* Fructum sacrificii, quod iam celebrare intendo, primario et principaliter applico ad intentionem fundatoris, et si *(uti ordinarie praesumitur)* sibi applicari voluerit, ipsi applico; quodsi ipse non indigeat, nec ille nec illi, cui vel quibus applicari voluerit, et si nec ille nec illi indigeat vel indigeant, cui vel quibus fundator est quocunque modo obligatus, tunc his deficientibus applico eius proximioribus consanguineis defunctis, et his non existentibus, eiusdem proximioribus consanguineis vivis.

4. *Si Missa applicanda est propriae celebrantis parochiae:* Fructum huius sacrificii, quod iam celebrare intendo, applico primario et principaliter ovibus a divina providentia curae meae concreditis; dignare ergo, o Jesu, pastor supreme, peccatores ad te convertere, iustos iustificare adhuc et in accepta iustitia eisdem largiri perseverantiam; infirmos reddere incolumes ecclesiae tuae sanctae, vel si salus animarum incolumitatem corporis recuset, ad

mortem sanctam eosdem praeparare; tentatis cum tentatione dare proventum, ut possint sustinere; afflictis consolationem; in quacunque necessitate constitutis auxilium et liberationem; in uteris maternis existentibus Baptismum; omnesque omni benedictione et gratia replere; ovesque cum pastore ad felicem tandem aeternitatis portum perducere.

Formatae intentioni principali addatur conditionate secundaria: Secundario, si possim, et in quantum possum absque dispendio illius vel illorum, cui, vel quibus fructum sacrificii huius principaliter applico, pariter applico eundem curae meae concreditis, parentibus meis, benefactoribus, quibus quocunque modo obligor, morientibus et morituris illis et istis ... defunctis etiam istis vel illis ...

Eodem modo offero hoc sacrificium ad laudem et gloriam totius curiae triumphantis, utque Sanctorum virtutes et merita magis magisque innotescant viatoribus, hique aemulentur charismata meliora. Offero pro ecclesia militante, ut Jesus Christus dignetur eandem pacificare, custodire, adunare, regere et ampliare, iracundiae suae flagella ab eadem removere; sacerdotes sanctificare et ipsosmet hostiam sanctam offerentes in sacrificium et victimam acceptare; domnum Apostolicum, Episcopos, omnesque animarum rectores iustitia induere, ut exemplo simul doceant et verbo; domos illas, in quibus vitae clericalis fundamenta ponuntur, clementissime protegere, regere et conservare, alumnosque earundem sapientia et gratia replere, ut omnigenā virtute et doctrinā instructi, magis magisque ad maiorem nominis tui gloriam et ecclesiae tuae sanctae aedificationem proficiant; principibus christianis pacem et concordiam donare, eorumque regimen dirigere, infideles, haereticos, schismaticos et excommunicatos gremio ecclesiae aggregare, peccatores convertere, iustos adhuc iustificare et in accepta iustitia confirmare,

aegrotos aut ecclesiae salvos et incolumes reddere, aut ad sanctam mortem disponere et praeparare, morientibus donum finalis perseverantiae indulgere, in uteris maternis existentibus Baptismum largiri, in tribulatione et quacunque necessitate constitutis solatium et auxilium impertiri, et omnes demum omni benedictione et gratia replere. Commendo tibi tandem, o pater misericordiarum, animas in purgatorio detentas, ut infinitis Jesu Christi, Filii tui, meritis, quae tibi pro earum refrigerio et liberatione offero, indulgentiam, quam semper optant, quantocius consequantur.

Oratio sancti Ambrosii Episcopi.

(Divisa et in singulos hebdomadae dies distributa.)

Die Dominica. Summe sacerdos et vere Pontifex Jesu Christe, qui te obtulisti Deo Patri hostiam puram et immaculatam in ara crucis pro nobis miseris et peccatoribus, et qui dedisti nobis Carnem tuam ad manducandum et Sanguinem tuum ad bibendum, et posuisti mysterium istud in virtute Spiritus sancti, dicens: *Haec quotiescunque feceritis, in mei memoriam facietis;* rogo per eundem Sanguinem tuum, magnum salutis nostrae pretium, rogo per hanc miram et ineffabilem caritatem, qua nos miseros et indignos sic amare dignatus es, ut lavares nos a peccatis nostris in Sanguine tuo; doce me servum tuum indignum, quem inter cetera dona tua etiam ad officium sacerdotale vocare dignatus es, nullis meis meritis, sed sola dignatione misericordiae tuae, — doce me, quaeso, per Spiritum sanctum tuum, tantum tractare mysterium ea reverentia et honore, ea devotione et timore, quibus oportet et decet. Fac me per gratiam tuam semper illud de tanto mysterio credere et intelligere, sentire et firmiter tenere, dicere et cogitare, quod tibi placet et expedit animae meae. Intret Spiritus tuus bonus in cor meum,

qui sonet ibi sine sono, et sine strepitu verborum loquatur omnem veritatem; profunda quippe sunt nimis et sacro tecta velamine. Propter magnam clementiam tuam concede mihi Missarum solemnia mundo corde et pura mente celebrare. Libera cor meum ab immundis et nefandis, vanis et noxiis cogitationibus. Muni me beatorum Angelorum pia et fida custodia ac tutela fortissima, ut hostes omnium bonorum confusi discedant. Per virtutem tanti mysterii et per manum sancti Angeli tui repelle a me et a cunctis servis tuis durissimum spiritum superbiae et caenodoxiae, invidiae et blasphemiae, fornicationis et immunditiae, dubietatis et diffidentiae. Confundantur, qui nos persequuntur; pereant illi, qui nos perdere festinant.

Feria secunda. Rex virginum et amator castitatis et integritatis, coelesti rore benedictionis tuae extingue in corpore meo fomitem ardentis libidinis, ut maneat in me tenor castitatis corporis et animae. Mortifica in membris meis carnis stimulos omnesque libidinosas commotiones, et da mihi veram et perpetuam castitatem cum ceteris donis tuis, quae tibi placent in veritate, ut sacrificium laudis casto corpore et mundo corde valeam tibi offerre. Quanta enim cordis contritione et lacrymarum fonte, quanta reverentia et tremore, quanta corporis castitate et animae puritate istud divinum et coeleste sacrificium est celebrandum, ubi Caro tua in veritate sumitur, ubi Sanguis tuus in veritate bibitur, ubi ima summis, terrena divinis iunguntur, ubi adest sanctorum Angelorum praesentia, ubi tu es sacrificium et sacerdos mirabiliter et ineffabiliter constitutus!

Feria tertia. Quis digne hoc sacrificium celebrare poterit, nisi tu Deus omnipotens, offerentem feceris dignum? Scio, Domine, et vere scio, et idipsum pietati tuae confiteor, quia non sum dignus accedere ad tantum mysterium propter nimia pec-

cata mea et infinitas negligentias meas. Sed scio, et veraciter ex toto corde meo credo et ore confiteor, quia tu potes me facere dignum, qui solus potes facere mundum de immundo conceptum semine, et de peccatoribus iustos et sanctos. Per hanc omnipotentiam tuam te rogo, Deus meus, ut concedas mihi peccatori hoc sacrificium celebrare cum timore et tremore, cum cordis puritate et lacrymarum fonte, cum laetitia spiritali et coelesti gaudio. Sentiat mens mea dulcedinem beatissimae praesentiae tuae et excubias sanctorum Angelorum tuorum in circuitu meo.

Feria quarta. Ego enim, Domine, memor venerandae Passionis tuae, accedo ad altare tuum, licet peccator, ut offeram tibi sacrificium, quod tu instituisti et offerri praecepisti in commemorationem tui, pro salute nostra. Suscipe illud, quaeso, summe Deus, pro ecclesia sancta tua et pro populo, quem acquisivisti Sanguine tuo. Et quoniam me peccatorem inter te et eundem populum tuum medium esse voluisti, licet in me aliquod boni operis testimonium non agnoscas, officium saltem dispensationis creditae non recuses, nec per me indignum eorum salutis pereat pretium, pro quibus victima salutaris dignatus es esse et redemptio. Profero etiam, Domine (si digneris propitius intueri), tribulationes plebium, pericula populorum, captivorum gemitus, miserias orphanorum, necessitates peregrinorum, inopiam debilium, desperationes languentium, defectus senum, suspiria iuvenum, vota virginum, lamenta viduarum.

Feria quinta. Tu enim misereris omnium, Domine, et nihil odisti eorum, quae fecisti. Memorare, quae sit nostra substantia; quia tu Pater noster es, quia tu Deus noster es; ne irascaris satis, neque multitudinem viscerum tuorum super nos contineas. Non enim in iustificationibus nostris prosternimus preces ante faciem tuam, sed in miserationibus tuis multis. Aufer a nobis iniquitates nostras, et ignem

sancti Spiritus in nobis clementer accende. Aufer cor lapideum de carne nostra, et da nobis cor carneum, quod te amet, te diligat, te delectetur, te sequatur, te perfruatur. Oramus, Domine, clementiam tuam, ut sereno vultu familiam tuam, sacri tui nominis officia praestolantem, aspicere digneris; et ut nullius sit irritum votum, nullius vacua postulatio, tu nobis preces suggerere, quas ipse propitius audire et exaudire delecteris.

Feria sexta. Rogamus etiam te, Domine, sancte Pater, pro spiritibus fidelium defunctorum, ut sit illis salus, sanitas, gaudium et refrigerium hoc magnum pietatis Sacramentum. Domine Deus meus, sit illis hodie magnum et plenum convivium de te pane vivo, qui de coelo descendisti et das vitam mundo; de tua Carne sancta et benedicta, agni videlicet immaculati, qui tollis peccata mundi, quae de sancto et glorioso beatae Virginis Mariae utero est assumpta et de Spiritu sancto concepta; ac de illo pietatis fonte, qui per lanceam militis ex tuo sacratissimo latere emanavit, ut exinde refecti et satiati, refrigerati et consolati, exultent in laude et gloria tua. Peto clementiam tuam, Domine, ut descendat super panem tibi sacrificandum plenitudo tuae benedictionis et sanctificatio tuae divinitatis. Descendat etiam, Domine, illa sancti Spiritus tui invisibilis incomprehensibilisque maiestas, sicut quondam in Patrum hostias descendebat, qui et oblationes nostras Corpus et Sanguinem tuum efficiat, et me indignum sacerdotem doceat tantum tractare mysterium cum cordis puritate et lacrymarum devotione, cum reverentia et tremore, ita, ut placide ac benigne suscipias sacrificium de manibus meis ad salutem omnium tam vivorum quam defunctorum.

Sabbato. Rogo etiam te, Domine, per ipsum sacrosanctum mysterium Corporis et Sanguinis tui, quo quotidie in ecclesia tua pascimur et potamur, ablui-

mur et sanctificamur, atque unius summae divinitatis participes efficimur; da mihi virtutes tuas sanctas, quibus repletus, bona conscientia ad altare tuum accedam, ita, ut haec coelestia Sacramenta efficiantur mihi salus et vita. Tu enim dixisti ore tuo sancto et benedicto: *Panis, quem ego dabo, Caro mea est pro mundi vita. Ego sum panis vivus, qui de coelo descendi. Si quis manducaverit ex hoc pane, vivet in aeternum.* Panis dulcissime, sana palatum cordis mei, ut sentiam suavitatem amoris tui; sana illud ab omni languore, ut nullam praeter te sentiam dulcedinem. Panis candidissime, habens omne delectamentum et omnem saporem, qui nos semper reficis, et nunquam in te deficis; comedat te cor meum, et dulcedine saporis tui repleantur viscera animae meae; manducat te Angelus ore pleno; manducet te peregrinus homo pro modulo suo, ne deficere possit in via, tali recreatus viatico. Panis sancte, panis vive, panis munde, qui descendisti de coelo et das vitam mundo, veni in cor meum et munda me ab omni inquinamento carnis et spiritus. Intra in animam meam, sana et munda me interius et exterius. Esto tutamen et continua salus animae et corporis mei Repelle a me insidiantes mihi hostes, recedant procul a praesentia potentiae tuae, ut foris et intus per te munitus, recto tramite ad tuum regnum perveniam, ubi non in mysteriis, sicut in hoc tempore agitur, sed de facie ad faciem te videbimus, cum tradideris regnum Deo et Patri, et eris Deus omnia in omnibus. Tunc enim me de te satiabis satietate mirifica, ita, ut nec esuriam, nec sitiam in aeternum. Qui cum eodem Deo Patre et Spiritu sancto vivis et regnas per omnia saecula saeculorum. Amen.

Oratio ad Deum Patrem.

Respice, clementissime Pater, de sanctuario tuo et de excelso coelorum habitaculo, et intuere hanc

immaculatam hostiam, quam tibi offert magnus Pontifex noster. Jesus Christus, Filius tuus, Salvator mundi, pro peccatis fratrum suorum, et esto placabilis super multitudinem malitiae nostrae, quia vox Sanguinis Domini nostri clamat ad te de cruce. Hic est iustitia mea et sanctificatio ac propitiatio mea. Averte faciem tuam a peccatis meis et respice in faciem Christi tui; cius enim meritum offero tibi, omnemque fiduciam in eo defixam habeo. Impellit ministrandi necessitas, terret conscientia indebiti sacerdotii. Sed rogo te, ne despicias creditae mihi dispensationis officium, licet in me boni operis testimonium non agnoscas. Et quia me indignum mediatorem esse voluisti inter te et populum tuum, ne me repellas a tua pietate cum divinissimis donis tuis venientem ad te, ut inculpate accedens ad gloriam tuam, dignus sim, qui operiar protectione unigeniti Filii tui et illuminatione Spiritus sancti tui, atque pro omnibus deprecans pro omnibus exaudiar, te praestante, Pater misericordiarum, qui cum eodem Filio tuo in unitate eiusdem Spiritus sancti vivis et regnas in saecula saeculorum. Amen.

Oratio ad Dominum Jesum Christum.

Gratias ago tibi, Domine Jesu Christe, pro ineffabili tua caritate, qua transiturus de hoc mundo ad Patrem, mensam mihi parasti in dulcedine tua, mensam prorsus regalem, omne delectamentum in se habentem, mensam pretiosissimi Corporis et Sanguinis tui, ut adipe et pinguedine repleatur anima mea et secreto illapsu nutritionis tuae roboretur infirmitas mea. Et unde hoc mihi, gloriosissime Fili Dei, ut me permittas venire ad te, et cum ceteris commensalibus tuis epulari? Atque utinam ab omni culpa liber, purus ab omni labe, ab omni vitio purgatus et ab omni inordinata affectione perfecte emendatus essem, ut ad hanc mensam supercoelestem accedere

possem fervens caritate, niveus innocentia, et omnium virtutum decore exornatus. Sed quia miserrimus ego sum et omni ornamento destitutus, obsecro te imprimis, benignissime Salvator, cuius caritas immensa est, ut Sanguine tuo animam meam lavare et super nivem dealbare, meritis tuis induere, illoque igne ardentissimo succendere digneris, qui te a nobis discessurum compulit ad hoc vivificum convivium instituendum. Obsecro deinde beatissimam Virginem, matrem tuam, et omnes electos tuos, ut tibi pro me offerant caritatem, fidem et devotionem, qua hoc Sacramentum susceperunt ab initio institutionis eius. Et quia particeps ego sum omnium timentium te, offero tibi omnium sacerdotum omniumque fidelium hac die celebrantium et communicantium pietatem et puritatem. Offero omnium iustorum ab origine mundi usque ad eius consummationem virtutes et merita ac pios affectus erga te, dulcissime Jesu, in venerabili Sacramento existentem, firmissimae nimirum fidei, et vivae apprehensionis earum rerum, quae de hoc maximo mysterio credendae sunt; perfectissimae caritatis et intimae tecum familiaritatis; famis et flagrantissimi desiderii, te omne bonum suscipiendi; filialis fiduciae et spei de tua misericordia tam mirabili modo declarata; zeli divinae gloriae et dilectionis proximi; admirationis tantae dignationis et profundissimae humilitatis; gaudii et iubili in te et de te; laudis, gratitudinis, adorationis ac devotionis. Hos, inquam, aliosque affectus offero tibi in supplementum insufficientiae meae, et eos, si possem, elicerem cum maxima intentione ad laudem et gloriam tuam, quia dignus es. Suscipe, Domine, hoc desiderium meum, meritisque placatus electorum tuorum, ne a mensa tua repellas me, ut hoc cibo satiatus ac recreatus, vitam habeam et abundantius habeam, hic et in aeternum. Amen.

Oratio ad Spiritum sanctum.

Veni, sancte Spiritus, amor Patris et Filii, mundator scelerum, curator vulnerum, fortitudo fragilium, moerentium consolator, fulgor intellectus, et vindex libertatis. Veni e patria felicitatis, et cordis mei penetralibus tam potenter illabere, ut vitia omnia et defectus tuo igne consumas, et omnia peccata mea remittas. Emitte in animam meam lucis tuae radium, quo illuminante intellectum, quae tibi sunt placita, videam, quo affectum inflammante ad ea prosequenda tota virtute incumbam. Fac me dignum sacrae coenae convivam, meque torrente tuae voluptatis inebria, ut coelesti suavitate in hac divinissima mensa degustata, nihil venenatae mundi dulcedinis libeat amplius degustare. Roboretur infirmitas mea fortitudine tua, vincat bonitas tua malitiam meam, et deformitas mea tua pulchritudine decoretur. Sursum erige me per aeternorum affectionem, copula tecum per amoris unitatem, conserva per finalem perseverantiam, ut tuo ductu revolet anima mea ad te principium et finem suum, a quo nunquam separetur. Amen.

Oratio ad beatissimam Virginem Mariam.

O mater pietatis et misericordiae, beatissima Virgo Maria! ego miser et indignus peccator ad te confugio toto corde et affectu, et precor pietatem tuam, ut sicut dulcissimo Filio tuo in cruce pendenti astitisti, ita et mihi et sacerdotibus omnibus, hic et in tota sancta ecclesia hodie offerentibus, clementer assistere digneris, ut tua gratia adiuti, dignam et acceptabilem hostiam in conspectu summae et individuae Trinitatis offerre valeamus. Amen.

Oratio ad S. Josephum.

Virginum custos et pater, sancte Joseph, cuius fideli custodiae ipsa innocentia, Christus Jesus, et Virgo virginum, Maria, commissa fuit; te per hoc

utrumque carissimum pignus, Jesum et Mariam, obsecro et obtestor, ut me ab omni immunditia praeservatum, mente incontaminata, puro corde et casto corpore Jesu et Mariae semper facias castissime famulari. Amen.

Antiph. O felicem virum beatum Joseph, cui datum est, Deum, quem multi reges voluerunt videre, et non viderunt, audire, et non audierunt, non solum videre et audire, sed portare, nutrire, deosculari, vestire et custodire!

V. Ora pro nobis beatissime Joseph!

R. Ut digni efficiamur promissionibus Christi!

Oremus. Deus, qui dedisti nobis regale sacerdotium, praesta, quaesumus, ut sicut beatus Joseph unigenitum Filium tuum, natum ex Maria Virgine, suis manibus reverenter tractare meruit et portare, ita nos facias cum cordis munditia et operis innocentia tuis sanctis altaribus deservire, ut sacrosanctum Filii tui Corpus et Sanguinem hodie digne sumamus, et in futuro saeculo praemium habere mereamur aeternum. Per eundem Christum Dominum nostrum. Amen. (Indulg.)

Quia sacerdos aut tacita mentis cogitatione aut submissa vocis expressione debet recitare singillatim nomina eorum, pro quibus in illo sacro vult singulariter orare, (prout insinuatur illis litteris N. N., quae habentur in Canone), et ne huiusmodi determinatarum personarum nominatio ob multitudinem aut incertum ordinem ingerat celebraturo aut celebranti confusionem, potest ante Missam in anima proponere sibi omnes illos tam vivos, quam defunctos, pro quibus in ipsa Missa orare intendit (Rit. cebr. Miss. VIII. 3); qua in re non inutile erit, sequentem servare ordinem ex gravissimorum doctorum scriptis excerptum et in nonnullas editiones Breviarii et Missalis Romani transsumptum.

Memento, Domine, si tibi placet, vivorum:

1. Mei, parentum, fratrum, sororum, consanguineorum et omnium amicorum meorum;

2. Omnium, quibus fui gravamen, scandalum, et occassio peccandi;
3. Omnium benefactorum meorum in spiritualibus et temporalibus;
4. Omnium sacerdotum et ministrorum ecclesiae Dei catholicae;
5. Omnium inimicorum meorum ad dimissionem;
6. Omnium haereticorum et infidelium ad conversionem;
7. Omnium agonizantium et improvise morientium;
8. Omnium mihi commissorum in genere et in specie, et omnium, pro quibus vis et scis me orare debere.

Mortuorum:

1. Animarum parentum, fratrum, sororum, consanguineorum et omnium amicorum meorum;
2. Animarum, quae occasione mei purgantur in purgatorio;
3. Animarum omnium benefactorum meorum in spiritualibus et temporalibus;
4. Animarum omnium sacerdotum et ministrorum ecclesiae Dei catholicae;
5. Animarum, quarum non est specialis memoria in terra;
6. Animarum omnium mihi commissarum in genere et in specie;
7. Animarum omnium improvisa morte corporibus exutarum;
8. Animarum omnium in purgatorio existentium, et omnium, pro quibus vis et scis me debere orare.

Orationes sacerdotis ad lotionem manuum et paramentorum assumptionem.

Cum lavat manus, excitet sinceram contritionem de peccatis, dicens orationem: Da, Domine, virtutem manibus meis ad abstergendam omnem maculam, ut sine pollutione mentis et corporis valeam tibi servire.

Ad amictum, memor probrosi velaminis, quo Christo Domino oculi fuerunt velati, petat fidem vivam et spem firmam dicens: Impone, Domine, capiti meo galeam salutis ad expugnandos diabolicos incursus.

Ad albam, memor albi vestimenti, quo stulti instar illusus fuit Christus, petat vitae innocentiam et intentionis puritatem dicens: Dealba me, Domine, et munda cor meum, ut in sanguine agni dealbatus gaudiis perfruar sempiternis.

Ad cingulum, memor funium, quibus in horto Christus fuit ligatus, postulabit angelicam castitatem dicens: Praecinge me, Domine, cingulo puritatis, et extingue in lumbis meis humorem libidinis, ut maneat in me virtus continentiae et castitatis.

Ad manipulum, memor funium et flagellorum, quibus Christus fuit ligatus et caesus, petat zelum apostolicum et commiserationis affectum, dicens: Merear, Domine, portare manipulum fletus et doloris, ut cum exultatione recipiam mercedem laboris.

Ad stolam, memor Christi ad columnam et crucem affixi, postulabit heroicam obedientiam et resignationem, dicens: Redde mihi, Domine, stolam immortalitatis, quam perdidi in praevaricatione primi parentis; et quamvis indignus accedo ad tuum sacrum mysterium, merear tamen gaudium sempiternum.

Ad casulam, memor purpureae vestis, qua ut fictus rex illusus fuit Christus, petat perfectam caritatem, dicens: Domine, qui dixisti: *Jugum meum suave est et onus meum leve;* fac, ut istud portare sic valeam, quod consequar tuam gratiam. Amen.

Altera praeparatio ad Missam.

Affectus ex divinis litteris et sanctorum Patrum scriptis collecti, quibus sacerdos ad pie ferventerque celebrandum facile disponitur.

Cogita Angelum custodem te sic alloqui et monere: Ecce magister adest, et vocat te; festinans des-

cende, quia hodie in domo tua oportet manere illum. Haec est dies, quam fecit tibi; exultes, et laeteris in ea. Ecce sponsus venit, exi obviam ei; veni, et propera, mirabitur, et dilatabitur cor tuum. Ecce rex tuus venit tibi mansuetus; holocausta medullata offeras illi, ut domum suam scopis mundatam inveniens, benedictionibus dulcedinis te repleat. O si scires donum Dei, et quis sit ille, qui venit ad te, quanto celerius properares! quanto ferventius praeparares cor tuum in adventu illius! Verum accede, et illuminare.

Excita fidem: O Jesu! tu, ipsa veritas, dixisti: hoc est Corpus meum. Credo Domine, vere tu es Deus absconditus; tu es Christus, Filius Dei vivi, qui in hunc mundum venisti, et quem pastores et reges procidentes adoraverunt. Adauge fidem meam, ut te cognoscens Jesum Christum, praeparem cor meum, ac ea, qua par est, te recipiam reverentia et humilitate; praestet fides supplementum sensuum defectui.

Deum adora: Rex regum, et Dominus dominantium! Mi Domine et Deus! Tu solus altissimus, et substantia mea tanquam nihilum ante te. Tibi, regi saeculorum immortali, soli Deo, honor et gloria. Adoro te ut principium et finem; omnis terra adoret te et psallat tibi. Adorate eum, omnes Angeli eius.

Admirare: Magnus Dominus et laudabilis nimis! quae parasti in dulcedine tua pauperi Deus! quam suavis est spiritus tuus! Caro tua vere est cibus, et Sanguis tuus vere est potus. O res mirabilis! Revera, non est alia natio tam grandis, quae habeat deos appropinquantes sibi, sicut tu, Deus noster, ades nobis. O dulcissime Jesu! unde hoc mihi, ut tu, mi Domine, venias ad me? Quis ego sum, Domine Deus, et quae domus mea? Si enim coelum et coeli coelorum te capere non possunt, quanto minus domus haec? quid est homo, quia magnificas

eum, aut filius hominis, quoniam visitas eum? aut quid apponis erga eum cor tuum?. Quam bonus Israel Deus!

In spiritu humilitatis accede ad Deum, qui humilibus dat gratiam: Tu rex coeli et terrae, sanctus, sanctus, sanctus, in cuius nomine omne genu flectitur, tu ad me venis, qui pulvis sum et cinis? tu me invitas pauperem servum et humilem? quis audivit unquam tale quid? Tu candor lucis aeternae, tu ad me venis? ad me, qui apponens iniquitatem super iniquitatem, millies te mihimetipsi crucifixi? confusio faciei meae cooperit me. Exi a me, Domine, quia peccator sum; vere non sum dignus, ut intres sub tectum meum; quinimo non sum dignus, qui vocer filius tuus, quia peccavi in coelum et coram te, gratiam tuam tuumque Sacramentum in vacuum recipiens, et servire te faciens iniquitatibus meis! Exi ergo a me, Domine! attamen si propter nimiam caritatem tuam desiderio desideres intrare in cor meum, tu Domine, qui ornasti coelos, fac cor meum immaculatum, ut non confundar; aspice in me, et miserere mei, o Deus, misericordia mea! O mi Jesu, miserere mei! Dulcissime Jesu, ne sis mihi iudex, sed salvator. (Indulg.)

Accede ad Dominum cum timore: Hortaris nos, o Jesu, ut frequenter comedamus panem, et bibamus vinum, quod miscuisti nobis; sed vicissim tuae severitatis exempla me absterrent. Nonne metuere debeo, ne cum Oza et Bethsamitibus peream ad contactum et conspectum arcae sanctissimi tui Corporis? Timeo, ne non habeam vestem nuptialem, neve ea exutus mittar in tenebras exteriores. Ecquid ergo faciam miser? si me elongaverim a te, peribo; si indigne manducaverim et biberim, iudicium mihi manducabo et bibam; quid faciam? undique mihi sunt angustiae, et quid eligam ignoro. — Carissime in Christo frater, spera in Deo, gaude in Jesu tuo, qui non venit

vocare iustos, sed peccatores; vocavit ad coenam magnam pauperes ac debiles, caecos et claudos; hos compulit intrare; ille est Jesus; modicae fidei, quare dubitas? nonne bonitas eius praestabilis est super malitia tua? Surge igitur, et veni tu, qui laboras et oneratus es; ille reficiet te. Ecce tibi panis coeli adversus omnes, qui tribulant te; vere trepidas timore, ubi non est timor; accede cum fiducia; culpae quotidianae, quas ille permittit, ut sis fervens et humilis corde, non debent te absterrere; praesertim si absit affectus, et adsit vincendi conatus. Surge velociter; grandis enim tibi restat via; comede, ut in fortitudine cibi illius ambules usque ad montem Dei; hoc cibo confortatus ab inimicis salvus eris, et vives in aeternum. O verba bona et dulcia! O verba consolatoria! — Laetatus sum in his, quae dicta sunt mihi; quare tristis es anima mea, et quare conturbas me? Nonne audisti vocem dilecti tui pulsantis? annon te ad se suaviter trahit? quid times? O Jesu! quis intelligit misericordias tuas? quis similis tibi? — Nunc scio, quia areret cor meum et praevaleret inimicus meus adversus me, si oblivisscerer comedere panem meum; introibo igitur ad altare tuum quoties, te propitio, nihil mihi conscius ero. O Jesu, refugium meum! ad quem irem? tu solus verba vitae aeternae habes; tu solus consolaris nos in omni tribulatione nostra. Unus ergo sit dolor meus, hac esca privari. (S. Chrysost.) — Fiducialiter agam in te, et non timebo, o Salvator mi! tu es spes mea, tu es vita animae meae; beatus homo, qui sperat in te.

Accede ad Dominum in animo contrito: Infelix ego homo! tibi soli peccavi. Quid vilius? Quinimo iniquitates meae multiplicatae sunt super capillos capitis mei. Vae mihi! cum essem notus tuus, dulces tecum capiens cibos, magnificavi super te supplantationem, nec cognovi tempus visitationis meae; ego

nequam fui, quia tu bonus, quid detestabilius? quis ergo dabit capiti meo aquam, et oculis meis fontem lacrymarum, et plorabo die ac nocte. — Doleo, Domine, quia peccavi nimis in vita mea; doleo de peccatis, quia bonus es tu, et quia non Deus volens iniquitatem tu es; doleo, propter te, o dilecte mi; sed maxime doleo quod parum doleo; doleam vehementius. Miserere mei, Deus, quoniam in te confidit anima mea; ab occultis meis munda me, Domine, et ab alienis parce servo tuo; et quamvis, ut confido, iam mundatus sim, amplius lava me ab iniquitate mea, ut introire identidem possim ad altare tuum, ubi, ut confido, renovabis iuventutem meam; ne confundas me ab exspectatione mea. — Nolo amplius peccare, etiamsi oportuerit me millies mori. Deducat me, ac teneat dextera tua, Domine Jesu; diffidam mihi, et fidam in te, qui cognoscens figmentum nostrum, das fortitudinem plebi tuae.

Dilige Dominum Jesum, qui, cum dilexisset te, in finem dilexit te: O dulcissime Jesu! deliciae tuae sunt, esse cum filiis hominum! Sacramentum hoc instituisti, ut cum illis esses usque ad consummationem saeculi! O Jesu! tu me amanter invitas ad tuum Sacramentum, ut manducans hunc panem, qui confirmat cor hominis, et bibens illud vinum germinans virgines, maneam in te, et tu in me, ac vivam in aeternum! Dulcis amor! quis non diligat te, o totus desiderabilis? Anathema illi, qui non amat te, o totus amor, o totus amabilis. — O ignis, qui semper ardes, et nunquam extingueris, accende cor meum. O amor! da, ut anima mea liquefiat tui amoris igne. O Jesu, amor mi, pone me ut signaculum super cor tuum, ut signaculum super brachium tuum, quia fortis est ut mors dilectio. Diligo te, o dilecte mi, ex toto corde meo, ex tota anima mea, et ex totis viribus meis; diligo te, o fortitudo mea; o Jesu, quia es totus amabilis, et quia prior

dilexisti me. Moriatur cor meum, si non vivat amore tui. Ecce voluntarie sacrifico tibi, et praebeo cor meum; omnia mea tua sunt; sis tu dilectus meus mihi, et ego tibi. Quid mihi hac mutua dilectione carius? quid mihi suavius? O Deus caritas! o vita animae meae! diligam te, non verbo tantum et lingua, sed opere et veritate. Idcirco paratus sum et non sum turbatus, ut custodiam iudicia iustitiae tuae, et animam meam ponam pro te. O amantissime Jesu, utinam nec vita, nec mors separent me a caritate tua! Diligo etiam proximum meum, sicut me ipsum; diligo et inimicos meos propter te; ne statuas illis ullum peccatum.

Ardenter desidera, quem diligit anima tua: Quam dilecta tabernacula tua, Domine virtutum; concupiscit et deficit anima mea in atria tua; in te, mi rex et Deus, in te exultat cor meum, et caro mea. O panis Angelorum! quo saepius edo te, eo ardentius esurio. Quemadmodum desiderat cervus ad fontes aquarum, ita desiderat anima mea ad te, Deus, ita sitit in te anima mea, o desiderate cunctis gentibus. — Quid mihi est in coelo et a te quid volui super terram? o Deus cordis mei! o centrum animae meae! quam bonum est adhaerere tibi Deo meo; cetera vanitas et afflictio spiritus. Veni ergo, et noli tardare, o requies mea, et dulcis hospes animae meae; anima mea sicut terra sine aqua tibi; sed apud te est fons vitae; veni o Jesu, ut hauriens ego in gaudio de fontibus tuis aquam salientem in vitam aeternam, non sitiam in aeternum. O Jesu, fructus benedictus ventris Virginis Mariae! de toto corde meo exquisivi te; veni, veni, dilecte mi, veni, et iam me nemo despiciat. O Jesu, pater orphanorum, iudex viduarum et defensor vitae meae, vide afflictionem meam; quoniam circumdederunt me mala, quorum non est numerus. Veni, Domine Jesu, salva de ore leonis et de necessitatibus animam meam;

si tu Deus pro me, quis contra me? Ecquando consolaberis me, o Deus totius consolationis, et convertes planctum meum in gaudium mihi? Si moram feceris, exspectans, exspectabo te quidem Dominum meum; sed tandem urgebo meipsum, ut te inveniam, et teneam, quem diligit anima mea; tunc plenius gaudebo, et exultabo in te Jesu meo. Exurge ergo Christe, adiuva me; anima mea exultabit in te, et delectabitur super te salutari meo; plenum erit gaudium meum. Veni refugium meum, veni; paratum cor meum Deus; aut saltem, o Jesu, qui sanctificasti tabernaculum tuum, praepara ipse cor meum; praeparationem cordis mei audiet auris tua, et mirificabis misericordias tuas, quae a saeculo sunt.

Considerationes piae pro singulis hebdomadae diebus.

Die Dominica: Considera Christum ut regem. O rex gentium, et desiderate earum, tu solus es dignus accipere divinitatem et honorem. O mi rex et Deus; bonorum meorum non indiges, et tamen desiderio desideras, ut Pascha novum manducem. Eia ergo, o rex pacifice, procede et regna; dominare in medio inimicorum tuorum; adveniat regnum tuum, o princeps pacis! Nonne tibi subiecta erit anima mea? imo, o rex regum, obediens ero tibi usque ad mortem; da, quod iubes, et iube, quod vis.

Feria II. Considera Christum ut patrem. O Abba pater! tu vides quomodo misereatur pater filiorum suorum. Nemo tam pater, quam tu; manus tuae fecerunt et plasmaverunt me; redemisti me in Sanguine tuo et cibas me ex adipe frumenti, nempe Corpore et Sanguine tuo; grandis misericordia! — O pater misericordiarum, qui non vis mortem peccatoris, sed ut magis convertatur et vivat, veni; sed veniat tecum super me misericordia tua, ut repletus adipe et pinguedine Corporis tui, frumenti electorum, te patrem meum honorificare et tamquam

filius sapiens te laetificare possim. Quid amplius a filio pater exoptat?

Feria III. Considera Christum ut magistrum. O Jesu, via, veritas et vita, o Jesu, veni in cor meum; bonitatem et disciplinam et scientiam doce me; loquere ad cor meum, cum intraveris sub tectum meum; audiam, quid loquaris in me, Domine mi; eloquia tua, eloquia casta; ignitum eloquium tuum vehementer; quidni servus tuus diligat illud? nonne illud est super mel ori meo? Interim, o praeceptor, ecce sto secus pedes tuos, audiens verbum tuum; da servo tuo cor docile, ut custodiam sermones tuos.

Feria IV. Considera Christum ut medicum. O Jesu, vere languores nostros tuo livore sanasti; ego sum infirmus ille, ad quem sanandum de coelo descendisti; ecce languet tepida anima mea; ecce iacet in domo mea paraliticus, anima mea; sana animam meam, quia peccavi tibi. Ecce, quem amas, infirmatur; descende priusquam moriar; non est opus valentibus medico, sed male habentibus; veni ergo et dic animae meae: salus tua ego sum. O pie Samaritane, infunde vulneribus meis vinum contritionis, et oleum misericordiae. — O lux vera, quae illuminas omnem hominem, miserere mei; fac Domine, ut videam. O Jesu, salus mea! ecce ego leprosus; sed si vis, potes me mundare; dic ergo: mundare; vivet anima mea et laudabit te. O Jesu! si solummodo pertransiens curabas omnes; si umbra Petri curabat infirmos; nonne ego confidere debeo intrante te sub tectum meum, et in me inhabitante cum plenitudine divinitatis, me sanatum iri ab infirmitate mea, quamvis sit infirmitas ad mortem? Adauge fidem meam, ut fides mea me salvum faciat. — Veni ergo, Deus salutis meae; iam imperante te morbis meis, derelinquet me febris superbiae, iracundiae, teporis; exultabit cor meum in te salutari meo. — Verum,

ne quid deterius contingat mihi, da, ut postquam sanus factus fuero, non amplius peccem. Vae mihi! quam vilis fierem iterans vias meas? Heu! heu! hoc periclitor; operi manuum tuarum porrige dexteram.

Feria V. Considera Christum ut pastorem. O Jesu, pastor bone, qui cognoscis oves tuas, et pro illis animam tuam posuisti, easque in gremio cordis tui pinguedine tua reples, quaere servum tuum; erravi sicut ovis, quae periit; video lupum venientem, et iamiam me rapientem. Eia ergo, veni defensor vitae meae, propera; rege me, et nihil mihi deerit in loco pascuae, in circuitu mensae tuae, ubi me collocasti. Salva a cornibus unicornium humilitatem meam; custodi me, Domine, ut pupillam oculi; o Jesu dulcissime protector mi! tu es refugium meum in hac terra deserta, invia et inaquosa. Iacto super te omnem curam meam; contendam ego semper sequi viam arctam et bonam, per quam ambulem, et tu dux meus, propter nomen tuum deduces me et enutries me; sub tegmine alarum tuarum sperabo, donec adduces me ad pascua vitae aeternae.

Feria VI. Considera Christum ut Redemptorem. O Jesu, Redemptor piissime! dilexisti me, tradidisti te ipsum pro me, et lavisti me in Sanguine tuo, ut me redimeres ab omni iniquitate! mirabilem misericordiam! — O agne immaculate, non solum redemisti me pretioso Sanguine tuo; sed etiam hunc Sanguinem tradidisti mihi bibendum, ut amplius lavarer ab iniquitatibus meis et ut, super nivem dealbatus, iam in hoc deserto potarer torrente voluptatis, et mundus corde te viderem in coelo. O magnum pietatis Sacramentum! O Redemptor clementissime, redime me, et miserere mei; vides, quia non est, qui redimat, neque qui salvum faciat; sed apud te, Domine Jesu, misericordia, apud te est copiosa redemptio; proba me, et scito cor meum, et si via iniquitatis in me est, lava me in Sanguine tuo, an-

tequam accedam ad altare tuum, ne bibens indigne Sanguinem tuum, bibam iudicium meum. Nefandum scelus! bonum mihi esset, si natus non fuissem. O Jesu dilecte, candide, rubicunde, admitte me propitius intrantem in sancta sanctorum per Sanguinem tuum; calicem salutaris accipiam, nomen tuum invocabo et salvus ero.

Sabbato. Considera Christum ut sponsum. O sponse sanguinum! sponsa me tibi hodie in misericordia et miserationibus. — O Jesu amator, speciose prae filiis hominum! trahe me post te funiculo caritatis tuae. O Jesu, zelator animarum; ignis consumens, qui facis Angelos tuos spiritus, ministros tuos ignem urentem, veni, ure renes meos et cor meum; ignem venisti mittere in terram, et quid vis, nisi ut accendatur? — Veni, o sponse mi; veni, quia amore langues; ecce aret cor meum, refrigescit caritas mea, idcirco ecce venio obviam tibi, ut veniente te, o dilecte mi, ardens fiat cor meum et liquefiat igne tui amoris. — Veni, Domine Jesu; et sicut igne examinatur et probatur argentum, ita amoris tui igne examina cor meum, ut non inveniatur in me iniquitas. Amo te, mi Jesu, et si adiuveris me Deus salutaris meus, aquae multae non poterunt extinguere caritatem.

Tertia praeparatio ad Missam.

O summa et adoranda Trinitas, una, vera et aeterna Deitas, Deus, Creator, Salvator et Gubernator summe, potens, sapiens, bonus, iustus et misericors! ego, creatura tua, quamvis indigna, te laudare et tibi servire desidero, quia ad laudandum te creatum et singulari gratia tua vocatum me recognosco. Sed quis tu? Deus ac Dominus omnium, rex coeli et terrae, magnus et laudabilis nimis, ego vero vilis terrae vermiculus, pulvis et cinis, et, quod indignius, toties erga te inobediens et ingratus peccator; et

quomodo ausim venire ad sacrificandum tibi et confitendum nomini tuo, Domine?

Verum sacrificium tibi gratum est spiritus contribulatus; cor contritum et humiliatum, Deus, non despicies; doleo itaque ex toto corde, quod unquam offendi te, o mi Deus et summum bonum meum. Averte, quaeso, faciem tuam a peccatis meis, et respice in faciem Christi, Filii tui unigeniti; hic est enim dilectus, in quo tibi bene complacuit, quem tantis gratiae donis tam large cumulasti, ut de plenitudine eius nos omnes acciperemus.

Ego itaque licet indignus peccator, attamen, per gratiam tuam sacerdos et servus tuus, offero tibi, o summe Deus, sacrificium Corporis et Sanguinis Domini mei Jesu Christi, idque facere summopere desidero, cum omni affectu, fervore et desiderio, quo illud unquam obtulerunt Sancti tecum nunc gaudentes in coelo, aut offerunt pii etiamnum viventes in terra; in unione quoque immensae illius caritatis, qua sic dilexisti mundum, ut Filium tuum unigenitum nobis dares; in unione amoris, quo ipse de sinu tuo venit in uterum Virginis et homo factus est; in unione sacrificii admirabilis, quod idem Unigenitus tuus, in ultima coena, coram discipulis suis instituit, et tandem in cruce moriens consummavit. Et simul offero tibi pretium Sanguinis eius, cunctosque labores, dolores et omnem thesaurum caritatis eius, merita quoque beatissimae matris eius, omnem fidem, spem et caritatem iustorum, omnem humilitatem et mortificationem vere poenitentium, omnes gratiarum actiones et laudes, quas tibi universa ecclesia, tum militans in terris, tum triumphans in gloria persolvit. Et primo quidem illud offero ad summam divinae et aeternae maiestatis tuae gloriam, cultum et adorationem, tibi velut supremo Deo, Domino ac rerum omnium auctori debitam; in honorem quoque et commemorationem sacratissimae huma-

nitatis, incarnationis, nativitatis, passionis, mortis, resurrectionis et ascensionis Domini nostri Jesu Christi. Deinde offero tibi hoc sacrificium in gratiarum actionem, pro tam admirandis donis et charismatibus sanctissimae humanitati Filii tui Jesu Christi collatis; et pro pietate illa magna nimis, qua illum nobis in patrem ac magistrum, advocatum ac mediatorem dedisti; pro innumeris gratiae donis et virtutibus, quibus ornasti beatissimam Virginem, Filii tui matrem, sanctos Angelos et omnes electos tuos; et inter ceteros sanctum N. vel sanctos NN. quorum hodie festum seu memoriam celebrat ecclesia; item, pro omnibus beneficiis tuis et auxiliis gratiae, toti congregationi fidelium tuorum, in genere vel in specie collatis, et iis maxime, quibus praedestinatos praevenis et prosequeris, eosque efficaciter in finem suum dirigis. Peculiares quoque gratias per hanc gratissimam oblationem Filii tui ago tibi pro omnibus beneficiis tuis, mihi a principio vitae meae in hanc usque horam tam liberaliter praestitis, praecipue vero, quod me indignum peccatorem, nullo meo merito, sed solo beneplacito bonitatis tuae, ad hoc officium sacerdotale, ipsis etiam Angelis venerabile, ad haec, inquam sacrosancta mysteria Corporis et Sanguinis Filii tui tractanda ac dispensanda, inter ministros tuos assumere dignatus fueris, ad laudem et gloriam nominis tui et ad fidelis populi salutem.

Praeterea, quia Filius tuus est propitiatio pro peccatis nostris et totius mundi, offero etiam tibi, o summe Deus, hoc sacrificium in expiationem peccatorum et satisfactionem pro iniuriis, contumeliis, blasphemiis et peccatis omnibus, quae passim in toto mundo fiunt contra gloriam nominis tui, heu, quam multa et gravia! sed maior est apud te misericordia, et copiosa apud Filium tuum redemptio; imo copiosior omnibus mundi criminibus satisfactio eius. En Sanguis Filii tui clamat ad te de terra,

utique non vindictam, sed veniam. Parce, Domine, parce populo tuo, quem redemit Filius tuus Sanguine suo.

Denique, quia in hoc mysterio ipsum omnis gratiae fontem et totius nostrae salutis auctorem tractamus, offero tibi hoc sacrificium Filii tui, ut per eius Sanguinem et nomen petentes impetremus, quod nostris meritis non valemus.

Propter hunc itaque respice ecclesiam, sponsam eius, eamque tibi sine macula et ruga speciosam exhibe; fidem, spem, caritatem ei adauge. Persecutorum et hostium eius contere superbiam, haereses et sectas extermina; populis a fide alienis veritatis tuae lucem infunde, eosque adduc in ovile tuum, ne pereant tot animae, ad imaginem tuam creatae et Sanguine Filii tui redemptae.

Provide ecclesiae tuae praesules et pastores fideles, seu operarios strenuos et irreprehensibiles, qui sollicite vigilent in custodia gregis sibi commissi, et exemplo Filii tui, summi pastoris, etiam non dubitent animas suas ponere pro ovibus suis.

Da universis, quos in clerum et religiosae vitae statum vocare dignatus es, morum ac vitae sanctimoniam; zelum pro honore tuo et proximorum salute in eis accende, ut fideles inveniantur ministri tui et dispensatores mysteriorum tuorum. Supplico tibi etiam, o rex regum, pro regibus, principibus et magistratibus christianis; ut des eis pacem et concordiam, zelum et amorem iustitiae, fidelem subditorum curam, in fide et ecclesia tuenda constantiam; respice propitius super omnes congregationes illis commissas; et omnia membra ecclesiae et politiae clemens protege! ut qua quisque vocatione vocatus est, in ea tibi digne et laudabiliter serviat. Da iustis perseverantiam; proficientibus fervorem, sed praecipue peccatoribus poenitentiam. Tu enim non delectaris in perditione morientium, sed, ut mortui

viverent, Filium tuum mori voluisti. Trahe ergo ad te peccatores funiculis caritatis tuae; nec enim venire poterunt, nisi caritas tua traxerit illos.

Exaudi, o clemens! eorum praecipue vota et desideria, quorum mihi cura singulariter incumbit, velut parentum, cognatorum, amicorum, benefactorum et inprimis eorum, quorum animae mihi commendatae sunt, et de quibus aliquando rationem exiges a me. Dirige omnes, quaeso, in viam salutis aeternae, ut te donante tibi placita cupiant et tota virtute perficiant.

Intuere omnes tentatos, aegros, in angustiis et periculis positos; esto benignus consolator afflictorum et pater pupillorum, clemens quoque iudex viduarum et protector omnium fidelium christianorum, quia ad te sunt oculi omnium, donec miserearis eorum. Inimicis quoque nostris parce, Domine; fac, ut ament te super omnia et proximos propter te.

Respice quoque ad animas in purgatorio detentas (N. et N., quibus tu scis me magis obligatum); sit illis plenum refrigerium per hoc magnum salutis nostrae pretium, id est, Sanguinem Filii tui, cuius una guttula cuncta totius mundi sufficiens est expiare delicta.

Ecce, Domine, quia voluisti me fungi sacerdotio, pro his omnibus legatione fungor apud te; omnes a me exspectant elevationem manuum mearum, sacrificium hoc incruentum; utinam dirigatur sicut incensum in conspectu tuo.

Verum, o Domine, quia sum ipse circumdatus infirmitate; quomodo laudabo te, cum non sit speciosa laus in ore peccatoris? aut quomodo pro alienis peccatis intercessor impetrabo veniam, qui de propriis non sum securus? Ecce itaque unicus advocatus et mediator noster, qui et condigne laudet te, et interpellet pro nobis, Filius tuus. Ille enim nobis sacerdos et hostia, offerens et oblatio; ille agnus

innocens, in quo macula non est, nec dolus inventus est in ore eius; ille clamans ad te; meretur exaudiri pro reverentia sua; ille infinitum tibi thesaurum et pretium exhibet, pro votis, necessitatibus, angustiis et periculis omnium, pro quibus ipse tibi factus est obediens usque ad mortem et velut pastor bonus posuit animam suam.

Per eum itaque da et mihi, ut hunc statum, ad quem me vocare dignatus es, virtutibus illi debitis ac necessariis, velut caritate, zelo, castitate, mansuetudine, humilitate etc. diligenter excolam. Tu me fac qualem me tibi vis habere ministrum; iuva, Domine, et quod vis, iube. Quis enim mundum ex immundo faciet? nonne tu, qui ex nihilo fecisti omnia?

Ideoque rogo te, Domine, ex intimo corde meo, ut per virtutem Corporis et Sanguinis Domini nostri Jesu Christi iungas et incorpores me illi intime, ut unus cum ipso efficiar spiritus, ut ille in me et ego in ipso maneam, nec quicquam sit, quod me nunc, aut in aeternum separare queat a caritate, quae est in Christo Jesu, Domino nostro. Amen.

Quarta praeparatio ad Missam.

Actus contritionis. Domine mi Deus, propitius esto mihi peccatori. Poenitet me peccasse; cupio emendare, quod feci. Aufer a me, quaeso, omnes iniquitates meas, ut, purificatus mente et corpore, valeam ad sancta sanctorum introire.

Actus fidei. Domine Jesu Christe, qui es sacerdos in aeternum, quique dixisti: Caro mea vere est cibus, et Sanguis meus vere est potus, ego credidi, quia tu es Christus Filius Dei vivi, qui in hunc mundum venisti, et in hoc Sacramento praesens redderis. Adauge mihi fidem.

Actus spei. In te solo spem meam colloco, dulcissime Jesu, quia tu salus et virtus mea, tu refu-

gium et firmamentum meum, tu fons omnium bonorum. Miserere mei, et salva me, qui nunquam deseris sperantes in te.

Actus caritatis. O quanta vis amoris cor tuum succendit, amantissime Jesu, cum transiturus de hoc mundo a Patrem, mensam parasti nobis, habentem omne delectamentum et omnem saporem suavitatis! Pro hac tua ineffabili benignitate amo te; et ut nunquam cessem amare te, amorem meum te ipso inflamma, qui esca et pabulum amoris es.

Actus desiderii. Quemadmodum desiderat cervus ad fontes aquarum, ita desiderat anima mea ad te, Salvator mi, Domine Jesu. Trade te mihi, et sufficit; nam praeter te nulla consolatio valet. Sine te esse nequeo, et sine visitatione tua vivere non valeo.

Actus humilitatis. Immense, tremende, potentissime, et incomprehensibilis Deus, quis es tu, et quis sum ego, ut digneris venire ad me, mecum epulari, et mansionem apud me facere? Domine, non sum dignus, ut intres sub tectum meum; sed tantum dic verbo, et sanabitur anima mea!

Intentionum directio. Intentio generalis. Domine Jesu Christe, in unione illius divinae intentionis, qua ipse in ultima coena et in ara crucis sacrificium Corporis et Sanguinis tui Deo Patri obtulisti, hoc idem sacrificium ei offerre intendo; complaceat sibi, o Jesu, in te, et per te propitius nobis sit in vitam aeternam. Amen.

Ego volo celebrare Missam etc. ut sup. pag. 79.

Intentio particularis. Ego volo venerari et colere specialiter per hoc sacrosanctum Missae sacrificium mysterium, v. g. Incarnationis etc. vel sanctum N. etc. gratias agere praesertim pro beneficio, v. g. Baptismi, Ordinis sacri, etc. veniam exorare imprimis de peccato, v. g. superbiae, luxuriae, etc. tandem impetrare virtutem, v. g. humilitatis,

castitatis, patientiae, etc. Accepta sit tibi, Domine, haec intentio mea, et a te rata habeatur.

Intentio personalis. Ego volo sacrum facere principaliter pro N., pro quo teneor celebrare; ut, quae iuste postulat, consequi mereatur. Domine, suscipe, serva et miserere. (Cfr. pag. 79.)

Oratio ad postulandam mentis puritatem. (Ex Sacramentario S. Greg.) Fac me, quaeso omnipotens Deus, ita iustitia indui, ut in Sanctorum tuorum merear exaltatione laetari; ut emundatus ab omnibus sordibus peccatorum, consortium adipiscar sacerdotum tibi placentium, meque tua misericordia a vitiis omnibus exuat, quem reatus propriae conscientiae gravat. Per Christum etc.

Oratio ad impetrandam devotionis gratiam. Domine, Deus, bonitas infinita! quis ego sum, ut audeam ad te loqui? Ego sum pauperrimus servulus tuus et abiectus vermiculus, multo pauperior et contemptibilior, quam scio et dicere audeo; memento tamen, Domine, quia nihil sum, nihil habeo, nihilque valeo. Tu solus bonus, iustus et sanctus. Tu omnia potes, omnia praestas, omnia imples, solum peccatorem relinquens inanem; reminiscere miserationum tuarum, Domine, et imple cor meum gratia tua, qui non vis vacua esse opera tua. Noli avertere faciem tuam a me; noli visitationem tuam prolongare; noli consolationem tuam abstrahere, ne fiat anima mea, sicut terra sine aqua tibi. Ministra devotionis aquas ad irrigandam faciem terrae (i. e. animam meam), ad producendum fructum bonum et optimum. Eleva mentem pressam mole peccatorum, et ad coelestia totum desiderium meum suspende, ut gustata suavitate supernae felicitatis, pigeat de terrenis cogitare. Amen.

Oratio ad B. M. V. Per te accessum habeamus ad Filium, o benedicta Virgo Maria, inventrix gratiae, genitrix vitae, mater salutis; et per te nos

suscipiat, qui per te datus est nobis. Excuset apud ipsum integritas tua culpam nostrae corruptionis; et humilitas tua, Deo tam grata, nostrae veniam impetret vanitati et superbiae. Copiosa caritas tua nostrorum cooperiat multitudinem peccatorum, et foecunditas tua gloriosa foecunditatem nobis conferat meritorum. O domina nostra, mediatrix nostra, advocata nostra, tuo Filio nos reconcilia, tuo Filio nos commenda, tuo Filio nos repraesenta. Fac, o benedicta, per gratiam, quam invenisti, per praerogativam, quam meruisti, per misericordiam, quam peperisti, ut, qui te mediante, fieri dignatus est particeps infirmitatis et miseriae nostrae, te quoque intercedente, participes faciat nos gloriae et beatitudinis suae, Jesus Christus, Filius tuus, Dominus noster, qui est super omnia Deus benedictus in saecula. Amen. (S. Bern.)

Oratio ad omnes Sanctos. Angeli, Archangeli, Throni, Dominationes, Principatus, Potestates, Virtutes coelorum, Cherubim ac Seraphim, omnes Sancti et Sanctae Dei, maxime vos, quorum hodie memoriam agimus, succurrite mihi, quaeso, vestris precibus, ut hoc sacrificium viva fide, ferventi caritate et plena devotione perficiam; perque eius continuum et salutiferum usum vestro dignus consortio tandem inveniar. Amen.

Conclusio. Domine Deus modica heu! nimis et imperfecta valde ista praeparatio mea ad opus tam excellens; idcirco offero tibi sanctitatem et virtutes dilectissimi Filii tui, simulque beatae semper Virginis Mariae et omnium Sanctorum fervorem et devotionem, ut illorum merita suppleant, quidquid mea non valet infirmitas. Suscipe propitius et miserere. Amen.

GRATIARUM ACTIONES POST MISSAM.

Missa peracta permagni refert, nosse uti illo tempore, quo apud nos demoratur Christus, et tanti hospitis praesentia frui. Neque enim tempus ad negotia salutis agenda magis opportunum nobis obvenire potest, quam cum ipsum penes et intra nos habemus salutis auctorem.

„Oportet igitur (ait pius Imitationis Christi „auctor), ut non solum praepares te ad devotionem „ante Communionem, sed ut etiam te sollicite con„serves in ea post Sacramenti perceptionem; nec „minor custodia post exigitur, quam devota praeparatio prius; nam bona postmodum custodia, optima „iterum est praeparatio ad maiorem gratiam; ex eo „quippe redditur quis valde indispositus, si statim „fuerit ad exteriora nimis effusus.“

Ex te ipso disce, quid factu sit opus; si quispiam te invitasset, sed domo iam exceptum mox, quasi taedio consortii tui affectus, te desereret, ad ludicra et inania quaeque sese convertens nulloque familiari colloquio aut benevolentiae et humanitatis obsequio tecum agere dignaretur; nonne illi inurbanitatem istam et contemptum crimini verteres, ac huiusmodi amicum, utpote parum officii sui memorem, dedignareris? Vide itaque, quid de iis dicendum, qui, Deo in domum suam recepto, mox illi dorsum obvertunt, et abscedunt, nec curant cum eo paulisper conversari. Quidnam hoc est, nisi talem tantumque vilipendere hospitem, imo illum graviter offendere? maxime cum is sit hospes, qui in domum tuam venit, non ut reficiatur a te, sed ut ipse te reficiat? Quid ergo sic properas? Quid quaeris praeter Deum tuum? plus ille te docebit, quam omnes libri; plus delectabit, quam omnes amici; plura praestabit commoda, quam omnes mundi artes, honores, opes et scientiae. Observes igitur quae sequuntur:

1. *Cantico trium puerorum* absoluto, quo ad gratias Deo pro tanto beneficio persolvendas omnes debuisti creaturas invitare ardentissimo affectu et flagrantissima devotione, cave ab inanibus hominum colloquiis; in locum ab omni strepitu et distractione remotum te recipe; mane in secreto, ac suavissimo fruere hospite tuo; deduc illum in interius cordis tui cubiculum, et clauso ostio, ceterisque cogitationibus exclusis, illi soli vacare stude, nec ab eo discedas, donec ipse benedixerit tibi; his etenim pretiosis horae momentis, larga vel tenuis fieri debet in animam tuam donorum coelestium effusio, pro modulo caritatis, affectuum et desideriorum tuorum, animique tui grati significationis. Sicuti namque ingratus animus fontem divinae largitatis exsiccat, ita et grata donorum eius memoria torrentem aperit spiritualium benedictionum.

2. Dilata itaque cor tuum et implebit illud bonorum omnium largitor; aperi os tuum et attrahes in te Spiritum sanctum; prout coelestis illius aura afflaverit, vel audi, quid loquatur in te Dominus Deus tuus, vel cum eo tua commiscere colloquia ne formides; non enim habet amaritudinem conversatio illius, nec taedium convictus eius, sed laetitiam et gaudium.

3. Perfectissimos diversarum virtutum actus elicies. Christum adorabis, non tantum ut in throno gloriae suae residentem in coelis, sed ut intima cordis tui penetralia inhabitantem; omnes animae tuae facultates, omnia corporis tui membra, sensus et organa, summo pietatis affectu, illi subiicies adeo, ut in eius honorem et obsequium cedant.

4. Firma fide credes et confiteberis tantum hospitem in vili pectoris tui tugurio receptum, et sub exiguis Sacramenti speciebus delitescentem, esse vere Deum et hominem; Deum ab aeterno per omnia Patri aequalem et consubstantialem; hominem in

tempore, operante supremi numinis virtute, cuius divinitati et humanitati ea omnia competunt, quae credit et docet ecclesia.

5. Cum in ipso omnium donorum pignus habeas, ipsius meritis omnia, quibus indiges, dona sperabis et gratiae et gloriae imo et naturae, in quantum ad salutem tibi sunt profutura, certe confidens, illum promissis suis non defuturum, modo partes tuas expleveris.

6. Quia vero amor amore compensatur, et ipse ineffabili et infinita te prosecutus est caritate, nihil non tentabis, ut eum toto corde, tota mente, totisque viribus diligas; gaudebisque quam maxime, quod ipsius dotes et attributa tantae sint excellentiae, ut nonnisi a seipso possint ex aequo percipi.

7. Infinitam Redemptoris mundi mirare benignitatem, et illam humilitatis abyssum, qua in hoc sanctissimo se abscondit Sacramento, ut sui ipsius, omniumque, quibus affluit, bonorum te faceret comparticipem. Humiliare igitur in conspectu Dei tui, attentis peccatis, quibus deliquisti, praesentis temporis, in quo versaris, statu, excelsoque virtutum apice, ad quem tendere debueras, a quo tamen longo dissides intervallo.

8. In profundo nihili tui demissus, humiliter agnosce nihil quippiam penes te esse, quo pro tanto beneficio gratias Deo persolvas; adeoque tenuitatis et indigentiae tuae tibi ipsi conscius, beatissimam Virginem, sanctos Angelos, et omnes coelites in subsidium adhibe tuae paupertatis, invitando eos ad magnificandum Dominum tecum, et ad exaltandum uno consensu nomen illius.

9. Quoniam vero nec intensissimi omnium coelestium religiosi actus eius sunt dignitatis et valoris, ut tantam Dei erga te munificentiam valeant compensare, ipsum Dei et hominum mediatorem, Jesum Christum deprecare, ut sibi vice tua et intra te

satisfacere dignetur, omnesque acceptet vitae suae labores et angustias, omnia mortis suae opprobria et tormenta, omnem denique gloriae suae celsitudinem et excellentiam in dignam pro gratia tibi praestita gratulationem.

10. Ad pedes Domini summo cum doloris et amoris sensu provolutus, ignosci tibi suppliciter exora omnes anteactae vitae tuae iniquitates, omnem torporem et negligentiam, omnemque segnitiem et ignaviam, quibus in exequendis muneribus tuis, et in prosecutione virtutum praepediris; quod quidem, ut assequaris, tuas cum ipsius meritis consociabis satisfactiones.

11. Peramanter etiam cum ipso conquerere de quotidianis tuis excessibus animaeque tuae languoribus et miseriis; ingemisce et dole, quod cum ipse sit, qui venerit ignem mittere in terram, nihilque tantopere velit, quam ut accendatur, concretum tamen gelu pectus habeas, et ad ardorem huius splendidissimi solis non liquefias. Roga eum, ut perlustret cor tuum et omnia interiora tua, virtusque de eo exeat ad sanandum et vivificandum, quidquid morbidum et vitiosum in te repererit.

12. Aperi ei totum cor tuum ea, quae congruit amicum inter et amicum, filium et patrem, confidentia, cum ipse horum omnium partes tui causa sustineat. Omnes igitur anxietates tuas et aerumnas, omnes calamitates et angustias, quidquid denique ad salutem tum animae, tum corporis conferre valet, illi fidenter expones, certo persuasus, eum tibi non defuturum; neque enim amare potest et deserere.

13. Quum eo potissimum fine sanctissimum istud Sacramentum sit institutum, ut omnes, qui ipsius fuerint participes, in Jesum transformentur: *„qui manducat me,* inquit, *et ipse vivet propter me,“* per nimiam illam caritatem, qua te dilexit, obsecra eum et obtestare, ut omnes virtutes, et omnia, qui-

bus abundat, spiritualia dona in te transfundat, et fiat perfecta studiorum, consiliorum, voluntatumque communio, adeo ut, quoad vivas, *iam non tu vivas, vivat vero in te Christus.*

14. Omnia vitae tuae momenta, sed extremum imprimis spiritum tuum illi commenda, eximiumque istud efflagita perseverantiae donum, quo cetera dona cumulantur, ut *moriatur anima* tua *morte iustorum,* et fiant novissima tua illorum similia.

15. Nec vero propriis tuis ita intendendum est commodis, ut aliorum obliviscaris, pro quibus orandum tibi incumbit. Sacerdotis est plorare inter vestibulum et altare, et pro omnibus, quibus gravatur populus necessitatibus, Dominum deprecare. Supplex nimirum a Deo deposces, ut sanctam ecclesiam, omnium fidelium matrem, exaltare et amplificare dignetur; ut ad istius almae matris sinum omnes errantes haeretici, schismaticive revocentur; omnesque infideles in regione umbrae mortis sedentes illuminentur. Dominum exorabis, ut pastores ecclesiae regat et tueatur; principibus christianis pacem donet et concordiam; peccatoribus veram cordis conversionem et peccatorum remissionem iustisque profectum concedat et perseverantiam, ut omnes propinquos, benefactores, amicos tuos, imo et adversantes tibi, vel eos, qui te aliquando molestia affecerunt, vultu sereno et acceptabili respiciat; omnibusque fidelibus defunctis lucem aeternam et requiem indulgeat.

His vel similibus exercitiis, prout devotio tibi suggesserit, peractis, cor tuum et sensus externos omni custodia conservare satages, crebrisque per diem piis affectibus, ne tanti beneficii memoria dilabatur, summam Dei erga te dignationem compensare conaberis.

Cum autem ea sit humani ingenii conditio, ut illi pretiosiora quaeque ex usu vilescant et taedium afferant; ne repetitis semper iisdem actibus, fervor

languescat caritatis, subiicientur tibi hic variae precandi formulae, quibus huic malo obviare possis.

Variae gratiarum actiones.

Prima gratiarum actio (ex Missali Romano).

Antiph.: Trium puerorum cantemus hymnum, quem cantabant Sancti in camino ignis benedicentes Dominum. (Alleluia.)

(Quae Antiphona festis duplicibus tantum duplicatur.)

Canticum trium puerorum. Benedicite omnia opera Domini Domino: * laudate et superexaltate eum in saecula.

Benedicite Angeli Domini Domino: * benedicite coeli Domino.

Benedicite aquae omnes, quae super coelos sunt, Domino: * benedicite omnes virtutes Domini Domino.

Benedicite sol et luna Domino: * benedicite stellae coeli Domino.

Benedicite omnis imber et ros Domino: * benedicite omnes spiritus Dei Domino.

Benedicite ignis et aestus Domino: * benedicite frigus et aestus Domino.

Benedicite rores et pruina Domino: * benedicite gelu et frigus Domino.

Benedicite glacies et nives Domino: * benedicite noctes et dies Domino.

Benedicite lux et tenebrae Domino: * benedicite fulgura et nubes Domino.

Benedicat terra Dominum: * laudet et superexaltet eum in saecula.

Benedicite montes et colles Domino: * benedicite universa germinantia in terra Domino.

Benedicite fontes Domino: * benedicite maria et flumina Domino.

Benedicite cete et omnia, quae moventur in aquis, Domino: * benedite omnes volucres coeli Domino.

Benedicite omnes bestiae et pecora Domino: * benedicite filii hominum Domino.

Benedicat Israël Dominum: * laudet et superexaltet eum in saecula.

Benedicite sacerdotes Domini Domino: * benedicite servi Domini Domino.

Benedicite spiritus et animae iustorum Domino: * benedicite Sancti et humiles corde Domino.

Benedicite Anania, Azaria, Misaël Domino: * laudate et superexaltate eum in saecula.

Benedicamus Patrem et Filium cum sancto Spiritu: * laudemus et superexaltemus eum in saecula.

Benedictus es Domine, in firmamento coeli: * et laudabilis et gloriosus et superexaltatus in saecula.

Psalmus 150. Laudate Dominum in Sanctis eius; laudate eum in firmamento virtutis eius.

Laudate eum in virtutibus eius: laudate eum secundum multitudinem magnitudinis eius.

Laudate eum in sono tubae: laudate eum in psalterio et cithara.

Laudate eum in tympano et choro: laudate eum in chordis et organo.

Laudate eum in cymbalis bene sonantibus, laudate eum in cymbalis iubilationis: omnis spiritus laudet Dominum.

Gloria Patri etc. Sicut erat etc.

Antiph.: Trium puerorum cantemus hymnum, quem cantabant Sancti in camino ignis, benedicentes Dominum. (Alleluia.)

Kyrie eleison. Christe eleison. Kyrie eleison.

Pater noster etc.

V. Confiteantur tibi, Domine, omnia opera tua,

R. Et Sancti tui benedicant tibi.

V. Exultabunt Sancti in gloria,

R. Laetabuntur in cubilibus suis.

V. Non nobis, Domine, non nobis,

R. Sed nomini tuo da gloriam.

V. Domine, exaudi etc. — *R*. Et clamor meus etc.
V. Dominus vobiscum, — *R*. Et cum spiritu tuo.

Oremus. Deus, qui tribus pueris mitigasti flammas ignium; concede propitius, ut nos famulos tuos non exurat flamma vitiorum.

Actiones nostras, quaesumus Domine, aspirando praeveni et adiuvando prosequere; ut cuncta nostra oratio et operatio a te semper incipiat, et per te coepta finiatur.

Da nobis, quaesumus Domine, vitiorum nostrorum flammas extinguere, qui beato Laurentio tribuisti tormentorum suorum incendia superare. Per Christum Dominum nostrum. Amen.

Aliae orationes post celebrationem dicendae.

Gratias tibi ago, Domine sancte, Pater omnipotens, aeterne Deus, qui me peccatorem, indignum famulum tuum nullis meis meritis, sed sola dignatione misericordiae tuae satiare dignatus es pretioso Corpore et Sanguine Filii tui, Domini nostri Jesu Christi. Et precor te, ut haec sancta Communio non sit mihi reatus ad poenam, sed intercessio salutaris ad veniam. Sit mihi armatura fidei et scutum bonae voluntatis. Sit vitiorum meorum evacuatio, concupiscentiae et libidinis exterminatio, caritatis et patientiae, humilitatis et obedientiae, omniumque virtutum augmentatio; contra insidias inimicorum omnium, tam visibilium, quam invisibilium, firma defensio, motuum meorum, tam carnalium, quam spiritualium perfecta quietatio, in te uno ac vero Deo firma adhaesio, atque finis mei felix consummatio. Et precor te, ut ad illud ineffabile convivium me peccatorem perducere digneris, ubi tu, cum Filio tuo et Spiritu sancto Sanctis tuis es lux vera, satietas plena, gaudium sempiternum, iucunditas consummata et felicitas perfecta. Per eundem Christum Dominum nostrum. Amen. (S. Thom. Aquin.)

Transfige, dulcissime Domine Jesu, medullas et viscera animae meae suavissimo ac saluberrimo amoris tui vulnere, vera serenaque et Apostolica sanctissima caritate, ut langueat et liquefiat anima mea solo semper amore et desiderio tui, te concupiscat et deficiat in atria tua, cupiat dissolvi et esse tecum. Da, ut anima mea te esuriat, panem Angelorum, refectionem animarum sanctarum, panem nostrum quotidianum supersubstantialem, habentem omnem dulcedinem et saporem et omne delectamentum suavitatis; te, in quem desiderant Angeli prospicere, semper esuriat et comedat cor meum, et dulcedine saporis tui repleantur viscera animae meae; te semper sitiat fontem sapientiae et scientiae, fontem aeterni luminis, torrentem voluptatis, ubertatem domus Dei; te semper ambiat, te quaerat, te inveniat, ad te tendat, ad te perveniat, te meditetur, te loquatur, et omnia operetur in laudem et gloriam nominis tui, cum humilitate et affectu, cum perseverantia usque in finem; et tu sis solus semper spes mea, tota fiducia mea, divitiae meae, delectatio mea, iucunditas mea, gaudium meum, quies et tranquillitas mea, pax mea, suavitas mea, odor meus, dulcedo mea, cibus meus, refectio mea, refugium meum, auxilium meum, sapientia mea, portio mea, possessio mea, thesaurus meus, in quo fixa et firma et immobiliter semper sit radicata mens mea et cor meum. Amen. (S. Bonaventura.)

Oratio ad B. V. Mariam. O sacratissima, o serenissima et inclyta gloriosa Virgo Maria, quae creatorem omnium creaturarum in tuo sacratissimo utero fuisti digna portare, solaque virgineo ubere lactare, cuius veracissimum sacrumque Corpus et Sanguinem ego indignus peccator modo sumere praesumpsi; tuam humiliter deprecor misericordiam, ut apud ipsum pro me peccatore intercedere digneris, ut, quidquid in hoc tam ineffabili ac dignissimo sacri-

ficio per me indignum ignoranter vel negligenter aut accidentaliter seu irreverenter in tractando et sumendo ac ministrando, actum est, commissum vel omissum, tuis sacratissimis precibus indulgere dignetur idem Dominus noster Jesus Christus, Filius tuus, qui cum Patre et Spiritu sancto vivit et regnat in saecula saeculorum. Amen.

Anima Christi, santifica me, * Corpus Christi, salva me, * Sanguis Christi, inebria me, * Aqua lateris Christi, lava me, * Passio Christi, conforta me, * O bone Jesu, exaudi me, * Intra vulnera tua absconde me, * Et ne permittas me separari a te, * Ab hoste maligno defende me, * In hora mortis meae voca me, * Et iube me venire ad te, * Ut cum Sanctis tuis laudem te, * In saecula saeculorum. Amen.
(Indulgent.)

Obsecro te, dulcissime Domine Jesu Christe, ut Passio tua sit mihi virtus, qua muniar, protegar atque defendar; vulnera tua sint mihi cibus potusque, quibus pascar, inebrier atque delecter; aspersio Sanguinis tui sit mihi ablutio omnium delictorum meorum, mors tua sit mihi gloria sempiterna; in his sit mihi refectio, exultatio, sanitas et dulcedo cordis mei. Qui vivis et regnas in saecula saeculorum. Amen. (Indulgent.)

Recedo a te modicum, Domine Jesu, sed non sine te, o consolatio, felicitas et omne bonum animae meae! et me amplissimae dilectioni tuae cum omnibus fratribus, amicis et inimicis meis humillime commendo. Ama nos Domine, et transforma quam simillime in te. Totus occuper in te et propter te, nihilque sit obiectum cogitationum, desideriorum, verborum actionumque mearum, nisi tu, amor meus, qui vivis et regnas per omnia saecula saeculorum. Amen.

Oratio dicenda ante imaginem Crucifixi. En ego, o bone et dulcissime Jesu, ante conspectum

tuum genibus me provolvo ac maximo animi ardore te oro atque obtestor, ut meum in cor vividos fidei, spei et caritatis sensus atque veram peccatorum meorum poenitentiam, eaque emendandi firmissimam voluntatem velis imprimere, dum magno animi affectu et dolore tua quinque vulnera mecum ipse considero, ac mente contemplor, illud prae oculis habens, quod iam in ore suo ponebat David Propheta de te, o bone Jesu: *Foderunt manus meas et pedes meos: dinumeraverunt omnia ossa mea.* Ps. 21. 17, 18.

(Indulgent.)

Altera gratiarum actio.

Affectus pii ex sacra scriptura et SS. Patrum scriptis collecti.

1. Inveni, quem diligit anima mea; tenui eum, nec dimittam, ut fiducialiter dicere queam: vivo ego, iam non ego, vivit vero in me Christus!

Nunc, o Jesu, requies mea, *nunc dimittis servum tuum in pace; quia viderunt oculi mei salutare tuum;* in te nunc deficit anima mea; in te nunc exultat cor meum. Verum quis mihi dat, o Deus cordis mei, ut in amplexu tuo et in osculo pacis laetus moriar?

2. O Jesu! o sancte, innocens, impollute, a peccatoribus segregate, coelis excelsior! tu venisti ad me; in meam malevolam animam intrasti! Quis loquetur poténtiam, et misericordiam tuam? Ecquid tibi, Domine, rex gloriae, cum hoc foetido sterquilinio? O Jesu mi! quam admirabile est nomen tuum in universa terra! Venite, audite omnes, qui timetis Deum, et narrabo quanta fecerit animae meae! suscepi misericordiam Dei mei in medio templi eius, quinimo ipsum Angelorum Dominum, ipsumque gratiarum fontem in medio cordis mei suscepi. Stupendum beneficium! annuntiate hoc in universa terra, ut omnis spiritus laudet Dominum meum!

3. O Domine Deus! O altissime super omnem terram, mortificans et vivificans, deducens ad inferos

et reducens! Adoro te; tu enim solus es dignus accipere virtutem et divinitatem et fortitudinem et honorem, gloriam, et benedictionem; unde omnia ossa mea dicent: Domine, quis similis tibi? Magnus Dominus, et laudabilis nimis! Adorate eum omnes Angeli eius!

4. Quid retribuam tibi, Domine Jesu, pro omnibus, quae retribuisti mihi, et praesertim hodie? Sollicitus mei dedisti mihi Corpus tuum in cibum et Sanguinem tuum in potum, et utrumque in pignus futurae gloriae. *O sacrum convivium!* Iam misericordia tua subsequetur me omnibus diebus vitae meae, ut inhabitem in domo tua in longitudinem dierum. Ideo exultabunt labia mea, cum cantavero tibi, et anima mea, quam redemisti. Sed et lingua mea tota die meditabitur iustitiam tuam, cum confusi et reveriti fuerint, qui quaerunt mala mihi. Repleatur os meum laude, ut cantem tota die gloriam tuam. — Magnificet anima mea Dominum et exultet spiritus meus in Deo salutari meo. Benedic anima mea Domino et omnia, quae intra me sunt nomini sancto eius. Noli, anima mea, noli oblivisci omnes retributiones eius, qui visitavit te et fecit tibi redemptionem, sanans infirmitates tuas. Laudate Deum meum omnes gentes, quoniam confirmata est super me misericordia eius. Laudate eum omnes Angeli eius.

5. O Pater aeterne, Pater misericordiarum, qui sic dilexisti me, ut Unigenitum tuum mihi dares in pretium et in cibum; cum eo omnia mihi donasti; respice in faciem Christi tui, in quo tibi bene complacuisti. Hunc ego dilectum Filium et cum eo cor meum retribuo tibi pro his, quae hodie retribuisti mihi; complaceas tibi, Pater, hodie in illo, ac per eum indignationem tuam avertas a me. Ecce mediator Dei et hominum, Christus Jesus, advocatus et pontifex, qui interpellat pro me; hunc ego offero tibi; ipsum, inquam, qui peccatum non fecit, et tulit

peccata mundi, et languores nostros suo livore sanavit. Suscipe igitur, o sancte Pater, sanctam hanc et immaculatam hostiam Filii tui in laudem et gloriam nominis tui, in gratiarum actionem pro omnibus beneficiis tuis in me collatis, in expiationem quoque peccatorum meorum et in supplementum omnium defectuum meorum.

6. Deus misericors, patiens et multae misericordiae et verax, qui das escam timentibus te, fortitudo mea, quem inveni et teneo. — Quis mihi hoc tribuit, ut iugiter diligam te, qui ultra, quam facere debueras, fecisti? Pereat cor meum, si desinat amare te, qui semper et ineffabiliter amasti me! — O Domine Jesu! o dilecte mi! quid me vis facere, ut placeam tibi omnibus diebus vitae meae? Doce me facere voluntatem tuam, abnegare me ipsum et adhaerere tibi. O quam bonum mihi illud erit! — O Jesu! o amor mi! da, ut diligam te ex toto corde meo; nihil aliud posco; scio enim quoniam diligentibus te omnia cooperantur in bonum; et licet pauper sim et tanquam nihil habens, omnia possidebo; tu es Deus meus, et omnia. — „Suscipe, Domine, universam meam libertatem; accipe memoriam, intellectum atque voluntatem omnem; quidquid habeo vel possideo, tu mihi largitus es; id tibi totum restituo, ac tuae prorsus voluntati trado gubernandum; amorem tui solum cum gratia tua mihi dones, et dives sum satis, nec aliud quidquam ultra posco.“ (S. Ignatius Loyola.)

7. O clementissime Salvator! Quid mihi nunc denegabis, postquam temetipsum tradidisti in cibum et potum et in pignus futurae gloriae? O quanta erit fiducia mea, cui cognita est tanta pietas tua! Miserere igitur mei secundum magnam misericordiam tuam; si iniquitates observaveris, Domine, Domine quis sustinebit? ab occultis meis munda me, Domine; ab alienis parce servo tuo et ignorantias meas

ne memineris; parce mihi, si non ea, qua par erat, praeparatione et animi devotione tractavi hoc mysterium ipsis Angelis tremendum. — O Jesu, lux vera, quae illuminas omnem hominem venientem in hunc mundum; da Domine, ut videam, o lumen oculorum meorum, ut sciam, quid desit mihi. Noverim te, noverim me, ut exaltem te et humiliem me. — O Jesu, qui cum in forma Dei esses, temetipsum exinanivisti, formam servi accipiens, et qui in hoc Sacramento enutriens et exaltans filios, te sperni a multis et conculcari a canibus sinis, discam a te, esse humilis corde; da, ut abominer vel minima superbiae signa. — O Jesu, qui factus es obediens usque ad mortem, et qui in hoc Sacramento obedivisti voci hominis! da, ut cibus meus sit facere voluntatem tuam et obedire praepositis meis propter te. Deus volui et legem tuam in medio cordis mei; da, quod iubes, et iube, quod vis! — O Jesu, rex regum, qui, cum dives esses, propter me egenus factus es, non habens diversorium, nec ubi caput reclinares. O Jesu! qui cum plenitudine divinitatis habitas in templis pauperibus tamquam mortuus a corde: o Jesu, qui pauperum desiderium exaudire soles, inclina cor meum in testimonia tua et non in avaritiam, ut delecter in via testimoniorum tuorum sicut in omnibus divitiis. O Jesu, tu thesaurus meus es, in te unico fixum sit cor meum; nec divitias, nec paupertatem dederis mihi, sed tantum victui meo tribue necessaria, ut habens alimenta et quibus tegar, his contentus sim. Quid amplius exoptat anima mea? — O agno sine macula! O Jesu, fili Mariae Virginis, qui pasceris inter lilia, qui mihi dedisti hodie illud vinum germinans virgines! cor mundum crea in me; tu scis, quia non possum esse continens, nisi tu Deus dederis mihi. Verum, quamvis Angelus satanae me colaphizet, sufficit mihi gratia tua. Da ergo, ut sim, sicut Angeli in coelo, sollicitus tantum

de iis, quae Domini mei sunt; ut anima mea, tota pulchra sine macula et ruga, audire tandem mereatur: veni, veni de Libano, soror mea, sponsa, veni, coronaberis. — O Jesu, qui sitiens felle et aceto potatus es, et qui omnis saporis suavitatem in hac mensa parasti mihi; aufer a me ventris concupiscentias; da, ut tibi soli serviam, non ventri nec voluptati; sim vere sobrius, ne unquam gravetur cor meum crapula et ebrietate. — O Jesu, qui in horto cum sudore Sanguinis prolixius orasti et ipsa nocte, qua tradebaris, parasti mihi hanc mensam; oro te, ut tibi Domino serviens, spiritu fervens sim; accende me hodie illo igne, quem venisti mittere in terram; renovabor, ut confido, spiritu mentis meae; iam curram viam mandatorum tuorum, cum dilataveris cor meum. — O Jesu, vide afflictionem meam; patientia mihi necessaria est, ut reportem repromissionem. Tu es patientia mea; discam a te, esse mitis corde; aequum est, ut, qui calicem salutaris toties accipio, bibam passionis calicem, quem tu bibisti. — O Jesu, qui pro inimicis tuis orasti, et qui instituisti hoc Sacramentum tanquam symbolum caritatis, ut diligam proximum sicut meipsum, benefaciam his, qui oderunt me; da mihi hanc caritatem, quae est vinculum perfectionis, et sine qua nihil sum. O Jesu, da mihi scientiam Sanctorum, scientiam salutis, et scutum bonae voluntatis; custodi animam meam, ut pupillam oculi; da, ut sanctus sim ego, quia tu sanctus es, ac serviam tibi in sanctitate et iustitia omnibus diebus meis. O unum necessarium! Unum volo, unum quaero, unum desidero, unum mihi est necessarium; salvum me fac, Salvator mi! da mihi amorem tui, contemptum mundi, odium mei et zelum animarum. Si ergo inveni gratiam in oculis tuis, o rex, et si placet tibi, dona mihi animam meam, pro qua rogo, et populum meum, pro quo obsecro; cetera tolle tibi.

Considerationes piae pro singulis hebdomadae diebus.

Die Dominica: Considera Christum ut regem. O mi rex et Deus! venisti ad me mansuetus! O rex saeculorum, dominare per residuum annorum, dominare in medio inimicorum tuorum et in medio cordis mei. Vivas ergo rex in aeternum; tuum, Domine, est regnum; non mea voluntas, sed tua semper fiat sicut in coelo et in terra. Verum, o mi rex, unde veniet auxilium mihi, nisi a te, qui fecisti coelum et terram; adiuva me, ne moreris.

Feria II. Considera Christum ut patrem. O pater misericordiarum! ego sum infelix ille prodigus, qui inique egeram; sed tu longanimis et multum misericors suscepisti me, delectasti super me, et satiasti me hodie, non hircorum sanguine, non solum de rore coeli, de pinguedine terrae et de vitulo saginato, sed pretioso Corpore et Sanguine tuo, et coronasti me in misericordia. Sed quoniam misertus es mei, quomodo miseretur pater filiorum, ne reminiscaris delictorum meorum, sed reminiscere miserationum tuarum, quae a saeculo sunt. Rogo te, ut obediens sim usque ad mortem. Ita pater, quod placitum erit tibi, faciam semper.

Feria III. Considera Christum ut magistrum. O magister sapientissime, qui docuisti me a iuventute mea; loquere nunc ad cor meum; paratus custodire sermones tuos, in corde meo abscondam eloquia tua, ut non peccem tibi; conservabo omnia verba tua, conferens in corde meo; ignitum eloquium tuum vehementer et servus tuus diliget illud. Beatus homo, quem tu erudieris, Domine! Da servo tuo cor docile. O anima mea, velut Magdalena flens retro secus pedes Domini et audiens verbum illius, audias pariter in silentio et custodire coneris, quid loquatur in te Dominus Jesus. Eloquia eius in corde tuo abscondere satage.

Feria IV. Considera Christum ut medicum. O

Jesu, pie medice, qui hodie descendisti, priusquam morerer, et qui non solum imposuisti mihi manum, sed etiam voluisti languores meos tuo livore sanare; sana animam meam, quia peccavi tibi. Ingressus aliquando Zachaei domum dixisti: *hodie huic domui salus facta est.* Ingressus iam es, o Christe, domum animae meae; dic ei, quaeso: *salus tua ego sum;* ab omni specie mala sana eam; da illi integram sanitatem in conspectu omnium, et exiliens laudabo te et dicam semper: *magnificetur Dominus,* qui bene omnia fecit et mutos loqui et surdos audire.

Hic revela Domino viam tuam et infirmitates tuas, quas ipse portavit; ora eum, ut te sanet ab illo languore, quo tepidus es, etc.

Feria V. Considera Christum ut pastorem. Erraveram sicut ovis, quae periit, sed conversus sum ad te pastorem animae meae; tu, o pastor bone, qui pascis me a iuventute, imposuisti me in humeros tuos, et in loco pascuae, id est Corporis tui, me hodie collocasti. Quid mihi deinceps deerit? iam super aspidem et basiliscum ambulabo, et conculcabo leonem et draconem. Ne discesseris a me; custodi me ut pupillam oculi, donec perducas me ad pascua vitae aeternae.

Feria VI. Considera Christum ut redemptorem. Redemisti me, redemptor mi, et misertus es mei; solvisti vincula colli mei; o Jesu Christe, servus tuus sum ego et filius ancillae tuae; custodi animam meam; tuus sum ego, in manus tuas commendo spiritum meum, redemisti me Domine, Deus veritatis in Sanguine tuo, ac eodem hodie laetificasti cor meum!

Sabbato. Considera Christum ut sponsum. O Jesu! tanquam sponsus procedens de thalamo tuo sponsasti me tibi hodie in sempiternum; ego vicissim sponso me tibi; pone me ut signaculum super te, quem recepi hodie, et elegi, ut esses mihi Deus. — Deficiat in te anima mea, o Jesu vita mea, de-

ficiat amore tui; tibi vivere, Christe, et mori sit mihi lucrum. — Qui perseveraverit usque in finem, hic salvus erit. Peto ergo, ut Corpus tuum, Domine Jesu Christe, custodiat animam meam in vitam aeternam. O Jesu! tu vere dixisti: qui manducat hunc panem vivet in aeternum; hodie manducavi hunc panem; sit ille mihi pignus gloriae perpetuae; da, ut anima mea moriatur morte iustorum. O Jesu, corona mea! quis me separabit a caritate tua? An tribulatio? An gladius? Haec omnia superabo propter te, qui dilexisti me. Pone te Deum adiutorem meum, te, inquam, sine quo nihil possum facere, et in quo confortatus omnia possum.

Tertia gratiarum actio.

Actus amoris. Amo te, Domine Jesu, iucunditas mea et requies mea, amo te summum et unicum bonum meum ex toto corde, ex tota mente, ex tota anima, ex totis viribus meis; et si tu vides me in hoc deficere, saltem desidero amare te; et si satis id non desidero, saltem opto id multum desiderare. Succende, Domine, igne tuo ardentissimo viscera mea, et quandoquidem nonnisi amorem petis a me, da quod iubes, et iube, quod vis. Nisi enim dederis mihi velle et perficere, peribo utique in infirmitate mea. Sonet vox tua in auribus meis, vox illa dulcissima et efficacissima, volo; nam si vis, potes me mundare et illuminare, potes me ad supremum amoris gradum elevare. Sicut voluisti pro me pati et mori, ita etiam velis, ut appareat in me fructus passionis et mortis tuae. Memento verbi tui servo tuo, in quo mihi spem dedisti; tu enim dixisti: *Qui manducat meam Carnem et bibit meum Sanguinem, in me manet et ego in eo.* O dulcissimum verbum: tu in me et ego in te! O quantus amor: tu in me vilissimo peccatore, et ego in te, mi Deus, cuius maiestas incomprehensibilis est! Unum est mihi

necessarium, et hoc solum quaero: in te vivere, in te quiescere, a te nunquam separari. Felix est, qui te quaerit; felicior, qui te possidet; felicissimus, qui in hac possessione perseverat et moritur. O dies infelices, quos turpiter transegi, diligens vanitatem et recedens a te! Et nunc, Domine, qui venisti in hunc mundum, ut peccatores salvos faceres, redime animam meam in sola fiducia miserationum tuarum respirantem, et aufer a me omnia amoris tui impedimenta. Procul sit a me omnis terrena delectatio; nihil sapiat mihi, nihil me alliciat, nisi tu. Vive et regna semper in me, fidelissime amator animae meae; in te enim sunt omnia bona; et iam deinceps paratus sum, omnia potius mala perpeti, quam ut unquam cessem amare te. O Corpus sacratissimum, quinque vulneribus sauciatum! pone te ut signaculum super cor meum, et imprime illi caritatem tuam; obsigna pedes meos, ut sequar vestigia tua; obsigna latus, ut ferventissimos amoris tui actus proferam in aeternum. O Sanguis pretiosissime, qui omnem hominem abluis et purificas; lava animam meam et pone signum in faciem meam, ut nullum praeter te amatorem admittam. O dulcedo cordis mei et vita animae meae, sicut tu in Patre et Pater in te est, ita ego per gratiam tuam unus tecum sim amore et voluntate, mihique mundus crucifixus sit et ego mundo. Amen.

Gratiarum actio. Gratias tibi ago, benignissime Deus, quod me vilissimum peccatorem admittere dignatus es ad vivificum tuae mensae convivium. Et quis sum ego pulvis et cinis, ut apponeres erga me cor tuum, inclinans coelos tuos et descendens, ut Sanguine tuo purissimo sordes meas lavares, et deficientem prae fame animam meam, non manna de coelo, sed Carne tua immaculata reficeres et satiares? Si coeli coelorum te capere non possunt, et Angeli non sunt mundi in conspectu tuo, quis ego

sum et quae domus mea, ut ad me venire, et in me commorari volueris? Quid in me invenisti, rex tremendae maiestatis, quod a templo gloriae tuae traheret te et descendere faceret in abyssum miseriarum? Vos Angeli sancti, vos omnes electi Dei, venite, audite, et narrabo vobis, quanta fecerit Deus animae meae; cum enim essem pauper et abominabilis, nec auderem oculos meos levare ad coelum prae multitudine iniquitatum mearum, ille me de pulvere suscitavit et erexit de stercore, ut sederem cum principibus, et de mensa eius comederem. Gratias illi agite pro me, vos amici mei fidelissimi; ego enim puer sum, non annis, sed sensu, et nescio loqui, nec verba invenio, quibus possim, ut par est, tam copiosum munus gratiae extollere et praedicare. Quis enim amor infinitae caritati eius a me reddi potest, qui frigus et gelu, non autem amor dici mereatur? Quae laus, quae adoratio, quale obsequium meum erit, quod nullum non reddat infinita eius perfectio et dignitas, et ima ac summa indignitas mea? Sed tu Domine, miserator et clemens immensae bonitatis, tu nosti figmentum meum; ne despicias humillimam gratiarum actionem, quam tibi offero de paupertate mea, et sacrificium laudis meae honorificabit te. Tua est magnificentia, tua est gloria, et tibi laus sit in perpetuas aeternitates pro tam excelso et incomparabili beneficio. Tibi laudes concinant, tibi mecum gratias agant universi populi, tribus et linguae, omnes Angeli et Sancti tui, quoniam misericordia tua magnificata est super me, et miserationes tuae super omnia opera tua. Jubilent tibi omnes creaturae, quaecumque coeli, terrae, et abyssi ambitu continentur, laudem tibi perpetuam dicant, quae a te exeuntes in te refluant omnium rerum principium et finem. Jubilent tibi et gratias agant cor meum et anima mea, vires, sensus, potentiae et omnia membra corporis mei, tibique soli sit

honor et gloria, a quo, per quem, et in quo sunt omnia, qui es Deus benedictus et laudabilis in saecula saeculorum. Amen.

Oblatio. Servus tuus sum, Domine mi Deus, et pro tributo servitutis meae aliquid tibi offerre vellem, quod maiestate tua dignum, tibique acceptabile foret: sed excedit omnem facultatem meam debitum meum, quia tantum tibi debeo, quanti tu vales, qui infinitus es. Et ex me quidem nihil possum, nihil sum; habeo tamen ex gratia tua donum praeclarissimum, Filium tuum, Dominum Jesum Christum, qui ita se mihi communicavit, ut ego in illo et ille in me sit. Quare verba Prophetae tui aptissime usurpabo, et dicam: Benedic anima mea Domino, et omnia, quae intra me sunt, nomini sancto eius. Ipse enim Filius tuus digne pro me nomini tuo benedicet, teque amabit et glorificabit. Ipsum igitur offero tibi velut thymiama suavissimi odoris ad maximam tui gloriam et honorem; in gratiarum actionem pro universis beneficiis tuis; in remissionem peccatorum meorum et totius mundi; ad impetranda mihi et omnibus, pro quibus oravi et orare debeo, omnia subsidia vitae temporalis et aeternae; et pro animabus omnium fidelium defunctorum. Suscipe, Domine, cum hac sacratissima oblatione animam meam et corpus meum, omnes vires et affectus meos, ut sim perpetuum holocaustum iugiter ardens maiestati tuae. Praesta, ut deinceps nec membra, nec sensus, nec potentias, nec vitam habeam, nisi ut te amem et serviam tibi. Tu sapientia mea, tu lux mea es; tu fortitudo mea et robur meum; doce me, illumina me, corrobora me, ut cognoscam et faciam voluntatem tuam. Offero me tibi in servum perpetuum, meque totum resigno in beneplacitum tuum, abiecta omni de me cura et sollicitudine. Quidquid mihi evenire permiseris, a divina manu tua libentissime suscipiam. In tempore et in aeternitate id volo,

quod tu ab aeterno de me decrevisti, sive prosperum illud sit, sive adversum. Vivat semper et regnet super me beneplacitum tuum, quod in omni verbo, actione, cogitatione et levissimo quoque motu implere desidero. Domine, ante te omne desiderium meum, et gemitus meus a te non est absconditus. Desunt enim mihi verba, quibus explicem affectum meum; sed proiicio me in ardentissimam fornacem amoris tui, quo succensus ad me venire et mansionem apud me facere dignatus es; succende me, Domine, inflamma cor meum, viscera combure, ut iugiter tibi ardeam, in te vivam, et in te moriar. Amen.

Petitiones. Dulcissime amator, Domine Jesu Christe, qui me Corpore tuo immaculato et pretiosissimo Sanguine refecisti; ignosce, obsecro, indignitati meae, et quidquid deliqui in huius Missae celebratione, misericorditer indulge. Agnosco enim et confiteor praesumptionem meam, quia ad hoc tremendum mysterium accedere ausus sum sine debita praeparatione, reverentia, humilitate et caritate. Respice in me oculis misericordiae tuae, et supple excessu meritorum tuorum meam nimiam imperfectionem. Heu, quoties iam venisti ad me, ut pauperrimam animam meam donis tuis locupletares; ego autem contempsi te, et abii in regionem dissimilitudinis post prava desideria cordis mei; cumque inutiliter dissipata omni substantia ad te nudus et fame consumptus reversus sum, tu suscepisti me, et omnium iniquitatum mearum oblitus es! Bonum mihi, quod amasti me amore aeterno et infinito; nisi enim infinita esset bonitas tua, nullo modo posses tolerare miseriam meam. Vincat igitur et absorbeat bonitas tua malitiam meam; riga me lacrymis, quas fudisti pro me; unge me myrrha doloris tui; astringe vinculis, ablue Sanguine; cruce erige; morte vivifica. Penetret amor tuus viscera mea, et omnem alienum amorem expellat. Abscedat phantasmatum multitudo, meque

totum in te transforma, ut in te pereat omnis substantia mea, meque amplius non inveniam nisi in te. Imprime cordi meo amorem crucis et humiliationis, qui, ut me redimeres, ne uno quidem momento sine cruce esse voluisti. Ne patiaris me sine fructu a te recedere, sed operare mecum mirabilia tua, sicut cum Sanctis operatus es; et fac me ambulare in fortitudine cibi istius usque ad montem perfectionis. Succende me ignita vi amoris tui, ut sim tecum consummatus in unum, omnino abstractus a me ipso et ab omni creatura. Omnibus quoque famulis tuis, pro quibus obtuli hoc sacrificium, et pro quibus orare debeo, seu tu rogari vis, da pacem, salutem tuamque benedictionem. Converte miseros peccatores ad te, revoca haereticos atque schismaticos, illumina infideles te ignorantes. Adesto omnibus, qui in aliqua necessitate et tribulatione constituti sunt. Esto propitius propinquis et benefactoribus meis. Miserere omnium adversantium mihi, vel qui me aliqua molestia affecerunt. Succurre illis, qui se meis precibus commendaverunt. Da vivis veniam et gratiam, da fidelibus defunctis lucem et requiem sempiternam. Amen.

Aliae aspirationes. O Jesu, splendor aeternae gloriae, quid te ad me hominem peccatorem traxit, nisi amor? Quid a me petis et optas, nisi amorem? Diligo igitur te propter te; quid dignius, aequius et iustius? Offero me totum tibi in rationabile et sempiternum obsequium.

Numquid saeculi vanitatibus rursum aperientur oculi mei, postquam te salutare Dei, viderunt? Absit; ad te, o pulchritudo antiqua, ad te erunt semper deinceps oculi mei; alioquin obscurentur et pereant.

Numquid os meum, Corpore tuo consecratum, tuoque purpuratum Sanguine, vaniloquia, et scurrilia, falsa, detractoria et turpia adhuc loquetur? Absit; si enim locuturum sit, sermones tuos tantum loque-

tur; si quid esuriet et sitiet, te solum, vitae fontem, sitiet, nec aliud in eo erit, nisi pax, nisi castitas, nisi pietas, nisi caritas.

Numquid cor meum, in quo, propter nimiam caritatem tuam, tibi sanctuarium parasti, ut iam te in hoc exilio possideam, aliud praeter te, aut nisi propter te, amabit? Absit iterum, o Jesu, absit; ex omnibus caris eris tu solus dilectus specialis; diligentur omnia propter te, et tu propter te ipsum; quia tu, Domine Deus, super omnia bonus es. Indica mihi, quid me velis facere, ut placeam tibi omnibus diebus vitae meae.

Hic audi, quid loquatur in te Dominus, qui hunc tibi aperiet defectum .... et suaviter exprobrabit, mediaque eundem exterminandi suggeret; postulabitque pariter a te tale sacrificium, ... vel talem mortificationem .... per diem exercendam. An quippiam ei denegare poteris, qui se tibi totum tradidit? Consultissimum erit renovare hic identidem castitatis votum, aliasque Deo factas promissiones. Deinde dices cum auctore *Imitationis Christi:*

Adiuva me, Domine Deus, in bono proposito, et sancto servitio tuo, et da mihi nunc hodie perfecte incipere, quia nihil est, quod hactenus feci. Eleva mentem pressam mole peccatorum, et ad coelestia totum desiderium meum suspende, ut gustata suavitate supernae felicitatis, pigeat de terrenis cogitare. Junge me tibi inseparabili dilectionis vinculo, quoniam tu solus sufficis amanti, et absque te frivola sunt universa.

Quarta gratiarum actio.

Ad quem diu suspiravi * Jesum tandem habeo, * Hunc amplector, quem optavi, * Quem optavi teneo! * Omnes meae exultate * Facultates animae, * Exultate, triumphate * Et ingresso plaudite!

Tristis eram et abiectus, * Eram sine gaudio, * Quia aberat dilectus, * Quem prae cunctis diligo; *

Sed ut venit et intravit * Animae tugurium, * O quam dulce permeavit * Meum cor solatium!

Non sic terras umbris tectas * Gratus sol illuminat, * Non sic aestibus deiectas * Nimbus herbas recreat, * Sicut animam languentem * Refocillat Dominus, * Hanc tristantem et torpentem * Novis donat viribus.

Felix dies, felix hora, * Qua me, Jesu, visitas, * Pulchra nimis et decora * Lux, ad me qua properas. * Qui te tenet habet satis, * Quia, qui te possidet, * Uberem felicitatis * Verae fontem obtinet.

Quis non tuam admiretur * Bonitatem, Domine, * Si, quod facis, meditetur * Serio examine! * Ad te ruo, ad me ruis * Et me sinis protinus * Immiscere meos tuis * Amplexus amplexibus.

Nihil eram, me creasti * Ex obscuro nihilo * Divinaeque me donasti * Rationis radio; * Pro me nasci voluisti * In deserto stabulo, * Et finire morte tristi * Vitam in patibulo.

Praeter dona, quibus ditas * Me diebus singulis, * Dapes hodie mellitas * Datis addis gratiis. * O voluptas cordis mei, * Jesu dilectissime, * In me regna, Fili Dei, * Regna, regna libere!

In me proprium amorem * Tam potenter eneces, * Ut te amem et adorem * Solum, sicut dignus es; * In me tolle, quod est puris * Grave tuis oculis; * Ut sic arctius venturis * Tibi iungar saeculis.

Oriente sole mane, * Occidente vespera, * Bone Jesu, mecum mane, * Mecum semper habita! * Nil a te, nec mors nec vita, * Nil a te me separet; * Unio sit infinita, * Quam vis nulla terminet!

Canam donec respirabo * Gratiarum cantica, * Millies haec iterabo * In coelesti patria, * Quando te, remoto velo, * Sicut es, aspiciam, * Et cum Angelis in coelo * In aeternum diligam. Amen.

Beati Petri Canisii formula precandi pro se et pro aliis.

Exue me, Domine, veterem hominem, cum affectibus et inclinationibus malis, quibus me obnoxium esse nosti. Indue me novum hominem, quem haec sancta requirit vocatio, ut de die in diem renover, cum ardenti desiderio, constanti studio in solidis virtutibus, quae mihi desunt, proficiendi. Ne permitte me, Domine, graviter et periculose tentari, praesertim circa vocationis gratiam. Da in adversis animi fortitudinem ad resistendum et vincendum. Concede perseverantiae donum, ut usque ad mortem tibi fidelis existam. Auge in me gratiam, promissa vota rite praestandi, ut paupertas vere simplex, et angelica castitas in me vigeant, nec minus interior quam exterior obedientia me totum sibi vindicet, tibique gratum, assiduum et perfectum praebeat holocaustum. Amen.

Miserere mei, Pater misericordiarum, quod tuam saepe offenderim maiestatem, tuis adhuc beneficiis ingratus, in cursu meae vocationis tepidus, veri timoris et amoris expers, nec sollicitus, ut ad tuam gloriam et meam salutem sincere omnia conferam. Aperias mihi oculos, quaeso, ut videam, et vires augeas, ut possim, voluntatem simul impellas, ut velim in via tua et vocatione mea progressus debitos facere, atque ad propositum mihi scopum recta contendere, nimirum mei ipsius et proximi salutem atque perfectionem semper impense procurando. Fiat in me et de me ubicumque verser, et quidquid patiar, voluntas tua bona, beneplacens et perfecta. Sanctificetur in me nomen tuum sanctum, ut bonae maiorum meorum exspectationi satisfaciam, ac particeps demum fiam iustorum omnium in coelesti patria triumphantium. Per Christum Dominum nostrum. Amen.

Miserere nostrorum parentum, ac maiorum omnium spiritualium. Fac, Domine, ut illi iuxta spiritum

tuum sapiant, et prudenter subditos regant, nosque vere obedientes filios esse gaudeant.

Miserere amicorum et patronorum nobis, tum in spiritualibus, tum in temporalibus rebus fideliter assistentium. Tuere eos ab omni malo, nec solum in vita, sed post mortem etiam, ut te pro nobis munificum sentiant remuneratorem.

Miserere defunctorum fratrum et benefactorum, et catholicorum omnium. Dona eis, Domine, in tenebris lucem, in poenis requiem, et in regno tuo beatitudinem sempiternam. Amen.

Miserere discipulorum, et filiorum spiritualium, quos instruendos, gubernandos et adiuvandos nobis tradidisti. Confirma in illis, Domine, bonum semen, ut in litteris, moribus atque virtutibus magis magisque proficiant, et a nobis recte et feliciter curentur.

Miserere fratrum in sua vocatione stantium, ut per te in recto virtutum cursu confirmentur. Miserere item nutantium atque claudicantium, ut potenti spiritu tuo adiuti et consolidati, neque ad dexteram neque ad sinistram declinent.

Miserere quoque lapsorum, ut desertores filii ex apostasiae statu resurgant, et priorem vocationis suae gratiam agnoscant, tibique per veram poenitentiam reconcilientur.

Miserere inimicorum, et aperte vel occulte nos persequentium. Non illis hoc imputes in peccatum, sed illis gratiam tuam et resipiscentiam ac caritatem veram impertiaris. Per Christum Dominum nostrum. Amen.

Miserere schismaticorum et haereticorum, ut ad ecclesiae redeant unitatem, et relictis errorum umbris, catholicae doctrinae lucem nobiscum fideliter amplectantur.

Miserere peccatorum, qui mundo, carni, satanae potius, quam tibi Deo vero et vivo serviunt, et ad perpetuae mortis portas percurrunt. Converte illos,

Domine, ad viam poenitentiae, et mortuis vitam gratiae restitue, ne alioquin in peccatis suis morientes, a tua gratia et gloria perpetuo separentur. Amen.

Aspirationes ad Christum. O Jesu, dulcis hospes, utinam prospere processeris ad hunc pauperculum et humilem servum, et intraveris fauste sub hoc angustissimum et vile tectum. Benedictus et superexaltatus, qui venisti in cor meum, oriens ex alto. — O rex pacifice, fuga ex animo et corde meo catervas vanarum cogitationum, ut te solum, pacis auctorem contemplari et diligere queat anima mea. Ecquid, praeter te, o pax, tranquillitas et dulcedo cordis mei, quaerat et gustet anima mea? O fons amoris perpetui, quomodo potero tui oblivisci, qui mei dignatus es recordari, et teipsum mihi dare! Fecisti ultra omnem spem misericordiam cum servo tuo, et ultra omne meritum gratiam et amicitiam exhibuisti. Quid retribuam tibi pro gratia ista? — Utinam possem tibi servire cunctis diebus vitae meae! Utinam vel uno die dignum servitium tibi exhibere possem! Vere tu es dignus omni servitio, omni honore et laude aeterna. — Vere Dominus meus es, et ego pauper servus tuus, qui totis viribus tibi servire teneor, nec unquam in laudibus tuis debeo fastidire. Sic volo, sic desidero; et quidquid mihi deest, tu digneris supplere. — Concede mihi, benignissime Jesu, gratiam tuam, ut mecum sit, et mecum laboret, mecumque usque in finem perseveret. Da mihi semper desiderare et velle quod tibi magis acceptum est et carius placet. Tua voluntas mea sit; et mea voluntas tuam semper sequatur, et optime ei concordet. Sit mihi unum velle et nolle tecum; nec aliud posse velle aut nolle, nisi quod tu vis et non vis. — Da mihi omnibus mori, quae in mundo sunt, et propter te amare contemni et nesciri in hoc saeculo. Da mihi super omnia desiderata in te quiescere, et cor meum in te pacificare. Tu vera pax cordis, tu sola

requies, extra te omnia sunt dura et inquieta. In hac pace in idipsum, hoc est, in te uno, summo et aeterno bono, dormiam et requiescam. Amen.

Ad B. V. Mariam, sine labe conceptam.

(Auct. Eminent. Domino Joanne, S. R. E. Cardinali de Geissel, Archiep. Colon.)

Virgo virginum praeclara, * Praeter omnes Deo cara * Dominatrix coelitum, * Fac nos pie Te cantare, * Praedicare et amare, * Audi vota supplicum.

Quis est dignus, laude digna, * Te laudare, o benigna * Virgo, fons charismatum! * Gratiis es tota plena, * Tota pulchra et serena, * Dei tabernaculum.

O quam magna Tibi fecit, * Qui potens est, et adiecit * Gratiam ad gratiam! * Qui coelum terramque regit, * Matrem sibi Te elegit, * Sponsam atque filiam.

†) Ante mundum Te dilectam * Et prae omnibus electam, * Coelorum delicias, * A peccato non redemit, * Sed iam antea exemit * Emptorum primitias.

Virgo, vere benedicta, * Culpa nunquam es obstricta * Hocce in exilio; * Sine labe es concepta, * Magno lapsui erepta * Summo privilegio.

Contendebat certatura * Tunc cum gratia natura, * Gratia praevaluit; * A peccato praeservatam * Immunemque illibatam * Mire Te constituit.

Eva nova novae legis, Praeelecta summi regis, Consors eius gloriae, * Tu draconem domuisti, * Forti pede contrivisti * Victrix caput satanae.

Semper fulgens munda stola, * Inter mundas munda sola * Ascendisti sidera; * Super agmina Sanctorum, * Super choros Angelorum * Sceptra geris Domina.

Oras nunc a dextris Nati, * Jugo solvat ut pec-

†) Hanc stropham ipse Eminentiss. Auctor nuperrime adiecit.

cati, * Quos redemit Sanguine; * Manus Tuae stillant dona, * Vitae fac coelestis bona * Et in nos defluere.

Esto nobis maris stella, * Ne nos fluctuum procella * Navigantes obruat; * Ex qua salus est exorta, * Esto nobis coeli porta, * Quae ad vitam pateat.

Virgo clemens, virgo pia, * Duc secura nos in via * Vitae per exilium; * Nos, o Mater, hic tuere, * Olim istic fac videre * Te tuumque Filium.

Fac, Te duce, nos orare, * Vigilare et certare, * Certos Tuae gratia; * Funde nobis pia dona, * Custos, mater et patrona * Sanctae sis Coloniae. (Ecclesiae.)

Fac nos stare fide vera, * Caritate, spe sincera, * Absque culpae macula; * Gregem Tibi sic dicatum, * Jam a patribus sacratum * Protegas in saecula.

PRECES IN VISITATIONE SS. SACRAMENTI PERSOLVENDAE.

Primus modus visitandi SS. Sacramentum.

Moyses aliquando gloriam gentis suae praedicans, *non est*, inquit, *alia natio tam grandis*, *quae habeat deos appropinquantes sibi*, *sicut Deus noster adest cunctis obsecrationibus nostris*. Deut. 4. — Quid, quaeso, dicturus fuisset Moyses, si pro umbra, quam adeo venerabatur, rem et veritatem ipsam in ecclesia nostra vidisset inter nos assidue commorantem? Sed quid dicere, quid cogitare debent sacerdotes, qui adeo familiari ipsius consuetudine utuntur? Certe, non est alia natio, nec alia hominum conditio tam grandis, tam honorata, tam beata, quae habeat talem ac tantum Deum sibi ita propinquum? Sed quid inde? Nonne aequum est, ut ipsi iugiter assistant? Quod quia fieri non potest in hac vita, certe convenit, ut frequenter compareamus tanquam aulici coram Domino nostro obsequiaque ipsi praestemus, et tanquam filii piissimi ad patrem amantissimum, imo amicum fidelissimum quam saepissime recurramus. Quare:

I. Veni in sanctuarium Dei, quando est magis desertum et ab adoratoribus vacuum; et pro certo habens, ecclesiam esse domum Dei et domum orationis, reverenter ingredere, dicens cum Psalmista:

Domine Jesu, introibo in domum tuam, adorabo ad templum sanctum tuum in timore tuo, et cum fiducia confitebor nomini tuo. Munda cor meum ab omnibus vanis, perversis, et alienis cogitationibus, intellectum illumina, affectum inflamna, ut in spiritu et veritate te adorare valeam, et ut iucundum sit tibi rationabile obsequium meum.

II. Accede ad Dominum Jesum eadem fide et devotione, qua pastores et magi ad eum recens natum festinantes venerunt; et procidens ante eum, in cuius nomine omne genu flectitur, in hos actus erumpe:

O Jesu! quamvis in hoc Sacramento nullum maiestatis tuae splendorem oculis videam, attamen credo firmiter, quia tu es vere Deus absconditus, Deus, Salvator, Christus, Filius Dei vivi, iudex vivorum et mortuorum; hoc credo, quia tu, ipsa veritas dixisti: hoc est Corpus meum. Adiuva incredulitatem meam.

Tu es Dominus meus et Deus meus; rex regum et Dominus dominantium; tu solus altissimus, et substantia mea tanquam nihilum ante te; adoro te, ut principium et ultimum finem, ut Dominatorem coeli et terrae et ut Dominum vitae et mortis.

O Jesu, mi Jesu, quam magnus et laudabilis es! Nonne tibi subiecta iugiter erit anima mea? Dignum sane et iustum est.

O sancti Angeli, qui hunc regem in praesepi iacentem cum stupore adorastis et iam regnanti in coelo ad ministerium semper assistitis, quin etiam ipsum altare frequentes et venerabundi cingitis; o Angeli Dei, adorate pro me Jesum meum, quoniam tanto muneri impar nimis sum ego et ille maior omni laude; quamvis imbecillis sim puer, dicam semper: tantum ergo Sacramentum veneremur cernui etc

III. Accede sicut publicanus in animo contrito et confusione sauciato, prae dolore singultiens et pectus prae amaritudine percutiendo dicens;

Peccavi Domine, peccavi, scio hoc et agnosco. O me detestabile monstrum! Ideo non sum dignus vel oculos in coelum levare. Verum, o mi Jesu, o Jesu misericordia mea, o Jesu dives in misericordia, o Jesu praestabilis super malitia mea, propitius esto mihi peccatori; et quoniam nefandissimus peccator sum ego et peccatorum primus, supplex oro, ut miserearis mei secundum magnam misericordiam tuam; doleo propter te summe dilectum; doleo, quod tibi soli peccaverim; tota vita deficiat in gemitibus anima mea etc.

Hoc sacrificio spiritus tui contribulati ac cordis tui contriti et humiliati mirifice delectatur Dominus Jesus et te iustificatum in pace dimittet.

IV. Centurionis humilitatem indue, sic ex abundantia cordis proclamans:

Domine Jesu, quamvis ego te frequenter recipiam, confiteor tamen, me non esse dignum, ut intres sub tectum meum, sed saltem permittas, quaeso, ut saepius hic effundam cor meum coram te, qui facis Angelos tuos spiritus et ministros tuos flammam ignis; accipe mea adorationum obsequia in supplementum defectuum in frequenti Missae celebratione commissorum. O me nimis felicem, si tibi altissimo Deo vota mea reddendi studiosus, dignus tuis altaribus minister gratia tua efficiar!

V. Hunc divinum sponsum et animarum zelotem velut Magdalena contempleris, dicens:

O Deus cordis mei, rex meus et Deus meus! beati, qui habitant in domo tua! Melior est dies una in atriis tuis super millia. Vae vagis illis, qui elongant se a te! an non peribunt? Ego vero hoc periculum effugere cupiens, venio ad te, o sponse sanguinum et refugium meum; hic securius habitabo; hic requies mea multa nimis. Convolent alii ad

mundanas conversationes; ego autem coram te, quoad vixero, assiduus et laetus assistam. Ecquid mihi est in coelo, et a te, o Jesu dilecte mi, quid volui super terram? Unus ergo sit dolor meus, a te separari, o centrum animae meae! a te, inquam, quem ex toto corde meo diligo! Quis mihi dabit, ut te ardentius diligam, o Deus caritatis! o totus amabilis! Ex corde tuo erumpat in cor meum perennis amor; siquidem venisti ignem mittere in terram, et quid vis, nisi ut accendatur?

VI. Adeas cum fiducia ut caecus, ut leprosi, et alii aegotantes; et quamvis velut importunus increperis, multo magis clama:

Domine, fili David, miserere mei; ecce, quem amas, infirmatur; ille, propter quem homo factus es, ille, quem pretioso Sanguine redemisti, ille, pro cuius amore iugiter in hoc altari resides, ille, quem tuo sacro Corpore in hoc Sacramento quotidie satias. Ecce me peccatorum lepra foedatum; ipse vides, quomodo occupet et angat me febris superbiae, iracundiae etc.; sed, si vis, potes me mundare. Ergo, o pie medice, qui languores nostros tuo livore sanasti. tu, qui es salus mea, sana animam meam, quia peccavi tibi; da Domine, ut videam, quatenus, detegam, quid tibi in me displiceat, vel desit mihi.

Hic aperi illi tuas infirmitates spirituales, hanc superbiam, hunc teporem etc.

VII. Expedit etiam, ut instar Mariae, quae monita salutis a Domino Jesu petit, sedeas secus pedes eius, ut pariter audias loquentis intus veritatem et documenta:

O Jesu, qui venisti a Deo magister, et qui viam Dei in veritate doces, doce me facere voluntatem tuam. Beatus homo, quem tu erudieris etc. Da mihi, servo tuo cor docile, ut non tantum auditor sim verbi tui, sed magis factor.

Hic attente audi et docibili corde custodire contende, quid loquatur in te praeceptor bonus.

VIII. Multum proderit, ut instante tentationum procella, ad eum cum Apostolis trepidus confugias:

Domine salva me, ecce pereo; impera ventis et mari, et fiet tranquillitas magna; teneat et deducat me dextera tua, ut de tot tantisque periculis erutus ad portum felicitatis securius perveniam. O salutaris hostia, quae coeli pandis ostium.

IX. Sed praesertim accede et festina, oraturus fidenter cum Chananaea:

Tu scis, Domine, quia nescio saepissime, quid petam; eia ergo, Jesu mi, doce me orare; recordare Jesu pie, istius dulcissimi verbi tui: petite et accipietis. Da mihi saltem micas mensae tuae, scilicet cor paupertatis et humilitatis amans.

Hic avide pete, quod Dominus Jesus tibi magis expedire scit ad suam gloriam et tuam salutem.

X. Recogitans in amaritudine animae tuae, quam iuste iram Patris aeterni, eiusque flagella propter nimia peccata tua memeris, offer illi dilectum Filium in propitiationem delictorum tuorum et in plenam cum illo reconciliationem.

O Pater aeterne, peccavi! iniquitates meae, quibus iram tuam merui, clamant de terra ad te vindictam. Sed Sanguis Filii tui efficacius misericordiam proclamat. Peccavi! sed ecce Agnus Dei, qui tollit peccata mundi. Peccavi! sed ecce Filius tuus dilectus, in quo tibi bene complacuisti. Respice ergo in faciem Christi tui, qui factus pro me reconciliatio, se in ara crucis obtulit, quia ipse voluit, et se quotidie in hoc altari offert in remissionem peccatorum totius mundi; per hunc Filium tuum supplex oro, indignationem tuam a me averte, et concede mihi gratias, quibus indigeo, ut placeam tibi omnibus diebus vitae meae. Quid mihi in nomine Filii tui petenti denegabis?

XI. Ecce tibi ingentis meriti satisfactio, cui feria V. cuiuslibet hebdomadae incumbere operae pretium erit. In genua ergo ante altaris Sacramentum provolutus et reconciliationem pro te et pro populo facturus, sic animo contrito ingemiscens, ora veniam:

O Jesu, quando ex una parte corde recogito hanc tuorum mirabilium, quam fecisti, memoriam, et ex altera abominationem desolationis stantem in loco sancto tuo et hanc adeo stupendam et abundantem iniquitatem tot ingratorum hominum et praesertim tot clericorum et sacerdotum, fio mihimetipsi gravis, confundor, obstupesco, fremo in memetipso.

Verum, o Jesu mi, qui haec improperia in horto recogitans factus es prae dolore in agonia, reple cor meum amaritudine amarissima, ut vero et amaro contritus dolore possim tibi ineffabiliter offenso satisfacere.

O Jesu, tabescere me fecit zelus meus (Ps. 118.), quia tot infideles et haeretici hoc divinum Sacramentum pertinaciter nolunt credere, illud servire faciunt iniquitatibus et abominationibus suis pessimis. Proh dolor! tabesco quia, o rex excelse prae omnibus regibus terrae, es in hoc Sacramento ab ipsis fidelibus tuis derelictus, oblivioni datus tanquam mortuus a corde; doleo, quia in templis pauperibus habitas, dum privatae domus splendide ornantur; amare plango, quia, tot fideles tibi praesenti necnon et sacrosancto Missae sacrificio non nisi irreverenter assistunt, faciendo domum tuam domum negotiationis et speluncam latronum; tristis est anima mea, quia iidem ingrati filii sacrum hoc convivium tanquam levissimum cibum fastidientes ad Aegypti convertuntur cepas, et siliquis porcorum delectantur; exitus aquarum deducant oculi mei, quod plerique, velut proditor Judas, manducent et bibant indigne, fiant rei Corporis tui et sic iudicium sibi manducent et bibant.

Sed heu! quanto vehementius doleo et dolere cogor, quia ipsi ministri et noti tui, adeo exaltati et quotidie enutriti, magnificent super te supplantationem ac spernant te, rex Deus! celebrando Missae sacrificium cursim, oscitanter et turpis lucri gratia; utendo vestibus pannosis et sordidis, non diiudicando

Corpus tuum, faciendo in domo tua sacrilegia multa. Verum, o Domine Jesu, quod acerbius urit et excruciat cor meum, illud est, quia ego sum unus, imo inter primos ex his ingratis hominibus ministris tuis; ego, ego sum, qui peccavi, et nefandius prae ceteris peccavi in te, et coram te et coram hic congregata plebe tua. Vertatur, obsecro, manus tua contra me, qui prae omnibus fui nequam, quia tu bonus fuisti.

Attamen, quod me his in angustiis consolatur, illud est, quod nunquam despicias cor contritum et humiliatum, et quod misericordia tua praestabilis sit super malitia mea. De tua igitur pietate confisus, lacrymis perfusus, faciei meae confusione coopertus et contritus corde supplex oro veniam. Parce Domine, parce populo tuo; ubi superabundavit delictum, ibi superabundet et gratia; ne memineris iniquitatum nostrarum antiquarum in tuum Sacramentum commissarum; anticipent nos misericordiae tuae, misericors et miserator Jesu. Sed imprimis propitius esto mihi peccatori et indignissimo ministro tuo non habenti fiduciam, nisi in tua magna misericordia; poenitet me peccasse; maxime doleo, et quidem in unione illius doloris, quo dulcissimum cor tuum in recogitatione abominationum mearum anxiatum, et usque ad mortem triste fuit. Propono non amplius peccare tibi, quin etiam, plena et immobili fide, spe viva et caritate fervida hoc magnum mysterium venerari, eiusque devotionem ceteris ferventer iugiterque insinuare. Da, ut huius Sacramenti fides, devotio, et reverentia indies crescat ac proficiat in anima nostra, donec te de facie ad faciem videamus et torrente voluptatis tuae potemur in patria.

XII. Dominus Jesus orationes suas, dicta, facta et seipsum Deo Patri iugiter offerebat; fac tu idem in unione eiusdem intentionis.

O Deus, qui es principium et finis; offero tibi cogitationes meas, eloquia, opera mea et totum me-

ipsum in hostiam viventem, in rationabile et sempiternum obsequium, et quidem in unione illius divinae intentionis, qua Filius tuus in terris operatus est.

XIII. Tandem ab altari nonnisi aegre discessurus, posce ab illo benedictionem, sicut Jacob ab Angelo poposcit.

Domine Jesu, necessitas mihi incumbit, ut tuam facturus voluntatem recedam, donec cum Angelis tuis ante sedem tuam in aeternum consistam. Utinam benedictionem accipiam a te Domine, qui fecisti coelum et terram; venient mihi omnia bona pariter cum illa. Amen.[1])

Secundus modus visitandi SS. Sacramentum.

„Laudetur et superexaltetur omni momento sanctissimum et divinissimum (Eucharistiae) Sacramentum.“ (Indulg.)

Laudetur sanctissimum Sacramentum tot laudibus, quot in coelo stellae, in igne scintillae, in aëre atomi, in mari guttae, in terra pulveres; quot corporeae in universo sunt creaturae, quia omni laude dignissimus es, Domine universorum, qui sub corporeis vini panisque speciebus lates. *Vere tu es Deus absconditus.* Isa. 45.

Laudetur sanctissimum Sacramentum tot laudibus, quot ullo opere exhiberi, quot ore proferri, quot

[1]) Sanctis valde in deliciis fuit, et a Concilio Tridentino fidelibus omnibus commendatur *Communio spiritualis i. e. pium desiderium Eucharistiae Sacramentum suscipiendi, cum realiter suscipi nequit.* Quare fervidus sacerdos et ipse frequenter, praesertim in visitationibus SS. Sacramenti, hoc exercitium pietatis instituet, et poenitentibus suis aliisque fidelibus sedulo insinuabit et vehementer commendabit. Legatur hac de re: *Imitatio Christi* lib. 4. cap. 10; *Bona* horol. ascet. cap. 7. § 9; *Scaramelli* direct. ascet. tract. 1. art. 10. cap. 7; *De Ponte* medit. part. 1. med. 34; *Rodriguez* de perfect. part. 2. tract. 8. cap. 15; S. *Lig.* libell. de visit. SS. Sacramenti.

mentibus omnium hominum excogitari unquam potuere vel possunt; quia omni laude dignissimus es, Domine, cuius redempti sumus pretioso Sanguine, *quasi agni immaculati*. I. Pet. 1.

Laudetur sanctissimum Sacramentum tot laudibus, quot omnes Angeli, ipsaque sanctissima Trinitas sua potentia depromere, sua sapientia concipere, sua bonitate optare potest; quia dignus es Domine Deus, qui mihi donas non tantum humanitatem, verum etiam divinitatem tuam, vere *laudabilis et gloriosus et superexaltatus in saecula*. Dan. 3.

Rhythmus S. Thomae Aquin.

Adoro te devote, latens deitas, * Quae sub his figuris vere latitas: * Tibi se cor meum totum subiicit, * Quia te contemplans totum deficit.

Visus, tactus, gustus in te fallitur, * Sed auditu solo tuto creditur; * Credo quidquid dixit Dei filius, * Nil hoc veritatis verbo verius.

In cruce latebat sola deitas, * At hic latet simul et humanitas: * Ambo tamen credens atque confitens, * Peto quod petivit latro poenitens.

Plagas sicut Thomas non intueor, * Deum tamen meum te confiteor; * Fac me tibi semper magis credere, * In te spem habere, te diligere.

O memoriale mortis Domini, * Panis vivus, vitam praestans homini, * Praesta meae menti de te vivere, * Et te illi semper dulce sapere.

Pie pelicane Jesu Domine, * Me immundum munda tuo Sanguine, * Cuius una stilla salvum facere * Totum mundum quit ab omni scelere.

Jesu, quem velatum nunc aspicio, * Oro fiat illud, quod tam sitio, * Ut te revelata cernens facie, * Visu sim beatus tuae gloriae. Amen.

Suavissime Jesu, qui excessu singularis tui erga nos amoris in Sacramento altaris nobiscum manere voluisti! agnosco te supremum Dominum ac Deum

meum; profundissima cum humilitate te hic praesentem adoro, gratiasque tibi ago ex toto corde de infinito tenerrimoque amore, quem nobis in hoc Sacramento exhibes, etsi saepe indignissimis modis te tractemus. Plenus dolore de hac summa iniuria et ingratitudine, o Deus maiestatis! ad te supplex venio, deprecaturus pro omnibus profanationibus, sacrilegiis et impietatibus contra adorandum hoc Sacramentum unquam admissis, aut deinceps admittendis. Utinam mi Deus! magnitudine doloris contestari possem, quantopere me affligat, quod ipsemet, heu dolor! tanta cum irreverentia saepius coram te comparuerim et tam exiguo cum amore ac fervore te suscipere praesumpserim! — Obliviscere Domine iniquitatum mearum, ut recorderis solummodo misericordiae tuae. Ratum habe sincerum, quo flagro, desiderium, ut una mecum omnes te honorent in hoc Sacramento amoris. Ita Domine! toto affectu cupio te in eo amare, benedicere, laudare, adorare, quantum omnes Sancti et Angeli te amant, benedicunt, adorant, rogans, per hoc adorandum Corpus et Sanguinem pretiosum, quibus supplex advolvor, ut deinceps tanta cum reverentia te adorem, tamque digne suscipiam, ut post mortem tuas laudes cum omnibus Sanctis merear in aeternum praedicare. Amen.

Auge, mi Deus, fidem meam per virtutem huius divini Sacramenti, conforta spem meam, accende caritatem meam, reple et incende cor meum amore tui, ut nihil praeter te aspiret, nec vivat amplius, nisi propter te.

O Jesu amabilissime, propter infinitam bonitatem et amabilitatem tuam, amo te super omnia, et omnium Sanctorum cordibus ardentissime te amare desidero; et cum S. Francisco Xaverio, ad pedes tuos prostratus, ex animo dico:

O Deus, ego amo te! * Nec amo te, ut salves me; * Aut quia non amantes te * Aeterno punis

igne. * Tu, tu, mi Jesu, totum me * Amplexus es in cruce; * Tulisti clavos, lanceam, * Multamque ignominiam, * Innumeros dolores, * Sudores et angores, * Ac mortem, et haec propter me, * Ac pro me peccatore. * Cur igitur non amem te, * O Jesu amantissime! * Non ut in coelo salves me, * Aut ne aeternum damnes me. * Nec praemii ullius spe; * Sed sicut tu amasti me, * Sic amo et amabo te, * Solum quia rex meus es, * Et solum quia Deus es.

Litaniae de sanctissimo Sacramento. [1])

Kyrie eleison. — Christe eleison. — Kyrie eleison.
Christe audi nos. — Christe exaudi nos.
Pater de coelis Deus, — miserere nobis.
Fili Redemptor mundi Deus,
Spiritus sancte Deus,
Sancta Trinitas unus Deus,
Panis vive, qui de coelo descendisti,
Deus absconditus et Salvator,
Frumentum electorum, vinum germinans virgines,
Panis pinguis et deliciae regum,

Miserere nobis!

---

[1]) Proposito in sacra Indicis Congregatione dubio: Quid censendum sit de libris precum variarum, in quibus praeter Litanias Maiores et Lauretanas, ut vocant, aliae continentur vi decretorum generalium Apostolicae Sedis hactenus vetitae ac nihilominus diuturno iam pridem usu in pleriaque catholici orbis regionibus receptae? Responsum fuit: „Provisum nuper decreto supremae Congregationis S. Officii Feria IV. die 18. Aprilis; cuius haec sunt verba:

Litaniae omnes praeter antiquissimas et communes, quae in Breviariis, Missalibus, Pontificalibus et Ritualibus continentur, et praeter Litanias de B. M. V., quae in sacra aede Lauretana decantari solent, non edantur sine revisione et adprobatione Ordinarii, nec *publice in ecclesiis, publicis oratoriis et processionibus recitentur* absque licentia et adprobatione Sacrorum Rituum Congregationis." S. C. Ind. 23. Aprilis 1860.

Juge sacrificium,
Oblatio munda,
Agne absque macula,
Mensa purissima,
Angelorum esca,
Manna absconditum,
Memoria mirabilium Dei,
Panis supersubstantialis,
Verbum caro factum, habitans in nobis,
Hostia sancta,
Calix benedictionis,
Mysterium fidei,
Praecelsum et venerabile Sacramentum,
Sacrificium omnium sanctissimum,
Sacrificium vere propitiatorium pro vivis et defunctis,
Coeleste antidotum, quo a peccatis praeservamur,
Stupendum supra omnia miraculum,
Sacratissima dominicae Passionis commemoratio,
Donum transscendens omnem plenitudinem,
Memoriale praecipuum divini amoris,
Divinae affluentia largitatis,
Sacrosanctum et augustissimum mysterium,
Pharmacum immortalitatis,
Tremendum ac vivificum Sacramentum,
Incruentum sacrificium,
Cibus et conviva,
Dulcissimum convivium, cui assistunt Angeli ministrantes,
Vinculum caritatis,
Offerens et oblatio,
Spiritualis dulcedo in proprio fonte degustata,
Refectio animarum sanctarum,
Viaticum in Domino morientium,
Pignus futurae gloriae,

Miserere nobis!

Propitius esto, — parce nobis Domine.
Propitius esto, — exaudi nos Domine.

Ab indigna Corporis et Sanguinis tui susceptione,
A concupiscentia carnis,
A concupiscentia oculorum,
A superbia vitae,
Ab omni peccandi occasione,
Per desiderium illud, quo hoc Pascha cum discipulis manducare desiderasti,
Per summam humilitatem, qua discipulorum pedes lavisti,
Per ardentissimam earitatem, qua hoc divinum, Sacramentum instituisti,
Per Sanguinem tuum pretiosum, quem nobis in altari reliquisti,
Per quinque vulnera huius tui Corporis sacratissimi, quae pro nobis suscepisti,

Libera nos Domine!

Peccatores, — te rogamus, audi nos!
Ut in nobis fidem, reverentiam et devotionem erga hoc admirabile Sacramentum augere et conservare digneris,
Ut ad frequentem usum Eucharistiae per veram peccatorum confessionem nos perducere digneris,
Ut nos ab omni haeresi, perfidia ac cordis caecitate liberare digneris,
Ut sanctissimi huius Sacramenti pretiosos et coelestes fructus nobis impertiri digneris,
Ut in hora mortis nostrae hoc coelesti viatico nos confortare et munire digneris,
Fili Dei,

Te rogamus, audi nos!

Agnus Dei, etc., — parce nobis Domine.
Agnus Dei, etc., — exaudi nos Domine.
Agnus Dei, etc., — miserere nobis.
Christe audi nos. — Christe exaudi nos.
Kyrie eleison. — Christe eleison. — Kyrie eleison.
Pater noster. — Ave Maria.

V. Panem de coelo praestitisti eis,
R. Omne delectamentum in se habentem.

Oremus. Deus qui nobis sub Sacramento mirabili Passionis tuae memoriam reliquisti; tribue quaesumus, ita nos Corporis et Sanguinis tui sacra mysteria venerari, ut redemptionis tuae fructum in nobis iugiter sentiamus. Qui vivis et regnas in saecula saeculorum. Amen.

O benignissime Jesu, a quo manant in nos omnia bona, per quem omnia mala a nobis arcentur; averte a me omnem vanitatem, mentis elationem, carnis libidinem, oris licentiam, contemptum inopum, avaritiae ardorem, et quidquid demum divinae maiestati tuae displicet, ut tibi Deo meo in veritate serviam, et te corde perfecto laudem et glorificem in saecula. Amen.

O bone Jesu, quem hic vere agnosco praesentem, fac, obsecro, ut sentiat anima mea virtutem praesentiae tuae, et infunde in eam gratiae tuae lumen. Da mihi sensum capacem, intellectum facilem, memoriam tenacem, efficaciam in opere, gratiam in conversatione, profectum in studiis, processum in conceptis, solamen in adversis, tutelam in prosperis, ut, quocunque me verterim, ubique gratia et misericordia tua praecedat me. Si errem, reduc me; si ignorem, doce me; si peccem, corripe me; si trister, consolare me; si cadam, erige me; da mihi gratiam, verius te cognoscendi, ardentius te diligendi, sincerius in te credendi et tutius te sequendi.

O dulcissime Jesu, qui vere hic es Deus absconditus! concede mihi, quaeso, quae tibi placent, diligenter et ardenter concupiscere, prudenter investigare, veraciter agnoscere et perfecte adimplere ad laudem et gloriam nominis tui. Vias tuas demonstra mihi et semitas tuas edoce me; quod a me requiris tribue, ut sciam, et da exequi, sicut oportet et expedit animae meae. Da mihi gratiam non deficiendi inter prospera et adversa, ne extollar in illis, neve deprimar in istis. De nulla re gaudeam vel doleam,

nisi quae ducat ad te, vel abducat a te; nulli placere appetam, vel displicere timeam, nisi tibi soli. Vilescant mihi omnia transitoria propter te, et cara sint mihi omnia tua et tu, mi Deus, plus quam omnia! Taedeat me gaudii, quod est sine te, nec cupiam aliquid, quod est extra te; delectet me labor, qui est pro te, et taediosa sit mihi omnis quies, quae non est in te. Da mihi, o bone Jesu, gratiam, cor meum frequenter ad te dirigendi, omnia in caritate faciendi, quasi mortuum reputandi quidquid ad cultum tuum non pertinet, actiones meas non ex consuetudine peragendi, sed devote ad te dirigendi. Fac me humilem sine fictione, hilarem sine dissolutione, tristem sine deiectione, maturum sine asperitate, veracem sine duplicitate, te timentem sine desperatione, in te sperantem sine praesumptione, obedientem sine contradictione, patientem sine murmuratione. Da mihi etiam, dulcissime Jesu, cor pervigil, quod nulla a te abducat curiosa agitatio; da cor immobile, quod nulla deorsum trahat indigna affectio; da invictum, quod nulla frangat vel fatiget tribulatio; da liberum, quod nulla sibi vindicet violenta delectatio; da rectum, quod nulla seorsum obliquet sinistra intentio. Largire mihi intellectum te cognoscentem, diligentiam te quaerentem, sapientiam te invenientem, conversationem tibi placentem, perseverantiam te fideliter expectantem, fiduciam te feliciter amplectentem, tuis beneficiis in via uti per gratiam, et tandem gaudiis tuis in pace frui per gloriam. Amen. *(Ex oratione S. Thomae familiari.)*

Piae petitiones S. Augustini.

Domine Jesu, noverim me, noverim te, * Nec aliquid cupiam nisi te. * Oderim me, et amem te. * Omnia agam propter te. * Humiliem me, exaltem te. * Nihil cogitem nisi te. * Mortificem me et vivam in te. * Quaecunque eveniant, accipiam a te. * Persequar me, sequar te, * Semperque optem sequi te.

* Fugiam me, confugiam ad te, * Ut merear defendi a te. * Timeam mihi, timeam te; * Ut sim inter electos a te. * Diffidam mihi, fidam in te. * Obedire velim propter te. * Ad nihil afficiar, nisi ad te, * Et pauper sim propter te. * Aspice me, ut diligam te; * Voca me, ut videam te, * Et in aeternum fruar te. Amen.

Commendo me tibi, o bone Jesu! intra mellifluum cor tuum absconde me, nec permitte me separari a te. Sis mihi in vita solatium, in morte viaticum, in aeternitate praemium. Id rogo te pro me et pro omnibus fratribus et amicis meis, per lacrymas, sudorem et Sanguinem tuum. Amen.

Benedic mihi Domine Jesu cum Patre et sancto Spiritu, uberemque largire gratiam amplectendi semper et in omnibus, nunc et in hora mortis tuam sanctissimam voluntatem. Amen.

Actus consecrationis ad sacratissimum cor Jesu.

Dulcissime Jesu, fons amoris, pater misericordiarum et Deus totius consolationis, qui ineffabiles cordis tui divitias nobis miseris et indignis aperire dignatus es; ego N. in gratiarum actionem pro innumeris in me ceterosque homines collatis beneficiis ac praesertim pro SS. Eucharistiae institutione, et ad reparandas iniurias omnes a me et ab aliis quibuscunque in hoc infiniti amoris mysterio corde tuo amantissimo illatas, eidem sacratissimo cordi tuo me totum et omnia mea dovoveo cum omnibus bonis ac meritis ex gratia tua acquisitis vel acquirendis, promittens, me divini cordis tui cultum quantum pro mea tenuitate licuerit, propagaturum.

Insuper beatissimam Virginem Mariam in peculiarem matrem mihi eligo, huiusque purissimo cordi me et omnia mea pariter trado ac devoveo, promittens, me huius piissimae matris cultum iuxta ecclesiae mentem, quantum in me erit, propagaturum.

A tua ergo immensa bonitate et clementia peto suppliciter, ut hoc holocaustum in odorem suavitatis admittere digneris, et ut largitus es ad hoc desiderandum et offerendum, sic etiam ad explendum gratiam uberem largiaris. Amen.

Piae aspirationes ad cor Jesu.

Oh! quam bonum et quam iucundum habitare in corde hoc! Quis illud cor tam vulneratum non diligat? Quis tam amans non redamet! (S. Bern. serm. 3. de Pass.)

Cor Jesu, cor novum crea in me, et spiritum rectum innova in visceribus meis.

Cor Jesu amabilissimum! quis separabit cor meum ab amore tui?

Cor Jesu mitissimum, humillimum, patientissimum, dirige cor nostrum secundum te.

Cor Jesu, flagrans amore mei, inflamma cor meum amore tui.

Rhythmus ad SS. cor Jesu.

Cor Jesu, cor purissimum, * Cor, ara sanctitatis! * Cor meum purga sordidum, * Infectum tot peccatis. * Qui movet tibi vomitum, * Auferto hinc teporem, * Infunde novum spiritum * Et spiritus fervorem: * Cor mite, cor humillimum, * Cor plenum bonitatis, * Cor tuo da simillimum, * Da ignem caritatis. * Sed quid? si vel Seraphico * Amore cor flagraret, * Non tamen hoc incendio * Non satis te amaret. * Ut ergo te diligere, * Cor Jesu, possim satis, * Immensum da, quo amas te * Ardorem caritatis. * Hoc, hoc amoris iaculo * Cor meum accendatur, * Et huius ab incendio * In cineres solvatur. * O mors exoptatissima, * Sic mori vi amoris! * Amoris sit cor victima * Pro corde Redemptoris. * Amore tui moriar, * Cor Jesu, amor meus! * Ut novo corde ordiar * Amare te, o Deus! Amen.

Litaniae de sacratissimo corde Jesu.

Kyrie eleison. — Christe eleison. — Kyrie eleison.
Christe audi nos. — Christe exaudi nos.
Pater de coelis Deus, — miserere nobis.
Fili, Redemptor mundi, Deus,
Spiritus sancte Deus,
Sancta Trinitas unus Deus,
Cor Jesu, verbo Dei substantialiter unitum,
Cor Jesu, divinitatis sanctuarium,
Cor Jesu, sanctae Trinitatis templum,
Cor Jesu, sapientiae abyssus,
Cor Jesu, bonitatis oceanus,
Cor Jesu, misericordiae thronus,
Cor Jesu, thesaurus nunquam deficiens,
Cor Jesu, de cuius plenitudine omnes nos accepimus,
Cor Jesu, pax et reconciliatio nostra,
Cor Jesu, virtutum omnium exemplar,
Cor Jesu, infinite amans et infinite amandum,
Cor Jesu, fons aquae salientis in vitam aeternam,
Cor Jesu, in quo sibi Pater bene complacuit,
Cor Jesu, propitiatio pro peccatis nostris,
Cor Jesu, propter nos amaritudine repletum,
Cor Jesu, usque ad mortem in horto tristissimum,
Cor Jesu, opprobriis saturatum,
Cor Jesu, amore vulneratum,
Cor Jesu, lancea perforatum,
Cor Jesu, in cruce sanguine exhaustum,
Cor Jesu, attritum propter scelera nostra,
Cor Jesu, etiamnum ab ingratis hominibus in sanctissimo amoris Sacramento dilaceratum,
Cor Jesu, refugium peccatorum,
Cor Jesu, fortitudo debilium,
Cor Jesu, consolatio afflictorum,
Cor Jesu, perseverantia iustorum,
Cor Jesu, salus in te sperantium,
Cor Jesu, spes in te morientium,

Miserere nobis!

Cor Jesu, cultorum tuorum dulce praesidium, — miserere nobis.
Cor Jesu, deliciae Sanctorum omnium, — miscrere nobis.
Cor Jesu, adiutor noster in tribulationibus, quae invenerunt nos nimis, — miserere nobis.
Agnus Dei, etc., — parce nobis Domine.
Agnus Dei, etc., — exaudi nos Domine.
Agnus Dei, etc., — miserere nobis.
Christe, audi nos. — Christe, exaudi nos.
Kyrie eleison. — Christe eleison. — Kyrie eleison.
Pater noster. — Ave Maria.

V. Jesu mitis et humilis corde,

R. Fac cor nostrum secundum cor tuum.

Oremus. Concede quaesumus omnipotens Deus, ut qui in sanctissimo dilecti Filii tui corde gloriantes, praecipua in nos caritatis eius beneficia recolimus, eorum pariter et actu delectemur et fructu. Per eundem Christum Dominum nostrum. Amen.

Domine Jesu, qui ineffabiles cordis tui divitias ecclesiae tuae novo beneficio aperire dignatus es; concede, ut huius sacratissimi cordis amori respondere, et iniurias eidem afflictissimo cordi ab ingratis hominibus illatas, dignis obsequiis compensare valeamus. Per eundem Christum Dominum nostrum. Amen.

Salutatio sanctissimi cordis Jesu.

Salve, cor Jesu dulcissimum, suavisonum sanctissimae Trinitatis instrumentum! Salve cor Jesu amantissimum, omnium divitiarum Dei nobilissimum aerarium! Millies et millies benedico et saluto tuam divinam bonitatem, quia es fons et origo, ex qua omnis bonitas et misericordia scaturit. O nobile et pretiosum cor Jesu Christi! per mutuam gratitudinem colendae Trinitatis saluto et adoro te ob abundantiam omnium gratiarum, quae effluxerunt et sine fine effluent in omnes sanctas et devotas animas,

quas toties irrigasti et inebriasti torrente divinae voluptatis tuae!

O cor Jesu, cor dulce! O cor Jesu, cor suave! O cor Jesu, cor amabile! O cor Jesu, manans dulcedine, redundans pietate, affluens caritate! In tua intima penetralia immergo spiritum meum et in profundo tuae misericordiae sepelio totum pondus iniquitatis et negligentiae meae. Tibi offero omnes meos labores et sudores; tibi dedico omnes meas angustias et miserias; tibi commendo vitam et finem vitae meae. O cor aroma dulcissimum, incensum suavissimum, sacrificium dignissimum; offer temetipsum super reconciliationis humanae altare aureum in supplementum omnium, quos vixi dierum, in quibus Deo non detuli fructum.

Benedico tibi, cor Jesu nobilissimum, ob illum amorem, quo a Spiritu sancto ex castissimo Mariae Virginis sanguine es creatum! Glorifico te, cor Jesu dulcissimum, ob illum amorem, quo a sanctissima Trinitate omnibus coelestibus donis es decoratum. Magnifico te, cor Jesu mitissimum, ob illum amorem, quo semper erga genus humanum arsisti. Veneror te, cor Jesu benignissimum, ob illum amorem, quo in cruce moriens disruptum fuisti. Collaudo te, cor Jesu fidissimum, ob illum amorem, quo lancea transfigi, sanguinemque et aquam destillare voluisti.

Te igitur, o sanctissima omnique laude dignissima Trinitas per illud cor summe benedictum laudo, glorifico et benedico, quod potueris, sciveris atque volueris huic nobilissimo cordi tam multiplicia dona gratiarumque abundantiam conferre, et summo, quo possum, affectu et reverentia offero tuae supremae maiestati idipsum cor dulcissimum atque unice dignissimum omni honore, quia plenum est divina gratitudine ac beatitudinis perfectione excellens in perpetuum, atque oro, ut per illud ipsum supplere ac

perfecte restaurare digneris quidquid mali commisi et in omni bono neglexi. Amen.

Oratio ad cor Jesu pro agonizantibus. — (Indulg.)

O clementissime Jesu, amator animarum, obsecro te per agoniam cordis tui sanctissimi et per dolorem matris tuae immaculatae, lava in Sanguine tuo peccatores totius mundi nunc positos in agonia et hodie morituros. Amen.

Cor Jesu in agonia factum, miserere morientium.

Commemoratio cordis beatae Mariae Virginis.

V. Cor Mariae immaculatum,

R. Amore Jesu, quo ardes, accende cor nostrum.

Oremus. Clementissime Deus, qui ad peccatorum salutem miserorumque perfugium cor sanctissimum et immaculatum Mariae divino cordi Filii Jesu Christi caritate et misericordia simillimum esse voluisti; concede, ut qui huius dulcissimi et amantissimi cordis memoriam agimus, secundum cor Jesu inveniri mereamur. Per eumdem Dominum nostrum etc. Amen.

Preces ad obtinendum zelum pro extirpatione peccatorum per intercessionem B. M. V. sine labe conceptae. — (Indulg.)

Misericordissime Deus toto corde detestor atque abominor omnia mea peccata; detestor etiam ac defleo omnia peccata aliorum ab initio mundi usque ad hanc horam commissa, quia supremam tuam maiestatem offendunt. Firmiter quoque statuo omnia peccata vitare atque in aliis extirpare illorumque causas et pericula tollere. In hunc finem auxilium gratiae tuae suppliciter peto, benignissime Deus, per intercessionem sanctissimae Virginis Mariae, quam ab omni peccato tam originali quam actuali praeservare dignatus es. Per Christum Dominum nostrum. Amen.

Clementissime Salvator, qui pati et mori dignatus es, ut nos liberares, et qui sanctissimam matrem tuam singulari privilegio a labe originali et ab omni peccato actuali praeservari voluisti, te supplices ex-

oramus, ut per intercessionem eiusdem tuae matris omnia peccata semper vitare et in aliis extirpare eorumque causas et pericula tollere valeamus. Qui vivis et regnas in saecula saeculorum. Amen.

Oratio ad cor B. M. V. pro conversione peccatorum. (Indulg.)

O clementissima Maria, refugium peccatorum, obsecro te per dolores cordis tui compassione pleni, et per mortem dilecti Filii tui Jesu, impetra omnibus peccatoribus mundi, iis praesertim, qui scandalis et pravis doctrinis alios in peccatum adducunt, gratiam, ut sincere convertantur. Amen.

Cor Mariae compatiens, succurre peccatoribus.

Tertius modus visitandi SS. Sacramentum.

Litaniae Smi. Nominis Jesu.

(S. R. C. 12. Aug. 1862.)

Kyrie eleison. — Christe eleison. — Kyrie eleison.
Jesu audi nos. — Jesu exaudi nos.

Pater de coelis Deus,
Fili Redemptor mundi Deus,
Spiritus sancte Deus,
Sancta Trinitas unus Deus,
Jesu, Fili Dei vivi,
Jesu, splendor Patris,
Jesu, candor lucis aeternae,
Jesu, Rex gloriae,
Jesu, sol iustitiae,
Jesu, Fili Mariae Virginis,
Jesu amabilis,
Jesu admirabilis,
Jesu, Deus fortis,
Jesu, Pater futuri saeculi,
Jesu, magni consilii Angele,
Jesu potentissime,
Jesu patientissime,
Jesu obedientissime,
Jesu mitis et humilis corde,

Miserere nobis!

Jesu, amator castitatis,
Jesu, amator noster,
Jesu, Deus pacis,
Jesu, auctor vitae,
Jesu, exemplar virtutum,
Jesu, zelator animarum,
Jesu, Deus noster,
Jesu, refugium nostrum,
Jesu, pater pauperum,
Jesu, thesaurus fidelium,
Jesu, bone pastor,
Jesu, lux vera,
Jesu, sapientia aeterna,
Jesu, bonitas infinita,
Jesu, via et vita nostra,
Jesu, gaudium Angelorum,
Jesu, rex Patriarcharum,
Jesu, inspirator Prophetarum,
Jesu, magister Apostolorum,
Jesu, doctor Evangelistarum,
Jesu, fortitudo Martyrum,
Jesu, lumen Confessorum,
Jesu, puritas Virginum,
Jesu, corona Sanctorum omnium,

} Miserere nobis!

Propitius esto, — parce nobis, Jesu.
Propitius esto, — exaudi nos, Jesu.

Ab omni malo,
Ab omni peccato,
Ab ira tua,
Ab insidiis diaboli,
A spiritu fornicationis,
A morte perpetua,
A neglectu inspirationum tuarum,
Per mysterium sanctae incarnationis tuae,
Per nativitatem tuam,
Per infantiam tuam,
Per divinissimam vitam tuam,

} Libera nos, Jesu!

Per labores tuos,
Per agoniam et passionem tuam,
Per crucem et derelictionem tuam,
Per languores tuos,
Per mortem et sepulturam tuam,
Per resurrectionem tuam,
Per ascensionem tuam,
Per gaudia tua,
Per gloriam tuam,

Libera nos, Jesu!

Agnus Dei, etc., — parce nobis, Jesu!
Agnus Dei, etc., — exaudi nos, Jesu!
Agnus Dei, etc., — miserère nobis, Jesu!
Jesu, audi nos! — Jesu, exaudi nos!

Oremus. Domine Jesu Christe, qui dixisti: petite, et accipietis; quaerite et invenietis; pulsate et aperietur vobis; quaesumus, da nobis petentibus divinissimi tui amoris affectum, ut te toto corde, ore, et opere diligamus, et a tua nunquam laude cessemus.

Sancti nominis tui, Domine, timorem pariter et amorem fac nos habere perpetuum, quia nunquam tua gubernatione destituis, quos in soliditate tuae dilectionis instituis. Qui vivis et regnas etc.

O bone Jesu, o piissime Jesu, o dulcissime Jesu, o Jesu, Fili Dei et Mariae Virginis, plene misericordia et pietate; o dulcis Jesu, secundum magnam misericordiam tuam miserere mei. O clementissime Jesu, per pretiosum illum Sanguinem, quem pro peccatoribus effudisti, deprecor te, ut abluas omnes iniquitates meas, et in me miserum et indignum humiliter veniam petentem sanctumque nomen tuum invocantem respicias. O nomen Jesu, nomen delectabile! o nomen Jesu, nomen amabile! Quid est enim Jesus, nisi Salvator? Itaque propter nomen sanctum tuum, o mi Jesu, esto mihi Jesus et salva me. Ne permittas me damnari, quem pretioso Sanguine tuo redemisti. O bone Jesu, ne perdat me iniquitas mea, quem creavit bonitas tua omnipotens. O benignis-

sime Jesu, miserere mei, dum tempus est miserendi; ne damnes me, dum tempus est iudicandi. O piissime Jesu, si me damnare velit tua severa iustitia, appello et confugio ad tuam piissimam misericordiam. O amantissime Jesu, o desideratissime Jesu, o mitissime Jesu, suscipe me in numerum electorum tuorum. O Jesu salus in te credentium! o Jesu fiducia ad te confugientium! o Jesu dulcedo te amantium! Fac, ut diligam te, tibique fideliter adhaeream et post hanc miseriam feliciter ad te perveniam. Amen.

PRECES ANTE ET POST SACRAMENTALEM CONFESSIONEM PERSOLVENDAE.

A. Ante confessionem.

Orationes praeparatoriae
(ex quibus una alterave seligi potest).

1. Ad te, Domine Jesu, denuo supplex revertor, qui peccando a te toties discessi; quo enim ibo, nisi ad te? si tu me repellis, quis me suscipiet? si tu condemnas, a quo veniam sperabo? Firmissime quidem antehac statui, servare iustificationes tuas omniaque peccata, potissimum ista .... vitare; sed eheu! instabilis factus sum, et concupiscentiae illecebris seductus te iterum dereliqui. Peccavi, quid faciam? quo me convertam miser, nisi ad te, in quo est salus, vita et resurrectio nostra? Respice in me, Domine Jesu, quemadmodum in Petrum respexisti, et miserere mei. Utinam dolorem cordis mei tot lacrymis, quot ille, contestari possem! In tua misericordia, mi Jesu, quae maior est, quam mea iniquitas, spem omnem pono. Plus tu potes dimittere, quam ego committere. Ne proiicias me a facie tua. Dic animae meae: *Salus tua ego sum.* Ps. 34, 4.

2. Quis dabit capiti meo aquam et oculis meis

fontem lacrymarum, ut plorem die ac nocte peccata mea, quibus te, amantissime Jesu, toties ad iram provocavi! ad pedes tuos cum Magdalena provolvor, eosque ex animo amplector et exosculor, tuam supplex misericordiam implorans. Parce Domine, parce peccatis meis; quae utinam tam largo lacrymarum imbre, quam peccatrix illa, possem eluere! harum defectum, mi Jesu, roseo tuo, quem pro me copiosissime fudisti, Sanguine compensa. A pedibus tuis non discedam; hos firmiter tenebo tamquam salutis meae anchoram, nec dimittam, donec benedixeris mihi, et audiam illa summae consolationis verba: *Remittuntur tibi peccata tua.* Matth. 9, 2.

3. *Pater, peccavi in coelum, et coram te; iam non sum dignus vocari filius tuus.* Desideriis et concupiscentiis meis obtemperavi, te fidelissimo Patre contempto. Fodi mihi cisternas consolationum terrenarum, cisternas dissipatas, quae continere non valent aquas, te fonte aquae vivae derelicto. Gaudium in creaturis quaesivi, quod in te solo inveniri potest. Vere „*non est pax impiis.*" Quare ad te redeo, o benignissime Pater, cuius misericordiae non est numerus et bonitatis infinitus est thesaurus. Iterum exclamo: *Pater, peccavi in coelum, et coram te;* redde mihi, obsecro, licet filii nomine indigno, gratiae tuae vestem, quam peccatis meis perdidi; restitue amoris tui annulum, quem amore creaturarum pessumdedi, ut hoc ornatu insignitus in coena tua Eucharistica comparere merear, tibique aeternum coniungi. *Mihi enim adhaerere Deo bonum est.* Ps. 72, 28.

4. Confiteor adversum me iniustitiam meam tibi, Domine! inique egi non modo contra divinae maiestatis tuae honorem, verum etiam contra proximi mei caritatem, quem ut diligerem sicut me ipsum, praecepisti. Saepe, fateor, graviterque contra hoc tuum praeceptum peccavi; cupidus heu nimium fui

rerum temporalium, aliorum damno; nimis laudis propriae appetens, aliorum contemptu; quid tandem proderit mihi, si universum mundum lucratus fuero, animae vero meae detrimentum faciam? quid ex mundi gloria mihi erit, si ad infernum descendam? quid a coelo, quid a terra sperare possum, te Deo meo offenso? Agnosco, mi Deus, inique me hactenus egisse; ignosce culpam agnoscenti. Aufer a me, quod hactenus fovi, cor lapideum, durum et invidum, et redde cor carneum, cor humanum, cor mite, tuaeque benignitati conforme, ut et ego inter filios Abrahae, a te electos, recenseri merear. *Tu enim venisti salvum facere, quod perierat.* Matth. 18, 11.

5. Sero ad te, venio, o Jesu crucifixe! tempus est, ut me tibi conciliem; quot enim iuvenes aeque ac senes mors interea abstulit, dum ego peccatis indulsi? an non et ego una cum illis e medio tolli aeternumque damnari potuissem? quid te, mi Jesu, movit, ut mihi prae aliis parceres, nisi bonitas tua infinita? ne ergo me, quaeso, nunc a te repellas, nemo unquam serio poenitens ad te sero venit. Latroni in cruce ultimo vitae articulo condonasti quidquid omnibus vitae suae annis peccavit, eodemque die in paradisum recepisti. Per insigne hoc tuae misericordiae et clementiae opus, te supplex cum eodem latrone (utinam pari amoris et doloris affectu) oro, o Jesu Nazarene, miserere mei, et me licet indignum, in tuam gratiam recipe. Fateor amarissimae tuae Passionis et crucis causam esse delicta mea, quae proinde ex animo nunc detestor cum firmissimo proposito, ea me deinceps cum tua gratia nunquam repetiturum. Miserere mei, o Jesu, miserere mei, qui *misereris omnium propter poenitentiam.* Sap. 11, 24.

6. Erravi sicut ovis, quae periit, pastor bone, pie Jesu, quaere servum tuum, et reduc me in viam mandatorum tuorum. Tu enim dixisti: Visitabo oves meas; quod perierat, requiram; et quod abiectum

erat, reducam; quod contractum est, alligabo; et quod infirmum, consolidabo. Aspice vulnera peccatorum meorum, quorum non est numerus, et sana ea. Tuis me humeris licet indignum excipe, et adduc ad gregem electorum tuorum; ibi *misericordias Domini in aeternum cantabo.* Ps. 88. 2.

7. Me miserum, qui Hierosolymis Jerichuntem descendi; qui loco verae pacis deserto, fallaces mundi et carnis delectationes sectatus sum, et in manus infernalium latronum incidi, a quibus innocentiae veste spoliatus, et ad mortem animae miserando spectaculo vulneratus sum! Propitios in me oculos converte, o pie Samaritane, et miserere mei in sanguine peccatorum meorum me volutantis. Non est, qui possit aut velit misero mihi in hoc statu salutarem praebere manum praeter te, Domine Jesu; in te solo meae vitae spes est posita; tu unicus es animae meae medicus; huic, obsecro, amoris tui vinum et misericordiae oleum infunde, et induc eam in vulnus sacratissimi lateris tui. *Haec requies mea in saeculum saeculi: hic habitabo, quoniam elegi eam.* Ps. 131, 14.

8. Domine omnipotens, importabilis est magnificentia gloriae tuae, et insustentabilis ira comminationis tuae super peccatores; immensa vero, et investigabilis misericordia promissionis tuae; quoniam tu es Dominus altissimus, benignus, longanimis, et multum misericors, et *praestabilis super malitia.* Joel. II, 13. Tu, Domine, secundum multitudinem bonitatis tuae, promisisti poenitentiam et remissionem iis, qui peccaverunt tibi, et multitudine miserationum tuarum statuisti poenitentiam peccatoribus in salutem. Tu igitur, Domine, Deus iustorum, non posuisti poenitentiam iustis Abraham, et Isaac, et Jacob, iis, qui tibi non peccaverunt, sed posuisti poenitentiam propter me peccatorem, quoniam peccavi super numerum arenae maris; multiplicatae sunt iniquitates

meae, et non sum dignus intueri et aspicere altitudinem coeli prae multitudine iniquitatum mearum. Et nunc flecto genu cordis mei, precans a te bonitatem. Peccavi, Domine! peccavi, et iniquitates meas agnosco. Quare ergo obsecro te, remitte mihi, Domine! remitte mihi, et ne simul perdas me cum iniquitatibus meis, neque in aeternum iratus, damnes me; quia tu es Deus, Deus, inquam, poenitentium; et in me ostendes omnem bonitatem tuam, et quia indignum salvabis me secundum magnam misericordiam tuam, laudabo te semper, omnibus diebus vitae meae laudetque te omnis virtus coelorum in saecula saeculorum. Amen.

Clementissime Pater! dignare ceteris, quae mihi iam contulisti, innumeris beneficiis etiam hoc adhuc addere, ut mentis meae tenebras gratia tuae visitationis illumines, affectum voluntatis inflammes et corrobores, ut cognoscam, quidquid cogitatione et affectu, verbis, operibus et omissionibus contra te, contra proximum et me ipsum peccaverim!

Examen conscientiae
pro confessionibus ordinariis. [1]

I. *Circa curam rerum spiritualium:* Preces quotidianae, quot? quomodo? meditatio cum additionibus? praeparatio ad Missam remota et proxima? in ipsa Missae celebratione qualis intentio? attentio? devotio? an fideliter servatae rubricae? quaenam gratiarum actio post Missam? Breviarium, quando? an integre, an digne, situ locoque decenti? an attente? an devote? num Breviarii recitationem consideras ut magnam strictissimamque obligationem tuam? annon nimis festinanter et decurtanter utcunque per-

[1]) Pro confessione generali legatur „Ordo vitae sacerdotalis" in fine huius partis positus; valde etiam commendandus est libellus *Examen ad usum cleri* auctore P. Deharbe S. J. Ratisbonae 1849.

murmurando? nonne distractionibus ansam praebes, pensumve in somni tempora differs. Lectio spiritualis? Examen conscientiae particulare? generale?

II. *Circa usum Sacramentorum:* Num confiteris vera cum sinceritate, contritione et emendationis proposito? etiam circa venialia, quae confiteris? Quomodo te praeparas? Num forte quaeris confessarium, qui neque interroget, neque dirigat, vel forte eodem ac tu vitio laboret?

III. *Circa curam animarum.* 1. An confessiones audisti libenter? serio? absque personarum acceptatione? num rogatus ad Sacramenti alicuius administrationem ire tardas? num obmurmuras? 2. An conciones sedulo praeparatae et graviter habitae absque tui exquisitione et vanitate? 3. An curam paternam impendis pueris (in schola et extra scholam?) pauperibus? aegris? Num forte absque legitima causa nimis frequenter abes a parochia cum animarum damno, aut saltem periculo?

IV. *Circa vitam privatam.* *1. Fides:* cogitationes? colloquia? lectiones (quasnam ephemerides lectitare soles?) studium? *2. Obedientia:* repugnantia? obmurmuratio? violatio ieiunii vel abstinentiae? *3. Castitas:* cogitando? non repellendo tentationes? desiderando? interrogando? loquendo? videndo? tangendo? *4. Temperantia:* in cibo? potu? somno? lusu? relaxatione animi? — an admissa ira? scurrilitas? levitas?) *5. Caritas:* invidia? detractio? calumniae? verba dura? eleemosynae? *6. Modestia clericalis:* in custodia sensuum? in conversatione? vestitu? tonsura? supellectili?

Peccavi Domine peccatum grande, et multorum mihi conscius sum delictorum; sed nec sic despero, quoniam ubi abundaverunt delicta, superabundavit et gratia. Qui de venia peccatorum suorum desperat, negat te Deum esse misericordem. Magnam iniuriam tibi facit, qui de tua misericordia diffidit.

Non possum terreri multitudine peccatorum, si mors tua, Domine Jesu, in mentem mihi venerit. Clavi et lancea clamant mihi, quod tibi reconciliatus sum. Longinus aperuit mihi latus tuum, et ego intravi et ibi requiesco securus; nullum tam potens amoris erga te incitamentum est, quam mors tua, mi Jesu, qua me redemisti. Inclinas caput tuum in morte, ut osculum mihi, quamvis peccatori, des; extendis brachia tua in cruce et expandis manus tuas, paratus in amplexus meos. Inter brachia tua et vivere volo, et mori cupio. Amen. (S. Augustinus.)

Actus contritionis. Utinam te Domine, mi Deus, ex toto corde meo, ex tota anima mea et ex omnibus viribus meis super omnia diligam! Utinam ipsum Seraphinorum amorem exaequem, et in eodem semper persistam! *Tu scis, Domine, quia amo te,* magisque amare cupio; quod millies malo mori, quam in illud peccatum .... in illa peccata .... relabi. O quam doleo, quod te, summum et amantissimum bonum meum unquam offenderim! Utinam (quod gratia tua fretus firmissime propono) te nunquam vel minimo delicto offendam! Tu enim omni amore, honore et cultu dignus es, cuius sanctissimam voluntatem in omnibus exequi cupio. Amen.

Alius modus eliciendi actum contritionis et propositi. O Pater misericordiarum! quid retribui tibi pro dilectione tua? nihil nisi peccata, negligentias, ingratitudinem! utinam nunquam te offendissem nec offenderem posthac in aeternum! Tibi soli peccavi et malum coram te feci. Doleo ex toto corde de omnibus peccatis meis tam occultis, quam mihi notis, quia iis te offendi, qui es summe bonus, infinite perfectus, maxime amabilis. Doleo quia peccavi contra te Creatorem, Redemptorem, Deum meum. Poenitet me unquam peccasse! Displicet, quod ausus sim te Deum meum offendere. Supplex peto veniam et misericordiam. Detestor, execror, abominor omnia

delicta, quae inde a pueritia in hanc usque horam commisi; detestor illa super omnia detestabilia propter foedam eorum turpitudinem, propter iram et poenam iustitiae tuae, propter detrimentum animae meae, propter ingratitudinem contra bonitatem tuam. Imprimis autem detestor omnia *(illud autem .... illa .... imprimis)* quia te summum bonum offendi, quia cor tuum contristavi, quia displicui et malum feci tibi, qui, licet coelum non esset nec infernus, nec praemium nec poena, attamen propter infinitam tuam bonitatem et perfectionem eras et es dignissimus, qui nunquam offendatur, sed semper ametur, colatur et honoretur. Ignosce, mi Deus, qui non vis mortem peccatoris, ignosce. Propono firmissime, ex hoc momento nunquam iterum te offendere. Propono vitare constanter et singulari studio deliberata peccata ad unum omnia et occasiones peccandi mortaliter, et magna sollicitudine illud declinare *(nominetur quod supra)*. Confitebor illud. Agam poenitentiam. Serviam tibi Deo meo fidelius. Ignosco tui amore omnibus; quotquot unquam gravavi, scandalizavi, laesi, contristavi, contempsi aut iudicavi, ab his veniam humiliter peto, iisque pro viribus satisfacere cupio. Et quia haec forte non sufficiunt delendis eis, quae contraxi, debitis, etiam in satisfactionem offero merita Jesu Christi, B. Virginis, omniumque Sanctorum, opera mea, vitamque totam. Ignosce, Pater clementissime, et filium prodigum in gratiam recipe, a qua nunquam me sinas excidere. O Deus optime, potius mihi mortem immitte, quam in peccatum grave relabi permittas. Malo mori quam peccare. Adiuva imbecillitatem meam!

B. Post confessionem.

Sit tibi, obsecro, meritis Beatae semper Virginis genitricis tuae Mariae et omnium Sanctorum grata et accepta ista confessio mea, et quidquid mihi de-

fuit, nunc et alias de sufficientia contritionis, de puritate et integritate confessionis, suppleat pietas et misericordia tua et secundum illam digneris me habere plenius et perfectius absolutum in coelo; qui vivis et regnas Deus in saecula saeculorum. Amen.

Gratias immensas tibi ago Domine, quia dirupisti vincula mea, quibus tenebar in daemonis servitute, et quia eripuisti animam meam a perditione, eamque pretioso Sanguine tuo mundatam restituisti divinae tuae gratiae.

Ad te, o benignissime Jesu, revertor et gratias ago, quod a foedissima peccatorum meorum lepra mundare me dignatus fueris. Sit nomen tuum, o Jesu, benedictum in saecula. Vere tu es Jesus, hoc est Salvator, qui neminem a te quantumlibet flagitiosum repellis, qui omnes serio poenitentes in gratiam recipis, et in numerum filiorum tuorum adscribis. Misericordiae tuae viscera, o Jesu, agnosco et amplector, meque totum servitio tuo deinceps addico. Adiuva, obsecro, imbecillitatem meam, ut nunquam huius, quod mihi praestitisti, beneficii oblitus, amore ullius delectationis, aut praeposteri affectus impulsus, in priora peccata relabar meque a te separem. Cor et animam meam dilectionis tuae brachiis ita tecum constringe, ut dicere cum Apostolo, possim: *Quis me separabit a caritate Christi!* Rom. 8. 35.

O dulcissime Redemptor! amo te ex toto corde meo et ex tota anima mea, quia infinite bonus es. Doleo quod unquam te offenderim, firmiterque propono in posterum iam non peccare.

Da Domine, ut deinceps diligam te, ut serviam tibi constanti voluntate, ut gratiam tuam conservem et potius moriar, quam ex illa per peccatum iterum excidam.

Largire mihi Domine gratiam proposita exequendi, vitam serio emendandi et in gratia tua ad mortem usque perseverandi.

Deus, qui diligentibus te facis cuncta prodesse, da cordi meo inviolabilem tuae caritatis affectum, ut haec desideria de tua inspiratione concepta nulla valeant tentatione mutari. Per Christum Dominum nostrum. Amen.

PRECES AD LUCRANDAS INDULGENTIAS

vel sibi, vel animabus in purgatorio detentis applicandas.

Oratio praeparatoria. Omnipotens sempiterne Deus, cuius misericordia a peccatis omnibus aeternaeque damnationis reatu me absolutum confido, quamvis temporalibus poenis obnoxius permaneam; cum vero his diluendis opera mea non sufficiant, ad inexhaustum meritorum unigeniti Filii tui, Domini nostri Jesu Christi, Sanctorumque thesaurum confugio, ut huius abundantia tenuitati et indigentiae meae subveniatur. Promptum me ad omnia, quae hunc in finem praestanda sunt, offero. Suscipe ea, o pater misericordiarum, in unione Passionis et mortis eiusdem Filii tui, plenariacque huius indulgentiae me, licet indignum, fac participem. Amen.

1. Oratio ad Deum Patrem,

pro exaltatione s. matris ecclesiae.

Memento, o Pater aeterne, congregationis tuae, quam possedisti ab initio. Agnosce ecclesiam velut sponsam unigeniti Filii tui, pro qua ipse Sanguinem suum profundere non dubitavit; hanc, obsecro, sanctitatis decore, gratiarum opibus, hereditatis amplitudine ita exalta, ut digna compareat tali sponso, tantoque redemptionis pretio. Respice benigne eiusdem sanctae matris filios, eorumque numero universas gentes associa, ut omnes te Deum Patrem et quem misisti, Jesum Christum, una cum Spiritu sancto fide viva agnoscant, spe firma invocent, et caritate perfecta complectantur. Amen.

Pater noster etc. Ave Maria etc.

V. Vide Domine, et visita vineam istam,
R. Et perfice eam, quam plantavit dextera tua.
Oremus. Respice, quaesumus Domine, super hanc familiam tuam, pro qua Dominus noster Jesus Christus non dubitavit manibus tradi nocentium et crucis subire tormentum. Qui tecum vivit etc.

2. Oratio ad Deum Filium
pro exstirpatione haeresum.

O Jesu, lux vera, quae illuminat omnem hominem venientem in hunc mundum. Fac, oro, per inaestimabilem Passionis et mortis tuae virtutem, ut pulsis haeresum et errorum tenebris, veritatis tuae lumen omnes amplectantur, et in optatum ecclesiae tuae gremium confluant. O pastor bone, qui animam tuam pro ovibus tuis posuisti, gregem tuum protege et contra vim insidiasque eorum defende, qui veniunt in vestimentis ovium, intrinsecus autem sunt lupi rapaces. Fac, ut unum omnes pastorem admittant, et unum omnium sit ovile. Mane nobiscum, Domine, quoniam dixisti: Ecce ego vobiscum sum omnibus diebus usque ad consummationem saeculi. Ostende ecclesiam tuam aedificatam esse super petram, et portas inferi non praevalere adversus eam. Amen.
Pater noster etc. Ave Maria etc.
V. Ne tradas bestiis animas confitentes tibi,
R. Et animas pauperum tuorum ne obliviscaris in finem.
Oremus. Ecclesiae tuae, quaesumus Domine, preces placatus admitte; ut destructis adversitatibus et erroribus universis, secura tibi serviat libertate. Per Christum Dominum etc.

3. Oratio ad Spiritum sanctum,
pro concordia christianorum principum.

O sancte Spiritus, Spiritus amoris et pacis, qui tot tamque diversas gentes in unitate fidei congregasti; largire christianis principibus, eorumque consiliariis

abundantiam tuae gratiae, novoque illo caritatis mandato, quod Christus abiens ex hoc mundo discipulis suis dedit, eorum corda imbue, ut ex hoc omnes agnoscant, eos in numero electorum tuorum censendos, et christiano nomine dignos esse. Fac, ne ulla unquam cupiditate abducti, quidquam moliantur, quod divinae tuae gloriae concordiaeque ecclesiae adversetur, sed coniunctis potius viribus ad pacis aeternae visionem, ad coelestem Jerusalem populum sibi subiectum secum perducere nitantur. Amen.

Pater noster etc. Ave Maria etc.

V. Fiat pax in virtute tua,

R. Et abundantia in turribus tuis.

Oremus. Deus, a quo sancta desideria, recta consilia, et iusta sunt opera, da servis tuis illam, quam mundus dare non potest, pacem; ut et corda nostra mandatis tuis dedita et hostium sublata formidine, tempora sint tua protectione tranquilla. Per Christum Dominum etc.

Oratio ad SS. Trinitatem,

qua peractorum operum, quae ad indulgentias lucrandas praescripta erant, fit oblatio.

Praestitisse nunc mihi videor, o SS. Trinitas, quaecunque ad plenariam debitarum poenarum indulgentiam impetrandam praescripta erant. Haec et multo plura divinae maiestati tuae, utpote innumeris eidem nominibus obstrictum, praestare me oportuisset. Infinitae bonitati tuae profusaeque in nos licet indignissimos liberalitati tribuendum est, quod tam cumulate vilissima debitae servitutis nostrae opera remunereris. Suscipe ergo, o SS. Trinitas, opera a me quomodocunque praestita, et fac, ut horum defectus Passione et morte Domini nostri Jesu Christi, eiusdemque Sanguine pretiosissimo pro nobis effuso suppleantur; atque ita me (vel animam istam) plenariae huius indulgentiae fac participem. Pro quo bene-

ficio tibi coelum et terra mecum laudes et gratiarum actiones cantent, nunc et in perpetuum. Amen.

Pater noster etc. Ave Maria etc.

SALUTATIO ANGELICA

(ad trinum campanae pulsum. — Indulg.).

V. Angelus Domini nuntiavit Mariae,
R. Et concepit de Spiritu sancto. Ave Maria etc.
V. Ecce ancilla Domini,
R. Fiat mihi secundum verbum tuum. Ave Maria etc.
V. Et Verbum caro factum est,
R. Et habitavit in nobis. Ave Maria etc.
V. Ora pro nobis sancta Dei genitrix,
R. Ut digni efficiamur promissionibus Christi.

Oremus. Gratiam tuam, quaesumus, Domine, mentibus nostris infunde; ut qui Angelo nuntiante, Christi Filii tui incarnationem cognovimus, per Passionem eius et crucem ad resurrectionis gloriam perducamur. Per eundem Christum Dominum nostrum.
R. Amen.

Tempore paschali non dicitur *Angelus*, sed sequens Antiphona, stando:

Regina coeli, laetare, Alleluia.
Quia quem meruisti portare, Alleluia.
Resurrexit sicut dixit, Alleluia.
Ora pro nobis Deum. Alleluia.
V. Gaude et laetare, Virgo Maria, Alleluia.
R. Quia surrexit Dominus vere. Alleluia.

Oremus. Deus, qui per resurrectionem Filii tui Domini nostri Jesu Christi mundum laetificare dignatus es; praesta quaesumus; ut per eius genitricem Virginem Mariam perpetuae capiamus gaudia vitae. Per eundem Christum Dominum nostrum. *R.* Amen.

PRECES VESPERTINAE.

Litaniae B. M. V. Lauretanae.

(Vel recitantur *Litaniae SS. Nominis Jesu* pag. 160.)

Kyrie eleison. — Christe eleison. — Kyrie eleison.
Christe audi nos. — Christe exaudi nos.
Pater de coelis Deus, — miserere nobis.
Fili Redemptor mundi Deus, — miserere nobis.
Spiritus sancte Deus, — miserere nobis.
Sancta Trinitas unus Deus, — miserere nobis.
Sancta Maria, — ora pro nobis.

(Ora pro nobis!)

Sancta Dei Genitrix,
Sancta Virgo virginum,
Mater Christi,
Mater divinae gratiae,
Mater purissima,
Mater castissima,
Mater inviolata,
Mater intemerata,
Mater amabilis,
Mater admirabilis,
Mater Creatoris,
Mater Salvatoris,
Virgo prudentissima,
Virgo veneranda,
Virgo praedicanda,
Virgo potens,
Virgo clemens,
Virgo fidelis,
Speculum iustitiae,
Sedes sapientiae,
Causa nostrae laetitiae,
Vas spirituale,
Vas honorabile,
Vas insigne devotionis,
Rosa mystica,
Turris Davidica,

Turris eburnea,
Domus aurea,
Foederis arca,
Janua coeli,
Stella matutina,
Salus infirmorum,
Refugium peccatorum,
Consolatrix afflictorum,
Auxilium christianorum,
Regina Angelorum,
Regina Patriarcharum,
Regina Prophetarum,
Regina Apostolorum,
Regina Martyrum,
Regina Confessorum,
Regina Virginum,
Regina Sanctorum omnium,
Regina, sine labe originali concepta,

Ora pro nobis!

Agnus Dei, etc., — parce nobis, Domine.
Agnus Dei, etc., — exaudi nos, Domine.
Agnus Dei, etc., — miserere nobis.
Christe audi nos. — Christe exaudi nos, etc.

Pater noster etc. Ave Maria etc.

1. O sacrosancta Trinitas, quanta fuit tua erga me hucusque bonitas et liberalitas! O Pater aeterne, gratias tibi ago immensas, quia me ad imaginem tuam, et ad salutem aeternam creasti, et in hanc usque horam tam paterne conservasti. Gratias tibi summas habeo, Fili Dei, quia pretioso Sanguine tuo me redemisti, et toties abluisti. Gratias tibi, s. Spiritus, maximas refero, quia me in Baptismo sanctificasti, et ad sanctam ecclesiam perduxisti. Infinita laus et gratiarum actio sit tibi, sanctissima Trinitas; quia hodie, omnibusque momentis vitae meae ab innumeris malis me protexisti, et tot beneficiis cumulasti. Quid habeo, mi Deus, quod rependam tibi? Suscipe, obsecro, omnia Jesu et Mariae

merita, et cum his meipsum, et omnia mea in perpetuum laudis et gratitudinis holocaustum.

2. O Pater luminum, per caritatem tuam aeternam erga me obtestor te, ut memoriam mihi renoves, intellectum illumines, voluntatem accendas, gratiamque largiaris agnoscendi, detestandi, emendandi et compensandi omnia peccata mea, negligentias et ingratitudines meas, quibus hodie oculos divinae maiestatis tuae offendi, ut deinceps tibi tanquam obedientissimus filius semper in omnibus actionibus meis placeam.

3. Examen particulare. — Exige ab anima tua rationem, per singulas horas vestigando de peccato seu defectu particulari, a quo emendari, vel de virtute, quam acquirere cupis.

Examen generale. — Exige ab anima tua rationem, percursis singulis diei horis, de peccatis cogitatione, verbo, opere et omissione admissis. Vide, quando et quomodo surrexeris; an et qua ratione preces matutinas persolveris; quomodo te gesseris in Missa, in Breviarii recitatione, in studiis, in conversatione, in prandio, in coena etc. Vide an et quomodo deliqueris contra Deum — contra proximum — contra te ipsum.

4. O Jesu, o Salvator mi! quam ingratum me tot ac tantis tuis beneficiis exhibui! quot nobilissimas horas male impendi! quot meriti aeterni occasiones neglexi! quot peccata denuo admisi, quorum ne vel unicum quidem pro totius mundi lucro fuisset admittendum! Damno ac detestor negligentiam malitiamque meam et doleo, quod animam meam tot naevis macularim, oculisque tuis divinis ingratam foedamque reddiderim. Doleo deinde, mi Jesu, quod iisdem graves poenas incurrerim, et promeruerim supplicia iustitiae et irae tuae. Maxime vero doleo de his et omnibus peccatis meis, quia displicent infinitae sanctitati tuae, quia offendunt summam bonitatem tuam, cui millies teneor et volo perfecte servire ac placere.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, miserere mei, quia iniquitatem meam cognosco, et ex intimo

corde doleo, quod te Deum summum et unicum bonum unquam offenderim.

5. Iterumne peccabo? corpus et animam meam, vulnera et Sanguinem Christi, coelum et omnia peccando prodigam? non faciam, o sancte Spiritus, non faciam. Abrenuntio et detestor coram te omnia peccata mea, et si, quae feci, adhuc facienda forent, non facerem in aeternum. Hoc praesertim peccatum N. quod gravius te offendit, o Deus! omni, quo possum modo cavebo. Sed unde mihi vires, proposita haec exequendi? Novi fragilitatem meam, et naturae corruptae instabilitatem. *Velle quidem adiacet mihi, sed perficere non invenio.* Ad te igitur confugio, o Spiritus divine! unica spes, et robur animae meae. Omnia possum, si tu me confortes. Statuo et propono, omnia peccata mea, adiuvante gratia tua, corrigere et peccandi occasiones sicut pestem fugere; corrobora me, o Spiritus fortitudinis, et qui dedisti velle, da perficere. Per Christum Dominum nostrum.

Salva nos, Domine; vigilantes, custodi nos dormientes, ut vigilemus cum Christo, et requiescamus in pace.

Custodi nos, Domine, ut pupillam oculi,
Sub umbra alarum tuarum protege nos.

Visita, quaesumus, Domine, habitationem istam, et omnes insidias inimici ab ea longe repelle; Angeli tui sancti habitent in ea, qui nos in pace custodiant, et benedictio tua sit super nos semper. Per Christum Dominum nostrum. Amen.

O Domina mea etc. *pag. 3.*

O fidelissime comes, a Deo tutelae meae assignate, protector et defensor, nunquam recedens a latere meo. Quas tibi gratias referam pro fide, amore innumerisque in me collatis beneficiis? Tu dormienti advigilas, moestum solaris, deiectum erigis, imminentia pericula avertis, futura doces cavere, a peccatis abstrahis, ad bonum impellis, lapsum ad poe-

nitentiam hortaris Deoque concilias; iamdudum fortassis in infernum detrusus fuissem, nisi tuis precibus divinam iram a me avertisses; ne precor, me unquam deseras. Ne in peccata incidam, advigila, et ad virtutes impelle, in adversis solare, in prosperis contine, in periculis tuere, in tentationibus adiuva, ne iis unquam succumbam. Preces et gemitus meos, omniaque pia opera divino conspectui offer, atque effice, ut in gratia ex hac perveniam ad vitam aeternam. Amen.

Quietem capiam, mi Jesu, ut vires corporis restaurem, et divino tuo obsequio aptior fiam. Mi Jesu, quoties respiro per noctem, toties tu a me sis benedictus, uti in coelis te Seraphim benedicunt et Cherubim. Mi Jesu, in te credo, mi Jesu, in te spero, mi Jesu, te amo super omnia. Tibi vigilo, tibi dormio, tibi vivo, tibi morior amantissime Jesu! Nos cum prole pia benedicat Virgo Maria †.

Dum vestes exuis, recita pro animabus fidelium defunctorum *Pater noster* et *Ave Maria* cum Psalmo *De profundis*.

Dum lectum subis: In nomine Domini nostri Jesu Christi crucifixi cubitum eo; ille mihi benedicat, custodiat me, et ad vitam perducat aeternam.

In lecto: In manus tuas, Domine, commendo spiritum meum. In pace cum Deo et hominibus dormiam et requiescam.

Evigilans mox mentem ad Deum eleva, ut cum Davide possis dicere: „memor fui nocte nominis tui, Domine:“ et huismodi affectus elice:

1. Laudate Deum sol et luna: laudate eum omnes stellae et lumen.
2. Benedicite noctes et dies Domino: benedicite lux et tenebrae Domino.
3. O quot religiosorum millia media nocte surgunt ad confitendum Domino, et ego in molli strato iaceo! Gaudeo ex animo, mi Deus, quod tu lauderis; particeps ego sim omnium timentium te!
4. O quot homines hac nocte mortem oppetunt! utinam felicem! omnipotens faustam donet morientibus horam!

5. Si tam molestum est, modicum sine somno iacere in plumis, quam grave erit, per totam aeternitatem iacere in prunis.

(Incipe denique recitare Litanias, vel alias preces familiares; ita facile tibi somnum conciliabis.)

ORDO VITAE SACERDOTALIS.

Pro quolibet vitae tempore.

I. *Deum diligite!* Deum summe bonum, summe perfectum, summe beneficum supra omnia et ex toto corde diligite, ita, ut unusquisque vestrum interroganti Christo, *amas me?* possit ter cum Apostolo Petro respondere, *Domine tu scis, quia amo te.* O cor durum et adamantinum, cor e sua sede avellendum, quod tanto divini amoris incendio circumdatum et involutum nullas divini amoris flammas aut scintillas perciperet! *Nos ergo diligamus Deum, quoniam Deus prior dilexit nos.* 1. Joan. 4.

II. *Christum imitamini!* Christum, omnium virtutum exemplar vitā, moribus, totā agendi ratione continuo exhibete; seu specimem Christi cogitantis, loquentis, agentis, patientis undequàque circumferte; ita ut, qui vos viderint, vos Christiferos aut Christiformes iure possint appellare.

III. *Bonum exemplum praebete!* „Exemplum esto fidelium in verbo, in conversatione, in caritate, in fide, in castitate.“ *1. Tim. 4. 12.* „Nullum puto, *ait S. Greg. M.* ab aliis maius praeiudicium, quam a sacerdotibus tolerat Deus, quando eos, quos ad aliorum correctionem posuit, dare de se exempla pravitatis cernit, quando ipsi peccamus, qui compescere peccata debuimus .... Causa sunt ruinae populi sacerdotes mali .... Cuius vita despicitur, necesse est, ut etiam praedicatio contemnatur.“ „Vita clericorum liber est laicorum.“ *Conc. Turon. 1537.* Sit omnibus exemplum vestrum Evangelium vivens, speculum lucens, liber docens. Vita vestra cum nomine

et cum charactere concordet. Cum nomine: clericus secundum vim nominis pars et sors Domini; presbyter, praebens iter, aut senior, non tam aetate, quam prudentiā et morum gravitate; sacerdos, sacer dux, sacra dans, sacra docens, sacra dicens. Cum charactere: quo tam alte ceteris vitae conditionibus praecellitis: *Ego elegi vos de mundo.* Joan. 15. *Fecit nos regnum et sacerdotes Deo et Patri suo.* Apoc. 1.: quo tam proxime acceditis ad Angelos, ad Mariam, ad Christum, ad Deum; ad Angelos ministerio et functione: vos omnes, pariter ac Angeli, *estis administratorii spiritus, in ministerium missi propter eos, qui haereditatem capient salutis;* ad Mariam relatione: *de qua natus est Jesus,* qui quotidie de novo in vestris manibus, velut in utero Virginis incarnatur; ad Christum potestate: *sicut misit me Pater, et ego mitto vos;* ad Deum ipsum dignitate: *Ego dixi, dii estis vos.* Quale ergo monstrum, quale portentum, cum ii, qui gradu supremo ac dignitate summa ad apicem coeli et thronum Dei evehuntur, moribus infimis et vita ima ad profundum abyssi, et characterem bestiae deprimuntur! *Homo, cum in honore esset, non intellexit; comparatus est iumentis insipientibus, et similis factus est illis.* Ps. 48. — „Sic decet omnino clericos in sortem Domini vocatos vitam moresque suos omnes componere, ut habitu, gestu, incessu, sermone aliisque omnibus rebus nil nisi grave, moderatum ac religione plenum prae se ferant; levia etiam delicta, quae in ipsis maxima essent, effugiant, ut eorum actiones cunctis afferant venerationem.“ *Conc. Trid. Sess. 22. c. 1. de ref.*

IV. *Mariam, Angelum custodem et Sanctos colite!* Mariam, filiam Dei Patris, matrem Dei Filii, sponsam Spiritus sancti, templum totius Trinitatis, coeli et terrae ac potissimum cleri reginam summo studio colite. Pariter sanctos patronos tum nominis,

tum loci; sanctos sacerdotes et levitas, totamque aulam coelestem pia devotione semper colite, eamdemque devotionem aliis inspirate.

V. *Pietatem fovete!* Pietatem ut sacrarum functionum vestrarum comitem fidissimam tenerrime fovete. *Exerce teipsum ad pietatem.* 1. Tim. 4. Nam plurimum valet ad attentionem mentis pariendam, ad fervorem cordis accendendum, ad devotionem animi inflammandam, ad bona opera perficienda, ad merita cumulanda, etc. *Pietas ad omnia utilis est.* Ibid.

VI. *Orationi vacate!* Orationi, quae intima est Dei cum homine, hominis cum Deo collocutio, qua hominum vota ad Deum deferuntur, quaque Dei dona ad homines referunter, quotidie saltem semihora, humillima mentis attentione, devotissimo animi sensu vacate. Juxta S. Aug. recte novit vivere, qui recte novit orare, et ex Doctorum sententia, qui orationem abiicit, viam salutis deserit; diem igitur sine oratione amissum diem existimate. Inter cetera vitae christiane et sacerdotaliter instituendae media, istud excellentissimum et forte viris sacris absolute necessarium. „Cum videro quempiam non amantem orandi studium, nec huius rei fervida vehementique cura teneri, continuo mihi palam est, eum nihil egregiae dotis possidere. Et quisquis non orat Deum, nec divino colloquio cupit assidue frui, is mortuus est et vita carens, expersque sanae mentis; nam hoc ipsum est evidentissimum argumentum amentiae, non intelligere magnitudinem huius honoris, nec amare deprecandi studium.“ *S. Bonav.* Inter ceteros auctores, qui materiam meditationis suppeditant, commendantur Beuvelet, Nepveu, de Ponte, Lancicius, Neuville, Chevassu, Chenart, Crasset, Avancinus, Croiset, Abelly, Medaille, Chaignon etc. qui forte ad conciones componendas, ad populos edocendos vobis maiori poterunt esse adiumento, quam ipsi concionatorum libri.

Divinum officium integre, reverenter, digne, attente,

ferventer, pie ac devote semper recitate. Locum, et tempus ad hoc munus idoneum seligite. Saltem in tres vices officium diurnum partimini. Satius est, quoad fieri potest, Matutinum et Laudes vigilia praecedenti, hora competenti recitare, ob maiorem facultatem die sequenti spiritualibus exercitiis, studio, et compositioni vacandi, Missam bene mane in gratiam agrestium, operariorum, domesticorum celebrandi, et ob plurima, quae ex inopinato adveniunt, quaeque curam praesentem exigunt. Ex modo, quo horae canonicae quotidie persolvuntur, thesaurus aut remunerationis, aut vindictae singulis diebus vobis paratur. Qualis ergo et quantus pro tota vita asservabitur?

VII. *Spiritum ecclesiasticum renovate et confirmate!* Spiritum ecclesiasticum in vobis renovate et confirmate. Spiritus ecclesiasticus est spiritus Christi, summi sacerdotis, ecclesiae ministris ad sui ordinis munia diligenter, alacriter et constanter obeunda abunde communicatus; seu ingenium sacerdotale et participatio copiosa Spiritus Christi ad functiones status ecclesiastici prompte, apte, digne exercendas. *Quicunque Spiritu Dei aguntur, ii sunt filii Dei ... Si quis spiritum Christi non habet, hic non est eius.* Rom. 8. Quod lumen coloribus, succus arboribus, penna volucribus, aqua piscibus, anima corporibus, hoc ferme viris sacris ingenium sacerdotale. In quibus vivit et viget, eos ad quaelibet audenda, sustinenda, perficienda, pro gloria Dei et animarum salute expeditos, alacres, indefessos vides; contra vero in quibus desideratur, eos non nisi elanguidos, desides, torpentes conspicis, eosque cum idolis et canibus mutis rite confers. Genius ille clericalis ordinatione, oratione, cum Christo coniunctione, status ecclesiastici aestimatione, bonorum sacerdotum conversatione, a mundano spiritu aversione maxime comparatur, excitatur, fovetur. Ordinatione: *Oremus*

Dominum, ut donet eis Spiritum sanctum. Pontif. Rom. Oratione: *Si quis indiget sapientia, postulet a Deo, qui dat omnibus affluenter.* Jac. 2. Cum Christo coniunctione: *Sicut palmes non potest ferre fructum a semetipso, nisi manserit in vite; sic nec vos, nisi in me manseritis.* Joan. 16. Status ecclesiastici aestimatione: *Melior est dies una in atriis tuis super millia.* Ps. 83. Bonorum sacerdotum conversatione: *Qui cum sapiente graditur, sapiens erit,* Prov. 13. A mundano spiritu aversione: *Nos autem non spiritum huius mundi accepimus, sed spiritum, qui ex Deo est.* 1. Cor. 2.

VIII. *Peccatum timete!* Peccatum, supremum malum, imo Dei et hominis unicum malum, praecipue vero superbiam, intemperantiam, incontinentiam, desidiam, avaritiam, vestro characteri magis probrosas, et malignius, utinam non verius, a laicis exprobratas, maxime timete. Peccata omnia, praesertim recidiva, eo magis clericis timenda, et sollicitius fugienda, quia sunt laicorum peccatis multo graviora, quia clerici in statu sublimiori collocantur, quia maioribus gratiae donis ditantur, quia ad maiorem sanctitatem vocantur, quia peccata clericorum maiori malitia, maiori Dei iniuria, maiori laicorum detrimento patrantur, quia difficilius condonantur, quia acerbius vindicantur. *Quis videt clericum cito poenitentem?* S. Chrysostomus. *Potentes potenter tormenta patientur.* Sap. 6, 7. Non tantum peccatum mortale fugite, sed etiam peccatum veniale, maxime quod maiori cum advertentia et deliberatione committitur; quia offendit Deum infinite perfectum, infinite bonum, infinite amandum; quia maiorem Deo irrogat iniuriam, quam omnia creaturarum bona opera possunt ei gloriam conferre; quia ad mortale trahit, etc. Sed maxime, quia quod veniale plebi, plerumque criminale sacerdoti. *S. Gregorius.* Levia etiam delicta, quae in ipsis maxima essent, effugiant. *Conc.*

Trid. Ab acedia et tepiditate summopere cavete, quippe quae ex iudicio Christi saluti, praesertim in viris sacris, sunt plurimum nocivae. *Utinam frigidus esses, aut calidus; sed quia tepidus es, et nec frigidus, nec calidus, incipiam te evomere ex ore meo.* Apoc. 3. Et vero experientia compertum est, saepius insignes peccatores ad sanam frugem reduci, quam tepidos et desides ad fervorem excitari.

IX. *A mundo cavete!* A mundo et amatoribus mundi, ac imprimis a sexu muliebri, [1]) et quidem devoto plurimum cavete. Quam contagiosum sit mundi consortium, ex variis testimoniis et exemplis perci-

---

[1]) „Sacerdotem non tantum malum, sed etiam mali speciem, fugere decet. A frequentiori consortio mulierum, etiam earum, quae pietatis et modestiae laude non immerito potiuntur, penitus abstineat. Ancillae, quibus ad res domesticas procurandas indiget, maturioris sint aetatis, integerrimae famae, castae, sobriae, subditae, ut, qui ex adverso est, revereatur nihil habens dicere malum; ut sumtuosius vestiantur, vel choreas frequentent, non toleret. Quidquid familiarius commercium redolet, id longe absit. Ancillam commensalem non habeat, neque cum ea deambulet, vel aliorum domus adeat, aut eodem vehiculo, nisi forsan publico, vehatur. Ut rebus, quae ad eam non pertinent, se immisceat, vel dominatricis partes sibi arroget minime patiatur. Actum est de auctoritate parochi, quem sui a mulieris imperiosa voluntate pendere autumant. Neque foeminis consanguineis aliquid indulgendum, quod domum sacerdotalem dedeceat, aut negotiorum ecclesiasticorum ordinem perturbet." *Concil. prov. Viennensis a.* 1858. *tit. V. cap.* 6. — „Nimiam familiaritatem et frequens consortium cum mulieribus, piis licet ac devotis religiosisve evitent. Animis casti, etiam religiose attendant, ne fideles ineptia offendant. Quare ne quis famulam vel oeconomam ex quacunque causa unquam mensae vel itineris vel deambulationis sociam faciat, vel cum ea societates, convivia, nundinas adeat, serio interdicimus." *Concil. prov. Colon. a.* 1860. *pag.* 151. — Cfr. Lambertini Instit. 82 et 83. De Syn. dioec. lib. 9. cap. 4.

pite. Audite ipsum Christum: *Vae mundo a scandalis .... Non pro mundo rogo .... Pater iuste, mundus te non cognovit.* Audite Joannem Apostolum: *Mundus totus in maligno positus est.* Audite quemdam alium: quoties inter homines fui, minor homo redii. Quam periculosa sit feminarum societas, audite Salomonem suā infaustā experientiā nimis edoctum: *Vinum et mulieres apostatare faciunt sapientes.* Eccli. 19. Mulierum societas eo periculosior, quod a rebus et functionibus divinis sapientum corda saepe sensim avertunt, et saepe quod coepit spiritu, carne desinit. Saepe intenditur salus unius animae, et duae pereunt personae. Ecclesiae ministris feminarum consortium pestis, lues, pernicies, venenum supra cuncta mortiferum. Ne unquam quis vestrum in praeterita castitate confidat, nec se Davide sanctiorem, Samsone fortiorem, Salomone sapientiorem existimet. Testatur S. Augustinus, se vidisse Dei ministros, sicut cedros Libani, virtute eximia sublimes, specie tamen et familiaritate mulieris corruisse, de quorum casu non magis praesumebat, quam Gregorii Nazianzeni aut Ambrosii.

X. *Ad solitudinem aspirate!* „Clericum solitudo facit, non publicum .... Facile contemnitur clericus, qui saepe vocatus ad prandium, ire non recusat.... Obsecro, carissime, ut multitudinem hominum et officia et salutationes et convivia veluti quasdam catenas fugias voluptatum. *S. Hieronymus.* Cum in solitudine coelum sit aspectabilius, sol clarior, aër purior, terra laetior, hora brevior, vita amoenior, conversatio Dei familiarior, salus securior, ad solitudinem, quantum licet homini ad sanctificationem aliorum addicto, intime aspirate. Secundum S. Bernardum sacerdos extra solitudinem (nisi sanitatis, caritatis, aut sui muneris ratione in publicum producatur), est quasi piscis extra aquam. Sacerdos vix alio quam ad altare, ad pulpitum, ad tribunal, aut ad aliam sacram

functionem, se videndum debet exhibere. Quovis alio saepe intuentium oculos male afficit, et aspectum offendit. Saepe saeculares praesenti arrident et applaudunt, absentem vero irrident et explodunt, a pede ad verticem facetiis et ridiculis coloribus totum depingunt. O nimis ab ordinis sui dignitate degeneres, o caecos et insensatos omnes, qui sic se laicis illudendos et contemnendos tradunt! Internam solitudinem vobis in corde effingite, eamque quocumque circumferte; quantumlibet occupati, ex consilio S. Bernardi mementote vos interdum vobismetipsis reddere.

XI. *Peccata deflete et tentationibus resistite!* Si, quod avertat Deus, in culpam gravem contigerit labi, statim a lapsu confidenter resurgite; ad remedium conscientiae, scilicet ad contritionem illico, ad Confessionem quamprimum recurrite, nec unquam vel uno temporis puncto, vestram periclitari aeternitatem sinite; sed exinde ad periculum vitandum cautiores et alacriores vos praebete; et sic, Deo adiuvante, ex malo exurget bonum. „Nullus sibi conscius mortalis peccati, quantumvis sibi contritus videatur, absque sacramentali Confessione ad sacram Eucharistiam accedat. Quod etiam ab iis sacerdotibus, quibus ex officio incubuerit celebrare, haec sancta Synodus perpetuo servandum esse decrevit, modo non desit copia confessoris; quodsi necessitate urgente sacerdos absque praevia Confessione celebraverit, *quamprimum* confiteatur. *Conc. Trid. Sess. 13. de Euch. cap 7.* Illa autem particula *quamprimum* non intelligitur quum sacerdos *suo tempore* confitebitur. *Conc. prov. Col. pag. 112.* Non censetur deesse *copia confessarii,* si absit is, cui soles confiteri, sed debet abesse quilibet approbatus. — In tentationibus, frequentius et vehementius vobis undequaque quam laicis ingruentibus, ad Deum, ad Mariam, ad piam orationem quam citissime confugite;

cuius orationis quaedam formulae, ut sit usus promptior et facilior, sunt scriptis et quidem altius memoriae demandandae v. g. *Deus in adiutorium meum intende ... Domine, salva nos, perimus ... Quomodo possum hoc malum facere, et peccare in Deum meum? ... Si modo moriturus essem, an hoc facerem?* Et aliae bene multae, quas saepe unicuique magis affectuosas Spiritus Dei intime suggerit. De Passione Christi, de morte, de iudicio, de inferno, de paradiso cogitate: *Memorare novissima tua, et in aeternum non peccabis.* Eccli. 7. Quam excellens, quam efficax remedium ad tentationes superandas, quod ab ipsomet Spiritu sancto praescribitur et commendatur! Exemplo etiam Christi, fallacibus daemonum verbis sacra Scripturae verba opponite.

XII. *Animarum saluti, praesertim vestrae incumbite.'* Cum nec soli salvari, nec soli perire possitis, animarum saluti, sed praesertim vestrae, toto zelo incumbite: *Quid enim,* ut monet Christus, *prodest homini, si mundum universum lucretur, animae vero suae detrimentum patiatur?* Matth. 16. In negotio salutis nemo tibi germanior unico filio matris tuae, ait S. Bernardus. Post primas curas, ex caritate bene ordinata vobis ipsis in negotio salutis concessas, vos etiam pro aliis sacerdotes esse recogitate. *Ego elegi vos, et posui vos, ut eatis et fructum afferatis.* Joan. 16. Sacramentum Ordinis non propter se solum, sed propter alios datur. *Decret. Grat.* Non sibi uni tantum, sed multis populis vivit clericus. *S. Chrysostomus.* Ut aliorum saluti maiori successu laboretis, in eorum mentes et animos vos religiose, opportune, leniter insinuate. Eorum naturam, indolem, characterem prudenter indagate, ut cognoscatis, qui mansuetudine alliciantur, qui spe ducantur, qui terrore moveantur, etc. Erga pauperes singularem caritatem habete, quibuscum

patrimonium Christi dividite. *Quamdiu fecistis uni ex his minimis, mihi fecistis.* Matth. 25. Non pavisti, occidisti. *S. Ambrosius.* Inimicis, si qui vobis sint, ex animo condonate, eosque fraterne diligite. *Dimittite, et dimittemini.* Luc. 6. *Dimitte nobis debita nostra, sicut et nos dimittimus debitoribus nostris.* Qui sincere condonat inimicis, ipsum Christum habet suae salutis sponsorem; qui vero non condonat, se ipsum suae damnationis iudicem constituit. Voluntati Patris coelestis addicti, a nimia parentum carnalium affectione et sollicitudine, unde multorum malorum in ecclesia seminarium extat, mentem et animum procul advocate: *Quicunque fecerit voluntatem Patris mei, qui in coelis est, ille frater, et soror, et mater est .... Qui amat patrem aut matrem plus quam me, non est me dignus.* Matth. 10. Ne unquam vos remissior obsequentia in causa Christi debilitet aut infringat, sed iura Dei, religionis, conscientiae invicta virtute, et etiam cum periculo vitae, defendite. Pudeat nos non imitari, imo non superare tot millia ducum et militum, ita servitio regis et bono patriae addictorum, ut quolibet vitae momento ad regis nutum, aut pro patriae commodo, aut pro nominis commendatione in pericula ruere, sanguinem fundere et vitam dare sint parati. *Obedire oportet Deo magis, quam hominibus.* Act. 5. *Nolite timere eos, qui occidunt corpus, animam autem non possunt occidere.* Matth. 20. Attamen in omnibus prudentia zelum dirigat, ne quis in imprudentiae scopulum incurrat.

XIII. *Verbum Dei praedicate!*[1]) Verbum Dei

---

[1]) Cfr. Conc. Trid. Sess. 5. Lambertini Instit. 10. — Non posse a nimia severitate excusari opinionem, quae adigit saeculares ad Missam, Deique verbum audiendum omnibus Dominicis aliisque festis diebus in ecclesia parochiali, *Bened. XIV.* ostendit in libro 11. *de Syn. dioecesis: cap.* 14.

magno animi affectu annuntiate. Ex sua ordinatione, ex caritate, saepe ex iustitia sacerdos ad verbi divini praedicationem, sive in catechesibus, sive in familiaribus Evangelii et veritatum moralium explicationibus, sive in maioribus concionibus destinatur et obligatur. Oportet sacerdotem praedicare. *Pontif. Rom. Parvuli petierunt panem .... Non in solo pane vivit homo,* etc. Tria sunt verbi divini praeconis munera; *docere, delectare, movere.* Doceat fideliter ignorantes, ipsis fidei et morum veritates magis scitu necessarias clare explicando. Delectet suaviter audientes, ut veritas et virtus magis placeant, captui auditorum se accommodando, sermonem et stylum materiae tractandae apte conformando. Moveat acriter peccantes; eos, ut resipiscant, toto eloquentiae conatu, totis zeli viribus, totis rationum momentis inducendo, impellendo, urgendo. Ita odibiles vitiorum labes et foeditates vivis adumbret coloribus; ita amabiles virtutum dotes et illecebras graphice depingat, ut unicuique studium boni, odium mali efficaciter suadeat. Grandia diserte, mediocria temperate, communia simpliciter prosequatur. Imprimis satagat, ut dictis facta consonent, ut vita sermoni concordet; plus enim exempla movent, quam verba. Vox oris sonat, vox operis tonat .... Longum iter per praecepta, breve et efficax per exempla .... Coepit Jesus facere, et docere. Nunquam seipsum aut in sui gratiam, sed semper Jesum Christum, et eius gloriam praedicet. O bona et excellens praedicatio, cum auditores de laudibus oratoris parum curant, sed de vita emendanda, et de moribus reformandis serio recogitant! Sic afficiebantur, qui audierant Apostolos, ut interrogarent: *Quid faciemus, viri fratres?*

Si praedicatio ad personas aetate graves tanti videtur momenti, instructio parvulorum [1]) maioris ad-

[1]) Cfr. Lambertini Instit. 9. — „Singulis diebus Dominicis catechesis in ecclesia pro iuventute provectiore habeatur hora

huc censeri debet ponderis, propter varias rationes: ex parte infantium, ob maiorem necessitatem; ex parte ministerii, ob maiorem fructum; ex parte ministri, ob maiorem facilitatem (quae tamen maturam praeparationem non excludit) obque minorem vanae gloriae titilationem, etc. Quisquis igitur Christi minister hanc functionem neglexerit, nullo ante tribunal Christi excusationis praetextu a gravissimae culpae reatu poterit vindicari. *Custodi virum istum; qui si lapsus fuerit, erit anima tua pro anima eius.* 3. Reg. 20. 39. Omnem excessum catechista devitet, scilicet nimis facunde, aut nimis demisse loqui; nimis iocose, aut nimis rigide se gerere; sed semper decentem gravitatem affabili lenitate temperatam prae se ferat. E suis etiam documentis et instructionibus aliquem pietatis fructum auditores colligere edoceat, et ad id pias aliquas historias interdum adhibeat.

XIV. *In Sacramentorum administratione vos bonos dispensatores praebete!* In Sacramentorum administratione vos bonos et fideles dispensatores

---

pomeridiana." *Conc. prov. Col. a.* 1860. *p.* 101. „Instantissime admonentur parochi et rectores, ut easdem (sc. scholas) si fieri potest, quotidie vel saltem bis singulis hebdomadibus adeant; idque eadem praescribimus lege et obligatione, qua Concilium Tridentinum praedicationem verbi divini singulis diebus Dominicis praescribit." *Ibid. p.* 132. „Pueros et puellas, ut doctrinam christianam discendi causa ad ecclesiam statis diebus accedant, parentesque, ut eos dimittant, monendos, hortandos et omnibus christianis artibus alliciendos esse" decrevit *S. C. C.* 26. *April.* 1602. „Quam maxime congruere et utile esse censemus, ut omnes, quum e schola dimissi sunt, ad certum aetatis annum diebus Dominicis doctrinam christianam audiant. Unde parochi qualibet die Dominica pueros et puellas signo dato hora competenti in suis cogant ecclesiis, atque tum parentes, ut liberos mittant, tum hos, ut sponte accedant, urgebunt." *Conc. prov. Colon. a.* 1860. Cfr. *Barbosa* de off. et pot. parochi I. 15.

semper praebete, nec cuiusquam gratia, aut metu, aut qua spe temporalis commodi, ab officio vestro tantillum declinetis. Ad quinque praecipue capita serio attendite: ad Deum, ut glorificetur; ad Sacramentum, ut rite perficiatur; ad subiectum, ut sanctificetur; ad adstantes, ut pie moveantur; ad ministrum, ut gratia augeatur, utque dum alios a peccati vinculo solvere intendit, se ipsum peccati ligamine et catenā non constringat. Apprime memineritis vos in Sacramento Poenitentiae tenere locum Christi, vosque eius nomine et auctoritate gerere vices iudicis, medici, patris, ac pastoris; ideoque ad scientiam, prudentiam, caritatem, vigilantiam, probitatem ope divina comparandas, utpote huic ministerio admodum necessarias, sedulam operam impendite.[1])

Divinum Poenitentiae Sacramenti administrandi modum, seu divinam animarum morbis medendi artem ex Scriptura, maxime e novo Testamento, ex Conciliis, maxime ex Tridentino, et eiusdem Concilii Catechismo, ex sanctis Patribus, ex monitis sancti Caroli ad confessarios, ex definitionibus ecclesiae, ex Ritualis Romani regulis, ex probatorum auctorum doctrina, depromere studiose satagite. „Non facile sibi suadeant, quod satis idoneos ad tantum munus se reddere possint sine diuturno studio scientiae moralis; pro qua certe non satis est, generalia principia huius facultatis scire.“ *S. Lig. lib. 6. tract. 4. cap. 2. dub. 6.* Imprimis studete, ut confitentes veram peccatorum contritionem, cum proposito non

[1]) „Parochi pueros ad primam Confessionem, praecipue vero ad primam Communionem diligentissime praeparent. Ne autem haec prima Confessio ultra nonum annum differatur stricte prohibemus. Ac deinceps, quamdiu scholas frequentant, singulis trimestribus ad Confessionem faciendam adducendi sunt.“ *Conc. prov. Col. pag.* 132. Cfr. Bened. XIV. de Synodo dioecesana. 7. cap. 12. n. 1—3. quoad SS. Com. et Viaticum pueris dandum.

peccandi de cetero, concipiant; sola quandoque contritio ad iustificationem sufficit, at sine ipsa saltem imperfecta ceterae conditiones pessum abeunt.

XV. *Missam bene celebrate!* Quot et quanta bona ex Missa bene celebrata Deo, ecclesiae, ministro eveniunt, tot ac tanta mala ex Missa male celebrata contingunt. Quapropter quilibet minister, antequam ad altare ascendat, probet se ipsum, et serio perpendat, num ex consuetudine, an spe lucri, aut in mala conscientia sacrificare intendat, ne sacrificium in sacrilegium convertat, ne se reum Corporis et Sanguinis Christi constituat, et iudicium sibi manducet et bibat; ne denique Sacramentum gratiae et salutis in causam ruinae et damnationis miserabiliter traducat. Ideoque vobis constanter persuadeatis, omnem operam et diligentiam adhibendam esse, ut quam maxima interiori cordis munditia et puritate, quam maxima exteriori devotionis ac pietatis specie adorandum et tremendum istud mysterium peragatur. Irreverentia (in celebratione Missae) ab impietate vix seiuncta esse potest. *Conc. Trid. Sess. 22. decr. de celebr. Missas.*

XVI. *Tempus bene impendite!* Quis sit temporis valor, quod pretium, quae sit rerum terrenarum levitas et vanitas, quae coelestium pondus et momentum non forte bene noverimus, nisi cum dicetur: *et iuravit per viventem in saecula, quia tempus non erit amplius;* cumque aut *aeternum bene,* aut *aeternum male* erit subeundum. Quam diversae tunc erunt cogitationes nostrae, a cogitationibus, quae nunc nos occupant? Quam nos bene usos tempore, quam terrena flocci fecisse exoptabimus! Sed quam incassum illa tunc mente reputabimus, tanto nunc cum fructu animo revolvamus. Itaque tempus aut inaniter fluere, aut male conteri nunquam permittite; sed omnes tanti doni particulas, de quo tam accurata ratio reddenda est, seu pro gloria Dei seu pro

vestra et aliorum utilitate, lucro apponite. Otiositas mater nugarum, noverca virtutum est. *S. Bern.* Omnia vitae momenta, sed imprimis extremum vestrum spiritum identidem Deo commendate; eximium perseverantiae donum, quo cetera cumulantur dona, frequenter et enixe efflagitate.

XVII. *In pietate et scientia simul proficite!* Pietas et scientia, ut duae sorores, aut duae virtutes coniunctissimae in vobis foedus indissolubile ineant. Devotio et studium sic inter se concordent, ut nunquam sibi invicem obsint, sed contra sibi mutuo plurimum prosint. Devotio studium foveat et accendat; studium devotionem illuminet et illustret. Quotidie duas vel tres horas studio, nisi legitime impediti, strenuam operam navate. Ignorantia in sacerdotibus mater est omnium errorum, qui in ecclesia Dei oriuntur. *Conc. Tolet. IV.* Quotidie in via virtutis proficite; in ea, qui non progreditur, regreditur.

XVIII. *In minimis fideles estote!* In minimis fideles estote, ut sitis fideles in maioribus; qui spernit modica, paullatim decidet. In physicis et moralibus maxima mala saepe parva habent initia; ex scintilla saepe magnum excitatur incendium; ex rima saepe alta navis immergitur; ex casu lapidis saepe ampla domus evertitur. Judas non de repente illa horrenda avaritiae labe, qua Christum tradidit, inquinatus fuit.

XIX. *Ecclesiam honorate!* Ecclesiam, optimam matrem, tamquam optimi filii animo obsequentissimo semper honorate; quae semper una, sancta, catholica, apostolica; semper firma veritatis columna; semper recta morum regula; quae vos natos per Baptisma in filios recepit; quae vos parvulos sanae doctrinae lacte nutrivit; quae vos grandiores esca fortiori roboravit; quae vos viros in ministros adscivit, et ad summi honoris apicem evexit; quae per totam vitam vos in sinu peramanter fovet et alit; quae denique mortuos per sepulturam in terra benedicta

ad diem iudicii servabit. *Tu es Petrus, et super hanc petram aedificabo ecclesiam meam, et portae inferi non praevalebunt adversus eam.* Matth. 16. *Ecclesia Dei vivi columna et firmamentum veritatis.* Tim. 3. *Ecce ego vobiscum sum usque ad consummationem saeculi.* Matth. 28. *Qui ecclesiam non audierit, sit tibi sicut ethnicus et publicanus.* Matth. 18.

XX. *Praepositis obedite!* Praepositis vestris, praesertim summo Pontifici, Christi Vicario, totius ecclesiae capiti et patri, necnon dioecesano Episcopo, cui et successoribus in ordinatione obedientiam promisistis, fideliter obedite et intime subiacete. *Ipsi enim pervigilant, quasi rationem pro animabus vestris reddituri.* Heb. 13. *Spiritus sanctus posuit Episcopos regere ecclesiam Dei, quam acquisivit Sanguine suo.* Act. 20. Pariter potestatibus sublimioribus ex animo subditi estote. *Non enim sine causa gladium portant ... Non est potestas nisi a Deo. Qui resistit potestati, Dei ordinationi resistit: Qui autem resistunt, sibi damnationem acquirunt.* Rom. 13. Pro horum omnium tranquillitate et salute frequentes et ardentes preces, maxime in sacrificio Missae, effundite; *obsecro,* ait S. Paulus, *fieri obsecrationes, orationes, postulationes pro omnibus hominibus, pro regibus, et omnibus, qui in sublimitate sunt.* 1. Tim. 2.

XXI. *In adversis aequam mentem servate!* Plurima, quamvis bona mente, bono animo, bono fine suscepta, non semper prosperum habent exitum; at vos semper et in omnibus aequam mentem, in prosperis ab elatione, in adversis ab abiectione penitus alienam, et Deo prorsus subditam servate. „Novit Deus velut peritissimus aurifex, quanto tempore aurum in igne manere, et quando opportune ex eodem educi debeat.“ *S. Chrysostomus. Ita, Pater; quoniam sic fuit placitum ante te.* Matth. 11. *Non*

sicut ego volo, sed sicut tu. Matth. 16. *Si bona suscepimus de manu Dei, mala quare non suscipiamus?* Job. 2. *Dulcia non meruit, qui non gustavit amara.* — „Curam a nobis exspectat Deus, non curationem .... Tempestas absque nostra culpa in nos saeviens est quaedam futuri et secuturi brevi proventus significatio .... Tanto plus sperandum in Deo, quanto res magis videntur desperatae; ubi deficiunt humana, ibi praesto sunt auxilia divina." *S. Ignatius Loyola.*

XXII. *Unitatem pacis observate!* Individuam pacis unitatem, et mutuam animorum consensionem inter vos indesinenter observate. Fructus eo amoeniores et salubriores ex vestris laboribus referetis, quo arctiori pacis et unitatis vinculo constringemini. Si quandoque succrescant aliqua dissensionis semina, protinus a radice evellite. Nihil sit vobis potius et antiquius, quam ut haereditatem pacis a Christo vobis relictam, intactam et illaesam constanter et perpetuo custodiatis. *Pacem meam relinquo vobis; pacem meam do vobis ... Pater, omnes sint unum, sicut et nos unum sumus.* Joan. 17. Eamdem pacem et unitatem spiritus cum omnibus religiosis habete, nec unquam inter sacros Christi ministros sint scissurae aut schismata. Disputatur interdum uter utri praestet, an status religiosus sacerdotali, an status sacerdotalis religioso? Sed omissis eiusmodi discussionibus, quae saepe magis scandalum quam aedificationem pariunt, huic Salomonis et Christi iudicio ultro assentite: *Quanto magnus es, humilia te in omnibus.* Eccl. 3. *Qui maior est in vobis, fiat sicut minor: et qui praecessor est, sicut ministrator.* Luc. 22. Hinc. S. Gregorius Magnus servi servorum Dei nomen sibi assumpsit, quod successores in posterum usurparunt.

XXIII. *Humiles estote!* Cum Deus superbis resistat, et humilibus det gratiam, cum superbia An-

gelos in daemones, humilitas vero peccatores in Sanctos convertat; cum humilitas sit virtus universalis, ceterarumque virtutum comes et custos individua, nunquam alta sapite, sed semper demisse et humiliter de vobis sentite, humilitatem invicem insinuate, et insurgentibus vanae gloriae flatibus, satanam sicut fulgur de coelo cadentem videte. *Quomodo cecidisti de coelo, lucifer, qui mane oriebaris?* Isa. 14. Qui vanis superbiae elationibus in sublime attolluntur, saepe gravioribus in turpius coenum lapsibus, Deo permittente, deprimuntur et sordidius volutantur. Daemon superbiae et daemon incontinentiae arcte coniunguntur, et sibi invicem mutuam ad perdendas animas operam praestant.

XXIV. *A beneficiis refugite!* Cum regimen animarum sit ars artium et onus angelicis humeris formidandum; cum tractare bona ecclesiastica, quae iuxta sanctos Patres et Concilia sunt vota fidelium, pretia peccatorum et patrimonia pauperum, sit periculosae plenum opus aleae, a beneficiis, praesertim curam animarum et amplos redditus habentibus, nisi vera vocatione vocati, prudenter refugite. „Vere humilis, cum sibi regiminis culmen imperatur, ex corde debet fugere, et invitus obedire.“ *S. Gregorius.* — Ignominia sacerdotum est, propriis studere divitiis. *S. Hieronymus.* Quam multi sacerdotes sunt alias boni, modesti, integrae vitae, studiosi, exemplares; sed haec maledicta tenacitas et avaritia eos Deo et populis suis reddit exosos, ac eorum vitae et praedicationibus omnem adimit fidem. *S. Carol. Borrom.*

XXV. *Sancti estote!*[1]) Ad similitudinem Dei ter

[1]) „O quam magnum et honorabile est officium sacerdotum, quibus datum est, Dominum maiestatis verbis sacris consecrare, labiis benedicere, manibus tenere, ore proprio sumere et ceteris ministrare! O quam mundae debent esse illius manus, quam purum os, quam sanctum corpus, quam

sancti, quantum fieri potest, accedentes, in omnibus sancti estote. *Sancti estote, quia ego sanctus sum.* Levit. II. *Elegit nos ante mundi constitutionem, ut essemus sancti et immaculati.* Eph. 1. *Mundamini, qui fertis vasa Domini.* Isa 52. *Imitamini quod tractatis*, (Pontif. Rom.) ita ut de unoquoque vestrum possit haec triplex sanctitas praedicari: *sanctus sancta sancte tractat.* Post mortem non datur medium: aut sacerdos sanctus, aut sacerdos reprobus. Quis intellectus potest cogitatione assequi, quae facundia sermonis eloqui haec duo immensurabilia, *sacerdotium, reprobatio?* quae sors, quod fatum, *sacerdos reprobatus?* Ingrediuntur electi et sacerdotum manibus expiati coelestem patriam, et sacerdotes Christi per vitam reprobam ad inferni supplicia festinant. *S. Greg. M.* Nunquam et nullibi tam horrenda Dei offensi vindicta eluxit, et per immensa aeternitatis saecula elucescet, quam in coelo erga Angelos malos e sua sublimi sede in profunda tartara deturbatos; quam in terra erga dilectum Dei Filium tam dire, tam crudeliter crucifixum; quam in infernis erga sacerdotes reprobos, tam asperis, tam horrendis cruciatibus addictos, ut de unoquoque possit dici, sicut de Juda proditore, *Bonum erat ei, si natus non fuisset homo ille.* Attamen dicamus cum Apostolis: *Nunquid ego sum, Domine,* in quem tot ac tanta mala impendent? Eoque maiori cum metu et tremore dicamus, quod

immaculatum cor erit sacerdotis, ad quem toties ingreditur auctor puritatis! Ex ore sacerdotis nihil nisi sanctum, nihil nisi honestum et utile procedere debet verbum, qui tam saepe Christi accipit Sacramentum. Oculi eius simplices et pudici, qui Christi Corpus solent intueri; manus purae et in coelum elevatae, quae Creatorem coeli et terrae solent contrectare. Sacerdotibus specialiter in lege dicitur: *Sancti estote, quoniam ego sanctus sum, Dominus Deus vester.*" (Imit. Christi IV. 11.)

in statu clericali, tot ac tantis periculis circumdato, tot muneribus et officiis mancipato, tot oneribus obstricto, salus sit longe difficilior, quam in quolibet alio vitae christianae statu. Non temere dico, sed ut affectus sum et sentio; non arbitror inter sacerdotes multos esse, qui salvi fiant; sed multo plures, qui pereunt, quoniam res excelsum requirit animum. *S. Chrysostomus.*

XXVI. *Ad haec Christi verba frequenter attendite:* Videte, vigilate, orate! Ad haec Christi verba, compendiosam totius vitae vestrae normam, frequenter attendite: *videte, vigilate, orate.* Marc. 13. *Videte,* quae mala fugiatis, quae bona faciatis. *Vigilate,* ut insidias undequaque vobis paratas declinetis. *Orate,* ut non intretis in tentationem, aut ne tentationi succumbatis. *Orate,* vel oratione mentis et cordis, vel oratione vocis, vel oratione operis.

XXVII. *Ab omnibus, quae ex ecclesiae vel dioecesis statutis interdicuntur, abstinete!*[1]) A vanitate, fastu, luxu, lusibus, aleis, tesseris, chartis, commessationibus, cauponarum frequentatione, choreis, ludicris, venatione, negotiis saecularibus, ceterisque omnibus, quae ex ecclesiae decretis et vestrae dioecesis statutis vobis interdicuntur, penitus abstinete: imo praesentes et spectatores ne estote. Quae variis temporibus de clericorum vita et honestate a summis Pontificibus et a sacris Conciliis salubriter sancita sunt, eadem in sacro Concilio Tridentino sess. 22. c. 1. innovantur et confirmantur; ac proinde in desuetudinem abiisse falso praedicantur. — *Quae societas luci ad tenebras? Quae conventio Christi ad Belial?* 2. Cor. 6. Quare non tantum a pravis et obscoenis sermonibus summe abhorrete; sed a quibuslibet verbis male sonantibus, levioremque mali speciem habentibus, a ludicris Scripturarum ad pro-

[1]) Benedict. XV. De Synodo dioeces. lib. 11. cap. 10.

fana allegoriis, ab omni stultiloquio, scurrilitate, facetiis, argutiis dictorum penitus refugite. Nugae in ore laici nugae sunt; in ore sacerdotis blasphemiae. Consecrasti os tuum Evangelio; talibus iam aperire illicitum, assuescere sacrilegium est. *S. Bernardus.*

XXVIII. *Vestes et coronam vestro congruentes ordini deferte!*[1]) Vestes et coronam vestro congruentes ordini semper deferte, ut per decentiam habitus extrinseci, morum honestas ostendatur, utque vita et vestes in vobis apte sibi consonent; et ne vos peregrinā veste indutos in die vindictae Deus visitet, partemque cum hypocritis ponat. Mirum sane quod, qui in statu laicali vestibus sacerdotalibus insigniri tam enixe postulant, eas concessas tam cito abiiciant, ut ad saeculares saecularibus vestibus, et forte etiam moribus redeant, quodque in tam sublimi honoris culmine positi, ad infimum plebis statum sese turpiter deprimant. Sed si videtur eos poenitere, quod Deum in partem et sortem sibi elegerint, forte Deum brevi poenitebit, quod eos sibi in ministros adiunxerit. Et quis poterit corrigere, quem Deus despexerit?

XXIX. *Decorem domus Dei diligite!* Decorem domus Dei et loci habitationis gloriae eius diligite, et ea, quae ad eius ornamentum et splendorem possunt conferre, diligenter providete. Ad statuas et imagines Sanctorum, ad parietes et pavimentum, ad altaria et ornamenta, maxime ad linteamina studiose animadvertite. Omnibus astantibus modestiam, reverentiam, devotionem verbo et exemplo insinuate. Scientiam cantus ecclesiastici diligenter addiscite, ut officia publica cum decentia, religione et astantium aedificatione peragantur. Plerumque ex inscitia cantus irrisiones et scandala non levia suboriuntur.

XXX. *Domum vestram bene regite!* Ad vestram

[1]) Conc. Trid. Sess. 14. c. 6. de ref. Conc. prov. Colon. pag. 153. — Benedict. XIV. De Synodo dioeces. lib. 11. cap. 8. et Instit. 71.

domum recte regendam vigilanter intendite; qui enim domui suae praeesse nescit, quomodo ecclesiae Dei diligentiam habebit? Providete, ut omnia secundum tempus et ordinem fiant ita, ut vestra domus communitatis cuiusdam bene ordinatae speciem referat. Vestrum cubiculum sic ordinate, ut fastum et squalorem nesciat, sed munditiam decentem quaquaversum ostentet.

Quoad libros hic ordo servetur. In capite apponantur sacra Biblia, secundo ordine Concilium Tridentinum cum Catechismo eiusdem Concilii, statuta et catechismus vestrae dioecesis, liber regulae vitae, non apud bibliopolas emptus, sed unoquoque vestrum auctore compositus, Imitatio Christi, Pugna spiritualis, etc. His adiungantur bene multi bonae notae libri, praesertim ad munia vestri ordinis accurate obeunda spectantes.

XXXI. *Opera misericordiae exercete!* Opera misericordiae exercete; imprimis ignorantes doctrina, peccantes monitione, dissidentes pace, litigantes conciliatione, pauperes largitione, moerentes consolatione, aegrotantes visitatione, offendentes lenitate, peregrinos hospitalitate, defunctos commiseratione, omnes fraterna dilectione, pia oratione, officiorum commendatione sublevate et recreate.

XXXII. *Scandala praecavete!* Scandala sollicite praecavete; vix ac ne vix quidem dici potest, quantas animarum strages clericorum et sacerdotum inordinati mores ediderint, quam deflendam rei christianae vastitatem intulerint, quot religioni, pietati, virtuti plagas inflixerint. Multo maiora detrimenta prava sacerdotum scandala, quam saeva tyrannorum supplicia ecclesiae importarunt. Tyrannorum supplicia multa martyrum millia ad coelum evexerunt; at sacerdotum scandala innumeras victimas ad orcum detruserunt. Omni igitur studio et diligentiā vel minimas scandali occasiones devitate; ne ad vos hoc

Christi spectet: *Qui scandalizaverit unum de pusillis istis, qui in me credunt, expĕdit ei, ut suspendatur mola asinaria in collo eius, et demergatur in profundum maris.* Matth. 18.

XXXIII. *Indulgentiis lucrandis intendite!* Ex indulgentiis, in gratiam filiorum ecclesiae a summis Pontificibus concessis, fructus saluberrimos percipite, et ab aliis percipi curate.

XXXIV. *Sacra Biblia sedulo legite!* Sacra Biblia, bonorum omnium thesaurum semper exundantem et nunquam exhauriendum, sedulā manu volvite, et volvendo omnis generis et pretii inaestimabilis bona copiose colligite: *Omnis Scriptura divinitus inspirata, utilis est ad docendum, ad arguendum, ad corripiendum, ad erudiendum in iustitia; ut perfectus sit homo Dei et ad omne opus bonum instructus.* 2. Tim. 3. Ex ea tanquam ex fonte plenissimo quidquid ad fidem, spem, caritatem, religionem, scientiam, disciplinam, virtutes omnes irrigandas et fovendas salubrius est, perpetuo profunditur. Ex ea catechistae ad rudimenta doctrinae christianae tradenda, scholastici ad fidei dogmata stabilienda, praedicatores ad conciones habendas, casuistae ad casus conscientiae resolvendos, historici ad facta ab initio mundi mira maxime enarranda, omnes ministri ad viam salutis edocendam et demonstrandam, quidquid magis idoneum et excellens est, possunt depromere. Singulis diebus saltem unum novi Testamenti caput et veteris Testamenti tria capita vulgo legite; ut quotannis Biblia intĕgra pervolvantur; sed legite *humiliter, simpliciter, fideliter. (Imitatio Christi.)* Pariter quotannis Missalis, Breviarii, et Ritualis rubricas et caeremonias, et dioecesis Statuta attente legite. Tanti vos animi propensione et mentis delectatione ad Scripturas legendas mane, meridie, et sero decet inclinari et allici, ut vix ad cibum et somnum capiendum sacra lectio de manibus depo-

natur. „Divinas Scripturas saepius lege, imo nunquam de manibus sacra lectio deponatur .... Tenenti codicem somnus obrepat, et cadentem faciem pagina sancta suscipiat.“ *S. Hieronymus.*

XXXV. *Ad mortem vos praeparate!* Cum a momento mortis pendeat aeternitas, aut infinite bona, aut infinite mala, cum quolibet vitae momento immineat mors proxima, et potissimum ecclesiae ministris, ut probat experientia, ad mortem vos diligenti studio praeparate; imo, ut monet Christus, *semper estote parati,* nec cuiquam contingat unquam in eo statu conscientiae vivere, in quo nollet mori, aut ad tremendum Christi tribunal sisti.

Pro quolibet die.

I. *Diversa diei munia distribuite!* Diversa diei munia, tum quoad pietatem, tum quoad cetera officia, secundum ordinem distribuite et omnia ad Dei gloriam dirigite. *Si oculus tuus fuerit simplex,* id est, si intentio sit pura, *totum corpus tuum lucidum erit,* (Matth. 6.) id est, tota actio erit bona.

II. *Horam surgendi et decumbendi determinate!* Horam tum e lecto surgendi, tum in lecto decumbendi determinatam habete. Ex ea praxi non minimus pendet totius diei profectus. Pro diversitate temporis possunt diversae assignari horae; v. g. tempore aestivo hora surgendi aptior quarta vel quinta; tempore hiemali, quinta vel sexta. Quolibet tempore hora lectum petendi convenientior nona vel decima. Sex aut septem, ad summum octo horae sufficiunt ad quietem; quod excedit plus officit, quam proficit sanitati.

III. *A somno excitati statim ad Deum vos convertite!* A somno excitati mentem et animum ad Deum convertite, cor Deo praebete, sanctissima Jesu et Mariae nomina proferte, signo crucis vos munite, et sic primitias diei prima mentis cogitatione,

prima cordis affectione, prima oris locutione, prima manuum operatione Deo consecrabitis. Feliciter ibit dies, quam Deo auspice coeperitis. Da Domino primitias diei tuae; erit enim tota illius, qui prior occupaverit. *S. Clemens.* Vestes induentes aut exuentes, pia cogitatione, aut pia precatione animum recreate.

IV. *Preces matutinas devote recitate, et meditationi vacate!* Decenter vestibus induti, ante sanctissimam Trinitatem vos mente, animo, genibus provolvite. Deum Patrem humiliter adorate; Christo crucifixo, eius vulnera peramanter deosculando, gratias agite, vosque totos et in aeternum ipsi devovete; Spiritus sancti gratiam suppliciter exposcite. Orationi vocali et mentali vacate, cui breve examen praevisionis aut praecautionis adiungite, quo examine malum impendens ut vitetur, bonum praesens ut peragatur, parvo temporis spatio perpenduntur. Ex institutione Christi, ex desiderio ecclesiae et piorum auctorum iudicio quantum fieri potest quotidie (et quidem hora fixa et populo convenienti) sacrosanctum Missae sacrificium cum praeparatione, devotione, et gratiarum actione est celebrandum.

V. *Per diem Dei praesentiae mementote!* Per diem praesentiam Dei aliquoties, praesertim hora pulsante, in memoriam revocate, qui medius vestrum semper astat et invigilat; qui omnia, et quidem cordis abscondita pensat et ponderat. *Scrutans corda et renes Deus.* Ps. 7. Ad eum interne piam aspirationem dirigite, quae dicitur vulgo oratio iaculatoria, eo quod ad Deum per modum iaculi pervolat; quae cum a corde exeat, citius et certius ad cor Dei perducitur. Sint in exemplum hae, aut similes aspirationes ex Scriptura, aut piis auctoribus depromptae: 1. Actus fidei, spei, et caritatis, quibus indulgentiae adiunguntur. Fidei: *Credo, Domine, quia verba vitae aeternae habes; quia verba tua*

spiritus et vita sunt .... Spei: *Spero, Domine, quia semper dives es in misericordia; quia semper fidelis es in promissis* .... Caritatis: *Diligo te, Domine, quia tu summe perfectus, summe bonus; quia diligentes te diligis.* 2. Aliae aliarum virtutum affectiones: v. g. *Gloria Patri, etc.* .... *Quam bonus Israel Deus his, qui recto sunt corde* .... *Dominus meus et Deus meus* .... *Deus meus et omnia.* ....

VI. *Examen particulare ante prandium instituite, et prandio lectionem piam adhibete!* Ante prandium magno cum fructu examini particulari, in quo potissimum aut virtus comparanda, aut vitium eradicandum proponitur, aliquanto tempore expedit vacare. Ex eo semper viri suae salutis studiosi, tum ad morum emendationem, tum ad devotionis augmentationem magnum emolumentum perceperunt. Ad mensam parcam, frugalem et brevem, utinam pia aliqua lectione, saltem aliquot novi Testamenti versiculis conditam, nunquam sine benedictione accedite; nec sine gratiarum actione ab ea recedite. Ne unquam vos alicubi pudeat hoc religionis debitum Christo persolvere. *Qui me erubuerit coram hominibus, hunc filius hominis erubescet in maiestate sua.* Luc. 9. Quam laudanda in clero sobrietas, quantaque secum affert omnis generis bona, tam damnanda ebrietas, tantaque diversi generis importat mala. *Vae, qui potentes estis ad bibendum.* Isa. 5. Nunquam ego ebrium castum putabo. *S. Hieronymus.* Si in laico ebrietas sit res adeo portentosa, in clerico res est admodum monstrosa et plane horrenda!

VII. *In recreationibus et colloquiis decorum servate!* Si ordinis ecclesiastici viri tot ac tantis officiorum curis distenti sunt, ut vix aliquid temporis supersit, quo possint requiescere, tamen post cibi sumptionem aliquo sermocinationis aut oblectationis

genere convenit mentem animumque modice relaxari, sed nonnisi colloquiis et oblectamentis licitis, quae loco, tempori, personae congruant, et in quibus honestum et decorum semper serventur. *Omnia honeste fiant.* 1. Cor. 4. *In omni conversatione sancti sitis.* 1. Pet. Non apud quemlibet indifferenter societas et ratio vitae ineunda; sed ex multis seligendi quidam bonae famae presbyteri, quibuscum utiliter et iucunde sermonem de rebus ad bonum vestri status pertinentibus identidem poteritis habere. *Qui invenit amicum fidelem, invenit thesaurum.* Eccl. 6. Maiores et seniores, praecipue eos, quorum morum integritas et aetatis gravitas bene concordant, reveremini et observate; eisque recte monentibus obtemperate. *Loquimini ad maiores natu.* 2. Reg. 19. *Consilium a sapiente perquire.* Eccl. 32. In rebus dubiis, anxiis, saluti periculosis, haec tria intra vos serio perpendite: in eo, quo versor rerum cardine, quid cogitaret, quid diceret, quid ageret Christus? Tribus his sese determinandi momentis quisque potest non minus feliciter, quam prudenter uti.

VIII. *Christum in Eucharistia visitate!* Sub vesperam, si liceat, ad visitandum et orandum in sacrosanctae Eucharistiae Sacramento Dominum Jesum accedite. Ut bona spiritualia et temporalia, tum publica, tum privata, promoveat, ut mala tum culpae, tum poenae arceat, instanter postulate. Erubescendum sane nobis, quod hoc pietatis genere laici nos longe superent, et vix clerici, nisi quando necessitas adigat, in locis sacris se videndos praebeant.

IX. *Orationi vespertinae lectionem piam adiicite!* Orationem serotinam, et quidem in communi, si fieri potest, cum examine generali, cum actu contritionis, cum pia lectione habete; quae quidem in ecclesia, si liceret, et ut fit quibusdam in locis, foret multo convenientior et utilior. Illa communi oratione, et pia lectione mirum in modum mens illuminatur, ani-

mus inflammatur, memoria reficitur, tentatio per noctem expellitur. Materiam meditationis diei subsequentis praevidete et praeparate. *Ante orationem praepara animam tuam; et noli esse quasi homo, qui tentat Deum.* Eccli. 18.

X. *Pie decumbite!* Lectus et somnus cuilibet memoriam mortis et sepulchri revocent. In lecto decumbentes brevi oratione, Jesu et Mariae nominis invocatione, animae commendatione, quasi ipsa nocte immineret mors proxima, signo crucis diem feliciter claudite, et in pace Domini cum pia mentis cogitatione, cum pia animi affectione requiescite. Quae cogitatio, aut quae affectio vos ante somnum occupaverit, haud dubie post somnum occupabit.

Si per noctem contigerit evigilare, ad Deum mentem et animum elevate, ut vos ab insidiis, malignius tempore nocturno paratis, tutos ac securos, ope divina, praestetis.

Pro qualibet hebdomada.

I. *Aliquam mortificationem exercete!* Aliquod mortificationis genus, vel internum, vel externum, vobis proponite, v. g. die Veneris ieiunium, saltem abstinentiam maiorem, in memoriam Passionis Christi; vel die Sabbati, in honorem sanctissimae genitricis Dei Mariae, etc.

II. *Ad Sacramentum Poenitentiae accedite!* Cum Sacramenta sint, tam pro ecclesiasticis, quam pro laicis fontes gratiarum semper scaturientes et pleni, ad Sacramentum Poenitentiae semel intra octo, quatuordecimve dies, regulariter accedite, ut vestro et aliorum commodo de fontibus Salvatoris aquas in vitam aeternam salientes cum gaudio hauriatis. Confessarium pium, doctum, dotibus ecclesiasticis ornatum, sui officii et ministerii studiosum seligite, et selectum ut Christum audite. In eum finem preces et bona opera ordinate. Ex ea praxi plurimum pen-

det in virtutis semita progressus. Si pietas et doctrina non sint in eodem gradu, magis praestat confessarium pollere doctrinā, quam pietate; vir pius bonum consulit, vir doctus ad bonum tutius ducit.

Pro quolibet mense.

I. *Diem recollectionis seligite!* Diem aliquam recollectionis, aut ad mortem praeparationis quolibet mense seligite, ita tamen, ut illud devotionis genus magis Deo, quam hominibus innotescat.

II. *Quatuor anni temporibus speciatim orate!* Quatuor anni temporibus recurrentibus, preces et pia opera pro remissione peccatorum proxime commissorum, pro fructuum conservatione, pro Christi ministrorum vocatione et missione ferventius instaurate.

III. *Conferentiis ecclesiasticis sedulo adeste!* Coetibus ecclesiasticis, tam sapienter et utiliter in variis dioecesibus institutis, in quibus de pietate, doctrina, moribus, conscientiae casibus collationes habentur, frequentes et assidui adeste. Ex his commoda et emolumenta, eo pluris pendenda, quo faciliora, et aptiora sunt ad materias fidei et morum elucidandas, ad unitatem doctrinae comparandam, ad conformitatem regiminis servandam, ad animorum consensionem fovendam, diligenter et attente percipite. Ut fructus maior ex iis collationibus colligatur, procul absint aemulationes, contentiones, vocum elationes et confusiones, quae ad fastuosam ingenii, doctrinae, elocutionis ostentationem unice serviunt; sed singuli singulos alternatim et patienter audiant. Omnes tranquille, pacifice, concorditer ad communem utilitatem praemeditata sensa sua conferant, seque magis ac magis aptos et idoneos novi Testamenti ministros reddant.

Pro quolibet anno.

I. *Exercitiis spiritualibus vacate!* Per aliquot dies, sive domi, sive alibi, ad resuscitandam et reno-

vandam sacerdotii gratiam, spiritualibus exercitiis in pio secessu vacate. O dies piae solitudinis nunquam satis aestimandi, quibus promisit Spiritus sanctus se ad cor fidelis animae locuturum! O dies totius vitae diebus praestantiores et commendabiliores, ad salutem operandam efficaciores, quosque totius vitae vestrae fuisse dies forte aliquando exoptabitis. In illa pia solitudine confessioni extraordinariae operam date, ordinatum vitae genus aut suscipite, aut susceptum renovate; testamentum aut conficite, aut confirmate. „Diuturna experientia compertum est, ad retinendam, conservandamque sacerdotalis ordinis dignitatem et sanctimoniam magnopere conducere, ut ecclesiastici viri spiritualibus exercitiis aliquando vacent, quibus quidquid sordium de mundano pulvere contractum est, commode detergitur, ecclesiasticus spiritus reparatur, mentis acies ad divinarum rerum contemplationem extollitur, recte sancteque vivendi norma vel instituitur vel confirmatur.“ *Clemens XI. in Litteris ad omnes Episcopos Italiae 1. febr. 1710 datis.* cfr. *Lambertini Instit. 51.*

II. *Promissa Baptismatis et vota clericalia renovate!* Promissa Baptismatis, sponsiones tonsurae clericalis, sacerdotii munera recognoscite, et accuratius adimplenda vobis proponite. *Abrenuntio tibi, satana .... Adhaereo tibi, Christe .... Dominus pars haereditatis meae et calicis mei,* etc. *Sacerdotes tui induantur iustitiam,* Psal. 131.

III. *Morbos christiane sufferte!* Si in morbum incideritis, cavete ne simul cum corpore anima aegrotet. Non plus, quam par est, arti medicorum confidite; sed magis divinae voluntati obtemperate. *Cum infirmor,* ait Paulus, *tunc potens sum .... Virtus in infirmitate perficitur.* Quidam coenobita, qui quotannis aegrotare solebat, cum quodam anno nullo morbo laborasset, aliqua die apud Deum sortem suam amare deflebat: *O bone Deus, in quo tantum*

hoc anno tibi displicui? Non me pro solito visitasti. Valetudine nova sese confirmante, ad vestra officia adimplenda novos animos concipite. Quae retro facta sunt obliviscentes, et quasi incipientes, ad bravium assequendum, exemplo Apostoli, quotidie contendite.

Pro fine vitae.

Sacramenta exeuntium opportune recipite, et vos totos Deo in aeternum vovete! Si, Deo dante, non praecipiti morte, ut, eheu! saepe evenit, abripiamini, sed si contigerit vos mentis et rationis compotes mortem (quamvis saepissime citius, quam putatur adveniat) venientem videre, Sacramenta ecclesiae tempore opportuno postulate, et summa cum devotione, ac astantium aedificatione recipite. Adinstar sacrificii Christi pro vobis in cruce oblati, vos totos, totaque vestra in sacrificium boni odoris sanctissimae Trinitati in aeternum vovete, offerte, consecrate, immolate. Variarum virtutum actus, praecipue fidei, spei, caritatis, contritionis, patientiae, divinae voluntati subiectionis, tentationum reiectionis frequenter elicite. Mala daemonum arte in duos salutis scopulos saepe impellimur: per vitam nimis confisi, de salute praesumimus; in morte nimis abiecti, de salute pene desperamus. Contra hos daemonum astus per vitam cum metu et tremore salutem operemur; et in extremis positi per infinita Christi merita in bona salutis spe roboremur et confirmemur.

QUAEDAM PRO EXERCITIIS SPIRITUALIBUS.

Ordo diurnus.

Prima die. Matutino et Laudibus pro crastina die *privatim* recitatis, vespere hora $4^1/_2$ omnes ad signum campanae convenient in ecclesiam, ubi, exposito SS. Sacramento, recitabitur hymnus *Veni Creator*,

pag. 215, dabiturque Benedictio. Tum incipiet *Consideratio* de recte peragendis exercitiis. Hora coenae et reliqua erunt ut ceteris diebus. (vide pag. 213.)

Reliquis diebus:

Hora 5 Surgitur. *Preces matutinae.* (pag. 1—3.)

„ $5^1/_2$ *Meditatio* (ad normam supra pag. 4—12 positam.)

„ $6^1/_2$ *Examen meditationis* et *annotatio fructus,* in cubiculo. (cfr. pag. 11.)

„ $6^3/_4$ *Tempus liberum.*
Bene intelligant Exercitantes, tempus liberum (i. e. cui nullum exercitium in ordine diurno assignatum est) rebus spiritualibus esse impendendum. Fit v. g. praeparatio ad Confessionem tempore exercitiorum instituendam. Commendatur, ut hoc tempore quivis mente repetat, quae prius in meditatione consideravit, quo altius infigantur, aut etiam scripto notet, quae in meditatione maxime animum ad meliora stimularunt, aut quae statuit in posterum observare. Serio cogitatur de vita et functionibus sacris bene ordinandis. Inquiruntur media, quibus hoc, vel illud vitium extirpari, haec, vel illa virtus acquiri possit. — Commendatur oratio et frequens SS. Sacramenti visitatio. — Pia lectio, si instituatur, cum ea materia conveniat, quae eadem hora aut die consideranda venit. — Verbo, semper aliquid pie agatur, ut *particula boni doni non te praetereat;* omnia tamen suaviter et absque capitis contentione fiant.

„ 7 *SS. Missae sacrificium.*

„ $7^1/_2$ *Jentaculum*; dein *tempus liberum.*

„ $8^1/_4$ *Horae minores.*

„ $8^3/_4$ *Tempus liberum.*

Hora 9 *Meditatio.*
„ 10 *Examen Meditationis* et *annotatio fructus.*
„ 10¼ *Visitatio Sanctissimi.* (pag. 139—163.)
„ 10½ *Lectio communis.*
„ 11¾ *Examen conscientiae generale* (pag. 178.) *et particulare.* — Tempore exercitiorum examen *particulare* fit ad tollendos defectus et negligentias circa exercitia et additiones. (pag. 217.)
„ 12 *Prandium,* dein *pia animi relaxatio.* — Convenit, ut hoc tempus transigatur totum in silentio et suavi communicatione cum Deo.
„ 1½ *Lectio ex Imitatione Christi.*
„ 2 *Rosarium* et *Litaniae Lauretanae* (pag. 176), *Vesperae* et *Completorium;* dein *tempus liberum.*
„ 3 *Conferentia*; dein *tempus liberum.*
„ 4¼ *Matutinum* et *Laudes;* dein *tempus liberum.*
„ 5½ *Meditatio.*
„ 6½ *Examen meditationis.*
„ 6¾ *Coena;* dein *relaxatio animi.*
„ 7½ Cantus *Miserere* (pag. 217) et *Benedictio.*
„ 8½ *Puncta meditationis crastinae. Preces vespertinae.* (pag. 176—181.) *Examen conscientiae.*
„ 9 *Decubitus.*

Notanda. 1⁰ Silentium religiosum totā die servandum est.

2⁰ Curent omnes, ut tempore possint adesse in exercitiis communibus.

3⁰ Non licet scribere sub praeparatione meditationis, neque sub meditatione et conferentia.

4⁰ Non licet deambulare in museo, ne alii turbentur.

5⁰ Officium divinum alternis choris recitatur in ecclesia.

6⁰ Confessio institui potest quacumque hora, excepto tempore Missae, praeparationis ad meditationem, meditationis et conferentiae.

7⁰ Praeter Missam communitatis nulla celebratur alia ab exercitantibus. Ultima die fit Communio generalis.

8⁰ Si qua exemptio necessaria sit, facultas petitur a praeside exercitiorum, cuius est, sollicite curare, ut omnia ab omnibus ordinate fiant.

Eidem praesidi incumbit aptos constituere officiales, et curare, ut singuli suas partes quam possint accuratissime expleant. Hi sunt:

1⁰ *Cantores*, pro laudibus vespertinis, *Miserere, Adoro Te,* etc.

2⁰ *Lectores,* ad mensam, pro lectione spirituali, etc.

3⁰ Qui in Officio cantat vel psalmodiat *Deus in adiutorium*, *Capitula* et *Orationes*.

4⁰ Qui singulas *Lectiones* Matutini legant.

5⁰ *Qui Martyrologium* legat in Officio, qui *Rosarium* recitet, qui *Litanias vespertinas,* etc.

6⁰ *Qui* statis temporibus, idque fidelissime, ad varia diei exercitia, iuxta praescriptum ordinem, *signum det* campana.

7⁰ *Qui* agat *aedituum,* qui pulset *organa,* etc.

Monita pro lectoribus. 1⁰ Vitent defectus pronuntiationis, qui auditores distrahere debeant. 2⁰ Alta satis voce ac intelligibili legant. 3⁰ Neque lente nimium, neque nimium cito.

Monita pro cantoribus. 1⁰ Vocem plenam, quantum fieri potest, canoramque habeant, et cantum sufficienter noverint.

2⁰ Lente, pie et cum dignitate cantare et psalmodiare conentur.

3⁰ Praeter cantum solemnem, in exercitiis fieri solitum, ipsis incumbit psalmodiare in Officio divino,

ut sequitur: 1º In Matutino, Laudibus et Vesperis praecinere, seu intonare uniuscuiusque Psalmi primum versiculum, usque ad asteriscum sive pausam; item Antiphonam primi Psalmi cuiusque Nocturni. 2º In aliis horis eodem modo intonare primum Psalmum et Antiphonam. 3º Praecinere sive praelegere Responsoria et Versiculos.

Monita pro omnibus. Attendant 1º ut accurate in dicendo Officio servent pausam ad asteriscum. 2º Ut una pars chori non incipiat Psalmorum versiculos, antequam altera pars chori absolverit. 3º Ut non cursim, sed cum pietate et gravitate psalmodient.

Ultima die, completa meditatione cum reflexione, erit SS. Missae Sacrificium, sub quo exercitantes accedent ad S. Communionem. Dein fiet ultima *Consideratio,* postea recitabitur *Te Deum* et preces ad lucrandam indulgentiam plenariam; demum concludetur Benedictione cum SS. Sacramento.

Invocatio s. Spiritus.

I. Ante instructionem praeparatoriam.

1. Veni Creator Spiritus, * Mentes tuorum visita, * Imple superna gratia, * Quae tu creasti pectora.

2. Qui diceris Paraclitus * Altissimi donum Dei, * Fons vivus, ignis, caritas, * Et spiritualis unctio.

3. Tu septiformis munere, * Digitus paternae dexterae, * Tu rite promissum Patris, * Sermone ditans guttura.

4. Accende lumen sensibus, * Infunde amorem

1. Veni, sancte Spiritus, * Et emitte coelitus, * Lucis tuae radium.

2. Veni, pater pauperum; * Veni, dator munerum; * Veni, lumen cordium.

3. Consolator optime, * Dulcis hospes animae, * Dulce refrigerium.

4. In labore requies, * In aestu temperies, * In fletu solatium.

5. O lux beatissima, * Reple cordis intima * Tuorum fidelium.

cordibus, * Infirma nostri corporis, * Virtute firmans perpeti.

5. Hostem repellas longius, * Pacemque dones protinus, * Ductore sic te praevio, * Vitemus omne noxium.

6. Per te sciamus da, Patrem * Noscamus atque Filium: * Teque utriusque Spiritum * Credamus omni tempore.

7. Deo Patri sit gloria, * Eiusque soli Filio, * Cum Spiritu Paraclito * Nunc et per omne saeculum. Amen.

6. Sine tuo numine, * Nihil est in homine, * Nihil est innoxium.

7. Lava quod est sordidum, * Riga quod est aridum, * Sana quod est saucium.

8. Flecte quod est rigidum, * Fove quod est frigidum, * Rege quod est devium.

9. Da tuis fidelibus, * In te confidentibus, * Sacrum septenarium.

10. Da virtutis meritum, * Da salutis exitum, * Da perenne gaudium. Amen. Alleluia.

V. Emitte Spiritum tuum et creabuntur,

R. Et renovabis faciem terrae.

Oremus. Deus, qui corda fidelium sancti Spiritus illustratione docuisti; da nobis in eodem Spiritu recta sapere et de eius semper consolatione gaudere. Per Christum Dominum nostrum. Amen ... Ave Maria ...

2. Ante quodvis exercitium commune.

V. *Veni sancte Spiritus* reple tuorum corda fidelium et tui amoris in eis ignem accende.

V. Emitte Spiritum tuum etc. *ut supra.*

Post quodvis exercitium commune.

Agimus tibi gratias, omnipotens Deus, pro universis beneficiis tuis, qui vivis et regnas in saecula saeculorum. — *R*. Amen.

Ave Maria .... Sancta Maria ....

V. Nos cum prole pia, — *R*. Benedicat Virgo Maria.

Materia examinis particularis tempore exercitiorum spiritualium.

1⁰ An taedium et teporem, si occurrit, strenue excussi?

2⁰ An omnem dissipationem sedulo fugi?

3⁰ An silentium stricte observavi?

4⁰ An a risu abstinui?

5⁰ An modestiam, praesertim oculorum, observavi?

6⁰ An puncta meditationis attente audivi?

7⁰ An vespere, post cubitum, ante somnum breviter cogitavi de meditatione.

8⁰ An expergefactus exclusis aliis cogitationibus de eadem cogitavi, et illa mihi proposui, quae in praeludiis mihi proposita erant?

9⁰ An immediate ante meditationem animum paulisper ad Deum elevavi?

10⁰ An in meditatione servavi decentem corporis situm?

11⁰ An totum tempus in meditatione explevi?

12⁰ An serio et constanter animum applicavi?

13⁰ An in colloquiis praesertim reverentiam et fervorem adhibui?

14⁰ An attente feci reflexionem post meditationem?

15⁰ An lumina et proposita breviter notavi?

16⁰ An non legi res non pertinentes ad meditationem?

Psalmus 50. Miserere.

Cantores. Miserere mei Deus, * secundum magnam misericordiam tuam.

Omnes. Parce [1]) *Domine, parce populo tuo, quem redemisti pretioso Sanguine tuo!*

Et secundum multitudinem miserationum tuarum * dele iniquitatem meam!

[1]) Repetitur post unumquemque versum Psalmi.

Amplius lava me ab iniquitate mea: * et a peccato meo munda me!

Quoniam iniquitatem meam ego cognosco, * et peccatum meum contra me est semper.

Tibi soli peccavi, et malum coram te feci: * ut iustificeris in sermonibus tuis: et vincas cum iudicaris.

Ecce enim in iniquitatibus conceptus sum * et in peccatis concepit me mater mea.

Ecce enim veritatem dilexisti, * incerta et occulta sapientiae tuae manifestasti mihi.

Asperges me hyssopo, et mundabor * lavabis me et super nivem dealbabor!

Auditui meo dabis gaudium et laetitiam: * et exultabunt ossa humiliata.

Averte faciem tuam a peccatis meis: * et omnes iniquitates meas dele!

Cor mundum crea in me Deus; * et spiritum rectum innova in visceribus meis!

Ne proiicias me a facie tua; * et spiritum sanctum tuum ne auferas a me!

Redde mihi laetitiam salutaris tui: * et spiritu principali confirma me!

Docebo iniquos vias tuas * et impii ad te convertentur.

Libera me de sanguinibus, Deus, Deus salutis meae; * et exultabit lingua mea iustitiam tuam.

Domine, labia mea aperies; * et os meum annuntiabit laudem tuam.

Quoniam si voluisses sacrificium, dedissem utique: * holocaustis non delectaberis.

Sacrificium Deo spiritus contribulatus; * cor contritum et humiliatum, Deus, non despicies.

Benigne fac, Domine, in bona voluntate tua Sion, * ut aedificentur muri Jerusalem.

Tunc acceptabis sacrificium iustitiae, oblationes et holocausta: * tunc imponent super altare tuum vitulos.

Gloria Patri etc. — Sicut erat.

V. Domine non secundum peccata nostra facias nobis,

R. Neque secundum iniquitates nostras retribuas nobis.

V. Panem de coelo praestitisti eis,

R. Omne delectamentum in se habentem.

Oremus. Deus, qui culpa offenderis, poenitentia placaris, preces populi tui supplicantis propitius respice, et flagella tuae iracundiae, quae pro peccatis nostris meremur, averte.

Deus, qui nobis sub Sacramento mirabili Passionis tuae memoriam reliquisti; tribue quaesumus, ita nos Corporis et Sanguinis sacra mysteria venerari, ut redemptionis tuae fructum in nobis iugiter sentiamus. Qui vivis et regnas in saecula saeculorum. Amen.

V. Divinum auxilium maneat semper nobiscum.

R. Amen.

Hymnus Ambrosianus.

Te Deum laudamus, * te Dominum confitemur.
Te aeternum Patrem * omnis terra veneratur.
Tibi omnes Angeli, * tibi coeli et universae potestates.
Tibi Cherubim et Seraphim * incessabili voce proclamant:
Sanctus, sanctus, sanctus Dominus Deus Sabaoth.
Pleni sunt coeli et terra * maiestatis gloriae tuae.
Te gloriosus * Apostolorum chorus,
Te Prophetarum * laudabilis numerus,
Te Martyrum candidatus * laudat exercitus.
Te per orbem terrarum * sancta confitetur ecclesia.
Patrem * immensae maiestatis,
Venerandum tuum verum * et unicum Filium.
Sanctum quoque * Paraclitum Spiritum.
Tu rex gloriae Christe,
Tu Patris * sempiternus et Filius.

Tu ad liberandum suscepturus hominem, * non horruisti Virginis uterum.

Tu devicto mortis aculeo, * aperuisti credentibus regna coelorum.

Tu ad dexteram Dei sedes, * in gloria Patris.

Judex crederis * esse venturus.

Te ergo quaesumus, tuis famulis subveni, * quos pretioso Sanguine redemisti.

Aeterna fac cum Sanctis tuis * in gloria numerari.

Salvum fac populum tuum, Domine, * et benedic haereditati tuae.

Et rege eos, * et extolle illos usque in aeternum.

Per singulos dies * benedicimus te.

Et laudamus nomen tuum in saeculum, * et in saeculum saeculi.

Dignare Domine, die isto * sine peccato nos custodire.

Miserere nostri, Domine: * miserere nostri.

Fiat misericordia tua, Domine, super nos: * quemadmodum speravimus in te.

In te, Domine, speravi: * non confundar in aeternum.

V. Benedicamus Patrem et Filium cum sancto Spiritu,

R. Laudemus et superexaltemus eum in saecula.

V. Benedictus es Domine in firmamento coeli,

R. Et laudabilis et gloriosus et superexaltatus in saecula.

V. Panem de coelo praestitisti eis,

R. Omne delectamentum in se habentem.

V. Domine exaudi orationem meam,

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum,

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus. Deus, cuius misericordiae non est numerus et bonitatis infinitus est thesaurus; piissimae maiestati tuae pro collatis donis gratias agimus, tuam

semper clementiam exorantes, ut, qui petentibus postulata concedis, eosdem non deserens, ad praemia futura disponas.

Deus, qui nobis sub Sacramento etc. *ut supra pag. 219.*

PRECES PRO CLERICIS ET SACERDOTIBUS.

Oratio subdiaconi.

Domine Jesu Christe, qui sanctificari vis in iis, qui appropinquant tibi, et mundari eos praecipis, qui ferunt vasa Domini; continentiam iubes, da quod iubes, et iube quod vis. Quis enim potest facere mundum de immundo conceptum semine? nonne tu, qui solus es? Munda me ergo ab omni inquinamento carnis et spiritus, ut perficiam sanctificationem meam in timore Dei. Non praesumam circumdare altare tuum, aut tangere vasa, quae ad usum sanctuarii pertinent, nisi lavero inter innocentes manus meas et fulserint velut mundissimae manus meae; nequando irascaris indignatione contra me et percutias me super temeritate. Qui vivis et regnas in saecula saeculorum. Amen.

Oratio diaconi.

Domine Jesu Christe, minister sanctorum et tabernaculi veri, quod fixit Deus et non homo; qui, quos constituerent Apostoli tui super leviticum opus, viros plenos Spiritu sancto et sapientia eligi voluisti; et qui me, non meis meritis, intra eorundem levitarum numerum dignatus es aggregare; da mihi et omnibus, qui tanto ministerio gloriantur, et quibus commisisti consummandorum consortium Sacramentorum Spiritum sanctum ad robur; da habere mysterium fidei in conscientia pura et calceatos pedes in praeparatione Evangelii pacis, ut dignos nos facias in partem sortis Sanctorum in lumine. Qui vivis et regnas in saecula saeculorum. Amen.

Oratio presbyteri.

Gratias tibi ago, misericors Deus, quod me indignum peccatorem ad officium sacerdotale elegisti, meque medium inter te et populum fieri voluisti, ut tuam pro me peccatore et pro eodem populo tuo misericordiam exorarem. Certe angelicam puritatem et conversationem deberem habere ego peccator et impurus, cuius in manibus ad eloquiorum coelestium prolationem Corpus tuum, o Christe, de panis consecratur materia. Adiuva me, Deus omnipotens, ut huic officio et statui meo ad tui nominis laudem meamque et populi salutem praeesse et satisfacere valeam, quod tibi placitum est, semper cogitem et intendam, aliis vita et exemplo praeluceam, honorem tuum animarumque profectum quantum in me est promoveam, orationi vigilanter vacem, tibi Deo meo ardenter et libenter deserviam, spirituique potius intendam, quam carni. Da, bone Jesu, ut corde et corpore mundus sim et pudicus in omni tempore, sim corde humilis, conversatione sanctus, temporalium contemptor facultatum et a terrenorum sollicitudine liber, quatenus tibi Deo meo expeditius vacem, atque sacramentalis panis sumptione dignior efficiar; ut in omnibus denique actionibus meis glorificeris, o Christe, qui vivis et regnas in saecula saeculorum. Amen.

Omnipotens et misericors Deus, ad humilitatis meae preces benignus intende, et me famulum tuum, quem nullis suffragantibus meritis, sed immensa clementiae tuae largitate coelestibus mysteriis servire tribuisti, dignum sacris altaribus fac ministrum, ut, quod mea voce depromitur, tua sanctificatione firmetur. Per Dominum etc.

Ad renovandam gratiam ordinationis.

Omnipotens Deus, qui non meis meritis sed unica gratia tua posuisti in me verbum reconciliationis, et

pro Christo legatione et sacerdotio eius fungi tribuisti; resuscita in me (et in omnibus ministris tuis) gratiam, quam dedisti nobis cum impositione manuum, presbyterii. Fac me dignum tuis altaribus ministrum, fidelem et prudentem dispensatorem mysteriorum tuorum, tamque sanctum, irreprehensibilem et placentem tibi mediatorem inter te et populum, ut semper placem te et exaudias me. Combure me zelo gloriae tuae, meae et omnium hominum salutis (eorum imprimis, quos commisisti mihi). Attendam lectioni, exhortationi et doctrinae; mundum oderim et fugiam, diligam vero solitudinem; duc animam meam in eam, ibi loquere ad cor meum et doce me, quid primus faciam et alios doceam. Utque mihi et illis necessarium gratiae tuae auxilium obtineam, fac me virum desideriorum et orationis continuae! Sacrificia mea consumantur et placeant tibi, Domine, quotidie; iugi mortificatione carnis et spiritus immoler ipse supra sacrificium, gestemque in pectore meo iudicium omnium in conspectu tuo semper, ut mihi et illis, quidquid scis opus esse, concedas, per summum Pontificem nostrum Jesum Christum, Filium tuum, qui tecum vivit et regnat in saecula saeculorum. Amen.

Oratio parochi.

Clementissime Domine Jesu Christe, Pontifex aeterne, qui me indignum famulum tuum ad functionem muneris Apostolici vocare dignatus es, ut oves huius ovilis salutaris pabulo doctrinae pascerem et ecclesiae huic, quam tuo pretioso Sanguine redemisti, in his quae ad te sunt praeessem; horreo et toto corpore contremisco, quoties considero, quis ego sim et quid requirat onus, quod infirmis humeris meis incumbit. Qui enim pro una et sola anima mea non possum rationem reddere, pro toto hoc grege quomodo reddam? Quid ego infelix? quo me vertam, si tantum thesaurum, si pretiosum illud depositum, quod tibi

Sanguine proprio comparasti, contingat me negligentius custodire? Impares sunt sane humeri mei tanto oneri, si meas vires respiciam. Impeditioris et tardioris linguae sum, nescio loqui; puer sum et regi quam regere magis idoneus. Obsecro igitur te principem pastorum, qui nullum vocare soles ad aliquod munus obeundum, cui non etiam eas largiaris dotes, quibus ornatus et instructus, opus, ad quod vocatus est, digne perficere possit; me etiam inutile sarmentum insere in te, qui es vitis vera, ut fructus feram uberrimos. Da servo tuo cor docile, ut voluntatem tuam annuntiem populo tuo. Da mihi amplecti eum, qui secundum doctrinam est, fidelem sermonem, ut potens sim exhortari in doctrina sana et eos, qui contradicunt, arguere. Verbum veritatis ne auferas ab ore meo et da mihi gratiam, ut fervente spiritu eloquar illud, ne aures tantum feriat, sed cor penetret et fructum optatissimum afferat. Renova vitam meam, et mores meos in melius commuta, ne dum aliis praedicaverim, ipse reprobus efficiar. Tolle a me superbiam, iracundiam, sensualitatem et turpis lucri cupiditatem. Largire hospitalitatem, benignitatem, sobrietatem, iustitiam, sanctitatem et continentiam, ne ulli hominum scandalum praebeam, aut blasphemandi verbum tuum occasionem offeram. Concede mihi spiritum, quo oves meas in visceribus tuis diligam, nec aliter tractem, quam mater unicum, quem habet filium, tractare soleat. Nulla infirmetur, quacum ego non infirmer; nulla scandalizetur, quin et ego urar. Libentissime mea omnia impendam et superimpendar ipse pro animabus earum. Juva me, Domine, ut quod infirmum est consolidem, quod aegrotum est, sanem, quod confractum est, alligem, quod abiectum est, reducam, quod perierat requiram, quos credidisti mihi, custodiam et unus ex eis non pereat. Sanctifica eos in veritate, o sanctificator hominum benignissime, atque ab omnibus inimicis et adversi-

tatibus corporis et animae custodi. Sic mihi obtemperent, sic me diligant, ut sit rationabile obsequium eorum et vias fidelibus christianis dignas ambulent; ut ego et verbo et exemplo eis praecedendo et illi me sequendo, pariter curramus ad te, verum animarum nostrarum pastorem, qui nos in loco pascuae collocabis, ubi vivis et regnas cum Deo Patre in unitate Spiritus sancti Deus per omnia saecula saeculorum. Amen.

Oratio concionatoris.

Pater luminum, a quo omne datum optimum et omne donum perfectum tanquam a paterno fonte dimanat; respice de solio maiestatis tuae super me indignum famulum tuum, quem ad concionandi munus vocare dignatus es, et largire mihi spiritum sapientiae et intellectus, qui mentem meam illustret ac linguam moderetur, ut, quae ad nominis tui gloriam et eorum, qui me audituri sunt, salutem dicturus sum, ferventi spiritu eloquar, quo non aures tantum feriant, sed cor penetrent et fructum optatissimum afferant. Pelle a me arrogantiam et concede, ut praedicationis officium pura mentis intentione ad tuam duntaxat gloriam respiciens, teque unum quaerens in omnibus, sedulo et constanter exerceam. Et ne, cum aliis praedicavero ipse reprobus efficiar, fac ut primum miserear animae meae et talem eam formem, qualem in tuo servitio esse oportet. Quid enim proderit mihi, si universum mundum lucratus fuero et animae meae fecero detrimentum? Atque hic tuam deprecor misericordiam, ut, quidquid hac ex parte a me peccatum est, clementer indulgeas, gratiamque tuam largiaris, ut quod dicturus sum, opere exerceam, et de eorum efficiar numero, qui, quia verbo et opere bene praesunt, duplici honore digni habeantur, apud te videlicet, qui laborem es remuneraturus, et apud homines, qui ex verbo et bonis operibus nos considerantes et uti

ministros tuos aestimantes, glorificent te Patrem, qui in coelis es. Per Christum Dominum nostrum. Amen.

Oratio catechistae.

Domine Jesu Christe, qui dixisti Apostolis tuis: *Sinite parvulos venire ad me, talium est enim regnum coelorum;* da, quaeso, ut igne tui amoris accensus, opere et verbo parvulos ad te ducam, nec ullum illorum, quos mihi dedisti, perdam. Da mihi spiritum sapientiae, ut illis pabulum doctrinae tuae coelestis fideliter praebeam, cuius lacte nutriti, mundi fugiant illecebras, et ad te, qui via, veritas et vita es, perveniant. Da mihi spiritum amoris, ut, te largiente, parvulos tibi lucrifaciam, et ad perfectum tui amorem traham, quo inflammati te toto corde diligant, totis viribus mandata tua servent et Sanguine tuo pretioso redempti, ad honorem et laudem nominis tui vivant. Da mihi, Domine, spiritum timoris et discretionis, ne ullum unquam parvulorum verbo aut opere offendam et scandalizem, sed Angelorum ministeria imitans, te custode, ad vitam aeternam illos custodire valeam. Da mihi spiritum lenitatis et patientiae, ut vere mitis et humilis corde, omni cum mansuetudine parvulos semper recipiam, et simul cum illis in coelestes habitationes recipi merear. Fac, quaeso, Domine, ut efficiar et ego sicut parvulus, ut gregi tuo pusillo aggregatus, nil quaeram, nisi te, nil amem, nisi te, dulcissime Jesu! Effunde super nos, Domine, benedictionem tuam coelestem, ut una cum parvulis, quos mihi credidisti, omnibus ante conspectum divinae maiestatis tuae in aeterna beatitudine comparere, te agnum vivum, quocumque ieris, hymnos canens sequi et cum Angelis merear semper videre faciem Patris, quocum vivis et regnas in unitate Spiritus sancti Deus per omnia saecula saeculorum. Amen.

Oratio ante cuiusvis Sacramenti administrationem.

Pater misericordiarum et Deus totius consolationis, qui liquorem sacratissimi Sanguinis Jesu Christi Unigeniti tui, eiusdemque pretiosissimam mortem ac merita universa in sanctissimis Sacramentis velut in vasis aureis recondere et mihi velut dispensatori tantorum mysteriorum concredere dignatus es; obsecro te per eadem divina mysteria, ut non respicias indignitatem, et peccata mea, sed fidem ecclesiae tuae, cuius indignus sum minister, eiusque amore gratia tua me indignum faciat dignum, de peccatore iustum et sanctum, ita ut munda munde et sancta sancte tractare, indeque fructum illum specialem, quem tu in admirabilibus illis mysteriis digne utentibus conferre dignaris, mihi et aliis copiose valeam obtinere; per ipsummet, qui sese ac gratiam suam nobis in hisce vasis tam liberaliter communicat, Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritus sancti Deus per omnia saecula saeculorum. Amen.

Oratio post cuiusvis Sacramenti administrationem.

Domine Jesu Christe, dulcis amator et sanctificator animarum! gratias tibi ago pro omnibus donis et bonis mihi paterne concessis, praesertim, quod mihi indigno ministro tuo in huius Sacramenti administratione tuis auxiliis assistere volueris. Obsecro te, si quid in munere meo sive per negligentiam, sive per ignorantiam peccaverim, pro tua pietate et infinita misericordia supplere digneris. Commendo in tua amabilissima vulnera animas omnium fidelium, quos tuo pretioso Sanguine sanctificasti, huius praecipue famuli tui (famulae tuae) animam, quam modo per gratiae tuae sacramentalem infusionem sanctificasti; custodi eam a peccatis, et in tuo amore conserva, ut in virtutibus in dies magis proficiat, atque ad vitam perducatur aeternam. Amen.

Oratio ante administrationem S. Baptismatis.

Domine Jesu Christe, qui dixisti Apostolis tuis: *Euntes docete omnes gentes, baptizantes eos in nomine Patris et Filii et Spiritus sancti;* haec nobis praecepta servantibus tu, Deus omnipotens, clemens adesto; tu benignus aspira et puerum istum naturà filium irae, quem ad inenarrabilem Baptismi gratiam vocare dignatus es, in filium adoptionis regenera ex aqua, quae fiat in eo fons saliens in vitam aeternam.

Benedictus Deus, qui secundum misericordiam tuam magnam de tenebris transtulisti me in admirabile lumen tuum et Sacramenti renovationis ministrum constituisti; fac me tot tantarumque gratiarum vere memorem et praestà, ut cum puero isto rursum ipse abrenúntians satanae, et quà par est pietate et intentione eum baptizans coniungam me Christo irrevocabiliter, et per ipsum, qui summus est Pontifex noster et manibus nostris baptizat, ófferam me semper tibi hostiam vivam, sanctam et beneplacentem. Per eundum Christum etc.

Oratio post administrationem S. Baptismatis.

Domine Jesu Christe, qui ingrediéns mundum Patri tuo dixisti: Ecce venio, ut faciam voluntatem tuam! quique a parentibus tuis ipse in templo offerri voluisti; divinam legem inscribe pectori pueri istius, ut semper custodiat eam; et de parentum et patrinorum manibus suscipe eum, quem salvum fecisti per lavacrum regenerationis et renovationis Spiritus sancti, quemque offerunt tibi et tècum et per te sanctissimae Trinitati, non iam ut suum, sed ut fratrem et membrum tuum, templumque Spiritus sancti; fac ut ipsum rursus a te recipientes, quasi pretiosum depositum, cuius rationem strictam reddent tibi, enutriant et erudiant in omni bona disciplina; ac porro per protectionem Angeli et patroni eius sic

crescat gratia et sapientia, ut Baptismi sui fidem et innocentiam conservet, et cum veste candida sanctitatis et lampade, igne caritatis ardente, cum veneris, a te inveniatur!

Suscipe et sanctifica me ipsum, Domine, Pater omnipotens, per Unigeniti tui virtutem, et cooperante Spiritu sancto perfice me tibi munus et holocaustum sempiternum, et per intercessionem beatae Mariae, sancti Angeli mei custodis, s. patroni et omnium Sanctorum da mihi vires intus et foris, ut non modo dicam, sed et facere velim voluntatem tuam in omnibus, et non tantum dicar christianus et sacerdos, sed et semper inveniar. Per eundem Christum Dominum nostrum. Amen.

Oratio audituri confessiones.

Da mihi, Domine, sedium tuarum assistricem sapientiam, ut sciam iudicare populum tuum in iustitia et pauperes tuos in iudicio! Fac me ita tractare claves regni coelorum, ut nulli aperiam, cui claudendum sit; nulli claudam, cui aperiendum sit! Sit intentio mea pura, zelus meus sincerus, caritas mea patiens, labor meus fructuosus! Sit in me lenitas non remissa, asperitas non severa; pauperem ne despiciam, diviti ne aduler! Fac me ad alliciendos peccatores suavem, ad interrogandos prudentem, ad instruendos peritum! Tribue, quaeso, ad retrahendos a malo sollertiam, ad confirmandos in bono sedulitatem, ad promovendos ad meliora industriam, in responsis maturitatem, in consiliis rectitudinem, in obscuris lumen, in implexis sagacitatem, in arduis victoriam; inutilibus colloquiis ne detinear, pravis ne contaminer; alios salvem, me ipsum non perdam! Amen. (Indulg.)

Oratio post confessiones auditas.

Domine Deus, qui non vis mortem peccatorum, sed magis ut convertantur et vivant; ne despicias

sacrificium spiritus contribulati, cordis contriti et humiliati, quod offerunt tibi poenitentes isti, iurantes et statuentes custodire omnia iudicia iustitiae tuae; sed confirma hoc, quod operatus es in nobis, solvens tu ipse in coelis, quod in nomine tuo solvi in terris, et perficiens magis ac magis in timore et amore tuo sanctificationem eorum, quos dudum errantes pastor sollicite quaesiisti et in humeris tuis reduxisti, ne fiant novissima eorum, revertente diabolo illuc unde exivit, peiora prioribus. Vide, Pater, desolationem cordis eorum; misericordia moveare super eos; cito profer et indue illos stola prima, ut mereantur epulari et manducare tecum. O qui gaudetis, Angeli Dei in coelis, super his peccatoribus poenitentiam agentibus, orate continuo pro ipsis, ut in novitate vitae ambulent. Orate etiam pro me, ut defectus a me commissi mihi remittantur, et ut auditis non maculer, sed considerans memetipsum, semper vigilem in orationibus, quoniam et ipse circumdatus sum infirmitate. Amen.

Oratio ante administrationem extremae unctionis.

Domine Jesu Christe, qui habes claves vitae et mortis, respice propitius super fratrem nostrum, propter quem mortuus es, quique inducit me licet indignum presbyterum ecclesiae tuae, ut, sicut iussisti, orem super eum ungens oleo in nomine tuo. Fac ergo, Domine, ut oratio fidei salvet eum. Tu ipse, Domine, allevia eum, et si in peccatis sit, omnia remitte illi, ut sive infirmus sive sanus, sive etiam mortuus, laudet et amet te semper.

Da et mihi ipsi, Domine, intimum verae pietatis affectum, ut infirmo isti compatiar et oratio mea ex viva fide procedat; intime doleam pro peccatis, quae diversis sensibus, quos ungo commisit, et pro meis etiam dolore intrinseco tactus sim. Excitem illum, te ipso per me loquente, ad sacrificium cordis con-

triti et humiliati et ad ipsummet vitae suae sacrificium. Audiat me, et ipsi adstantes pro illo orantes misereantur animae suae, placentes Deo et ab omni continentes peccato pretiosam sibi mortem praeparent, in fide et unione mortis Domini nostri Jesu Christi. Amen.

Oratio post administrationem extremae unctionis.

Unctio tua, Domine, unctio Spiritus sancti per diffusam caritatem tuam in corde istius infirmi, maneat semper in eo, et doceat eum dolores suos, vitam et mortem suam tibi consecrare et offerre in unione passionis et mortis Domini nostri Jesu Christi; et si ad vitam revoces eum, fac ut te solum cogitet, desideret et moriens audiat a te: *Hodie mecum eris in paradiso,* ubi te possideat in aeternum.

Eadem etiam unctio gratiae tuae, Domine, semper sit et maneat in me, doceatque meipsum sic vivere, quasi mox moriturus essem, ideoque semper vigilem, ut oculi mei nihil profani videant, aures nihil mali audiant, nares nulli sensualitati indulgeant, os ab omni maledicto et gula abhorreat, manus nihil pravi agant, pedes nullam erroris ingrediantur viam; pangam denique foedus cum universis meis sensibus, imo cum corde meo et anima mea, ut ab omni specie mala abstineam, et in omnibus faciam voluntatem tuam beneplacentem et perfectam. Veniens enim venies, qua hora non puto et forte citius quam hunc infirmum ad tremendum tribunal tuum vocabis me. Domine Jesu, miserere mei; propitius esto mihi peccatori, et per tuam Passionem fac me semper paratum esse, mori in te, et aeternum possidere teipsum in coelis, qui cum Patre et Spiritu sancto vivis et regnas in saecula saeculorum. Amen.

Oratio ante visitationem infirmorum.

Domine et Salvator noster, qui consolans et benefaciens mundum transiisti, et qui voluisti, ut cum

laetantibus gaudeamus et cum afflictis contristemur; ecce ego famulum tuum aegrotantem et doloribus afflictum, praecepto tuo obediens visitandum et consolandum aggredior. Ne respicias, misericors Deus, peccata mea, sed munus, quod subeo, et gratia tua largissima exornes me, ut aegrotus, verbis meis erectus, in fide, spe et caritate firmetur, vel, si aberraverit per vitam suam, ad te reducatur tibique serviat, ut illi morbus ad salutem proveniat. Tu autem, consolatrix afflictorum et salus infirmorum, una cum sponso tuo, sancto Josepho, intercede pro me et misero famulo tuo, o clemens, o pia, o dulcis Virgo Maria.

Oratio post visitationem infirmorum.

Domine misericordiarum et omnium bonorum largitor, dignare propitius, ut famulus tuus, quem ego nunc reliqui, a te non relictus, sed interna consolatione, quae omnem humanam consolationem excedit, refectus sit. Remitte, quod ex tepiditate vel imbecillitate deliqui, et auge, quod bonum erat. Ne sinas, ut aegrotus in peccatis moriatur, sed da, ut convertatur et vivat. Da, ut in omnibus cum gaudio voluntatem tuam excipiat, sive vita, sive mors ei destinata sit. Tu autem, Domine, ne eum destituas auxilio tuo, dum eum videas inter beatos. Benedicta sint dulcissima nomina: Jesus, Maria, Joseph!